

Vlaams
Parlement

ingediend op **152** (2019-2020) – Nr. 1
15 november 2019 (2019-2020)

Ontwerp van programmadecreet

bij de begroting 2020

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	43
Advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed.....	63
Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt.....	71
Advies van de Vlaamse Woonraad	75
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen	79
Advies van de Vlaamse Mobiliteitsraad.....	83
Advies van de Raad van State.....	89
Advies van de Vlaamse Jeugdraad	125
Advies van de Minaraad Milieu en Natuur.....	129
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	133
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	143
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	149
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	165
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij	167
Protocol nr. 97 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 24/10/2019.....	177
Protocol nr. 100 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het universitair ziekenhuis op 24/10/2019.....	187
Protocol nr. 144 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van: Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap); Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap”; Overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs	195
Ontwerp van decreet	211

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1. Wijziging van het Circusdecreet van 1 maart 2019

Artikel 2

In artikel 25, §1, van het Circusdecreet van 1 maart 2019 wordt bepaald dat organisaties aan wie subsidies op basis van dit decreet zijn toegekend, een reserve kunnen aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Inmiddels is het decreet van 8 juli 2011 vervangen door de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (die in werking treedt op 1 januari 2020) en dient deze verwijzing te worden aangepast.

Deze wijzigingsbepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 65 van het voorontwerp van decreet houdende de wijzigingen in diverse decreten naar aanleiding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. Ingevolge advies 64.850/1 van 4 januari 2019 (randnr. 3) van de Raad van State werd voorliggende wijzigingsbepaling geschrapt in het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, aangezien het Circusdecreet toen nog niet goedgekeurd was.

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel

Artikel 3

In artikel 2/4 van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel, ingevoegd bij artikel 69 van het decreet van 29 maart 2019 houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur, wordt bepaald dat de bedoelde organisatie met de subsidie een reserve kan aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Inmiddels is het decreet van 8 juli 2011 vervangen door de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (die in werking treedt op 1 januari 2020) en dient deze verwijzing te worden aangepast.

Deze wijzigingsbepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 54 van het voorontwerp van decreet houdende de wijzigingen in diverse decreten naar aanleiding van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. Ingevolge advies 64.850/1 van 4 januari 2019 (randnr. 3) van de Raad van State werd voorliggende wijzigingsbepaling geschrapt in het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, aangezien het decreet van 29 maart 2019 houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur toen nog niet goedgekeurd was.

Hoofdstuk 3. Werk en Sociale Economie

Afdeling 1. Aanpassing van de doelgroepverminderingen

Artikel 4 tot en met 7

Met het doelgroepenbeleid gericht tot jonge en oudere werknemers en personen met een arbeidshandicap wil de Vlaamse Regering de doelstelling van een globale werkzaamheidsgraad van 80% realiseren. Naast de vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid voor jongeren en 55-plussers zetten we ook in op diverse instrumenten van activering, competentieversterking en werkbaar werk om personen langer aan het werk te houden.

Oudere werknemers

De doelgroepvermindering voor 55-plussers werd met de hervorming in 2016 opgesplitst in een doelgroepvermindering voor zittende werknemers en een doelgroepvermindering voor de aanwerving van niet-werkende werkzoekenden ouder dan 55 jaar.

Bij de doelgroepvermindering voor zittende werknemers maken we een onderscheid tussen 55-59-jarigen (maximum 600 euro per kwartaal) en 60-plussers (maximum 1500 euro/kwartaal). De leeftijd van 60 jaar werd gekozen gezien de link met de federale uittredestelsels.

Werkgevers die een niet-werkende werkzoekende aanwerven genieten gedurende acht kwartalen van een vrijstelling van de werkgeversbijdragen en kunnen nadien een doelgroepvermindering voor zittende werknemers genieten.

Binnen de jongste leeftijdsgroep zien we een toename van het aantal werkenden en verwachten we dat dit in de toekomst nog zal stijgen. De werkzaamheidsgraad voor 55-plussers is de voorbije periode toegenomen, specifiek in de jongste leeftijdscategorie van deze doelgroep. Om deze reden verhogen we vanaf 1 januari 2020 de leeftijd voor de toekenning van de doelgroepvermindering van 55 naar 58 jaar en kunnen we de middelen voor het doelgroepenbeleid meer doelgericht inzetten.

We voorzien volgende overgangsmaatregelen:

- werkgevers die voor 1 januari 2020 een niet-werkende werkzoekende van 55 tot 57 jaar hebben aangeworven met een doelgroepvermindering, kunnen van deze doelgroepvermindering blijven genieten voor de duurtijd die was toegekend bij de aanwerving. We houden hierbij ook rekening met een eventuele onderbreking van de tewerkstelling tijdens de looptijd van het recht, zolang de onderbreking minder dan vier kwartalen bedraagt;
- voor werkgevers die een werkzoekende van 55-57 jaar hebben aangeworven die na het verloop van de acht kwartalen de leeftijd van 58 jaar nog niet heeft bereikt. Deze werkgevers zullen, in afwachting dat hun werknemer 58 jaar wordt, gebruik kunnen maken van de doelgroepvermindering voor zittende werknemers, zoals deze voor de wijziging van de regelgeving bestaat;
- werkgevers die voor de wijziging van de regelgeving reeds gebruik maken van de doelgroepvermindering voor de tewerkstelling van een zittende werknemer van 55 tot 57 jaar, zullen dit voordeel blijven ontvangen, rekening houdende met de voorwaarden, zoals deze voor de wijziging van kracht waren;
- werkgevers die personen die op 31 december 2019 minstens de leeftijd van 55 jaar hebben, en nog niet in dienst zijn aanwerven, kunnen bij een aanwerving na 1 januari 2020, beroep doen op de doelgroepvermindering als zittende werknemer (maximum 600 euro/kwartaal). Om beroep te doen op de volledige vrijstelling van werkgeversbijdragen moet de persoon minstens 58 jaar zijn en voldoen aan de voorwaarden van deze doelgroepvermindering.

Het verhogen van de leeftijd van de doelgroepvermindering voor oudere werknemers vraagt een aanpassing van de programmawet (I) van 24 december 2002, die de regelgevende basis vormt voor alle doelgroepverminderingen. Het aanpassen van deze doelgroepvermindering heeft een positief effect op de begroting.

Middengeschoolde jongeren

Uit het VIONA-onderzoek 'Wat het beleid biedt aan wie: een onderzoek bij Vlaamse werkzoekenden naar vraag en aanbod van activering' (Hiva, 2018) blijkt duidelijk dat heel wat jongeren waarvoor een doelgroepvermindering voor middengeschoolde jongeren is toegekend een voldoende sterk profiel hebben.

Ook het jaarlijkse schoolverlatersrapport van de VDAB toont aan dat niet alle middengeschoolde jongeren problemen hebben om een job te vinden. Jongeren die tijdens de schooltijd al een zekere vorm van werkervaring hebben opgedaan, bijvoorbeeld via de leertijd, een zevende jaar bso/tso of een Se-n-Se tso, kunnen vlotter aan de slag dan jongeren die (enkel) een diploma aso behalen.

De eerste tussentijdse resultaten van de evaluatiestudie van het doelgroepenbeleid, die we eind maart 2020 verwachten, in kader van VIONA bevestigen deze vaststellingen.

De financiële incentive voor werkgevers via het verlagen van de werkgeversbijdragen schiet hier dus enigszins zijn doel voorbij. Jongeren hoeven bovendien niet werkzoekend te zijn om in aanmerking te komen voor de maatregel. Zolang ze jonger dan 25 jaar zijn op het moment van de aanwerving en niet over een diploma van hoger onderwijs beschikken komen ze in aanmerking voor de doelgroepvermindering. Dit zorgt er voor dat we binnen deze maatregel met dead weight te maken hebben, werkgevers ontvangen een financiële incentive voor de aanwerving van een persoon die ze zonder deze financiële incentive ook zouden aangenomen hebben.

Om die reden wordt de doelgroepvermindering voor middengeschoolde jongeren opgeheven. Werkgevers die na de inwerkingtreding van deze decreetsbepalingen een middengeschoolde jongere aanwerven zullen bijgevolg niet langer een beroep kunnen doen op de doelgroepvermindering. Werkgevers die voor de inwerkingtreding van de bepalingen al een middengeschoolde jongere werknemer in dienst hebben en van de doelgroepvermindering genieten, zullen dit voordeel blijven ontvangen voor de resterende duurtijd van dit voordeel, overeenkomstig de voorwaarden, zoals die voor de voorliggende wijziging van kracht waren. We houden hierbij ook rekening met een eventuele onderbreking van de tewerkstelling tijdens de looptijd van het recht, zolang de onderbreking minder dan vier kwartalen bedraagt.

Het opheffen van de doelgroepvermindering voor middengeschoolden vraagt een aanpassing van de programmawet (I) van 24 december 2002, die de regelgevende basis vormt voor alle doelgroepverminderingen. Het opheffen van deze doelgroepvermindering heeft een positief effect op de begroting.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Afdeling 1. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 8

Een aantal arresten van het Hof van Beroep te Gent vormen de aanleiding voor de aanpassing van artikel 4.2.1.2.1 Deze uitspraken hebben betrekking op de grondwaterheffingen van een bedrijf dat voor de betwiste heffingsjaren niet over een debietmeter beschikte. Bij gebrek aan tellerstand en vergunning werd de hoe-

veelheid grondwater conform het vroegere artikel 28quater, §2, van het Grondwaterdecreet (thans artikel 4.2.1.2.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) telkens bepaald op basis van het pompvermogen en de T-factor 2000.

Het Hof van Beroep oordeelde evenwel dat er geen heffingsplicht is voor de grondwaterheffing omdat de Vlaamse Milieumaatschappij niet bewijst dat het bedrijf in kwestie in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar minstens 500 m³ grondwater oppompte. Het niet beschikken over een debietmeter op een pomp met een capaciteit van 8,4 m³ kan volgens het Hof, op basis van de huidige wetgeving, niet als bewijs voor een verbruik van meer dan 500 m³ worden beschouwd.

Het standpunt van het Hof komt er op neer dat artikel 4.2.3.1, §2, alleen kan toegepast worden voor de heffingsberekening en dus niet om na te gaan of het grondwaterverbruik meer dan 500 m³ per jaar bedraagt. Dergelijke uitspraken vormen een ernstig probleem want het bewijs van de heffingsplicht wordt op die wijze zo goed als onmogelijk voor grondwaterwinningen die niet zijn uitgerust met de wettelijke verplichte debietmeter. Deze uitspraken vormen zelfs een stimulans om ervoor te kiezen geen debietmeter te installeren omdat men zo kan ontsnappen aan de heffingsplicht.

Om naar de toekomst toe deze al te strikte interpretatie te voorkomen wordt thans in artikel 4.2.1.2.1 bij de omschrijving van de heffingsplicht verwezen naar de onweerlegbare vermoedens die bij de berekening van de grondwaterheffing kunnen aangewend worden.

Artikel 9

Artikel 4.2.2.1.11 houdt geen rekening met de herindeling van de sector 51 die na de decreetwijziging van 21 december 2018 nog enkel geldt voor de vroegere subsector 51.a. Voor de toepassing van de reductiefactor verwijst het eerste lid van artikel 4.2.2.1.11 nog altijd naar de sectoren 51.a en 51.b terwijl deze subsectoren in de tabel met omzettingsscoëfficiënten heffing waterverontreiniging bij decreet van 21 december 2018 opgeheven zijn omdat een afzonderlijke coëfficiënt voor sector 51.b geen enkel nut heeft. Om te verhinderen dat de foutieve verwijzing negatieve gevolgen zou hebben voor de heffingsplichtigen die onder de betreffende sector ressorteren, wordt de tekst van artikel 4.2.2.1.11 afgestemd op de gewijzigde sector 51.

Bij decreetwijziging van 21 december 2018 werd sector 51 gewijzigd in de bijlage 5 bij het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid. De subsectoren a en b werden hierbij opgeheven. De wijziging trad in werking vanaf 1 januari 2019. Artikel 4.2.2.1.11 werd echter niet aangepast aan de gewijzigde sector 51 en bleef naar de beide subsectoren verwijzen. Om de nadelige gevolgen voor de heffingsplichtigen die onder subsector 51.b vielen te beperken, wordt artikel 4.2.2.1.11 nu aangepast met de verwijzing naar sector 51, en dit met uitwerking van de datum waarop de wijziging van de sector 51 in de bijlage bij het decreet van 18 juli 2003 in werking trad, namelijk 1 januari 2019.

Deze bepaling strekt ertoe de inkomsten van de Vlaamse overheid te vrijwaren. Er is geen negatieve impact op de inkomsten van de Vlaamse overheid.

Artikel 10

Artikel 4.3.3.5 bepaalt de situaties waarin de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk geen (boven)gemeentelijke bijdrage of vergoeding mag aanrekenen. In het tweede lid van het artikel wordt verwezen naar de categorie heffingsplichtigen opgenomen in artikel 4.2.2.1.1, §2, 3°. Het gaat hier in feite om de

kleinverbruikers die zich niet binnen een straal van 50 meter rond het stelsel van de openbare riolering en collectoren bevinden. Deze categorie heffingsplichtigen is conform artikel 4.2.2.1.2 vrijgesteld van de heffing op de waterverontreiniging, voor zover een bovengemeentelijke bijdrage op dit waterverbruik werd aangerekend.

Tot voor de invoering van artikel 16septies in het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending stond nergens bepaald dat voor deze categorie heffingsplichtigen geen bovengemeentelijke bijdrage kon worden aangerekend. Het is pas bij de invoering van artikel 16septies in het drinkwaterdecreet, het huidige artikel 4.3.3.5 van het decreet Integraal Waterbeleid, dat dit expliciet in het tweede lid staat opgenomen. De invoering van artikel 16septies door het decreet van 11 december 2015 beoogde echter enkel een verplaatsing van de regeling die voorheen in artikel 6bis stond opgenomen, zodat alle bepalingen die betrekking hebben op het niet aanrekenen van de bijdrage of vergoeding werden gegroepeerd. Er werd met betrekking tot deze specifieke categorie heffingsplichtigen geen inhoudelijke wijziging beoogd. Door het toevoegen van de bepaling aangaande het niet-aanrekenen van de bovengemeentelijke bijdrage en een strikte lezing van het artikel, zou deze categorie heffingsplichtigen plots opnieuw onderworpen worden aan de heffing op de waterverontreiniging.

Om de bepaling terug af te stemmen op de bedoeling van de decreetgever en discussies naar de toekomst toe te vermijden, wordt de zinsnede met betrekking tot het niet-aanrekenen van de bovengemeentelijke bijdrage uit het tweede lid verwijderd.

Hoofdstuk 6. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Aanpassing van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Artikel 11 tot en met 14

Artikel 82 van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers kent een subsidie toe aan Zorggezind, een koepelorganisatie van de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, voor de vergoeding van de kosten van een functionaris voor gegevensbescherming. Deze subsidie werd in het verleden al toegekend in uitvoering van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

De Raad van State stelt in zijn advies met betrekking tot dit artikel dat de rechtsgrond voor het toekennen van een subsidie aan Zorggezind, noch in artikelen 55, §1, en 56, van het Woonzorgdecreet, noch in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer gevonden kan worden. Er moet voor de ontworpen bepaling dus een specifieke rechtsgrond gecreëerd worden (advies 66.182/3-RN 8.2).

Voorgestelde bepaling komt tegemoet aan dit advies voor het begrotingsjaar 2020.

Artikel 28 van bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers stelt dat een dienst voor oppashulp gebruik moet maken van VO (een systeem van elektronische gegevensuitwisseling) om de gegevens over zijn oppassers en zijn gebruikers, die nodig zijn om de subsidies te berekenen en om operationele en beleidsinformatie te genereren, aan het agentschap te bezorgen. Deze gegevens van oppassers en gebruikers moeten verzameld worden om de subsidies aan de diensten voor oppashulp te kunnen berekenen.

De oppasser kan zowel een vrijwilliger als verenigingswerker zijn.

De Raad van State merkt in zijn advies met betrekking tot dit artikel op dat in zoverre het gaat om gegevens van oppassers, er daarvoor een decretale grondslag ontbreekt, aangezien in artikel 59 van het Woonzorgdecreet, dat betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens, wel gewag wordt gemaakt van de persoonsgegevens van gebruikers, maar niet van oppassers (advies 66.182/3- RN 8.3).

Voorgestelde bepaling komt tegemoet aan dit advies voor het begrotingsjaar 2020.

Repliek op de Raad van State

Aan de opmerking van de Raad van State bij artikel 17 van het voorontwerp van decreet wordt tegemoetgekomen.

De Raad van State merkt op dat voor artikel 20 van het voorontwerp niet aan de vormvereisten voldaan is. Over het uitvoeringsbesluit van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28/06/2019), werd echter reeds advies gevraagd aan de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA). Aangezien de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) sinds 29 maart 2019 op grond van artikel 10/4, §1, van het E-govdecreet bevoegd is om adviezen te verlenen, heeft de GBA de adviesvraag overgemaakt aan de VTC voor verdere behandeling. Op 29 april 2019 heeft de VTC een advies geformuleerd (nr. 2019/06). Ook over bijlage 3. Diensten voor oppashulp, waarin er sprake is van de verwerking van gegevens van gebruikers maar ook van oppassers (vrijwilligers en verenigingswerkers), werd een advies gegeven (zie randnummer 66 van het advies).

Om tegemoet te komen aan de vraag van de Raad van State zal de bepaling in artikel 17 opnieuw aan de GBA voorgelegd worden, verwijzend naar haar eerder advies.

Afdeling 2. Niet-indexering rang 3- en leeftijdstoelagen

Artikel 15

Aan artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden een derde tot en met vijfde lid toegevoegd in de eerste paragraaf:

- het toegevoegde derde lid bepaalt dat de koppeling aan de afgevlakte gezondheidsindex uit het eerste lid wordt beëindigd vanaf 1 januari 2020;
- het toegevoegde vierde lid bepaalt dat de gezinsbijslagen vanaf 1 januari 2020 jaarlijks worden verhoogd op 1 september met een index van 2%. Het startpunt van dit nieuwe indexmechanisme zijn de bedragen van de gezinsbijslagen zoals deze bestonden op 31 december 2019 ten gevolge van de koppeling van de bedragen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid aan de afgevlakte gezondheidsindex;
- het toegevoegde vijfde lid bepaalt dat de jaarlijkse verhoging met een index van 2% op 1 september, een aanvang neemt vanaf 1 september 2025 voor een aantal bedragen die specifiek gelden voor kinderen die een recht hadden op kinderbijslag op 31 december 2018. Het betreft de leeftijdsbijslagen en de bedragen die worden toegekend aan het derde jongste kind en alle oudere kinderen, in de kinderbijslagreglementering zoals gekend voor 1 januari 2019 onder de benaming (de bedragen voor de) kinderen van rang 3.

Repliek op de Raad van State

Met betrekking tot de niet-indexering van de bedragen rang 3, zijn we het ermee eens dat elk kind gelijk is; dit is ook het uitgangspunt waarop het Groeipakket is opgebouwd. Het verschil in behandeling zit echter inherent in de toepassing van de Algemene Kinderbijslagwet (AKBW), waar een eerste kind een lager bedrag kreeg dan het tweede, en het tweede kind een lager bedrag kreeg dan het derde en de volgende kinderen. Vanuit die optiek trachten we beide systemen niet volledig ten opzichte van elkaar te laten ontsporen.

Het oude rangbedrag voor kinderen van rang 3 is disproportioneel in zijn bereik als universele maatregel, zeker als het indexmechanisme deze ontsporing verder ondersteunt, wat de facto in het verleden het geval was. Het kan niet aan de huidige decreetgever worden toegedicht dat hij dient verder te werken op de de facto discriminatoire uitgangspositie die gecreëerd was door de federale wetgever. Het is deze uitgangspositie waarmee de Vlaamse decreetgever wordt geconfronteerd en waar deze nu aan tracht tegemoet te komen, door de door de federale wetgever gecreëerde discriminatie trachten te verzachten, zowel ten aanzien van kinderen uit rang 1 als rang 2, en tegelijkertijd de gevolgen te beperken ten aanzien van de kinderen die het nieuwe basisbedrag ontvangen.

We zijn het eens met de Raad van State dat er geen aanzienlijke terugval mag zijn in het beschermingsniveau van mensen die op basis van hun gezins- en inkomenspositie nood hebben aan middelen om hun maatschappelijke positie te behouden. Vanuit die optiek bijvoorbeeld wordt de indexering op de sociale toeslagen onverkort verder gezet.

De keuze om het effect op de rangbedragen te beperken tot de bedragen van rang 3 is perfect legitiem omwille van redenen van algemeen belang om de beide systemen niet te ver uit elkaar te laten lopen. Bij gezinnen waar er een bedrag rang 3 wordt toegekend (klassiek gezinnen van drie kinderen en meer), en waar er na 1 januari 2019 nog een kind bij komt, wordt het effect trouwens bijkomstig gemitigeerd, aangezien voor hen de indexering voor nieuwe kinderen blijft lopen, en de indexering voor sociale toeslagen onverkort wordt voortgezet, waarbij net voor deze categorie van gezinnen een extra recht op sociale toeslagen werd gecreëerd. Het effect van de maatregel situeert zich ook op kinderen die als eerste uit het systeem uitstromen, waardoor de maatregel niet onverkort over de hele 'levensduurte van een gezin' mag worden geïnterpreteerd.

De beoordeling of de achteruitgang van het beschermingsniveau van een gezin aanzienlijk is, speelt zich af tegen de achtergrond van de inkomenspositie van het betrokken gezin. Klassiek vertaalt zich dat als een negatief effect van een maatregel op het armoederisico van een gezin. Aangezien de maatregel zich situeert op een universeel niveau, is het onmogelijk om hier nu al uitspraken over te doen over het beschermingsniveau van de Vlaamse gezinnen. Het komt aan de decreetgever toe om in passende maatregelen te voorzien, zodat deze nieuwe ingevoerde regeling het beschermingsniveau van Vlaamse gezinnen niet in gevaar brengt, rekening houdend met hun inkomenspositie. Het valt immers niet zomaar te stellen dat de nieuwe maatregel een aanzienlijke achteruitgang betekent voor alle Vlaamse gezinnen. Men kan bijvoorbeeld niet stellen dat voor een gezin met een hoog inkomen deze maatregel een aanzienlijke achteruitgang betekent.

Om deze evolutie te kunnen opvolgen, zal er een beroep gedaan worden op de nominale armoede-indicator die de Vlaamse Regering zal uitwerken. Deze zal toelaten om de evolutie van hun beschermingsniveau op te volgen en indien nodig bij te sturen. Daarbij kan rekening gehouden worden, zoals de Raad van State vraagt, met de concrete omvang van een gezin. Dit zal toelaten om een inschatting te maken van de maatregel op alle gezinnen rekening houdend met hun inkomenspositie.

Afdeling 3. Overeenkomsten tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid

Artikel 16

In het kader van het actiepunt 12 van het plan eGezondheid worden vanuit het RIZIV middelen ter beschikking gesteld voor de co-financiering van opleidingsprojecten rond de bevordering van ICT-gebruik in de eerste lijn. De besteding van deze middelen wordt vastgelegd in een overeenkomst. De voorgestelde wijziging heeft betrekking op een verlenging van de twee lopende projectperiodes.

De eerste projectperiode loopt van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2019. Op 27 januari 2017 werd een overeenkomst opgesteld tussen het RIZIV en VAZG in het kader van de co-financiering in kader van het actiepunt 12 van het plan eGezondheid voor opleidingsprojecten rond de bevordering van ICT-gebruik in de eerste lijn.

De Vlaamse overheid diende voor deze overeenkomst twee projectvoorstellen, voor een totaalbedrag van 643 deuro, in. Deze projecten zijn het 'Vitalink clusterproject fase 3' (200 deuro) en het 'transEL project' (EL staat voor eerste lijn; 443 deuro). Beide projecten werden goedgekeurd en op 27 januari 2017 werd bovenvermelde overeenkomst tussen beide partijen ondertekend.

Het Vitalink clusterproject fase 3 is reeds afgerond. Het transEL-project kende echter een latere einddatum dan de einddatum van deze overeenkomst. Daarom werd op 1 oktober 2018 een avenant opgesteld om de overeenkomst van 27 januari 2017 te verlengen van 31 december 2018 tot 31 december 2019.

Op 19 september 2019 werd er een tweede avenant afgesloten bij de overeenkomst van 27 januari 2017 waardoor de projectperiode voor een tweede maal verlengd wordt van 31 december 2019 tot 31 december 2020.

De tweede projectperiode loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020. Op 1 oktober 2018 werd een overeenkomst opgesteld tussen het RIZIV en VAZG in het kader van de co-financiering in kader van het actiepunt 12 van het plan eGezondheid voor opleidingsprojecten rond de bevordering van ICT-gebruik in de eerste lijn.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid diende drie verschillende projectvoorstellen in:

- een opleidingstraject rond het zorgzwaarteinstrument belRAI (437deuro);
- een onderzoekstraject rond de kwaliteit van de Sumehr (102deuro);
- een onderzoekstraject rond de Multidisciplinair Farmacologisch Overleg (102deuro).

De twee onderzoeksprojecten worden binnen het voorziene tijds kader afgerond. Het BelRAI-project kent echter een latere einddatum dan de einddatum van de huidige overeenkomst. Daarom werd beslist om een avenant op te stellen om de bestaande overeenkomst van 1 oktober 2018 te verlengen van 31 december 2020 tot 31 december 2021.

Repliek op de Raad van State

De projecten transEL en BelRAI gaan over het multidisciplinair delen van medische en zorggegevens tussen verschillende zorgverleners. Het is onvermijdelijk dat projecten inzake multidisciplinaire samenwerking de grenzen van de bevoegdheidsverdelingen inzake gezondheidsbeleid tussen gemeenschappen en de federale overheid opzoeken. De zorgbehoefte en zorgvragen van een patiënt overschrijden immers vaak verschillende zorgsettings.

Om kwaliteitsvolle zorg aan te bieden moeten de gegevens volgen en moet iedere zorgverlener voldoende worden omkaderd om gegevensdeling mogelijk te maken. Niettemin wordt benadrukt dat deze projecten zich voornamelijk richten op het ondersteunen van het gebruik van eGezondheidsdiensten die vanuit de federale overheid werden opgestart en uitgebouwd (zoals er zijn de eHealth-box, het elektronisch voorschrift, BelRAI enzovoort) en met het oogpunt op het ondersteunen van de doelgroep van zorgverleners binnen het koninklijk besluit 78.

De contracten vinden ook hun oorsprong in het plan eGezondheid 2013-2018, dat intussen opgevolgd door een nieuw plan eGezondheid voor de periode 2019-2021. Het voormalig 'actiepunt 12' waarop deze financiering gestoeld is, werd opnieuw opgenomen. De Interministeriële Conferentie Volksgezondheid (IMC VG) keurde het Actieplan eGezondheid 2019-2021 goed op 28 januari 2019. Het werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 5 juli 2019.

Voor wat betreft BelRAI werd een bijkomend afzonderlijk protocolakkoord afgesloten tussen de verschillende overheden op 26 maart 2018. Hoofdstuk 12 van dit protocolakkoord omvat de bepalingen rond de uitwerking van een gezamenlijk opleidingsaanbod.

Ten slotte betreft het ook een cofinanciering van gemeenschappelijke doelstellingen waarbij vanuit Vlaanderen meer middelen worden geïnvesteerd om binnen de Vlaamse bevoegdheden rond de uitbouw van multidisciplinaire gegevensdeling, projecten te realiseren.

Hoofdstuk 7. Fonds personeelsleden met verlof voor opdracht

Artikel 17

Door deze aanpassing kunnen de middelen van ieder fonds niet alleen aangewend worden voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden, maar ook van de personeelsleden binnen het Vlaamse ministerie die ten laste genomen worden door andere overheden of organisaties. Tegelijkertijd corrigeren we in de eerste paragraaf van artikel 33 de legistische verwijzing naar het kader voor een begrotingsfonds (= verwijzing naar de VCO in plaats van naar de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit).

Met organisaties worden alle werkgevers bedoeld waar personeelsleden van een Vlaams ministerie kunnen tewerkgesteld worden onder toepassing van 'Deel X – Titel 7: Tewerkstelling ten behoeve van een externe werkgever of bij een Vlaams ministerieel kabinet' van het Vlaams personeelsstatuut.

Hoofdstuk 8. Kanselarij en Bestuur

Afdeling 1. Financiering open ruimte

Artikel 18 tot en met 21

De vrijwaring van de open ruimte is van cruciaal belang, zowel om redenen van een goede ruimtelijke ordening, mobiliteit, leefmilieu en klimaatbeleid. Dat inzicht is de laatste jaren voortdurend gegroeid. Hoe belangrijk dit ook is, de vrijwaring van de open ruimte staat onder druk. Open ruimte is voor gemeenten financieel en fiscaal zeer oninteressant, en nog meer als de gemeente te kampen heeft met penibele financiële vooruitzichten. Uit 'open ruimte' zijn nauwelijks fiscale inkomsten te halen (geen aanvullende personenbelasting en nauwelijks opcentiemen op de onroerende voorheffing) terwijl de vrijwaring van open ruimte wel veel kosten kan veroorzaken (ruimen beken en grachten, tegengaan bodemerosie, natuurbeschermingsmaatregelen enzovoort).

De bestaande financieringsinstrumenten stimuleren te weinig het vrijwaren van de open ruimte. De Vlaamse Regering wil met een nieuw en afzonderlijk financieringskanaal ten voordele van de lokale besturen (algemene werkingssubsidie) het belang van het vrijwaren van open ruimte extra in de verf zetten. Deze algemene werkingssubsidie heeft dan ook als doel de inspanningen van gemeenten ten gevolge van het beheren van de open ruimte te valoriseren en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.

De verdeling onder de gemeenten gebeurt op basis van de kadastrale gegevens over open ruimte (bos, tuin en park, woeste gronden, gekadastreerde wateren, akkerland, grasland, recreatieterreinen en boomgaarden), zoals gehanteerd voor de definitieve afrekening van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar.

De steden Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Turnhout, Roeselare, Genk, Oostende, Hasselt, Sint-Niklaas, Kortrijk, Mechelen en Aalst (vermeld in artikel 6, §1, 1°, a), b), c) en d), van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002) zijn uitgesloten van de subsidie. Het bedrag van de regionale steden en kustgemeenten (vermeld in artikel 6, §1, 1°, e) en f), van het Gemeentefondsdecreet) wordt beperkt tot maximaal 6% van hun aandeel in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%. Voor de andere gemeenten wordt het bedrag van de extra financiering open ruimte beperkt tot 13% van hun aandeel in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%.

De open ruimte wordt enkel als criterium gebruikt voor de verdeling van deze financieringslijn, zoals in het Gemeentefonds de open ruimte ook één van de criteria is, zonder dat het Gemeentefonds verband houdt met de bevoegdheid ruimtelijke ordening. Deze aanvullende financiering is in zekere zin te beschouwen als een correctie op de verdeling van het Gemeentefonds, waarin bepaalde steden en gemeenten kunnen genieten van een bijzondere financiering of voorafname. Dat is de reden waarom bepaalde steden en gemeenten worden uitgesloten van deze nieuwe financieringslijn of waarom hun aandeel wordt afgetopt.

De Vlaamse Regering stelt jaarlijks het aandeel van elke gemeente in de subsidie voor open ruimte vast.

Replik op advies SERV

De SERV onderschrijft het belang van de structurele toekenning van meer middelen aan lokale besturen om de open ruimte te vrijwaren en te versterken. De SERV geeft aan dat het Openruimtefonds voor een deel van de plattelandsgemeenten een waardevolle aanvulling is op de projectmatige subsidiëring via het Investeringsfonds en dat het geschikter is om tegemoet te komen aan de terugkerende werkingskosten die met het beheer van de open ruimte gepaard gaan. Het nieuwe fonds kan ook de ontwikkeling van een lokale langetermijnvisie voor de open ruimte stimuleren.

Tegelijk vindt de SERV het positief dat het Openruimtefonds geen bijkomende administratieve lasten oplegt aan de lokale besturen.

Replik op advies SARO en SALV

De SARO en de SALV vinden het positief dat een nieuw financieringskanaal voor de lokale besturen wordt ingevoerd met het oog op het behoud en de inrichting van de open ruimte.

De raden stellen evenwel (samengevat) de volgende aanpassingen aan de voorliggende regeling voor:

- een verdere afstemming van de definitie van 'open ruimte' zoals voorgesteld in voorliggend decreet met de definitie van open ruimte zoals vastgelegd in de door de Vlaamse Regering goedgekeurde strategische visie BRV;
- een monitoring van de impact en performantie van deze nieuwe maatregel, met het oog op de effectieve realisatie van de doelstelling inzake kwalitatief behoud en beheer van de open ruimte;
- meer slagkrachtige beleidsinstrumenten voor de beoogde omslag in het ruimtelijk beleid. Voorliggende maatregel is slechts één instrument en zal zeker moeten worden afgestemd met het totale instrumentenpakket.

De Vlaamse Regering heeft er bewust voor gekozen om de nieuwe middelen voor open ruimte onder de gemeenten te verdelen op basis van de kadastrale gegevens over open ruimte, zoals die worden gehanteerd in het Gemeentefonds. Bijna 6% van het Gemeentefonds wordt verdeeld op basis van het aantal hectare gekadaastreerde open ruimte. Omdat het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds als onvoldoende werd beschouwd en de Vlaamse Regering de centrumsteden wilde uitsluiten van bijkomende middelen voor open ruimte, omwille van de aanzienlijke voorafnames die zij al genieten binnen het Gemeentefonds, werd een nieuwe financieringslijn uitgewerkt, die in zekere zin te beschouwen is als een correctie op de verdeling van het Gemeentefonds. Het is dan ook logisch dat voor die aanvullende middelen dezelfde parameter voor open ruimte als in het Gemeentefonds wordt gebruikt.

De nieuwe middelen voor open ruimte zijn inderdaad algemene financieringsmiddelen:

- ze zijn bestemd voor het geheel van de taken en opdrachten van de lokale besturen;
- ze zijn niet geoormerkt en aan de toekenning en besteding ervan worden geen voorwaarden gekoppeld.

Het staat de gemeenten uiteraard vrij om deze middelen aan te wenden voor het vrijwaren en inrichten van de open ruimte of andere plattelandsuitdagingen.

De Vlaamse Regering wenst daarmee haar volle vertrouwen in de lokale besturen te bevestigen, ook op het vlak van de vrijwaring van de open ruimte en het klimaatbeleid. Zij wil de lokale besturen niet opzadelen met bijkomende of overmatige plan- en rapporteringslasten voor dit nieuwe financieringskanaal, maar integendeel de lokale autonomie op ruimtelijk vlak versterken. Over de effectieve besteding van de middelen voor open ruimte en over de rapportering daarover worden dan ook geen verplichtingen opgelegd aan de lokale besturen. Dergelijke verplichtingen zouden haaks staan op het principe van de algemene financiering.

De Vlaamse Regering zal wel jaarlijks bij de federale administratie voor het kadaster de geactualiseerde cijfers over de gekadaastreerde open ruimte opvragen en die cijfers ook effectief gebruiken voor de verdeling van het aandeel open ruimte binnen het Gemeentefonds en van de nieuwe middelen voor open ruimte. Op die manier wordt de evolutie van de open ruimte niet alleen gemonitord maar is zij ook bepalend voor het subsidiebedrag dat de gemeenten verkrijgen uit zowel het Gemeentefonds als de nieuwe financieringslijn open ruimte. Voor beide financieringslijnen geldt: hoe meer open ruimte een gemeente bezit, hoe groter de subsidie.

De Vlaamse Regering is er verder van overtuigd dat dit nieuwe financieringskanaal de Vlaamse gemeenten voldoende financiële ondersteuning biedt om een goed beleid inzake ruimtelijke ordening en vrijwaring van de open ruimte mogelijk te maken, weliswaar in de overtuiging dat dit niet het enige beleidsinstrument is dat de open ruimte moet vrijwaren.

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Artikel 22 tot en met 24

In tegenstelling tot andere overheidsniveaus, staan de lokale besturen zelf in voor de financiering van de pensioenen van hun (gewezen) statutair personeel. Daartoe zijn de meeste lokale besturen aangesloten bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Dat fonds beheert de reserves en maakt de nodige middelen over aan de Federale Pensioendienst die instaat voor de uitbetaling van de pensioenen.

Om het hoofd te bieden aan de toenemende pensioenuitgaven werd het percentage van de basisbijdragen stelselmatig verhoogd. Zo nam dit voor de besturen die oorspronkelijk bij het Fonds aangesloten waren (pool 1) toe van 27,5% in 2009 tot 38,5% in 2019. Tot en met 2011 droegen alle aangesloten besturen solidair bij in de lasten van de pensioenen van die besturen. Omdat de basisbijdragen, ondanks de snelle toename van de bijdragevoeten, niet langer volstonden, heeft de federale wetgever die solidariteit deels opgeheven door de invoering van een responsabiliseringsbijdrage (wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen). Als de basisbijdragen die een bestuur betaalt op basis van de statutaire loonmassa niet toereikend zijn om de pensioenen te betalen van de gewezen statutaire personeelsleden van het bestuur, dan moet dat bestuur sinds 2012 een bijkomende bijdrage betalen: de responsabiliseringsbijdrage. Deze bijkomende responsabiliseringsbijdrage is een onvoorziene factor, die de gemeentefinanciën sindsdien steeds sterker onder druk zet.

Door de toename van het aantal gepensioneerde (voormalige statutaire) personeelsleden stijgt de pensioenmassa gestaag, terwijl de statutaire loonmassa (basis voor de berekening van de basisbijdrage) gestaag daalt als gevolg van de afnemende statutaire tewerkstelling. Dat noodzaakt het Gesolidariseerd Pensioenfonds enerzijds tot het verhogen van het percentage van de bijdragen op de loonmassa en anderzijds tot het verhogen van de mate van responsabilisering (de zogenaamde responsabiliseringscoëfficiënt). Overeenkomstig artikel 19 van de voormelde wet wordt die jaarlijks, voor het voorbije jaar, in de loop van het derde kwartaal van het lopende jaar, vastgesteld door het beheerscomité van het Fonds. Bovendien mag die niet minder bedragen dan 50% van het verschil tussen de in het voorbije jaar betaalde pensioenen en de voor dat jaar betaalde basisbijdragen. Tot nog toe kon het beheerscomité die 50% aanhouden, maar volgens prognoses van de Federale Pensioendienst zal die coëfficiënt moeten toenemen tot 75% in 2024.

Die evolutie heeft een belangrijke impact op de financiën van de lokale besturen. De Federale Pensioendienst maakt periodiek (en meerdere keren per jaar) aangepaste ramingen over de evolutie van de basis- en de responsabiliseringsbijdragen voor de komende jaren. De jongste ramingen dateren van mei 2019 en ramen de noodzakelijke bedragen voor de periode 2020-2024.

De enorme stijging van de geraamde responsabiliseringsbijdragen dreigt de gemeentelijke financiën (of de gemeentelijke dienstverlening of investeringen) al vanaf 2020 (te) sterk onder druk te zetten indien het bedrag van de huidige financieringsmechanismen van de Vlaamse gemeenten (in essentie het Gemeentefonds en de aanvullende dotaties van het Gemeentefonds) ongewijzigd zouden blijven.

Het hr-beleid van de lokale besturen en vooral de wijze van aanstelling van personeel hebben een belangrijke impact op de hoogte en de evolutie van de responsabiliseringsbijdrage. Deze maatregel wil dat effect milderend en de lokale besturen meer mogelijkheden geven voor het voeren van een zelfstandig personeelsbeleid.

Daarom stelt de Vlaamse overheid, bovenop de bestaande dotaties, vanaf 2020 een nieuwe algemene financieringslijn in voor de lokale besturen ten belope van de helft van de responsabiliseringsbijdrage die de Vlaamse gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebesturen, havenbesturen, hulverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen moeten betalen.

De korting die besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel (tweede pensioenpijler) in mindering te brengen, wordt in deze financieringsregeling niet in rekening gebracht. De Vlaamse overheid gaat in deze uit van de "bruto responsabiliseringsbijdrage".

Voor de berekening van de dotatie wordt uitgegaan van de percentages van de wettelijke basisbijdrage en van de responsabiliseringscoëfficiënt die de Federale Pensioendienst heeft gehanteerd bij de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen van mei 2019. Wijzigingen aan de percentages voor de wettelijke basisbijdrage of aan de responsabiliseringscoëfficiënt worden enkel in rekening gebracht als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage van dat bestuur tot gevolg hebben. De gevolgen van wijzigingen in de loonmassa van de statutaire personeelsleden worden wel altijd meegenomen in de berekening van de dotatie (zowel in plus als in min).

De geraamde kost voor de Vlaamse overheid voor de volgende jaren bedraagt:

2020: 130.805.000 euro;
2021: 146.524.000 euro;
2022: 194.946.000 euro;
2023: 252.687.000 euro;
2024: 282.899.000 euro.

De Vlaamse overheid betaalt deze dotatie in één keer op de eerste werkdag van de maand december. Voor 2020 gebeurt dat op basis van de ramingen van de Federale Pensioendienst van mei 2019. Vanaf 2021 gebeurt dat op basis van de laatst gekende ramingen van de Federale Pensioendienst op 31 oktober van dat jaar. Vanaf 2021 wordt dit bedrag bovendien gecorrigeerd met het verschil tussen de toegekende dotatie voor het voorgaande jaar en de effectieve dotatie waar het bestuur recht op had na het definitief worden van de cijfers.

Een dergelijke werkwijze combineert diverse voordelen: budgettaire duidelijkheid voor de lokale besturen én de Vlaamse overheid, een ramingsbedrag van de dotatie dat het bedrag van de uiteindelijke dotatie maximaal benadert én administratieve eenvoud in de uitbetaling.

De Raad van State stelt in zijn advies nr. 66.660/1/3 dat de Vlaamse overheid onbevoegd zou zijn voor deze financiering op basis van de volgende argumentatie:

"De gewestelijke bevoegdheid inzake de algemene financiering van de lokale besturen houdt weliswaar de mogelijkheid in om maatregelen te nemen om de structurele financiële moeilijkheden tegen te gaan die deze besturen ondervinden, bijvoorbeeld door de pensioenlasten die op hen rusten. Hier wordt die subsidie echter specifiek gebonden aan een bijdrageverplichting van de lokale besturen die voortvloeit uit federale regelgeving en wordt de hoogte ervan afgestemd op de geraamde hoogte van die bijdragen en, blijkens de verklaringen van de gemachtigde, gecorrigeerd aan de hand van de werkelijk betaalde bijdragen, ook indien de bijdrage slechts voor de helft wordt bijgepast. De ontworpen regeling moet dan

ook worden gezien als een financiering van een specifieke opdracht die aansluit op een voorbehouden bevoegdheid van de federale overheid en waarvoor het Vlaamse Gewest onbevoegd is.

Die conclusie geldt ook in zoverre de ontworpen regeling betrekking heeft op de subsidiëring van de politie- en hulpverleningszones, de havenbedrijven, de OCMW's, de ziekenhuizen en de welzijnsverenigingen. Deze instanties vallen hoe dan ook niet onder het toepassingsgebied van artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Wat betreft de politie- en hulpverleningszones valt ook niet in te zien welke andere bevoegdheidsgrond er zou kunnen zijn voor een dergelijke financieringsregeling. Wat betreft de OCMW's en de welzijnsverenigingen zou wel een financieringsregeling kunnen worden uitgewerkt binnen de bevoegdheden van de gemeenschappen ter zake."

De Raad van State verwijst hiervoor naar artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, vijfde streepje, van de BWHI (bijzondere wet van 8 augustus 1980 ter hervorming van de instellingen), dat de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen indeelt bij de federale bevoegdheden, en daarnaast naar overweging B.10 en B.11 van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 mei 2013, nr. 71/2013, waarin de federale Pensioenwet die de responsabilisatiebijdrage invoert, wordt aangevochten.

Dienaangaande wenst de Vlaamse Regering op te merken inzake de vermeende schending van een 'voorbehouden materie':

De stukken van de vijfde staatshervorming specificeren de 'voorbehouden materie' in artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, vijfde streepje, van de BWHI als: "De uitzondering voor de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen betreft met name de artikelen 156 tot en met 169 van de nieuwe gemeentewet en artikel 105, §5 van de provinciewet."¹

De betrokken artikelen werden inmiddels deels opgeheven door de voornoemde wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, maar omvatten in algemene termen de bevoegdheid van de federale overheid om gemeenten te verplichten om (statutaire) personeelsleden in een pensioen te voorzien, en legt de berekeningswijze ervan vast.

De voorliggende decretale bepaling schendt echter nergens deze federale bevoegdheid inzake pensioenen. Vlaanderen stelt niet dat gemeenten zich mogen onttrekken aan de pensioenverplichting, noch legt zij een alternatieve berekeningswijze op.

Integendeel, in het arrest nr. 71/2013 inzake waar de Raad van State zelf naar verwijst, erkent het Grondwettelijk Hof: "De uitoefening, door de federale wetgever, van zijn bevoegdheid inzake pensioenen van het vastbenoemd personeel van de lokale besturen kan een weerslag hebben op de financiën van de betrokken werkgevers en kan eveneens gevolgen hebben voor de beleidskeuzen van de lokale besturen met betrekking tot hun personeel."²

De Raad van State stelt in zijn advies: "De gewestelijke bevoegdheid inzake de algemene financiering van de lokale besturen houdt weliswaar de mogelijkheid in om maatregelen te nemen om de structurele financiële moeilijkheden tegen te gaan die deze besturen ondervinden, bijvoorbeeld door de pensioenlasten die op hen rusten."

1 Parl.St. Senaat 2-709/1 blz. 10, Ontwerp van bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

2 GwH, 22 mei 2013, nr. 71/2013, overweging B.11.

De Raad van State verwijst daarvoor in voetnoot naar zijn eigen advies 21.069/1, waarin expliciet wordt gesteld: "2.1. Aangezien, zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, de pensioenlasten van de gemeenten [...] een van de belangrijkste oorzaken blijken te zijn van de structurele financiële moeilijkheden waarin deze gemeenten zich bevinden en aangezien aan de Gewesten, overeenkomstig artikel 6, §1, VIII, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, "de algemene financiering van de gemeenten" is opgedragen, lijkt de bevoegdheid van het Gewest om de ontworpen regeling vast te stellen bezwaarlijk te kunnen worden betwist."

De Vlaamse Regering stelt bijgevolg vast dat de Raad in eerdere adviezen de algemene financieringsbevoegdheid om tegemoet te komen aan de pensioenlast van lokale besturen, heeft erkend. Zoals uiteengezet wordt aan de federale bevoegdheid om een aansluiting bij een pensioenstelsel, een bijdrageplicht of een berekeningswijze op te leggen, niet geraakt.

De Vlaamse maatregel lijkt integendeel complementair aan de federale maatregel. Zoals blijkt uit de budgettaire toelichting vertegenwoordigt de responsabiliseringsbijdrage een substantiële financiële last voor de lokale besturen van honderden miljoenen over de komende jaren. Indien gemeenten over onvoldoende middelen beschikken om hieraan tegemoet te komen, dreigen zij in een toestand van wanbetaling terecht te komen, ten aanzien van de federale verplichtingen inzake pensioenlasten. Teneinde een dergelijke derving van ontvangsten voor de federale overheid te vermijden, is een nieuwe vorm van financiering voor de lokale besturen vanuit de Vlaamse overheid noodzakelijk.

Wat betreft de opmerkingen van de Raad van State inzake het onderscheid tussen een 'algemene financiering' en 'de financiering specifieke opdracht', wenst de Vlaamse Regering het volgende op te merken:

De Raad van State lijkt niet consequent in het toepassen van zijn eigen criterium. Op bladzijde 14 van hetzelfde wetgevend advies stelt de Raad: "De omstandigheid dat voor het bepalen van het bedrag van de algemene werkingssubsidie parameters worden aangewend die verband lijken te houden met bepaalde bevoegdheden, betekent nog niet dat het gaat om een financiering van bijzondere taken en opdrachten als bedoeld in artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980."

Als de Raad van State deze stelling consequent toepast, dient zij vast te stellen dat de omstandigheid dat voor het bepalen van het bedrag parameters worden aangewend die verband lijken te houden met bevoegdheden inzake pensioenen, nog niet betekent dat het gaat om een financiering van bijzondere taken.

De financiering van opdrachten zoals bedoeld in artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 10°, BWHI, wordt in de parlementaire stukken gemotiveerd als volgt: "[...] voor de federale overheid en de Gemeenschappen [moet] de mogelijkheid behouden blijven om deze overheden te belasten met de uitvoering van taken en met opdrachten. De tenuitvoerlegging van de federale regelgeving (wetten en reglementen) en de regelgeving van de Gemeenschappen (decreten en reglementen) wordt opgedragen aan de provinciale en gemeentelijke organen."³

3 Parl.St. Senaat 2-709/1 blz. 12, Ontwerp van bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

Op basis van de wil van de bijzondere wetgever die blijkt uit de parlementaire stukken, dient de Raad van State dan te verduidelijken 'welke opdracht' Vlaanderen hier wederrechtelijk geeft aan de lokale besturen. De voorliggende decreetsbepaling legt immers geen verplichtingen op aan het lokaal bestuur. De pensioenverplichtingen van het lokaal bestuur volgen immers reeds uit de federale wetgeving. Vlaanderen engageert enkel zichzelf om een financiële tegemoetkoming te doen naar het lokaal bestuur toe, en dit enkel tot een zelf vooropgesteld niveau (onafhankelijk van federale regelgeving ter zake). De dotatie is immers onvoorwaardelijk, kan vrij worden besteed en vereist geen specifieke rapporteringsverplichting door het lokaal bestuur. Om dit te benadrukken werd de terminologie van 'dotatie', zoals die vandaag ook geldt bij de algemene financiering in het decreet Gemeentefonds, gehanteerd.

Wat betreft de financiering van de politie- en hulpverleningszones, de havenbedrijven, de OCMW's, de ziekenhuizen en de welzijnsverenigingen, wenst de Vlaamse Regering het volgende op te merken:

Wat betreft de politiezones voorziet artikel 34bis van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, dat de gemeenschappen en de gewesten aan de politiezones "sommen om niet" kunnen verstrekken.⁴

Wat betreft de hulpverleningszones voorziet artikel 67 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, dat de zones kunnen gefinancierd worden door diverse bronnen. De memorie duidt dat hiermee onder meer wordt bedoeld op gewestelijke subsidies.

Wat betreft de havenbedrijven voorziet artikel 22 van het Havendecreet van 2 maart 1999, de mogelijkheid dat havenbedrijven toelagen van publieke overheden kunnen aanvaarden. Dit decreet vindt op zijn beurt rechtsgrond in de bevoegdheid inzake openbare werken.

Inzake de OCMW's en welzijnsverenigingen voorziet de Raad van State dat een bevoegdheidsgrond kan worden gevonden in de gemeenschapsbevoegdheden. In dat verband brengt de Vlaamse Regering het advies 32.72013 van de Raad van State bij het oorspronkelijke Gemeentefondsdecreet in herinnering. Bepaalde onderdelen van het gemeentefonds kunnen immers rechtstreeks aan het OCMW gestort worden. In dat advies werd gesteld:

"Wat de bepalingen van het ontwerp betreft die betrekking hebben op de financiering van de OCMW's, is niet het Vlaamse Gewest, maar de Vlaamse Gemeenschap bevoegd, op grond van artikel 5, §1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Luidens die bepaling is "het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn" immers een principieel aan de gemeenschappen toegewezen bevoegdheid.

De welzijnsvereniging, de autonome verzorgingsinstelling en de ziekenhuisverenigingen, zijn allen samenwerkingsvormen van een OCMW, zoals beschreven in titel IV van het decreet Lokaal Bestuur, en dienen inzake subsidiëring met een OCMW gelijk te worden gesteld."⁵

Ten slotte wenst de Vlaamse Regering nogmaals op te merken dat de gemeenten verplicht zijn om erover te waken dat het OCMW zijn financiële verplichtingen kan nakomen (en in afgeleide orde van de ziekenhuizen en welzijnsverenigingen die

4 Parl.St. Kamer nr. 51k2928, blz. 24, Wetsontwerp betreffende de civiele veiligheid: "De diverse bronnen van financiering van de zones kunnen onder meer bestaan uit subsidies, middelen toegekend door openbare overheden zoals de gewesten, inkomsten uit fondsen, toevallige inkomsten, schenkingen en legaten, bijdragen uit ondernemingen en gezinnen, enz."

5 Zie onder meer artikel 475 en artikel 500 juncto artikel 475, decreet Lokaal Bestuur.

van het OCMW afhangen)⁶ en verplicht zijn om bij te dragen in de financiering van de politiezones en de hulpverleningszones. De ontwerpen regeling waarbij ook de OCMW's, autonome gemeentebesturen, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen een dotatie wordt toegekend met hun pensioenlasten als basis voor de berekening, draagt dan ook bij tot de algemene financiering van de Vlaamse gemeenten in die zin dat hun tussenkomst in de voormelde entiteiten kan worden beperkt.

Replik op advies SERV

De SERV wijst erop dat de Vlaamse Regering in het Vlaamse regeerakkoord de bijkomende financiering van steden en gemeenten verbindt aan bijkomende opdrachten en bevoegdheden (onder andere Bindend Sociaal Objectief, dierenwelzijnsbeleid, gemeenschapdiensten) en blijvende investeringen. In het bijzonder wordt de dotatie ter waarde van de helft van de responsabiliseringsbijdrage gekoppeld aan investeringen: "De Vlaamse overheid neemt haar verantwoordelijkheid op om de problematiek van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenfactor voor de lokale besturen voor de helft op te lossen. Zo geven we de lokale besturen ademruimte om verder te investeren op een voldoende hoog niveau" (Vlaamse regeerakkoord, pagina 270).

De SERV merkt echter op dat het programmadecreet niet voorziet in een concreet engagement van de Vlaamse overheid om de bijkomende opdrachten en de investeringen per gemeente op te volgen. De SERV vraagt dat met bestaande instrumenten (zoals meerjarenplannen en opvolging van de gemeentelijke financiën via BBC) een monitoring wordt opgezet, zonder de gemeenten tot bijkomende rapporteringslasten te verplichten. De SERV vraagt dat de jaarlijkse monitoring aan het VESOC-overleg wordt gerapporteerd.

De Vlaamse Regering merkt op dat de financiële situatie van de lokale besturen, inclusief de lokale investeringen, permanent wordt gemonitord en dat die monitoring de laatste jaren alsmaar is verfijnd, dank zij tal van nieuwe instrumenten. Zo biedt het Agentschap Binnenlands Bestuur vandaag al verschillende monitoren aan, waaronder de tools ontwikkeld op basis van de digitale BBC-rapportering en de gemeente- en stadsmonitor. De beleidsmonitoren en analyses van het agentschap reiken datareeksen en informatie aan over verschillende thema's, ook over lokale investeringen, die de beleidsontwikkeling en -opvolging door de Vlaamse overheid en door de lokale besturen zelf ondersteunen. Die informatie is ook publiek toegankelijk op de website van het agentschap.

Anderzijds wil de Vlaamse Regering erop wijzen dat financiële ruimte weliswaar een noodzakelijke maar niet voldoende voorwaarde is opdat lokale besturen voldoende (kwaliteitsvolle) investeringen zouden realiseren. Zeker voor complexere investeringen is ook heel wat knowhow en expertise nodig en moet rekening worden gehouden met een langere doorlooptijd. Dergelijke investeringen zullen zich dan ook maar op langere termijn weerspiegelen in een verhoging van de investeringsuitgaven.

Replik op advies Vlaamse Raad van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)

De Vlaamse Raad WVG stelt dat, omdat de Vlaamse overheid de helft van de bruto-responsabiliseringsbijdrage financiert (bruto = exclusief korting voor een tweede pensioenpijler), de besturen die geen korting voor een tweede pensioenpijler krijgen of kunnen krijgen, de korting zullen moeten betalen van de besturen met korting. De responsabiliseringsbijdrage van de besturen zonder tweede pensioenpijler, onder andere van enkele publieke Vlaamse ziekenhuizen, zal daardoor stijgen. Die verhoging zal verrekend worden via de bruto-responsabiliseringsbijdrage, voor de eerste keer in 2020. Dit kan verholpen worden door in het programmadecreet te

⁶ Artikel 274 van het decreet Lokaal Bestuur.

bepalen dat de Vlaamse tussenkomst rekening houdt met de hogere bruto responsabiliseringsbijdrage van besturen die geen korting krijgen voor een tweede pensioenpijler in 2020. Als de Vlaamse tussenkomst ongewijzigd blijft, betekent dit dat Vlaanderen in 2020 in het slechtste geval slechts 25% van de bruto-responsabiliseringsbijdrage van besturen zonder tweede pijler zal financieren in plaats van de vooropgestelde 50%.

Voor de daaropvolgende jaren wordt aan de regering gevraagd dat duidelijkheid verschaft wordt over de mogelijke impact van de korting ten gevolge van een aanvullende pensioenregeling voor het contractueel personeel en dat waarborg verleend wordt dat het stelsel niet nadelig zal werken voor de ziekenhuizen die geen aanvullende pensioenregeling voor het contractueel personeel (kunnen) voorzien.

De Vlaamse Regering wijst er echter op dat:

- de Vlaamse overheid niet tussenkomt in de responsabiliseringsbijdragen, maar een dotatie verleent waarvoor de responsabiliseringsbijdrage een verdeelcriterium is;
- de federale overheid via het Budget Financiële Middelen een gedeeltelijke financiering voorziet voor de responsabiliseringsbijdragen van de ziekenhuizen (artikel 73, §§4-5, koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen;
- de regeling voor de korting op de responsabiliseringsbijdrage voor de tweede pensioenpijler en de compensatie daarvan door de besturen die geen of een niet toereikende tweede pensioenpijler hebben een federale maatregel is en het niet tot de bevoegdheid behoort van de Vlaamse overheid om daar corrigerend voor op te treden;
- de dotatie finaal niet zal gebaseerd zijn op de ramingen van mei 2019, maar op de afrekeningen per kalenderjaar, weliswaar met een plafonnering alsof de afrekening zou gebeurd zijn op basis van de responsabiliseringscoëfficiënten opgenomen in de ramingen van mei 2019.

Hoofdstuk 9. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Beperking belastingkrediet rechtspersonen in de onroerende voorheffing tot aandeel materieel en outillage

Artikel 25

Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 voorziet in een beperking van het gewestelijk belastingkrediet voor rechtspersonen in de onroerende voorheffing tot het deel van het materieel en outillage en dit vanaf aanslagjaar 2020.

Het belastingkrediet werd ingevoegd door het decreet van 19 december 2003 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004. De maatregel was voorzien in het toenmalige werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 en had expliciet tot doel om die onroerende goederen die volledig worden ingezet ter realisatie van het maatschappelijk doel, en dus ter bevordering van het economisch verkeer, vrij te stellen van het gewestelijk deel van de onroerende voorheffing. Het idee hierachter was dat de bijkomende – vrijgestelde – bedrijfsmiddelen konden worden ingezet voor het creëren, behouden of stimuleren van het werknemersbeleid van de desbetreffende ondernemingen. Bij uitstek werd hiervoor gedacht aan materieel en outillage, dat per definitie ingezet wordt ter realisatie van het maatschappelijk doel van de betreffende onderneming, maar de maatregel was aanvankelijk niet beperkt tot materieel en outillage, maar had dus ook betrekking op de gebouwinfrastructuur.

Initieel was er nog een aanzienlijk belastbaar kadastraal inkomen voor materieel en outillage bij de rechtspersonen aanwezig. Vermits de onroerende voorheffing op materieel en outillage een ongunstig bedrijfsklimaat teweeg bracht, werden de

jaren nadien verschillende regelgevende maatregelen genomen om het belastbaar ki voor materieel en outillage verder af te bouwen, met succes.

Daarom wordt ervoor gekozen om het belastingkrediet terug te brengen tot zijn essentie, en enkel te laten bestaan voor het zuiver materieel en outillage.

Dit artikel treedt in werking voor het aanslagjaar 2020 en heeft dus een impact op de aanslagen voor de onroerende voorheffing vanaf dit aanslagjaar 2020.

De maatregel heeft een positieve budgettaire impact.

De Raad van State verwijst bij de artikelsgewijze toelichting naar randnummer 2 bij de bespreking van de vormvereisten. In dit randnummer wordt de aanmelding bij de Europese Commissie besproken op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Los van de discussie of er al dan niet sprake was van staatssteun, is een aanmelding niet nodig, gelet op het feit dat het in casu opheffingsbepalingen en geen wijzigingsbepalingen betreft.

De SERV geeft aan de beslissing van de Vlaamse Regering te betreuren om het belastingkrediet terug te brengen tot materieel en outillage, zonder dat hieraan een grondige evaluatie aan vooraf is gegaan. In de memorie van toelichting is verantwoord waarom het belastingkrediet wordt teruggebracht en dit op basis van de ratio legis van de maatregel, waar de SERV ook zelf naar verwijst. Op basis van die ratio legis, werd besloten om de maatregel tot de essentie hiervan terug te brengen en dus te beperken tot materieel en outillage. Zoals de SERV zelf aanhaalt was de maatregel een maatregel die in het kader van het Werkgelegenheidsakkoord in 2003 werd ingevoerd en dus een crisismaatregel. In dat opzicht is het niet abnormaal dat, meer dan 15 jaar na het invoeren van die maatregel, wordt nagegaan of die maatregel nog wel verantwoord is en ongewijzigd moet blijven verder bestaan. Tot slot was het belastingkrediet in elk geval beperkt tot het aandeel van het Vlaamse Gewest in de onroerende voorheffing, wat zeer beperkt is. Het leeuwendeel van de onroerende voorheffing bestaat uit de opcentiemen voor de steden en gemeenten die onder de huidige en de toekomstige regelgeving ongewijzigd verschuldigd zijn.

Afdeling 2. Kilometerheffing – aanpassing aan de tarieven kilometerheffing

Artikel 26

Deze wijzigingen inzake de tarieven in de kilometerheffing treden in werking met ingang vanaf 1 juli 2020, maar dienen te worden opgenomen in het programma-decreet omwille van de volgende redenen:

- conform artikel 7octies van de richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen, dient een lidstaat, die een bestaande variatie in zijn infrastructuurheffing wil wijzigen, de Europese Commissie daarvan in kennis te stellen en haar de nodige informatie te doen toekomen, om te verzekeren dat aan de voorwaarden is voldaan;
- organisatorisch: bij de On Board Units van de hoofddienstverlener Satellic wordt de berekening van de tol door het toestel zelf uitgevoerd, waardoor elke On Board Unit een kaart en een tarieftabel bevat.

Bij elke tarief- of kaartwijziging dienen deze kaarten en tarieftabellen dus vernieuwd te worden. Het volledig test-, validatie-, upgrade- en rolloutproces neemt ongeveer zes maanden in beslag.

- Artikel 8 van het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 bepaalt dat wijzigingen aan het tarief door een gewest ten minste vier maanden vóór de inwerkingtreding van de wijziging moeten genotificeerd worden aan de overige gewesten.

In de nieuwe tariefstructuur wordt het basistarief met 1,7 eurocent verhoogd.

Voor de voertuigen met maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 3,5 ton en lager dan 12 ton wordt de component gewicht bijkomend met 4,8 eurocent verlaagd, zodat de component in totaal -9,8 eurocent bedraagt. Voor de voertuigen met een totaalgewicht hoger dan of gelijk aan 12 ton en niet hoger dan of gelijk aan 32 ton wordt de component gewicht met 1,7 eurocent verlaagd, zodat de component in totaal -1,7 eurocent bedraagt. Voor de voertuigen met een totaalgewicht hoger dan 32 ton wordt de component gewicht bijkomend met 0,3 eurocent verhoogd, zodat de component in totaal 0,7 eurocent bedraagt.

Dit leidt dan tot het volgende resultaat:

Rijlabels (euroct/km)	Huidig tarief	Wijziging	Tarief medio 2020	Huidig BT+G	Nieuw BT+G	Vershil
Basistarief (BT)						
Basistarief infrastructuur	11,3	1,7	13,0			
Gewicht (G)						
1) 3,5t => 12t	-5,0	-4,8	-9,8	6,3	3,2	-3,1
2) 12t => 32t	0,0	-1,7	-1,7	11,3	11,3	0,0
3) > 32t	0,4	0,3	0,7	11,7	13,7	2,0

De wijzigingen aan artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit hebben een positieve budgettaire impact.

De Raad van State stelt vast dat de wijzigingen inzake de tarieven voor de kilometerheffing aan de Europese Commissie ter kennis gebracht zullen worden. De gemachtigde deelde in dat verband aan de Raad van State mee dat dit na de bekrachtiging en afkondiging door de Vlaamse Regering zal gebeuren en dat de Commissie hieromtrent reeds informeel werd gecontacteerd.

Voor wat betreft de datum van inwerkingtreding merkte de Raad van State op of het effectief de bedoeling is dat artikel 32 van het decreet in werking treedt op 1 januari 2020, maar pas toepassing krijgt vanaf 1 juli 2020. De Raad stemde in met de voorgestelde alternatieve formulering waarbij "van toepassing is" vervangen wordt door "in werking treedt". Die aanpassing wordt dan ook opgenomen.

De Mobiliteitsraad (MORA) maakt in zijn advies van 25 oktober 2019 een aantal opmerkingen, die hieronder worden besproken.

De MORA is van oordeel dat in het (voor)ontwerp van decreet de doelstelling van de tariefverhoging onvoldoende wordt opgenomen. De MORA mist ook een sociaal-economische analyse, een inschatting van de mobiliteitsimpact en de inschatting van de kosten en opbrengsten van de maatregel. Daarnaast is de MORA van oordeel dat de maatregel niet bijdraagt aan het sturen van de mobiliteit en geen impact heeft op de files. De MORA pleit voor een kilometerheffing voor alle voertuigen, maar geeft zelf aan dat de Vlaamse Regering deze piste niet wenst te volgen. Ook stelt de MORA dat de verlaging van het tarief in de categorie van 3,5 ton tot 12 ton, de 'camionettisering', niet zal tegengaan, aangezien de bestelwagens hun competitiviteit danken aan andere factoren. De MORA acht deze voordelen als zwaarder doorwegend dan het prijsverschil door de kilometerheffing. Verder

zouden door de wijzigingen, de tarieven voor alle andere voertuigen (lees licht vervoer) te laag worden om nog als infrastructuurheffing te kunnen differentiëren en sturen. Tot slot stelt de MORA ten onrechte dat de Vlaamse Regering de link gelegd tussen infrastructuurkosten en tariefhoogte zou loslaten.

De initiële bedoeling van de kilometerheffing voor vrachtwagens, zoals ingevoerd op 1 april 2016, is enerzijds om vrachtwagens te laten betalen voor het gebruik van de infrastructuur en anderzijds om de vloot te vergroenen. Het was dus niet de bedoeling om de mobiliteit te sturen en congestie op te lossen. Congestie kan immers onmogelijk worden aangepakt door kilometerheffing enkel toe te passen voor vrachtverkeer. Bovendien dient de vrachtwagenproblematiek ruimer aangepakt te worden dan enkel via een kilometerheffing. De stelling dat de maatregel niet bijdraagt aan het sturen van de mobiliteit (en meer bepaald geen impact zal hebben op de files), is zoals de MORA zelf bevestigt, dus gelinkt aan het feit dat de kilometerheffing op dit moment voornamelijk de vorm van een infrastructuurheffing heeft.

Sinds de invoering van de kilometerheffing werd er jaarlijks gerapporteerd aan het Vlaams Parlement. Deze rapportages maakten gebruik van een telcampagne van vóór de invoering van de kilometerheffing en van herkomst bestemmingsonderzoek op basis van OBU-data uit 2017 en 2018. Hierdoor verkregen we heel wat inzichten in de mobiliteitseffecten van de kilometerheffing voor vrachtwagens.

Na het invoeren van de kilometerheffing bleven de volumes op betolde en onbetolde niet-snelwegen ongeveer gelijk. Na het invoeren van de kilometerheffing werd dus geen verschuiving vastgesteld van de betolde wegen naar niet-betolde wegen, wel integendeel. Op de niet-betolde niet-snelwegen zagen we zelfs een afname van het vrachtverkeer, terwijl we een stijging vaststelden op de betolde niet-snelwegen. Hieruit kunnen we concluderen dat deze kilometerheffing geen impact heeft op de mobiliteit in Vlaanderen.

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de kilometerheffing slechts een klein onderdeel is van de totale kostprijs van het internationale transport. Andere parameters, zoals loonkosten en brandstofverbruik spelen in het voordeel van de gebruikers van de zwaarste gewichtsklasse. De stijging die in het ontwerp van decreet wordt opgenomen is daarnaast veel kleiner dan de stijging die in 2016 werd ingevoerd (van een pre-kilometerheffingstijdperk naar de huidige situatie met kilometerheffing). Gelet op het voorgaande, wordt ook nu geen mobiliteitsverschuivingen verwacht.

De wijzigingen aan de kilometerheffing hebben betrekking op de tariefbepaling waarbij de "eerste component van de kilometerheffing, de infrastructuurheffing, in verhouding [staat] tot de infrastructuurkosten van het wegennet of het gedeelte van het wegennet waarop de kilometerheffing wordt toegepast. Hier geldt als algemeen principe dat de heffing in verhouding staat tot de kosten van de aanleg, de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het gedeelte van het wegennet waarop de kilometerheffing wordt toegepast."⁷

Het basistarief moet berekend worden overeenkomstig richtlijn 1999/62 dewelke de maximale infrastructuurkosten bepaalt die de lidstaten mogen doorrekenen aan de gebruikers van het wegennet. Voor het Vlaamse Gewest leidde dit bij de invoering van de kilometerheffing tot een maximale infrastructuurheffing van 16,7 eurocent, exclusief externe kosten. Er werd voor "gekozen om niet de volledige infrastructuurkosten voor de betrokken wegen en voertuigen door te rekenen"⁸ aan de weggebruiker. In het voorontwerp van het decreet tot invoering van de kilometerheffing werd het basistarief beperkt tot 12,5 eurocent en in het finale ontwerp verder gereduceerd tot 11,3 eurocent.⁹

⁷ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, p15.

⁸ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, p15.

⁹ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, p29.

De doelstelling van de wijziging waarbij het basistarief op 13 eurocent wordt vastgesteld, beoogt het basistarief meer in lijn te brengen met de kosten van de aanleg, de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het gedeelte van het wegennet waarop de kilometerheffing wordt toegepast. Hiermee blijft men onder de vermelde infrastructuurkost. Daarnaast is het in het licht van het rechtvaardigheidsprincipe waarbij gestreefd wordt om alle vervoersmodi een eerlijkere prijs te laten betalen, verantwoord om het basistarief zo aan te passen dat er een groter gedeelte van de infrastructuurkost aan de weggebruiker wordt aangerekend. Deze wijziging sluit beter aan bij het principe 'de gebruiker betaalt' waarbij de link tussen de tariefhoogte en de infrastructuurkost die toegerekend wordt aan de heffingsplichtige voertuigen versterkt wordt.

De MORA haalt ook aan dat het vanuit ecologisch en economisch standpunt aangewezen is dat het vrachtvervoer over de weg gebeurt op de meest efficiënte manier, namelijk in de grootste vrachtwagens. De MORA lijkt hierbij te pleiten voor een tariefverhoging voor de lichtere vrachtwagens. Dit zou, aldus de MORA een belangrijke stap zijn in de richting van een verdere vergroening. Bovendien stelt de MORA dat een verkleining van het tariefverschil tussen bestelwagens en lichte vrachtwagens ook het rechtvaardigheidsprincipe onderuit haalt, waarbij gestreefd wordt om alle vervoersmodi een eerlijkere prijs te laten betalen. Dit zou volgens de MORA ook de mogelijkheid voor het invoeren van een algemeen beprijzingsinstrument hypothekeren.

De voorgaande elementen van het huidig advies gaan regelrecht in tegen een eerdere advies van de MORA.

In zijn advies van 27 februari 2015¹⁰ over het voorontwerp betreffende de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens heeft de MORA bevestigd dat de tarieven van de kilometerheffing mogen variëren in functie van het gewicht. Hij vond dit destijds zelfs een 'rechtvaardigere beprijzing':

"In het kader van een rechtvaardigere beprijzing mogen de tarieven variëren volgens de gewichtsklasse. Hoe zwaarder een voertuig hoe groter de schade die het kan aanbrengen aan het wegennet."¹¹

Als reactie op het toenmalige advies van de MORA werd er zelfs een derde gewichtscategorie ingevoerd om nog meer op gewicht te kunnen variëren. De MORA stelde immers het volgende:

"Daarom vindt de Raad het vreemd dat gekozen is voor het onderscheid tussen de categorie 3,5 tot 32 ton en zwaarder dan 32 ton. De Raad is voorstander om de drie voorziene categorieën te hanteren."¹²

De Vlaamse Regering heeft destijds dan ook rekening gehouden met deze opmerking, wat ook werd verduidelijkt in de Memorie van Toelichting bij het decreet tot invoering van de kilometerheffing:

"De regering geeft ook gevolg aan de wens van de MORA om een apart, lager tarief te voorzien voor de voertuigcategorie van 3,5 tot 12 ton maximaal toegestaan totaalgewicht."¹³

De wijzigingen in onderhavig ontwerp aan de variatie in functie van gewichtsklasse kunnen dan ook verantwoord worden in het licht van het toenmalig advies van de MORA.

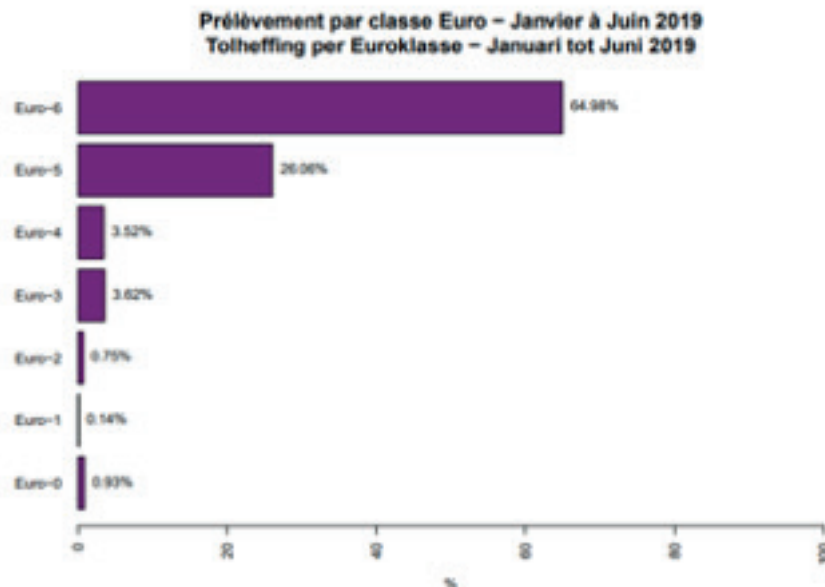
10 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>

11 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, pag.79.

12 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, pag.79.

13 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1100650>, pag.30.

Voor wat betreft de vergroening van het vrachtwagenpark, blijkt uit cijfers van VIAPASS dat het grootste deel van de vrachtwagenkilometers in Vlaanderen reeds vergroend is. Reeds 91% van de vrachtwagenkilometers op het betolde wegennet in België had in het eerste deel van 2019 euro V of euro VI was. Dit bewijst dat de kilometerheffing reeds een positieve impact heeft op de vergroening van de vrachtwagenvloot. De marge voor verdere vergroening van de vrachtwagensector is dus bijzonder klein.

Bron: <https://www.viapass.be/wp-content/uploads/2019/07/2019-stats-Sem1.pdf>

De SERV haalt in zijn advies de argumenten aan die eerder in het advies van de MORA van 25 oktober 2019 werden aangehaald. De SERV verwijst ook naar dit advies. Gelet op het voorgaande kan dan ook integraal verwezen worden naar de bespreking van het advies van de MORA.

Afdeling 3. Registratiebelasting – verdere verlaging van de tarieven enige eigen woning

Artikel 27 en 28

De voorliggende tariefwijziging geeft uitvoering aan het regeerakkoord 2019-2024. In dit akkoord staat met betrekking tot de registratiebelasting te lezen:

- “In een warm Vlaanderen moet iedereen ook goed kunnen wonen. Veel Vlamingen kiezen ervoor om een woning te kopen, en dat is een goede zaak. We verschuiven tijdens deze bestuursperiode het fiscale voordeel van het “hebben” van een woning naar het “verwerven” ervan. De woonbonus – die de huizen duurder heeft gemaakt–laten we uitdoven. Nadat de registratierechten tijdens de vorige regeerperiode van 10% naar 7% zakten, verlagen we ze nu verder naar 6%.” en;
- “We voeren tevens een belangrijke Vlaamse belastinghervorming door, zonder de globale belastingdruk te laten toenemen.

In de woonfiscaliteit verschuiven we het fiscale voordeel van het hebben van een woning naar het verwerven ervan. Vanaf 1 januari 2020 dooft de woonbonus uit en verlagen we de registratierechten verder op de aankoop van een enige, eigen woning van 7% naar 6% (en van 6% naar 5% bij een ingrijpende energetische renovatie).”

Het tarief voor de aankoop van een enige eigen gezinswoning wordt verlaagd van 7% naar 6%. Bovendien wordt het tarief verlaagd van 6% naar 5% indien de verkrijger er zich toe verbindt de aangekochte woning ingrijpend energetisch te renoveren (IER), zoals deze renovatie wordt omschreven in het Energiebesluit van 19 november 2010, binnen een termijn van 5 jaar na de aankoop.

Met deze tariefverlaging voor de enige eigen gezinswoning wordt gekozen voor de meest transparante manier om het uitdoven van de woonbonus te compenseren. Bovendien is een tariefverlaging eenvoudig in uitvoering en komt ze de arbeidsmobiliteit ten goede.

De voorgenomen tariefverlaging heeft een negatieve budgettaire impact.

De voorliggende tariefwijziging zal gelden voor verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2020, dit volgens het algemeen geldend principe van artikel 2.9.7.0.3, §1, Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF).

In afwijking daarvan zal de tariefverlaging tevens van toepassing zijn voor authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2020 wanneer ze betrekking hebben op verkoopovereenkomsten gesloten voor 1 januari 2020.

Het moment van inwerkingtreding voor die specifieke akten is een afwijking van artikel 2.9.7.0.3, §1, VCF, wat het tarief betreft. De belastingplicht, de belastbare grondslag, de vrijstellingen en de verminderingen worden verder bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling (lees: de verkoopovereenkomst) is gesteld. De reden voor die afwijking is te vinden in de koppeling van het verlaagd tarief aan de afschaffing van de woonbonus. Om te vermijden dat die personen die een verkoopovereenkomst sluiten, maar om welke reden dan ook hun hypothecaire akte niet meer voor 1 januari 2020 verleden krijgen, zowel de woonbonus, als het verlaagd tarief zouden verliezen, wordt een milderingsmaatregel voorzien. Die maatregel bestaat er in dat die personen weliswaar de woonbonus niet meer zullen kunnen genieten, maar wél het verlaagde tarief. Dit ondanks het feit dat de rechtshandeling, zijnde de verkoopovereenkomst, voor 1 januari 2020 werd gesteld. De milderingsmaatregel is, door zijn specifieke omschrijving, dan ook uitdovend, want neemt automatisch een einde eens de verkoopovereenkomsten daterend van voor 1 januari 2020 zijn omgezet naar een authentieke akte (dan wel ontbonden).

De Raad van State merkt met betrekking tot de artikelen 33 en 34 van het ontwerp van decreet op dat er een schending zou zijn van het gelijkheidsbeginsel daar het verlaagd tarief in het verkooprecht (louter) een compensatie zou zijn voor de afschaffing van de woonbonus, terwijl diegenen die voor hun aankoop onderworpen worden aan het btw-stelsel geen compensatie krijgen.

Die redenering kan om twee redenen niet gevolgd worden.

Om te beginnen is het verlaagd tarief, noch de milderingsmaatregel die hiervoor uitgewerkt werd, gekoppeld aan het verlijden van een hypothecaire leningsakte. Er is dus geen rechtstreekse koppeling tussen het verlaagd tarief en de woonbonus. Het verlaagd tarief is van toepassing voor alle verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2020, of gesloten voor 1 januari 2020 wanneer ze resulteren in een authentieke akte verleden vanaf 1 januari 2020. Het verlaagd tarief in het verkooprecht is met andere woorden een algemene maatregel.

Bovendien krijgen belastingplichtigen die onderworpen worden aan het btw-stelsel reeds een volledige vrijstelling van registratiebelasting op grond van artikel 2.9.6.0.1, eerste lid, 4°, VCF.

Beide groepen van kopers bevinden zich dus in een verschillende situatie. Diegenen die een bestaande woning aankopen kunnen, uiteraard wanneer zij voldoen aan de voorwaarden, genieten van een verlaagd tarief inzake verkooprecht. Diegenen die een nieuwbouwwoning kopen en hierdoor aan het btw-stelsel worden onderworpen, genieten van de vrijstelling van het verkooprecht.

De Raad van State merkt in de eerste alinea van het randnummer 2 bij de bespreking van artikel 77 van het ontwerp op dat er in punt 5° van voormeld artikel beter zou kunnen gesproken worden van 'overeenkomsten houdende zuivere aankoop'. Die suggestie wordt gevolgd.

In de tweede alinea van hetzelfde randnummer stelt de Raad van State met betrekking tot hetzelfde punt dat het niet nodig is om nog te verwijzen naar het belastingtarief. De verduidelijking was bewust opgenomen om elke mogelijke verwarring uit te sluiten. Het advies van de Raad van State, waarin expliciet aangegeven wordt dat deze bijkomende vermelding overbodig is, wordt gevolgd. Dit komt ook de leesbaarheid van de bepaling ten goede. De Raad van State wordt evenwel niet gevolgd in de suggestie om de inwerkingtredingsbepaling op te splitsen in enerzijds een inwerkingtredingsbepaling en anderzijds een overgangsbepaling en dit om reden van duidelijkheid. Het is best dat de volledige inwerkingtreding gevat wordt in eenzelfde bepaling, zodat de belastingplichtige in die bepaling kan terugvinden of het verlaagd tarief voor zijn verkoopovereenkomst van toepassing zal zijn.

De SERV stelt in zijn advies dat de verlaging van het verkooprecht slechts een beperkte compensatie is voor het afschaffen van de woonbonus, daar de tariefverlaging enkel van toepassing is voor iemand die een woning aankoopt. De verlaging van het tarief gebeurt weliswaar samen met de afschaffing van de woonbonus, maar het is bovenal een maatregel die op zichzelf staat. Zoals reeds aangegeven naar aanleiding van het advies van de Raad van State, is de maatregel niet beperkt tot personen die een hypothecaire lening aangaan. Er wordt dus geen rechtstreekse koppeling gemaakt tussen diegenen die de woonbonus zouden genieten hebben en de toepassing van het verlaagd tarief inzake verkooprecht. Uiteraard is wel vereist dat het verkooprecht van toepassing is, opdat de tariefverlaging kan spelen.

De SERV stelt dat een uniforme tariefverlaging een korting impliceert die lineair stijgt met de aankoopprijs van de woning. De SERV adviseert om de voorgestelde maatregel bij te sturen in functie van een meer doelgerichte inzet voor wie het nodig heeft. De SERV wenst dan ook dat er verschillende scenario's worden becijferd en beoordeeld op hun impact op de betaalbaarheid. De tariefverlaging is er gekomen in het kader van de onderhandelingen van het Vlaamse regeerakkoord waar er verschillende scenario's werden becijferd en besproken. Er werd evenwel gekozen voor een eenvoudige maatregel, wat inzake fiscaliteit naar transparantie en duidelijkheid toe, nog altijd een te verkiezen maatregel is. Daarnaast werd ervoor gekozen om de bestaande rechtenvermindering van 5600 euro (of 4800 euro in geval van ingrijpende energetische renovatie) integraal te behouden, wat impliceert dat diegenen die een woning aankopen waarvan de totale belastbare grondslag van de verkrijging niet hoger is dan 200.000 euro (of 220.000 euro voor onroerende goederen gelegen in de Vlaamse Rand) de facto een groter voordeel zullen genieten. In dat opzicht is er dus wel degelijk rekening gehouden met de wens van de SERV.

De SERV formuleert ook een opmerking met betrekking tot de tariefverlaging voor ingrijpende energetische renovaties en vindt die ontoereikend. De SERV stelt dat enkel een substantiële korting een verschil zal kunnen maken en vraagt om een evaluatie van de maatregel. Een substantiële korting heeft uiteraard ook budgettaire gevolgen. Daarnaast bestaan er, naast premies, ook verschillende andere fiscale maatregelen voor ingrijpende energetische renovatie, zoals binnen de

schenkbelasting en de onroerende voorheffing. In dat opzicht volstaat de tariefverlaging.

Afdeling 4. Bijstelling van de belastingvermindering voor dienstencheques en wijkwerkencheques

Artikel 29

Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 stelt: "We vrijwaren het succesvolle systeem van de dienstencheques met een fiscale aftrek van 20%." Er is dus bewust gekozen om de (lage) aankoopprijs van de dienstencheques en wijkwerkencheques te behouden maar enkel te sleutelen aan het belastingvoordeel.

De aanpassing van artikel 145²¹, tweede lid, van het Wetboek van 10 april 1992 geeft uitvoering aan deze intentie. Concreet zal voor dienstencheques en wijkwerkencheques die worden aangekocht vanaf 1 januari 2020 nog een belastingvermindering gelden van €1,80 per dienstencheque, waardoor een dienstencheque van €9 in werkelijkheid maar €7,20 kost na verrekening van de belastingvermindering. Er wordt hierbij niet geraakt aan het bestaande plafond voor de in aanmerking komende uitgaven (1500 euro per belastingplichtige voor aanslagjaar 2020 (geïndexeerd bedrag wat overeenstemt met 166 cheques)).

Conform het advies van de Raad van State 25 oktober 2019, met kenmerk 66.660/1/3, verduidelijkt de Vlaamse Regering de werking in de tijd van voorliggende wijziging verder als volgt.

Voorliggend artikel treedt in werking vanaf aanslagjaar 2021. Dit betekent concreet dat nog een belastingvermindering van 30% geldt in de situatie waarbij de belastingplichtige in 2019 een betaling doet voor de aankoop van cheques, maar deze cheques pas gebruikt/in betaling geeft aan de dienstverlener in 2020.

Uit de tekst van artikel 145²¹, WIB92, volgt immers dat het moment van de werkelijke betaling van de cheques door de belastingplichtige relevant is. Hiermee wordt verwezen naar het moment van de betaling van de aankoop van de cheques en niet naar het moment van de inbetalinggeving van de cheques nadat de prestaties geleverd zijn.

Zie hieromtrent ook de administratieve commentaar bij artikel 145²¹, WIB92, nummer 145^{21 22}: "Om in aanmerking te komen voor de belastingvermindering moeten de uitgaven werkelijk betaald zijn tijdens het belastbare tijdperk, zelfs wanneer de diensten- en PWA-cheques in een later jaar worden gebruikt" (Com. IB, commentaar van artikel 145/21, WIB92, VIII. Welke uitgaven?).

De Raad van State wees in hetzelfde advies ook op de vormvereiste dat het ontwerp (meer bepaald de afdelingen 4 en 5 van hoofdstuk 9), voor de neerlegging ervan in het parlement, moet worden meegedeeld aan de Federale Regering (voor advies over de technische uitvoerbaarheid), aan de andere gewestregeringen en aan het Rekenhof (voor advies omtrent het respect van het principe van de uitsluiting van elke deloyale fiscale concurrentie). De Vlaamse Regering neemt akte van die opmerking en zal deze adviesaanvragen uitsturen vóór de indiening in het Vlaams Parlement.

Budgettaire impact

Alhoewel de wijziging maar in werking treedt vanaf aanslagjaar 2021 (inkomstenjaar 2020) heeft de ontwerpen regeling wel onmiddellijk budgettair effect. Wie nog van een belastingvoordeel van 30% wil genieten, kan nog cheques aankopen in 2019 (die dan nog in de loop van 2020 gebruikt kunnen worden). Gelet op het vertrouwensbeginsel is het dan ook van belang dat de nieuwe regeling tijdig wordt bekendgemaakt.

Door het verminderen van het percentage van de belastingvermindering van 30% naar 20% vanaf aanslagjaar 2021 (inkomstenjaar 2020) zullen de fiscale uitgaven voor deze belastingvermindering dalen. Dit heeft een positieve budgettaire impact.

Gezien de datum van de aankoop van de cheques determinerend is, moet hierbij wel rekening gehouden worden met een eenmalige extra fiscale uitgave in begrotingsjaar 2020, met name voor cheques die extra aangekocht worden eind 2019. Dit impliceert voor begrotingsjaar 2020 een beperkte negatieve budgettaire impact van 250 duizend euro.

In zijn advies van 4 november 2019 betreurt de SERV dat de voorgestelde wijziging gebeurt zonder grondig debat over de finaliteit en modaliteiten van de maatregel. Evenmin zou er voldoende gereflecteerd zijn over de bedrijfseconomische toekomst van de sector. In repliek hierop geeft de Vlaamse Regering aan dat de voorgestelde maatregel wel degelijk bewust vorm gegeven werd opdat het bestaande systeem maximaal gevrijwaard kon worden. Concreet werd ervoor gekozen om enkel te sleutelen aan het ex post fiscaal voordeel. De lage prijs (€9/cheque) van de dienstencheques werd behouden, evenals het plafond van fiscaal in aanmerking te nemen uitgaven (voor aanslagjaar 2020 geïndexeerd 1500 euro, wat overeenstemt met ongeveer 166 cheques). De voordelige prijs in combinatie met een nog steeds behoorlijke fiscale belastingvermindering tot maximaal €300 netto blijft evenwel een duidelijke incentive om het dienstencheque systeem te blijven gebruiken.

Afdeling 5. Wijziging van de belastingvermindering voor de eigen woning

Artikel 30

Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 meldt "In een warm Vlaanderen moet iedereen ook goed kunnen wonen. Veel Vlamingen kiezen ervoor om een woning te kopen, en dat is een goede zaak. We verschuiven tijdens deze bestuursperiode het fiscale voordeel van het "hebben" van een woning naar het "verwerven" ervan. De woonbonus – die de huizen duurder heeft gemaakt laten we uitdoven. Nadat de registratierechten tijdens de vorige regeerperiode van 10% naar 7% zakten, verlagen we ze nu verder naar 6%."

Verder voorziet het regeerakkoord ook specifiek dat de uitdoving van de woonbonus en de verlaging van het verkooprecht ingaan vanaf 1 januari 2020.

De aanpassing van de eerste paragraaf van artikel 145^{38/2}, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 10 april 1992 (hierna WIB92 te noemen) geeft uitvoering aan deze intentie. Om voor de geïntegreerde woonbonus in aanmerking te komen, is voortaan niet alleen vereist dat de hypothecaire lening is aangegaan na 31 december 2015, maar ook vóór 1 januari 2020.

Alhoewel de wijziging maar in werking treedt vanaf 1 januari 2020 heeft de ontworpen regeling wel onmiddellijk effect. Wie nog van de huidige woonbonus regeling wil genieten, zal nog voor 1 januari 2020 een hypothecaire lening moeten aangaan. Gelet op het vertrouwensbeginsel is het dan ook van belang dat de nieuwe regeling tijdig wordt bekendgemaakt.

Voor deze bepaling wordt in de slotbepalingen naast de inwerkingtreding op 1 januari 2020 ook het toepassingsgebied in de tijd verduidelijkt door de link te leggen met belastbare tijdperken die aanvangen na 31 december 2019.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakte in zijn advies van 25 oktober 2019, met kenmerk 66.660/1/3, de opmerking dat de uitdoving van de woonbonus moet worden beoordeeld in het licht van artikel 23, derde lid, 3°, van de Grondwet dat een "recht op een behoorlijke huisvesting" inhoudt. Die bepaling houdt een

standstillverplichting in die eraan in de weg staat dat de decreetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving in aanzienlijke mate vermindert “zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.” De Raad van State geef hierbij aan niet over voldoende objectieve gegevens te beschikken om te oordelen of de ontworpen regeling al dan niet een aanzienlijke achteruitgang van het bestaande beschermingsniveau inhoudt en, indien dit het geval is, of deze achteruitgang van die aard is dat de maatregel als “onevenredig” dient te worden beschouwd.

De Vlaamse Regering reageert als volgt op dit advies van de Raad van State. De Vlaamse Regering is van mening dat het uitdoven van de woonbonus voldoende wordt gecompenseerd door de combinatie van de volgende beleidsmaatregelen: 1) de vermindering met 1 procentpunt van het verkooprecht, wat het verwerven van een woning zal bevorderen, 2) andere aangekondigde maatregelen die ertoe strekken de woningkwaliteit te bevorderen (onder meer de vermindering van het verkooprecht naar 5% voor ingrijpende energetische renovaties, versoepeling van de voorwaarden voor een energielening, een eengemaakt energie- en woonloket, energiesnoeiers voor kwetsbare gezinnen, een verbod op nieuwe stookolieketels), 3) investeringen in sociale woningen, en 4) een mogelijke vermindering van de prijzen van de woningen. Aan de een standstill-verplichting uit artikel 23, derde lid, 3°, van de Grondwet is bijgevolg voldaan.

De Raad van State wees in hetzelfde advies verder ook op de vormvereiste dat het ontwerp (meerbepaald de afdelingen 4 en 5 van hoofdstuk 9), voor de neerlegging ervan in het parlement, moet worden meegedeeld aan de Federale Regering (voor advies over de technische uitvoerbaarheid), aan de andere gewestregeringen en aan het Rekenhof (voor advies omtrent het respect van het principe van de uitsluiting van elke deloyale fiscale concurrentie). De Vlaamse Regering neemt akte van die opmerking en zal deze adviesaanvragen uitsturen vóór de indiening in het Vlaams Parlement.

De SERV heeft in zijn advies van 4 november 2019 een aantal bedenkingen bij de uitdoving van de woonbonus. In essentie komen die bedenkingen erop neer dat er geen grondig debat over de finaliteit en modaliteiten van de maatregel is geweest en de uitdoving te drastisch en te plots is. Toch erkent de SERV ook de noodzakelijkheid om de woonbonus bij te sturen gezien het prijsverhogend effect en de sterk oplopende kost. Hij pleit evenwel voor een doelgerichtere inzet ervan in plaats van een uitdoving. Die doelgerichtere inzet zou dan beter moeten inspelen op kwalitatieve en kwantitatieve noodwendigheden van het wonen in de toekomst en moet rekening houden met de diverse woningmarktsegmenten. Bovendien zou dergelijke woonbonus moeten inspelen op de noden van gezinnen inzake betaalbaarheid van een eigen woning en deel uitmaken van het woonbeleid en het ruimtelijk beleid. De SERV vraagt ook specifieke aandacht voor nieuwbouwers en verbouwers.

De Vlaamse Regering repliceert als volgt op het advies van de SERV. Vooreerst is er het voorbije decennium heel wat onderzoek geweest dat de effecten van de woonbonus heeft onderzocht. Dit onderzoek maakt dat de keuze van de Vlaamse Regering om de woonbonus uit te doven wel degelijk een gefundeerde keuze is met wetenschappelijke onderbouwing. Bovendien is het door de historisch lage rente het uitgelezen moment voor deze maatregel, hetgeen de SERV onderschrijft. De SERV geeft tevens aan dat de aankondiging van de uitdoving de voorbije weken al heeft geleid tot een sterke toename van het aantal transacties met prijsverhogend effect. Dit effect toont precies aan dat de keuze van de Vlaamse Regering om deze maatregel snel te laten ingaan een goede keuze was. Net om grote en langdurige schokken op de vastgoedmarkt te vermijden werd niet gekozen voor een in de tijd gespreid uitdovingstraject. Een langduriger traject zou immers ervoor kunnen zorgen dat de impact op de vastgoedmarkt nog veel groter zou zijn. Bovendien zou

een overgangsregeling de reeds oeverloze complexiteit van de diverse stelsels van belastingverminderingen voor de eigen woning nog doen toenemen.

De vraag van de SERV om naar een meer doelgerichte woonbonus te gaan, kan evenmin worden onderschreven. De woonbonus is als belastingvermindering voor de eigen woning in het verleden onvoldoende doelmatig gebleken (kostprijsverhogend, geen verhoging eigenaarsgraad enzovoort). Hoewel de SERV geen verdere details geeft over hoe die bijsturing er concreet zou moeten uitzien, is het wel duidelijk dat de SERV het instrument vooral meer wil inzetten als sturend instrument in het woonbeleid en ruimtelijk beleid. De Vlaams Regering is evenwel van oordeel dat andere instrumenten met een grotere wendbaarheid en flexibiliteit hiertoe meer geschikt zijn dan een belastingvermindering van personenbelasting.

Voor wat de bedenkingen van de SERV rond de aandacht voor nieuwbouw en verbouwingen betreft, kan verwezen worden naar de intentie van de Vlaamse Regering om bij de Federale Regering een verlaagd btw-tarief te bepleiten voor sloop en heropbouw.

Artikel 31

Met de wijziging van artikel 145⁴³, eerste lid, 2°, WIB92, wordt ook de toegang tot de Vlaamse belastingvermindering voor erfpacht- of opstalvergoedingen voor de eigen woning expliciet uitgesloten voor nieuwe contracten afgesloten na 31 december 2019.

Artikel 32

Het nieuw ingevoegde artikel 145^{46/1} in het WIB92 behelst een 'bevriezing' van de looptijd van de hypothecaire leningen zoals die geldt op 31 december 2019. Concreet zal de fiscus geen rekening houden met looptijdverlengingen die na 31 december 2019 worden doorgevoerd door de belastingplichtige. Ontwikkelingen waar de belastingplichtige zelf geen vat (meer) op heeft, worden dus niet beoogd door deze specifieke antimisbruikbepaling (bijvoorbeeld automatische aanpassingen in de looptijd bij accordeonleningen).

Voor de bestaande wettelijke fictie van de hypotheekoverdracht verandert er niets. Bij een 'pandwissel' wordt immers alleen het onroerend goed gewisseld dat in hypotheek gegeven wordt, maar blijft het onderliggende leningscontract in principe ongewijzigd, zowel wat de resterende looptijd als wat de financieringsvoorwaarden betreft.

De formulering van het nieuw ingevoegde artikel werd gewijzigd naar aanleiding van het advies van de Raad van State van 25 oktober 2019 (kenmerk 66.660/1/3).

Budgettaire impact

De uitdoving van de geïntegreerde woonbonus wordt voorzien vanaf 1 januari 2020. Voor de burgers buiten het stelsel van de aangifte/aanslagjaar 'speciaal', zal de uitdoving voor het eerst in de personenbelasting merkbaar zijn vanaf aanslagjaar 2021 (inkomstenjaar 2020). De uitdoving heeft echter wel onmiddellijk effect doordat de geïntegreerde woonbonus nog maar kan worden genoten voor leningen die uiterlijk 31 december 2019 zijn afgesloten. Het vertrouwensbeginsel vereist dat de wijziging tijdig wordt bekendgemaakt.

Door het uitdoven van de geïntegreerde woonbonus vanaf aanslagjaar 2021 (inkomstenjaar 2020) zullen de fiscale uitgaven voor deze belastingvermindering dalen. Dit heeft een positieve budgettaire impact.

Afdeling 6. Bevriezing index subsidies

In het kader van de begrotingsbesprekingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2020, werd beslist om de werkingsmiddelen (met uitzondering van de loonkosten) van de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaamse Gewest niet te indexeren.

De voorliggende bepaling beoogt een generieke bepaling voor de indexatie van de Vlaamse subsidies, andere dan de loonkosten. De bepaling heeft als doel om de indexatie van de werkingsmiddelen te bevriezen voor de komende legislatuur.

In wetten of decreten, besluiten van de Vlaamse Regering, ministeriële besluiten, samenwerkingsakkoorden of overeenkomsten wordt vaak voorzien dat de subsidies moeten worden aangepast overeenkomstig het indexcijfer der consumptieprijzen of de gezondheidsindex. Door het gebruik van de terminologie 'gekoppeld aan de schommelingen van een prijsindexcijfer', wil de decreetgever alle bedragen die moeten geïndexeerd worden, overeenkomstig het indexcijfer der consumptieprijzen of de gewone of afgevlakte gezondheidsindex, bevriezen. Aan de koppeling met de 'spilindex' wordt niet geraakt. De sociale toelagen worden niet geïndexeerd door deze bepaling.

Onder bepaalde omstandigheden en voorwaarden is het theoretisch mogelijk dat bepaalde indexeringsystemen leiden tot een negatieve indexering gedurende de periode van de bevriezing van de index. Daarom wordt in het tweede lid het voorbehoud gemaakt dat er geen negatieve indexering kan plaatsvinden gedurende de periode van de bevriezing.

Omwille van de nauwe band met het begrotingsdecreet en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement, is een spoedbehandeling van deze decreetsbepaling noodzakelijk.

Artikel 33, §1, 1° tot en met 5°

De uitzonderingen die worden opgenomen vinden hun oorsprong in de aard van de uitgaven. Het gaat om de vergoedingen aan pleeggezinnen, onkostenvergoedingen en zakgelden.

Artikel 33, §1, 6° en 7°

In het kader van de begrotingsbesprekingen werd beslist om de werkingsmiddelen (met uitzondering van de loonkosten) niet te indexeren. De voorgestelde decreetsbepaling voorziet een uitzondering voor de budgetten van de huursubsidie en de huurpremie. Dit is te verantwoorden omdat het gaat om een tegemoetkoming in de huurootgaven van privépersonen in een kwetsbare situatie, die onderhevig zijn aan indexatie.

Artikel 33, §1, 8°

De subsidies voor de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen worden momenteel beschouwd als 90% loonsubsidies en 10% werkingssubsidies. (cf. loonpercentage op de betreffende basisallocatie (JE 205). In werkelijkheid betreft het echter 100% loonkredieten. Daarom is het te verantwoorden deze subsidies al op te nemen binnen de uitzonderingsbepaling.

Artikel 33, §1, 9°

Artikel 94 van voornoemde programmawet van 30 december 1988 stelt dat de omschreven openbare besturen (zijn onder andere vzw's en gewesten en gemeenschappen) voor de indienstneming van bedoelde contractuelen, een premie

ontvangen voor personeelsleden, gesubsidieerde contractuelen genoemd, die in dienst worden genomen met een arbeidsovereenkomst gesloten voor een bepaalde of onbepaalde tijd.

Artikel 96, §3, preciseert verder dat het bedrag van de premie per in dienst genomen gesubsidieerde contractueel wordt vastgesteld op jaarbasis. De uitbetaling geschiedt in verhouding tot de duur van de arbeidsovereenkomst, de loonkost en het arbeidsstelsel. Hierdoor wordt de gesco-premie (gesubsidieerde contractueel) als een loonsubsidie gedefinieerd.

Artikel 33, §1, 10°

De tegemoetkomingen in de mobiliteitshulpmiddelen betreffen geen subsidies maar verzekeringstegemoetkomingen aan personen met een zorgbehoefte, evenwel via een derde-betalerssysteem. Er is dus geen sprake van een looncomponent of een niet-looncomponent. Om duidelijkheid te creëren is in het programmadecreet dus een bepaling nodig die stelt dat de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen niet vallen onder de niet-indexering van de niet-looncomponent.

Artikel 33, §1, 11°

De middelen voor de studiefinanciering kennen een specifiek berekeningsmechanisme. De opname van deze middelen heeft tot doel duidelijk te maken dat de niet-indexering niet van toepassing is op deze budgetten.

Afdeling 7. Bevriezing index gefinancierd en gesubsidieerd onderwijs

Artikel 34, tweede lid, 1°

De niet-verrekening van de indexaanpassing is ook van toepassing op 40% van de werkmiddelen van het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024. Ongeveer 40% van de werkmiddelen worden aangewend voor andere zaken dan lonen, de werkmiddelen die aangewend worden voor lonen, zijnde 60%, wordt gevrijwaard van deze maatregel.

Artikel 34, tweede lid, 2°

De niet-verrekening van de indexaanpassing is ook van toepassing op 40% van de werkmiddelen van het deeltijds kunstonderwijs in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024. Ongeveer 40% van de werkmiddelen worden aangewend voor andere zaken dan lonen, de werkmiddelen die aangewend worden voor lonen, zijnde 60%, worden gevrijwaard van deze maatregel.

Artikel 34, derde lid

De niet-verrekening van de indexaanpassing is niet van toepassing op de werkmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024. De werkmiddelen voor het basisonderwijs worden dus geïndexeerd volgens de bestaande coëfficiënten in het decreet Basisonderwijs.

Replik op de Raad van State

Er is expliciet gekozen om voor het leerplicht en het dko een uitzondering toe te kennen.

Voor het basisonderwijs wordt er niet bespaard op de index.

Basisonderwijs is de start voor alle kinderen in Vlaanderen. Om onze belangrijkste grondstof te vrijwaren is er voor gekozen om daar niet te besparen.

Voor het secundair en het dko is gekozen voor een gedeeltelijke vrijstelling van de besparing. Het belang van onderwijs wordt daarmee erkend door de Vlaamse overheid.

Hoofdstuk 10. Onderwijs en Vorming

Replik op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)

De Vlaamse Regering heeft een aantal maatregelen moeten nemen met het oog op gezonde overheidsfinanciën voor Vlaanderen. Aan een reeks gesubsidieerde sectoren wordt een efficiëntie-oefening gevraagd. Er worden specifieke keuzes gemaakt om middelen te verschuiven naar de meest prioritaire noden. Enkele automatische groeipaden worden gemilderd.

Binnen dit kader kunnen we zeggen dat Onderwijs van een aantal besparingen gevrijwaard gebleven is. Zo moet bijvoorbeeld het basisonderwijs niets inleveren. De investeringen die we in dat niveau doen, hebben immers de grootste return. De open-endfinanciering van het onderwijs blijft behouden, al wordt de maximale groei wel afgetopt. Voor het dko en het HO gaat het afremmen van de groei van de onderwijsmiddelen pas later in.

De genomen maatregelen beogen dat er meer middelen en mensen in de klas terecht komen. Ook het heractiveren van de Vlaamse reffectatie moet in die zin begrepen worden.

De Vlaamse Regering investeert ook in infrastructuur en mensen. Er wordt extra geïnvesteerd in scholenbouw en huursubsidies. Daarnaast zijn er tal van andere beleidsimpulsen die daar ingezet worden waar ze ons het meest prioritair lijken. Veel van de extra middelen kennen bovendien een groeipad.

Globaal gezien blijft de onderwijsbegroting erop vooruitgaan.

Er wordt een efficiëntie-oefening gevraagd van een aantal actoren. Deze maatregelen zijn noodzakelijk. We zijn ervan overtuigd dat het onderwijsveld deze oefening tot een goed einde zal brengen. Voor het realiseren van de beleidsdoelen zijn beleidsimpulsen voorzien.

De middelen voor het basisonderwijs en voor mensen in de klas zijn prioritair gevrijwaard.

De concrete uitwerking van een aantal maatregelen zal gebeuren in overleg met het onderwijsveld en de sociale partners.

Afdeling 1. Gelijkschakeling werkingsmiddelen kleuter- en lager onderwijs vanaf 2019-2020

Artikel 35 tot en met 43

Kleuteronderwijs en lager onderwijs kennen al lang een ongelijke financiering. De overheid ging ervan uit dat kleuters veel minder aanwezig zijn. Dat was de argumentatie om kleuterscholen minder omkadering en werkingsmiddelen te geven. Inmiddels is de kleuterparticipatie zeer hoog, zowel qua inschrijving als qua aanwezigheid. Bovendien staat dit verschil ook haaks op de boodschap van het belang van maximale kleuterparticipatie. Daar komt nog eens bij dat het Federale Parlement haar goedkeuring gaf aan een wetsvoorstel om vanaf 1 september 2020 de

aanvang van de leerplicht te verlagen van 6 naar 5 jaar. Hiermee wil de federale wetgever de vroege ontwikkeling van het kind versterken, met als doel meer kinderen een succesvolle leerloopbaan te laten doorlopen. Sinds 1 september 2012 is de basisomkadering voor het (gewoon) kleuteronderwijs gelijkgetrokken aan die van het (gewoon) lager onderwijs. Voor de administratieve omkadering en voor de werkingsmiddelen is dit nog niet het geval.

Op 20 maart 2019 is in de Plenaire Vergadering van het Vlaams Parlement een motie goedgekeurd (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr 1927/1) die de opdracht gaf aan de commissie Onderwijs om een resolutie uit te werken waarin de overheid de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen van het kleuter- en lager onderwijs beoogt en bijkomende kleuterverzorgsters en zorgleerkrachten voorziet. Het voorstel van resolutie (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr 1969/1-3) betreffende een nieuw plan voor het basisonderwijs en een aantal maatregelen voor alle onderwijsniveaus was ingediend op 24 april 2019. In de resolutie vraagt de Vlaamse Regering om de werkingsmiddelen van het kleuter- en lager onderwijs gelijk te schakelen vanaf het schooljaar 2019-2020.

Op datzelfde moment heeft het Vlaamse Parlement een decreet (houdende wijziging van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, wat de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs betreft) goedgekeurd dat de werkingsmiddelen gelijkschakelt vanaf het schooljaar 2019-2020.

Artikel 2 van het decreet geeft daartoe zijn machtiging aan de Vlaamse Regering. Dit artikel voegt een artikel 76bis toe aan het decreet Basisonderwijs dat luidt als volgt: "Art. 76bis. Vanaf het schooljaar 2019-2020 worden de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs gelijkgeschakeld met die van het lager onderwijs. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd daartoe een regeling uit te werken."

Het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 regelt deze gelijkschakeling binnen het bestaande financieringsmechanisme. Artikel 1 en artikel 3 van het besluit bepalen dat een bedrag wordt toegevoegd aan de werkingsmiddelen voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs dat ervoor zorgt dat een school voor een kleuter eenzelfde bedrag ontvangt als voor een leerling lager onderwijs en dit zonder dat het bedrag toegekend voor een leerling lager onderwijs daalt. De puntengewichten die gelden voor de berekening van de werkingsmiddelen in het kleuteronderwijs worden gelijkgetrokken met die van het lager onderwijs. Het wegingspercentage dat enkel geldt voor kleuters, verdwijnt. In de nota aan de Vlaamse Regering bij het besluit is bijkomend opgenomen dat de decretale voorziene bandbreedte voor leerlingenkenmerken dient gerespecteerd te worden. Omdat kleuters geen lestijden godsdienst genereren moet het percentage van de voorafname voor het objectieve verschil levensbeschouwing wel naar beneden worden bijgesteld.

Het begrotingsakkoord is verleend, onder voorbehoud van het ter beschikking stellen van de benodigde kredieten in de begrotingsopmaak 2020.

De Raad van State adviseert om zo snel mogelijk een decreetgevend initiatief te nemen zodat de bestaande decretale regeling van de werkingsmiddelen in overeenstemming wordt gebracht met de gelijkschakeling die de decreetgever met tussenkomst van de Vlaamse Regering wil realiseren.

Volgende decretale wijzigingen zijn opgenomen:

- de extra investering voor zowel het gewoon als het buitengewoon basisonderwijs wordt toegevoegd aan de werkingsmiddelen. Het bedrag voor begrotingsjaar 2020 waarvan vertrokken wordt, is exclusief de 10 miljoen euro die structureel toegekend werd aan het kleuteronderwijs vanaf 2017 en exclusief de eenmalige middelen (10 miljoen euro) in 2019. Dit bedrag wordt verhoogd met 70.282.000 euro voor het gewoon basisonderwijs en 994.000 euro voor het buitengewoon basisonderwijs;

- de puntengewichten en het wegingspercentage voor kleuters worden decretaal aangepast;
- schrappen van het artikel 87bis, §§1 en 2, dat reeds 10 miljoen euro toekende aan het kleuteronderwijs vanaf de begroting 2017 als opstap voor de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen tussen kleuter en lager onderwijs opgeheven worden;
- aanpassen van de voorafname voor het objectieve verschil levensbeschouwing. Dit is zo opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering bij het besluit omdat kleuters geen lestijden godsdienst genereren;
- opheffen van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 betreffende de werkingsmiddelen van het kleuteronderwijs;
- opheffen van artikel 76bis in het decreet basisonderwijs dat de Vlaamse Regering machtigt een regeling uit te werken voor de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen, aangezien dit niet meer van toepassing is.

De artikelen hebben uitwerking vanaf 1 september 2019. De gelijkschakeling van de werkingsmiddelen van het kleuteronderwijs aan die van het lager onderwijs is goedgekeurd via het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019.

Afdeling 2. NVAO – opdracht van een personeelslid van de Vlaamse overheid

Artikel 44 en 45

De personeelsleden van de Vlaamse overheid worden niet genoemd in de Codex Hoger Onderwijs, artikel II.31. Detachering naar de accreditatieorganisatie is weliswaar mogelijk onder de vigerende regelgeving maar is technisch moeilijker en genereert administratieve overlast. Daarom bepalen we in de Codex Hoger Onderwijs dat ook personeelsleden van de Vlaamse administratie kunnen gedetacheerd worden naar de accreditatieorganisatie, dat hun loon betaald wordt door de uitzendende entiteit en dat die entiteit het loon terugvordert van de accreditatieorganisatie.

In uitvoering van artikel 5.5 van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend in Den Haag op 3 september 2003, geratificeerd door het Vlaams Parlement bij decreet van 2 april 2004, bepaalt de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs de rechtspositionele regels van de Vlaamse bestuursleden van de accreditatieorganisatie. Dat gebeurde laatst bij ministerieel besluit van 28 juli 2011. Aangezien het om een regelgevend ministerieel besluit gaat, zal het gepubliceerd worden.

De budgetten van de Nederlands – Vlaamse accreditatieorganisatie (NVAO) staan op begrotingsartikel FB0-1FGD2GM-WT basisallocatie 1FG057 (fiche uit OraFin). De uitbetaling van de lonen van personeel van diensten van de Vlaamse overheid, zal gebeuren op de loonbegrotingsartikels, afhankelijk van waaruit het personeelslid gedetacheerd zal worden. De terugvordering staat op het ontvangstenartikel FB0-9FADTZZ-OW (terugvordering van wedden en ermee samenhangende vergoedingen of kosten met betrekking tot personeelsleden van OV, die ten laste genomen worden door andere overheden of vakorganisaties).

De decretale basis van dit fonds is het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 92. Oprichting van een fonds personeelsleden met verlof voor opdracht.

Repliek op het advies van de Raad van State

De tekst van de memorie van toelichting werd aangevuld met extra informatie.

Afdeling 3. Bijkomende middelen wettelijke werkgeversbijdragen

Artikel 46

Artikel III.58 van de Codex Hoger Onderwijs legt de bedragen vast voor de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen voor de universiteiten. De bedragen opgesomd in paragraaf 1 van dit artikel zijn een bijdrage in het dekken van de kosten die voortvloeien uit de hogere loonlasten die de universiteiten als werkgever moeten dragen voor hun personeelsleden, dit in vergelijking met de loonlast die de Universiteit Gent als werkgever draagt.

De bedragen in paragraaf 2 zijn een bijdrage in de voorziening van de aanvullende pensioenregeling die deze universiteiten inrichten ten gunste van het administratief en technisch personeel die bezoldigd worden met de werkingsuitkeringen.

Door gewijzigde omstandigheden inzake loonlasten zijn de bedragen opgenomen in dit artikel niet langer toereikend om de beoogde doelstellingen te realiseren. In de begrotingsjaren 2017, 2018 en 2019 werd reeds een opstap gemaakt van telkens 1 miljoen euro om het tekort te verminderen. Voor het begrotingsjaar 2020 wordt een volgende budgettaire opstap van 1 miljoen euro vrijgemaakt.

Dit bedrag wordt verdeeld onder de universiteiten a rato van het bedrag dat iedere universiteit vandaag ontvangt (as is):

Instelling	Bedrag BA2019	Aandeel	1.000.000
a) Katholieke Universiteit Leuven	21 553 777,26	71,46%	714 551,84
b) Vrije Universiteit Brussel	7 127 094,75	23,63%	236 277,78
c) Universiteit Antwerpen	1 211 370,90	4,02%	40 159,42
d) Universiteit Hasselt	271 807,06	0,90%	9 010,96
Totaal	30 164 049,97		1 000 000,00

Afdeling 4. Generieke maatregel subsidie Vlerick en AMS

Artikel 47

In het kader van een generieke maatregel wordt het subsidiebedrag verminderd met 6%.

Afdeling 5. Generieke maatregel toelage hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten

Artikel 48

In het kader van een generieke maatregel wordt het subsidiebedrag verminderd met 6%.

Afdeling 6. Machtiging aan AGION voor verbintenissen voor huursubsidies

Artikel 49

In het kader van de huursubsidies wordt het decretaal gemachtigde maximale jaarlijkse subsidiebedrag om verbintenissen aan te gaan voor huursubsidies verhoogd tot 20.200.000 euro. Dit omwille van de nood aan middelen terzake.

Overeenkomstig artikel 20 van het decreet van 30 juni 2017 houdende bepalingen tot de begeleiding van de aanpassing van de begroting 2017 wordt dit bedrag gekoppeld aan de consumptieprijsindex van december 2016, basis 2013, en wordt jaarlijks op 1 januari berekend.

Afdeling 7. Generieke maatregel werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

Artikel 50 tot en met 54

De vermindering met 6% op de werkingsbudgetten voor het deeltijds kunstonderwijs wordt doorgevoerd als onderdeel van de generieke maatregel vanaf het begrotingsjaar 2020. Er is ook een vermindering met 6% op de werkingsmiddelen kunstinitiatie. Door deze besparing wijzigt ook het maximale werkingsbudget per samenwerkingsinitiatief, zoals bepaald in artikel 141 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs.

Replik op het advies van de Raad van State

Eerste opmerking

Door de uitzondering voor het dko wordt geen volledige niet-indexering toegepast. Door deze uitzondering toe te kennen wordt het belang van het dko onderstreept en krijgen de academies de nodige middelen om de komende jaren kwaliteitsvol onderwijs te geven.

Tweede opmerking

Door de wijziging aan artikel 140 van het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs van 9 maart 2018 wordt het globale beschikbare volume aan werkingsmiddelen voor samenwerkingsinitiatieven verminderd met 6%. Dezelfde vermindering moet ook in artikel 141 toegepast worden op het maximale bedrag aan werkingsmiddelen voor een samenwerkingsinitiatief. Zo niet ontstaat er een discrepantie tussen de beschikbare en toegekende middelen.

Derde opmerking

De machtiging die aan de Vlaamse Regering wordt gegeven om deze bepaling in de toekomst te wijzigen, blijft beperkt tot de machtiging die ze krachtens artikel 26, eerste lid, van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs kreeg.

Afdeling 8. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de inspectie voor levensbeschouwelijke vakken

Artikel 55

De vermindering met 6% op de werkingsbudgetten van de inspectie voor levensbeschouwelijke vakken wordt doorgevoerd als onderdeel van de generieke maatregel vanaf het begrotingsjaar 2020.

Afdeling 9. Generieke maatregel werkingsmiddelen voor de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB)

Artikel 56

De vermindering met 909.000 euro op de werkingsbudgetten CLB wordt doorgevoerd als onderdeel van de algemene maatregel vanaf het begrotingsjaar 2020.

Afdeling 10. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs – begeleidingsopdracht

Artikel 57

Als beleidsmaatregel wordt de subsidie aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs met 6 % bijgesteld.

Afdeling 11. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs – onderwijs aan gedetineerden

Artikel 58

Als beleidsmaatregel wordt de subsidie aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (onderwijs aan gedetineerden) met 6% bijgesteld.

Afdeling 12. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Artikel 59

Het bedrag van 1,9938 euro per lesuursurcist, vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2019 betreffende de inschrijvingsgelden in het volwassenenonderwijs en de werkingstoelage voor de cbe en de cvo, wordt omwille van de generieke vermindering met 6% zoals voorzien in de meerjarenbegroting 2020-2024 verminderd en in het decreet vastgelegd. Dit betekent echter niet dat er aan het principe van de open-endfinanciering geraakt wordt. Er wordt dus geen absolute groeicnorm ingevoerd waarbij alle groei boven die norm wordt afgetopt maar wel een beperking van 6% op het bedrag voor de werkingsmiddelen.

Afdeling 13. Generieke maatregel aanvullende werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Artikel 60

Het bedrag van de aanvullende werkingstoelagen voor de ondersteuning van het Netwerk Basiseducatie en de eigen werking in het kader van de statutarisering van de sector basiseducatie wordt omwille van de generieke vermindering met 6% zoals voorzien in de meerjarenbegroting 2020-2024 verminderd.

Afdeling 14. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor volwassenenonderwijs

Artikel 61

Het totale volume aan werkingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs wordt omwille van de generieke vermindering met 6% zoals voorzien in de meerjarenbegroting 2020-2024 verminderd. Dit betekent echter niet dat er aan het principe van de open-endfinanciering van het NT2-aanbod geraakt wordt. Er wordt dus geen absolute groeicnorm ingevoerd waarbij alle groei boven die norm wordt afgetopt maar wel een beperking van 6% op het bedrag voor de werkingsmiddelen.

Afdeling 15. Toekenning jaarlijkse aanvullende leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Artikel 62

In begrotingsjaar 2020 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend. De verdeling van deze middelen houdt rekening met de inzet en de efficiëntie van die ingezette middelen. In begrotingsjaar 2020 wordt het werkingsgedeelte verminderd met 6%.

Afdeling 16. Generieke maatregel op de compensatieregeling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs

Artikel 63

Het totale volume aan werkingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs wordt omwille van de generieke vermindering met 6% zoals voorzien in de meerjarenbegroting 2020-2024 verminderd. Om te vermijden dat deze generieke maatregel te niet wordt gedaan door de compensatieregeling in de overgang naar het nieuwe financieringssysteem wordt deze in overeenstemming gebracht met de generieke maatregel: de compensatie van het eventuele verlies als gevolg van het nieuwe financieringssysteem wordt daarom beperkt tot 94%.

Afdeling 17. Generieke maatregel nascholingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Artikel 64

De vermindering met 6% op de nascholingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten wordt doorgevoerd als onderdeel van de algemene maatregelen vanaf het begrotingsjaar 2020.

Afdeling 18. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Artikel 65

De vermindering met 6% op de werkingsbudgetten PBD wordt doorgevoerd als onderdeel van de algemene maatregelen vanaf het begrotingsjaar 2020.

Afdeling 19. Uitbreiding onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen naar andere mogelijke redenen voor de afwezigheid

Artikel 66 tot en met 72

In het basis- en secundair onderwijs zijn er verschillende maatregelen ter ondersteuning van leerlingen die omwille van een medische reden (ziekte, ongeval of moederschapsrust) niet naar hun/een school kunnen gaan.

De maatregelen die we nu voorzien zijn:

- Tijdelijk Onderwijs Aan Huis (TOAH);
- synchroon internetonderwijs (SIO);
- buitengewoon onderwijs type 5 (scholen bij ziekenhuizen, preventoria en residentiële settingen);
- Dienst Met OnderwijsBehoeften (subsidiekanaal voor onderwijs in kinder- en jeugdpsychiatrieën (K-diensten)).

Het uitgangspunt bij al deze maatregelen is dat ze bedoeld zijn om “achterstand te beperken” en “de terugkeer voor te bereiden”. Met het geheel van deze maatregelen kan er al in behoorlijke mate maatwerk geboden worden.

In het regeerakkoord is voorzien dat deze set maatregelen geëvalueerd en geoptimaliseerd wordt.

Een eerste stap wordt in de voorliggende artikelen gezet.

Naast medische redenen kunnen er ook andere, gerechtvaardigde, redenen zijn waarom leerlingen overdag niet naar hun/een school kunnen.

De artikelen over TOAH, SIO en DMOB worden nu aangevuld met bepalingen dat de Vlaamse Regering bijkomende redenen en bijkomende categorieën voorzieningen en diensten kan bepalen waar er ook TOAH, SIO en DMOB mogelijk moet gemaakt worden.

Het moet hierbij gaan om situaties die gegrond en gerechtvaardigd zijn en de redenen voor de afwezigheid op school dienen gemotiveerd en geattesteerd te worden door een bevoegde derde.

Het moet gaan om situaties waardoor de leerling (langdurig of veelvuldig) niet naar school ‘kan’ (bijvoorbeeld als gevolg van (vrijwillige) maatregel), waarbij de regering die reden als een aanvaardbare reden ziet voor het niet naar school ‘kunnen’ gaan (bijvoorbeeld geen (luxe)verzuim of andere redenen die tegen regelgeving ingaan) en waarbij dat het ‘niet naar school ‘kunnen’ gaan’ op een adequate manier geattesteerd kan worden (niet door de ouders, maar bijvoorbeeld wel door een leidinggevende van de voorziening waar de betrokken leerling verblijft).

Bij de keuze welke maatregel van de vier ingezet kan worden, kan er een onderscheid gemaakt worden bij de verschillende deeldoelgroepen van de hele brede jeugdhulp of andere doelgroepen. Elementen die daar een rol bij spelen zijn: hoeveel jongeren bevinden zich op één locatie, hoe langdurig is de afwezigheid, is het wenselijk dat de onderwijsbegeleiding door de thuischool gegeven wordt, wat is het behandelingschema, het therapeutisch model enzovoort.

Voor het buitengewoon onderwijs type 5 is dit reeds eerder geregeld, daar is de figuur ‘residentiële setting’ voorzien waarbij de Vlaamse Regering ook, naast ziekenhuizen en preventoria andere categorieën voorzieningen en diensten kan bepalen waar er ook scholen type 5 bij opgericht kunnen worden.

Repliek op het advies van de Raad van State

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werden in de artikelen 70 tot en met 74 wijzigingen aangebracht. Daarnaast werd de memorie van toelichting uitgebreid met verdere uitleg.

Hoofdstuk 11. Inwerkingtreding

Artikel 73

Ingevolge het advies van de Raad van State 25 oktober 2019, met kenmerk 66.660/1/3, werd de inwerkingtreding van punt 6° van voorliggend artikel verder verduidelijkt bij de artikelsgewijze toelichting van artikel 35 hierboven.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,
Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1. Wijziging van het Circusdecreet van 1 maart 2019

Art. 2. In artikel 25, §1, van het Circusdecreet van 1 maart 2019 wordt de zinsnede "het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof" vervangen door de zinsnede "artikel 75 en 76 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019".

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel

Art. 3. In artikel 2/4 van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt de zinsnede "het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof" vervangen door de zinsnede "artikel 75 en 76 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019".

Hoofdstuk 3. Werk en Sociale Economie

Afdeling 1. Aanpassing van de doelgroepverminderingen

Art. 4. In artikel 339, eerste lid, 2° van de Programmawet (I) van 24 december 2002, vervangen bij het decreet 4 maart 2016, wordt het getal "55" vervangen door het getal "58".

Art. 5. Voor de oudere werknemers die de leeftijd van 58 jaar nog niet bereikt hebben en die uiterlijk op 31 december 2019 in dienst zijn getreden, behouden de werkgevers de doelgroepvermindering volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 6 tot en met 6/3 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Met behoud van de toepassing van het vorige lid, worden de oudere werknemers die na uitputting van hun recht op forfaitaire verminderingen, vermeld in artikel 6/1, §1, eerste lid, van het voormelde koninklijk besluit, de leeftijd van 58 jaar nog niet bereikt hebben, van rechtswege beschouwd als oudere zittende werknemers gedurende de periode die eindigt op de laatste dag van het kwartaal waarop zij de leeftijd van 58 jaar hebben, volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 6 van het voormelde koninklijk besluit, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 6. In artikel 346, §2, van dezelfde Programmawet (I), ingevoegd bij de wet van 23 december 2005, vervangen bij decreet van 4 maart 2016 en gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 2°, worden de woorden "of middengespoold" opgeheven;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"In het tweede lid, 2°, wordt verstaan onder laaggeschoold: de jonge werknemer die geen diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift heeft."

Art. 7. Voor de middengespoolden jonge werknemers die uiterlijk op 31 december 2019 in dienst zijn getreden, behouden werkgevers een doelgroepvermindering volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 18 en 20 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Afdeling 1. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Art. 8. In artikel 4.2.1.2.1. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Aan een heffing op de winning van grondwater, hierna genoemd de heffing grondwater, is elke natuurlijke of rechtspersoon onderworpen die in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar op het grondgebied van het Vlaamse Gewest één of meer van de volgende grondwaterwinningen heeft geëxploiteerd:

1° grondwaterwinningen bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening;

2° grondwaterwinningen van ten minste 30.000 m³ per jaar bepaald overeenkomstig artikel 4.2.3.1. §2;

3° grondwaterwinningen van 500 tot minder dan 30.000 m³ per jaar bepaald overeenkomstig artikel 4.2.3.1. §2.”.

Art. 9. In artikel 4.2.2.1.11. van het zelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt: “Het bedrag van de heffing, vermeld in artikel 4.2.2.1.1., wordt voor de sectoren 45 en 51, vermeld in bijlage 5, vermenigvuldigd met de coëfficiënt 0,850.”.

Art. 10. In artikel 4.3.3.5., tweede lid, van het zelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt de zinsnede “bovengemeentelijke bijdrage als vermeld in artikel 4.3.1.1.1, en een” opgeheven.

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen - Milieuheffingen OVAM

Art. 11. In artikel 46, §1, 6°, c) van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen wordt de zin “voor het storten van niet-brandbare, niet-recycleerbare slibresidu’s afkomstig van PST-installaties op een daarvoor vergunde stortplaats.” vervangen door de zin “voor het storten op een daarvoor vergunde stortplaats van zandachtige niet-recycleerbare procesresidu’s afkomstig van PST-installaties waarbij overeenkomstig het advies van de OVAM andere verwerkingswijzen dan storten onredelijk hoge kosten met zich meebrengen of onmogelijk zijn”.

Art. 12. In artikel 46, §1, 11° van hetzelfde decreet wordt in de voorlaatste zin ‘2019’ vervangen door ‘2022’ en wordt in de laatste zin de zinsnede ‘2017, 2018 en 2019’ vervangen door de zinsnede “*vanaf 2017 tot en met 2022*”.

Art. 13. In artikel 46, §1 van hetzelfde decreet worden in het vierde lid de woorden “de verwerking” vervangen door de woorden “*het verbranden of meeverbranden*”.

Art. 14. In artikel 46, § 2, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt een punt 17° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“17° $K = 0.15$ met ingang van heffingsjaar 2020 tot en met het heffingsjaar 2023, $K = 0.25$ met ingang van het heffingsjaar 2024 tot en met het heffingsjaar 2027, $K = 0.50$ voor het heffingsjaar 2028 tot en met het heffingsjaar 2030 en $K = 1$ vanaf het heffingsjaar 2031 voor residu’s van het beitsen van roestvrij staal afkomstig van bedrijven die roestvast staal produceren en die investeren in zuurregeneratietechnieken of andere technieken ter voorkoming van deze residu’s met de terugwinning van metaal.

Ter staving van het toepassen van het verlaagde heffingsstarief bezorgt de producent van de beitsresidu’s aan de OVAM vooraf en vervolgens op het einde van ieder jaar een overzicht van de investeringen en van de resultaten ervan.”.

Art. 15. In artikel 46, §3 van hetzelfde decreet wordt in het eerste lid, punt 7° tussen de woorden “voor wat betreft het” en de woorden “in het Vlaamse gewest” de volgende zinsnede ingevoegd “*buiten het Vlaamse gewest ingezameld en*” en wordt het woord “geproduceerd” vervangen door het woord “*gesorteerd*”.

Hoofdstuk 5. Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1. Bekrachtiging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer

Art. 16. Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer wordt bekrachtigd.

Hoofdstuk 6. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Aanpassing van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 17. In artikel 2, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 koepelorganisatie: een vzw of stichting waarin erkende woonzorgvoorzieningen of verenigingen vertegenwoordigd zijn, en die de belangen van die woonzorgvoorzieningen of verenigingen behartigt;”.

Art. 18. In artikel 55, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en verenigingen” vervangen door de zinsnede “, verenigingen en koepelorganisaties”.

Art. 19. In artikel 56, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “of vereniging” telkens vervangen door de zinsnede “, vereniging of koepelorganisatie”.

Art. 20. In artikel 59 van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “personeelsleden” en het woord “en” telkens de zinsnede “, vrijwilligers, verenigingswerkers” ingevoegd.

Afdeling 2. Niet-indexering rang 3- en leeftijdstoelagen

Art. 21. In artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan de eerste paragraaf wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De koppeling aan de afgevlakte gezondheidsindex uit het eerste lid wordt beëindigd vanaf 1 januari 2020.”;

2° aan de eerste paragraaf wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bedragen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid - en in voorkomend geval, de inkomensgrenzen, vermeld in de delen 1 en 3 van boek 2 en deel 2 van boek 5, die ingevolge de koppeling uit het eerste lid en de toepassing van het tweede lid, werden bekomen op 31 december 2019, worden vanaf 1 januari 2020 jaarlijks op 1 september verhoogd met een index van 2%.”;

3° aan de eerste paragraaf wordt een vijfde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het voorgaande lid start de jaarlijkse verhoging met een index van 2%, zoals opgenomen in het vorige lid, voor het bedrag voor het derde jongste en oudere kinderen vermeld in artikel 210, §2, tweede lid, en het bedrag van de leeftijdsbijslagen vermeld in artikel 212, §1 en §2, en artikel 213, zoals die voor deze bedragen ingevolge de koppeling uit het eerste lid werden bekomen op 31 december 2019, vanaf 1 september 2025.”;

4° in de vierde paragraaf wordt het zinsdeel “aan de afgevlakte gezondheidsindex.” vervangen door het zinsdeel “aan de indexmechanismen uit het eerste lid, rekening houdend met de toepassing van lid 3 van de eerste paragraaf, en het vierde lid van de eerste paragraaf.”.

Afdeling 3. Overeenkomsten tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid

Art. 22. In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, vervangen bij het decreet van 19 december 2003 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, 21 december 2012, 19 december 2014, 18 december 2015, 8 juli 2016, 30 juni 2017 en 21 december 2018 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 wordt de zinsnede "voor de uitvoering van het avendant van 1 oktober 2018 bij de overeenkomst (1 juli 2017 - 31 december 2019) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid en voor de uitvoering van de overeenkomst (1 januari 2018 - 31 december 2020) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid;" vervangen door "voor de uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 - 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid en voor de uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 - 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid;"

2° Er wordt een paragraaf 2/9 ingevoegd, die luidt als volgt:
" § 2/9. Het Fonds wordt gespijsd met middelen die in uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 - 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid worden uitbetaald.";

3° Er wordt een paragraaf 2/10 ingevoegd, die luidt als volgt:
"§ 2/10. Het Fonds wordt gespijsd met middelen die in de uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 - 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid worden uitbetaald.";

4° Er wordt een paragraaf 3/9 ingevoegd, die luidt als volgt:
"§ 3/9. Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 - 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid.";

5° Er wordt een paragraaf 3/10 ingevoegd, die luidt als volgt:
"§ 3/10. Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de uitvoering van het avendant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 - 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld

bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid.”.

Hoofdstuk 7. Fonds personeelsleden met verlof voor opdracht

Art. 23. In artikel 33 van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 21 november 2008, 18 december 2009 en 30 juni 2017, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “artikel 45 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit” vervangen door de woorden “artikel 15 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De middelen van ieder fonds dienen aangewend te worden voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden of van de personeelsleden binnen het Vlaams ministerie die ten laste genomen worden door andere overheden of organisaties.”.

Hoofdstuk 8. Kanselarij en Bestuur

Afdeling 1. Financiering open ruimte

Art. 24. Vanaf 2020 wordt op de begroting een algemene werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest ingeschreven, als gedeeltelijke compensatie van de kosten en minderontvangsten door de vrijwaring van de open ruimte en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.

In 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024 bedraagt de werkingssubsidie respectievelijk 20%, 40%, 60%, 80% en 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de centrumsteden en aangevuld met een jaarlijkse groeivoet van 3,5%. Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groeivoet van 3,5% toegepast.

Art. 25. De algemene werkingssubsidie wordt onder de gemeenten verdeeld op basis van de gegevens over de gekadastreerde oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden, zoals gehanteerd voor de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar.

De centrumsteden zijn uitgesloten van de subsidie.

Het aandeel van de regionale steden en kuststeden in de subsidie bedraagt maximaal 6% van hun aandeel in de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%. Voor de andere gemeenten bedraagt hun aandeel in de subsidie maximaal 13% van hun aandeel in de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%.

Art. 26. De Vlaamse Regering stelt jaarlijks het aandeel van elke gemeente vast. De aandelen worden afgerond op de euro.

Art. 27. De Vlaamse Regering betaalt de vastgestelde aandelen aan de gemeenten uit op het einde van de eerste maand van het tweede kwartaal.

Afdeling 2. Gedeeltelijke overname responsabiliseringsbijdragen lokale besturen

Art. 28. Vanaf 2020 kent de Vlaamse Regering aan de Vlaamse gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen een algemene werkingssubsidie toe ten belope van de helft van de door hen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen, vermeld in artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen.

Het subsidiebedrag houdt geen rekening met de korting die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel in mindering te brengen.

Voor de percentages van de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt wordt uitgegaan van de percentages waarop de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen van de Federale Pensioendienst van mei 2019 gebaseerd zijn.

Wijzigingen aan de percentages voor de wettelijke basisbijdrage of aan de responsabiliseringscoëfficiënt worden enkel in rekening gebracht als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage van dat bestuur tot gevolg hebben.

Art. 29. Voor het jaar 2020 wordt het subsidiebedrag voor elk bestuur vastgesteld op basis van de ramingen van de responsabiliseringsbijdrage van de Federale Pensioendienst van mei 2019.

Vanaf 2021 stelt de Vlaamse Regering het subsidiebedrag, vermeld in artikel 28, voor elk bestuur vast op basis van de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen van de Federale Pensioendienst die op 31 oktober van elk jaar beschikbaar zijn. Dit bedrag wordt gecorrigeerd met de helft van het verschil tussen de toegekende subsidie voor het voorgaande jaar en de afrekening voor het voorgaande jaar.

Art. 30. De vastgestelde bedragen worden aan de besturen volledig betaald op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar.

Hoofdstuk 9. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Beperking belastingkrediet rechtspersonen in de onroerende voorheffing tot aandeel materieel en outillage

Art. 31. In artikel 2.1.5.0.7, eerste lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, vervangen bij het decreet van 18 november 2016 en gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2018, worden punt 1° en punt 2° opgeheven.

Afdeling 2. Kilometerheffing – aanpassing aan de tarieven kilometerheffing

Art. 32. In artikel 2.4.4.0.2., eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° wordt de zinsnede "11,3 eurocent" vervangen door de zinsnede "13 eurocent";

2° in punt 4° wordt de tabel vervangen door wat volgt:

“

maximaal toegestane totaalgewicht	G
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 3,5 ton en lager dan 12 ton	- 9,8
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan of gelijk aan 12 ton en niet hoger dan of gelijk aan 32 ton	- 1,7
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 32 ton	0,7

”.

Afdeling 3. Registratiebelasting – verdere verlaging van de tarieven enige eigen woning

Art. 33. In artikel 2.9.4.2.11, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt de zinsnede “7%” vervangen door de zinsnede “6%”.

Art. 34. In artikel 2.9.4.2.12, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt de zinsnede “6%” vervangen door de zinsnede “5%”.

Afdeling 4. Bijstelling van de belastingvermindering voor diensten-cheques en wijk-werken-cheques

Art. 35. In artikel 145²¹, tweede lid, van het Wetboek van 10 april 1992 van de Inkomstenbelastingen, worden de woorden “30 pct” vervangen door de woorden “20 pct”.

Afdeling 5. Wijziging van de belastingvermindering voor de eigen woning

Art. 36. Aan artikel 145^{38/2}, §1, eerste lid, 1°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wordt de zinsnede “en uiterlijk op 31 december 2019” toegevoegd.

Art. 37. Aan artikel 145⁴³, eerste lid, 2°, van hetzelfde wetboek wordt het volgende zinsdeel toegevoegd: “, en met betrekking tot een contract, uiterlijk gesloten op 31 december 2019”.

Art. 38. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 145^{46/1} ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Elke handeling gesteld vanaf 1 januari 2020 die tot doel of gevolg heeft dat de looptijd waarin de belastingverminderingen, vermeld in artikel 145³⁷ tot en met 145⁴⁶, zoals ze bestaan op 31 december 2019, verkregen kunnen worden, verlengd wordt ten opzichte van de contractuele voorziene looptijd voor het voordeel van deze belastingverminderingen, zoals die gold op 31 december 2019, wordt niet tegengeworpen aan de Algemene Administratie van de Fiscaliteit voor zover deze handeling de bedoelde looptijd verlengt.”.

Afdeling 6. Bevriezing index subsidies

Art. 39. §1. Voor alle subsidies binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, wordt, voor het gedeelte van de niet loon component van de subsidie, de indexaanpassing niet verrekenend in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024. Het eerste lid is niet van toepassing op:
1° de betaalde vergoedingen, vermeld in artikel 16 van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;

2° artikel 65, 1° van het BVR van 22 november 2013 houdende de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters;

3° artikel 55 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;

4° de tarieven voor zakgeld, vermeld in bijlage 4 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand;

5° de zakgelden die worden toegekend voor minderjarigen met een handicap op basis van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 tot bepaling van het bedrag, de voorwaarden voor de toekenning en de wijze van vereffening van een vrij besteedbaar bedrag voor minderjarigen aan wie residentiële jeugdhulpverlening wordt geboden in voorzieningen die erkend zijn en gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

6° de huursubsidie, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders;

7° de huurpremie, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2012 tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders;

8° de subsidies verleend in het kader van art 9 en art 19 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;

9° de premie verleend op basis van art. 94, §1 van de Programmawet van 30 december 1988, Hoofdstuk II. Opzetting van een stelsel van gesubsidieerde contractuelen bij sommige openbare besturen;

10° de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in deel 2, titel 4 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;

11° de studiefinanciering, vermeld in artikel 46 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

De toepassing van het eerste lid mag niet leiden tot een nominale vermindering van de subsidies, vermeld in het eerste lid.

§2. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, is de niet verrekening van de indexaanpassing ook van toepassing op:

1° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A2 van de werkmiddelen van het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs, zoals vermeld in artikel 243, paragraaf 3 en in artikel 324, paragraaf 3 van de Codex Secundair Onderwijs, in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024;

2° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A van de werkmiddelen van het deeltijds kunstonderwijs, zoals vermeld in artikel 83 en artikel 84 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs en in artikel 8 van het besluit van 4 mei 2018 van de Vlaamse Regering betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024.

In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, is de niet verrekening van de indexaanpassing niet van toepassing op de werkmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs.

Hoofdstuk 10. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Gelijkschakeling werkmiddelen kleuter- en lager onderwijs vanaf 2019-2020

Art. 40. Artikel 76bis van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 03 mei 2019, wordt opgeheven.

Art. 41. Aan artikel 79, §3, derde lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een punt 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het bedrag voor begrotingsjaar 2020 verkregen na toepassing van §3, 1° en §3, 2° wordt verhoogd met 70.282.000 euro.”.

Art. 42. In artikel 80 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt de zinsnede “4,5%” telkens vervangen door de zinsnede “3,97%”.

Art. 43. In artikel 81 van hetzelfde decreet, vervangen bij de decreten van 19 december 1997 en 4 juli 2008, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:
“1° voor de leerlingen van het kleuteronderwijs en van het lager onderwijs wordt het puntengewicht bepaald op 8 punten;”.

Art. 44. Aan artikel 85bis, §3, derde lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een punt 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het bedrag voor begrotingsjaar 2020 verkregen na toepassing van §3, 1° en §3, 2° wordt verhoogd met 994.000 euro.”.

Art. 45. In artikel 85ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 04 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, wordt de zinsnede “4,5%” telkens vervangen door de zinsnede “3,97%”.

Art. 46. In artikel 85quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 04 juli 2008 en vervangen bij het decreet van 05 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “9 punten;” wordt vervangen door de zinsnede “13 punten;”;

2° de zinsnede “11 punten;” wordt vervangen door de zinsnede “15 punten;”;

3° de zin “Met dien verstande dat in het buitengewoon kleuteronderwijs het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari wordt gewogen met het volgende percentage: 94,5%” wordt opgeheven.

Art. 47. In artikel 87bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, worden paragraaf 1 en paragraaf 2 opgeheven.

Art. 48. Het besluit van de Vlaamse Regering van 06 september 2019 betreffende de werkmiddelen van het kleuteronderwijs, ter uitvoering van artikel 76bis van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wordt opgeheven.

Afdeling 2. NVAO – opdracht van een personeelslid van de Vlaamse Overheid

Art. 49. Artikel II.31, 1°, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wordt aangevuld met:

“o) de diensten van de Vlaamse overheid”.

Art. 50. Aan artikel II.33 van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"Onverminderd het eerste lid worden personeelsleden, bedoeld in art. II.31, 1°, o), verloond door de entiteit van oorsprong, in de bij de accreditatieorganisatie gebruikelijke loonschaal."

Afdeling 3. Bijkomende middelen wettelijke werkgeversbijdragen

Art. 51. Aan artikel III.58 van hetzelfde decreet van 11 oktober 2013, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016, 23 december 2016, 22 december 2017 en 21 december 2018 wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§8. Naast de bedragen, vermeld in paragraaf 1, 2, 5, 6 en 7 ontvangen vanaf het begrotingsjaar 2020 de volgende universiteiten de hierna vermelde bijkomende uitkering, uitgedrukt in euro, als bijdrage in het dekken van de kosten, vermeld in paragraaf 1 en 2:

a) Katholieke Universiteit Leuven	714.551,84
b) Vrije Universiteit Brussel	236.277,78
c) Universiteit Antwerpen	40.159,42
d) Universiteit Hasselt	9.010,96

Vanaf het begrotingsjaar 2021 volgen deze bedragen de evolutie van de gezondheidsindex."

Afdeling 4. Generieke maatregel subsidie Vlerick en AMS

Art. 52. Aan artikel III.118 van hetzelfde decreet, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§.10. Het bedrag voor de Vlerick Business School, berekend overeenkomstig dit artikel, wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 121.000 euro verminderd. Het bedrag voor de Antwerp Management School, berekend overeenkomstig dit artikel, wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 63.000 euro verminderd."

Afdeling 5. Generieke maatregel toelage hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten

Art. 53. Aan artikel III.119 van hetzelfde decreet, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§.7. De bedragen voor de hogere instituten voor schone kunsten en voor de instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren, berekend overeenkomstig dit artikel, worden vanaf het begrotingsjaar 2020 met 265.000 euro verminderd."

Afdeling 6. Machtiging aan AGION voor verbintenissen voor huursubsidies

Art. 54. In artikel 20 van het decreet van 30 juni 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2017, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2017, 6 juli 2018 en 21 december 2018, wordt het bedrag "15.200.000 euro" vervangen door het bedrag "20.200.000 euro".

Afdeling 7. Generieke maatregel werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

Art. 55. Aan artikel 83 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het totale werkingsbudget verminderd met 170.000 euro. Dit bedrag wordt over de academies gespreid a rato van het aantal toegekende lestijden zoals hierboven vermeld."

Art. 56. Aan artikel 84 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag vermeld in paragraaf 1 verminderd met 104.000 euro."

Art. 57. Aan artikel 140 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§6. Vanaf het begrotingsjaar 2020 worden de werkingsmiddelen vermeld in de paragrafen 2 en 3 verminderd met 13.000 euro."

Art. 58. Aan artikel 8 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag vermeld in het eerste lid verminderd met 2.000 euro. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd dit artikel in de toekomst te wijzigen."

Afdeling 8. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de inspectie voor levensbeschouwelijke vakken

Art. 59. In artikel 27 van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken wordt het bedrag "3.571,10 euro" vervangen door het bedrag "3.351,50 euro".

Afdeling 9. Generieke maatregel werkingsmiddelen voor de Centra Leerlingenbegeleiding

Art. 60. In artikel 29 van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt ondergebracht in een paragraaf 1;

2° een paragraaf 2 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2. De werkingsbudgetten die worden vastgesteld in toepassing van paragraaf 1 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 met 909.000 euro verminderd."

Afdeling 10. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs

Art. 61. Aan artikel 47 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juni 2012, 21 december 2012, 19 december 2014 en 17 juni 2016, wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§9. Vanaf begrotingsjaar 2020 wordt de subsidie aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs met 6 % verminderd."

Afdeling 11. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs

Art. 62. Aan artikel 72octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Vanaf begrotingsjaar 2020 wordt de subsidie met 6 % verminderd.”.

Afdeling 12. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Art. 63. In artikel 89 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 16 maart 2018 en 21 december 2018, wordt de zin “De Vlaamse Regering bepaalt de werkingstoelage per lesuurscurist” vervangen door de zin “Vanaf het begrotingsjaar 2020 bedraagt de werkingstoelage per lesuurscurist 1,8741 euro.”.

Afdeling 13. Generieke maatregel aanvullende werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Art. 64. Aan artikel 89bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, verminderd met 6%.”.

Afdeling 14. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor volwassenenonderwijs

Art. 65. Aan artikel 108, §4, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het totale volume aan werkingsmiddelen verminderd met 6%.”.

Afdeling 15. Toekenning jaarlijkse aanvullende leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Art. 66. Aan artikel 196sexies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015, en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2016, 30 juni 2017, 22 december 2017, 6 juli 2018 en 21 december 2018, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Ten laste van het begrotingsjaar 2020 worden 32.955,75 aanvullende leraarsuren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkingsmiddelen aan de centra voor volwassenenonderwijs en 132,96 aanvullende vte, 2.192,09 aanvullende punten en een bedrag van 1.627.652,82 euro aan werkingsmiddelen aan de centra voor basiseducatie toegekend.”.

Afdeling 16. Generieke maatregel op de compensatieregeling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs

Art. 67. In artikel 196septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt paragraaf 4 vervangen door wat volgt:

“§4. Het aantal door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde vte en punten waarop een centrum voor basiseducatie recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 2 niet minder bedragen dan 100 % van het aantal gesubsidieerde vte en punten voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze vte en punten in toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 2 minder bedragen dan 100 % van het aantal gesubsidieerde

vte en punten voor het schooljaar 2019-2020, worden voor elk centrum deze verliezen gecompenseerd a rato van :

- 1° 100 % voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66 % voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33 % voor het schooljaar 2022-2023.

De werkingstoelage waarop een centrum voor basiseducatie recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 3 niet minder bedragen dan 94 % van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze werkingstoelage in toepassing van paragraaf 3 minder bedraagt dan 94 % van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020, wordt dit verlies gecompenseerd a rato van:

- 1° 100 % voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66 % voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33 % voor het schooljaar 2022-2023.

Het aantal door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde en gesubsidieerde leraarsuren en punten waarop een centrum voor volwassenenonderwijs recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 2 niet minder bedragen dan 100 % van het aantal gesubsidieerde leraarsuren en punten voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze leraarsuren en punten in toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 2 minder bedragen dan 100 % van het aantal gesubsidieerde leraarsuren en punten voor het schooljaar 2019-2020, worden voor elk centrum deze verliezen gecompenseerd a rato van :

- 1° 100 % voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66 % voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33 % voor het schooljaar 2022-2023.

De werkingstoelage waarop een centrum voor volwassenenonderwijs recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 3 niet minder bedragen dan 94 % van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze werkingstoelage in toepassing van paragraaf 3 minder bedraagt dan 94 % van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020, wordt dit verlies gecompenseerd a rato van :

- 1° 100 % voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66 % voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33 % voor het schooljaar 2022-2023.”.

Afdeling 17. Generieke maatregel nascholingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Art. 68. In artikel 20 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009, 1 juni 2012 en 19 december 2014, wordt het bedrag “1.221.000 euro” vervangen door het bedrag “1.148.000 euro”.

Afdeling 18. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Art. 69. In hetzelfde decreet wordt een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1 De bedragen verkregen door toepassing van de artikelen 18, 19, 21/1, 22, 27/2 en 28 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 verminderd met 580.000 euro.”.

Afdeling 19. Uitbreiding onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen naar andere mogelijke redenen voor de afwezigheid

Art. 70. In artikel 34 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt de zin "De regering kan bijkomend mogelijke oorzaken van de afwezigheid bepalen." toegevoegd;

2° in paragraaf 2, eerste lid worden de woorden "omwille van een chronische ziekte" opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "vanwege een chronische ziekte" opgeheven.

Art. 71. In artikel 36/1 van het hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "door ziekte of ongeval" opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt het punt 2° vervangen door wat volgt:

"2° De leerling is afwezig wegens ziekte of ongeval en de school beschikt over de bewijsstukken;"

3° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. De regering kan bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden bepalen."

Art. 72. Aan artikel 116, 1° van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014 en van 5 april 2019, wordt de zin "De Vlaamse Regering kan hierop afwijkingen voorzien." toegevoegd.

Art. 73. In artikel 117 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt de zin "De regering kan bijkomend mogelijke oorzaken van de afwezigheid bepalen." toegevoegd;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "omwille van een chronische ziekte" opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "vanwege een chronische ziekte" opgeheven.

Art. 74. In artikel 117/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "door ziekte of ongeval" opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt het punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° De leerling is afwezig wegens ziekte of ongeval en de school beschikt over de bewijsstukken;"

3° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. De regering kan bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden bepalen."

Art. 75. In artikel IV.2 van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° dienst:

- a) dienst neuropsychiatrie voor kinderen, zoals bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd;
- b) door de regering bepaalde categorie van diensten of voorzieningen waarvan de werking veroorzaakt dat de jongeren die er verblijven niet naar een school kunnen gaan;”;

2° er wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° plaats: plaats die of bed dat aanleiding geeft tot een verblijf overdag in de dienst als vermeld in 1°.”.

Art. 76. In artikel IV.5 van dezelfde codificatie worden de woorden “bedden voor dag- en nachthospitalisatie en plaatsen voor daghospitalisatie” vervangen door het woord “plaatsen”.

Hoofdstuk 11. Inwerkingtreding

Art. 77. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2020, met uitzondering van:

- 1° het artikel 9 dat uitwerking heeft vanaf 1 januari 2019;
- 2° het artikel 22 dat uitwerking heeft vanaf 31 december 2019;
- 3° het artikel 31 dat in werking treedt vanaf aanslagjaar 2020;
- 4° het artikel 32 dat van toepassing is vanaf 1 juli 2020;
- 5° de artikelen 33 en 34 die van toepassing zijn op verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2020, of, in afwijking daarvan en enkel voor wat het tarief betreft, op authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2020, wanneer de verkoopovereenkomsten waarop deze akten betrekking hebben, verleden zijn voor 1 januari 2020;
- 6° het artikel 35 dat in werking treedt vanaf aanslagjaar 2021;
- 7° de artikelen 40 tot en met 48, 49 en 50 die uitwerking hebben vanaf 1 september 2019.

De artikelen 36 en 37 zijn van toepassing op belastbare tijdperken die aanvangen na 31 december 2019.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD RUIMTELIJKE
ORDENING – ONROEREND ERFGOED

ADVIES
VAN 23 OKTOBER 2019
INZAKE HET PROGRAMMADECREET 2020 EN
DE FINANCIERING VAN DE OPEN RUIMTE

SARO | HAVENLAAN 88-BUS 23 | 1000 BRUSSEL

INHOUD

I.	SITUERING	66
II.	ALGEMENE BEOORDELING	66
III.	DOELSTELLING: BEHOUD OPEN RUIMTE	67
IV.	DEFINITIE VAN OPEN RUIMTE	67
V.	EFFECTIEF BEHOUD EN BEHEER OPEN RUIMTE	68
VI.	RUIM MAATREGELENPAKKET	68

I. SITUERING

1. De Vlaamse Regering keurde op 18 oktober 2019 het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 goed.¹
2. De raad ontving op 18 oktober 2019 een vraag tot spoedadvies van minister Matthias Diependaele over de beide decreten. De adviesvraag vermeldt dat de definitieve goedkeuring van de ontwerpen van decreet gepland is op 8 november 2019. Met voorliggend advies - goedgekeurd door de raad op 23 oktober 2019 - komt SARO tegemoet aan de vooropgestelde vraag tot spoedadvies.
3. SARO focust voorliggend advies op de artikelen die relevant zijn voor de bevoegdheden van de strategische adviesraad met name het ruimtelijk beleid en het onroerenderfgoedbeleid. Het betreft specifiek artikelen 24 t.e.m. 27 van het programmadecreet 2020. Met deze bepalingen wil de Vlaamse Regering een nieuw en afzonderlijk financieringskanaal uitwerken ten voordele van de lokale besturen om het belang van het vrijwaren van open ruimte extra in de verf te zetten. Deze algemene werkingssubsidie heeft als doel de inspanningen van gemeenten ten gevolge van het beheren van de open ruimte te valoriseren en het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.²

II. ALGEMENE BEOORDELING

4. De raad vindt het positief dat met artikelen 24 t.e.m. 27 een nieuw financieringskanaal wordt ingevoerd voor de lokale besturen met het oog op het behoud en de inrichting van de open ruimte. De raad heeft hiertoe in het verleden meermaals op aangedrongen (zie verder deel III).

De raad stelt evenwel volgende aanpassingen aan de voorliggende regeling voor:

- De raad vraagt een verdere afstemming van de definitie van 'open ruimte' zoals voorgesteld in voorliggend decreet met de definitie van open ruimte zoals vastgelegd in de door de Vlaamse Regering goedgekeurde strategische visie BRV (zie verder deel IV).
- De raad wijst op de problematiek dat de gemeenten autonoom mogen beslissen over wat ze met het extra geld doen. De raad vraagt aan de Vlaamse Regering hoe ze met deze problematiek wenst om te gaan en vraagt alvast de impact van deze nieuwe maatregel op te volgen (te monitoren) met het oog op de effectieve realisatie van de doelstelling inzake kwalitatief behoud en beheer van de open ruimte (zie verder deel V).
- En tenslotte wijst de raad op het volledige pakket aan maatregelen die noodzakelijk zullen zijn

¹ <https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/document-view/5DA9C30C5084E700080001C7>

² Programmadecreet BO 2020, Memorie van toelichting: toelichting bij artikelen 24 t.e.m. 27

voor de beoogde ruimtelijk omslag in het ruimtelijk beleid. Voorliggende maatregel is hier slechts één instrument in en zal zeker moeten worden afgestemd met het totale instrumentenpakket (zie deel VI).

III. DOELSTELLING: BEHOUD OPEN RUIMTE

5. De raad vindt het positief dat met artikelen 24 t.e.m. 27 een nieuw financieringskanaal wordt ingevoerd voor de lokale besturen met het oog op het behoud en de inrichting van de open ruimte. De raad heeft hier in het verleden meermaals op aangedrongen.

In zijn advies van 14 maart 2018 over het Instrumentendecreet wees de raad op het probleem betreffende de huidige wijze van financiering van de lokale besturen waardoor een gemeente wordt aangezet tot 'groei', ook al is dat vanuit het oogpunt van duurzame ruimtelijke ontwikkeling niet steeds wenselijk.³

De raad vond het een goede zaak dat de Memorie van Toelichting bij het Instrumentendecreet (pag. 35) verwijst naar een mogelijke bijstelling van het gemeentefonds: *'Dit fonds houdt nu al een herverdelingsmechanisme in tussen gemeenten, rekening houdend met o.a. aantal inwoners, sociale draagkracht van de inwoners (doelgroepen van een woonontwikkeling), tewerkstelling, ... en het areaal open ruimte. Deze veranderlijken zijn (ten dele) afgeleide effecten van bestemmings- en vergunningsbeslissingen. In eerste instantie kan worden gedacht aan een aanpassing van de maatstaf 'open ruimte.'* De raad vroeg om hierin verdere concrete stappen te zetten.

6. In de Memorie van Toelichting van voorliggend ontwerpdecreet wordt de problematiek duidelijk gesteld: *'Open ruimte is voor gemeenten financieel en fiscaal zeer oninteressant, en nog meer als de gemeente te kampen heeft met penibele financiële vooruitzichten. Uit "open ruimte" zijn nauwelijks fiscale inkomsten te halen (geen aanvullende personenbelasting en nauwelijks opcentiemen op de onroerende voorheffing) terwijl de vrijwaring van open ruimte wel veel kosten kan veroorzaken (ruimen beken en grachten, tegengaan bodemerrosie, natuurbeschermingsmaatregelen, ...).'*

De raad ondersteunt verder volgende bepaling in de Memorie van Toelichting: *'De vrijwaring van de open ruimte is van cruciaal belang, zowel om redenen van een goede ruimtelijke ordening, mobiliteit, leefmilieu en klimaatbeleid. Dat inzicht is de laatste jaren voortdurend gegroeid. Hoe belangrijk dit ook is, de vrijwaring van de open ruimte staat onder druk.'*

7. Voor alle duidelijkheid wenst de raad de relatie te benadrukken tussen voorliggende maatregel en het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 (pag. 216) en de beoogde bouwshift. Het Vlaams Regeringsakkoord 2019-2024 kondigde reeds aan dat lokale besturen met veel open ruimte extra middelen krijgen om die ruimte ook te vrijwaren. Deze maatregel kadert in de ambitie van de Vlaamse Regering om werk te maken van een ruimtelijke omslag. Er zal worden ingezet op het maximaal vrijwaren van de open ruimte en op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor het nieuwe ruimtelijke beleid. Samenhangend zal de Vlaamse Regering werk maken van een bouwshift waarbij in elke gemeente kansen worden gecreëerd op goed gelegen plaatsen waar het aangenaam wonen en werken is.

IV. DEFINITIE VAN OPEN RUIMTE

8. De Memorie van Toelichting verduidelijkt dat de verdeling onder de gemeenten gebeurt op basis van de kadastrale gegevens over open ruimte zoals gehanteerd voor de definitieve afrekening van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar. Artikel 6,4° van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake dotatie en verdeling van het Vlaams gemeentefonds, stelt dat

³ <https://sarovlaanderen.be/advies-instrumentendecreet>

5,9834 % van het Fonds verdeeld wordt onder de gemeenten op basis van de maatstaf ‘open ruimten op basis van de oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, gekadaastreerde wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden’.

De parlementaire voorbereiding bij het decreet van 2002 verduidelijkt: ‘Het begrip “open ruimte” moet vrij letterlijk geïnterpreteerd worden. Het betreft “visuele” open ruimten zonder onderscheid van bestemming of landschappelijke waarde.’

De raad merkt evenwel op dat het ruimtelijk beleid (strategische visie BRV, ruimtelijke staat van Vlaanderen) uitgaat van een enigszins andere definitie van open ruimte. De strategische visie Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018, rekent recreatiegebieden, tuinen en parken tot het ruimtebeslag.⁴

SARO dringt aldus aan op een afstemming van de gehanteerde definitie inzake ‘open ruimte’ op de reeds goedgekeurde definitie van ‘open ruimte’ zoals vastgelegd in de strategische visie BRV.

V. EFFECTIEF BEHOUD EN BEHEER OPEN RUIMTE

9. Artikel 24 paragraaf 2 van het ontwerp programmadecreet BO2020 stelt: ‘Vanaf 2020 wordt op de begroting een algemene werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest ingeschreven, als gedeeltelijke compensatie van de kosten en minderontvangsten door de vrijwaring van de open ruimte en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.

*In 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024 bedraagt de werkingssubsidie respectievelijk 20%, 40%, 60%, 80% en 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de centrumsteden en aangevuld met een jaarlijkse groeivoet van 3,5%. Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groeivoet van 3,5 % toegepast’.*⁵

SARO merkt op dat in het ontwerpdecreet geen enkele bepaling is opgenomen inzake de effectieve besteding van de extra middelen door de gemeenten. De raad wijst op de problematiek dat de gemeenten autonoom mogen beslissen over wat ze met het extra geld doen. Het kan dus ook gebruikt worden voor investeringen die niets met open ruimte te maken hebben. De raad vraagt aan de Vlaamse Regering hoe ze met deze problematiek wenst om te gaan en vraagt alvast de impact van deze nieuwe maatregel op te volgen (te monitoren) met het oog op de effectieve realisatie van de doelstelling inzake kwalitatief behoud en beheer van de open ruimte. De raad meent bovendien dat het waardevol zou zijn om vanuit de Vlaamse overheid best practices uit werken ten behoeve van de betrokken gemeenten.

VI. RUIM MAATREGELENPAKKET

10. Instrumentendecreet. Volledigheidshalve wenst SARO het belang te benadrukken van een volledig pakket aan instrumenten om de beoogde ruimtelijke omslag in het ruimtelijk beleid te realiseren. Voorliggende maatregel is hier slechts één instrument in; en zal zeker moeten worden afgestemd met het totale instrumentenpakket.

In die zin verwijst de raad naar zijn advies van 14 maart 2018 over het Instrumentendecreet. De raad dringt aan op een snelle uitwerking van het Instrumentendecreet rekening houdend met de diverse bemerkingen die de raad formuleerde in zijn advies. SARO vindt het positief dat het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 aankondigt: ‘Met het oog op de realisatie van de strategische

⁴ Strategische visie BRV , pag.4: ‘ Het ruimtebeslag bestaat uit de ruimte, ingenomen door onze nederzettingen, dus door huisvesting, industriële en commerciële doeleinden, transportinfrastructuur, recreatieve doeleinden, serres etc. Parken en tuinen maken hier ook deel van uit. Dit stemt overeen met de Europees gehanteerde definitie van ‘settlement area’. Naast bebouwing of verharding bevat het ruimtebeslag dus bijvoorbeeld ook tuinen bij woningen, buurtparken, voetbalvelden en dergelijke. Door combinatie van de best beschikbare geografische informatie toont het dynamisch landgebruiksmodel dat 33% van de oppervlakte van Vlaanderen uit ruimtebeslag bestaat.

⁵ https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/financiering/Fondsen/OpenRuimte_2020-2025.pdf

visie, maken we in het begin van de legislatuur werk van de definitieve goedkeuring van het instrumentendecreet.'

11. Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Parallel aan het Instrumentendecreet is het evenwel noodzakelijk dat de Vlaamse Regering dringend werk maakt van de opmaak en goedkeuring van het volledige BRV (strategische visie en beleidskaders). De raad vindt het positief dat het Vlaams Regeerakkoord (pag. 217) aankondigt dat de Vlaamse Regering werk zal maken van een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen die het toekomstig ruimtelijk beleid vorm zal geven. Het is tevens positief dat de goedgekeurde strategische visie hiertoe als basis zal dienen.

Het Vlaams Regeerakkoord kondigt aan dat de beleidskaders van het BRV onder meer de eigen Vlaamse verantwoordelijkheden zullen vastleggen en concretiseren samen met de concrete afwegingskaders, acties, het duiden van de verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursniveaus, financiering van de doelstellingen en vooropgezette timing.

Volledigheidshalve merkt de raad ook op dat het Vlaams Regeerakkoord (pag. 220) aankondigt dat: *'de financiering van de bouwshift zal worden ondersteund door middelen uit het Klimaatfonds en een op te richten BRV-fonds'*. Het is evident dat dit moet worden afgestemd met voorliggende extra middelen voor de lokale besturen voor het behoud van de open ruimte.

12. Ruimtelijke impulsprojecten. SARO beveelt bovendien aan om werk te maken van het verruimen van de scope van de ruimtelijke impulsprojecten, zoals decretaal opgenomen in artikel 1.1.4/1 VCRO.⁶ Zo zouden de doelstellingen inzake het vrijwaren van open ruimte en het verminderen van het ruimtebeslag deel kunnen uitmaken van ruimtelijke impulsprojecten. Via recurrente open oproepen kan op die manier een echte dynamiek in beweging gezet worden, gebaseerd op geïntegreerde gebiedsgerichte werking, en idealiter op basis van een horizontaal en verticaal georiënteerd partnerschapsmodel. Ook projecten ter vrijwaring van open ruimte zouden decretaal gestimuleerd kunnen worden.

13. Geïntegreerde territoriale investeringen. De Memorie van Toelichting verwijst terecht naar bescherming van open ruimte vanuit de invalshoek van diverse beleidsdomeinen (ruimtelijke ordening, klimaat, mobiliteit,...). Vanuit dit uitgangspunt wenst SARO onder meer het concept van 'Geïntegreerde Territoriale Investerings' (GTI's) onder de aandacht te brengen. Dit Europese instrument maakt de financiering van een territoriale strategie mogelijk waarvoor een geïntegreerde aanpak nodig is met investeringen uit meer dan één prioriteitsas of uit meer dan één fonds (met name het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling EFRO, het Europees Sociaal Fonds ESF en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling ELFPO).⁷

De raad vraagt de uitbouw te onderzoeken van een Vlaams kader voor geïntegreerde territoriale Investerings. Een Vlaams GTI kan structureel worden aangewend voor het faciliteren van een geïntegreerde benadering en aanwending van financieringsstromen.

Daarnaast kan SARO ook verwijzen naar de werktekst van het Witboek Beleidsplan Ruimte, en in het bijzonder naar zijn advies van 27 januari 2015 waarbij de raad het concept van 'gebiedsfondsen' positief onder de aandacht bracht.

⁶ VCRO. Artikel 1.1.4/1. *'§ 1. Ruimtelijke impulsprojecten zijn ruimtelijke projecten die passen binnen de doelstellingen, vermeld in artikel 1.1.4, en die het ruimtelijk rendement op een kwalitatieve manier verhogen zodat het maatschappelijk gebruik toeneemt, zoals door een efficiënter of hernieuwd ruimtegebruik van reeds ingenomen ruimte of doordat het project daar impact op heeft. Zij hebben expliciet aandacht voor functieverweving, hergebruik of tijdelijk ruimtegebruik. Ze geven een impuls aan nieuwe ruimtelijke realisaties in een projectgebied met een ruimtelijke kwaliteitsgarantie die ook een verbetering van landschappelijke kwaliteit inhoudt.'*

⁷ SARO. Advies van 26 oktober 2016 over het Vlaams Investeringsfonds.

ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULATOR
VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 Brussel – België
T 1700 (optie 3) – F +32 2 553 13 50
www.vreg.be

KAB. DIEPENDAELE -43
IN
25 OKT. 2019

Matthias Diependaele
Vlaams Minister van Financiën en Begroting, Wonen
en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlage(n)
18/10/2019		SVK/CDS/19.1023/0452	-
vragen naar		tel.	datum
Sarah.vankerckhoven@vreg.be		02 553 13 54	23/10/2019

Betreft: adviesaanvraag programmadecreet BA19 en BO20

Mijnheer de minister

Wij ontvingen in goede orde uw adviesaanvraag met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020.

De VREG heeft geen opmerkingen bij deze voorontwerpen van decreet. Zij bevatten geen elementen die tot het activiteitendomein van de VREG behoren.

Hoogachtend

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Pieterjan Renier', written over a light blue horizontal line.

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

ADVIES VAN DE VLAAMSE WOONRAAD

Vlaamse Woonraad
Strategische Adviesraad

De Heer Diependaele Matthias
Vlaams minister van Begroting en Financiën,
wonen en Onroerend Erfgoed
Martelarenplein 7
1000 Brussel

Vlaamse Woonraad
Havenlaan 88
1000 Brussel
vlaamse.woonraad@vlaanderen.be
www.vlaamsewoonraad.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar / e-mail Pol Van Damme Pol.vandamme@vlaanderen.be	telefoonnummer 0477/560.440	datum 24 oktober 2019	

Betreft: voorontwerpen programmadecreet

Geachte heer Minister,

De Vlaamse Woonraad ontving op 18 oktober 2019 uw vraag naar advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020, en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019.

Met betrekking tot voorliggende voorontwerpen van decreet onthoudt de Vlaamse Woonraad zich van advies.

Met vriendelijke groeten,

Hoogachtend,

Bernard Hubeau
Voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD
VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

Vlaamse overheid

Koolstraat 35

1000 BRUSSEL

T 02 553 24 40

www.vario.be

De heer Matthias Diependaele

Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en

Onroerend Erfgoed

Martelaarsplein 7

1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail		VARIO/DR/107.2019	
Kristien Vercoutere		telefoonnummer	datum
Kristien.vercoutere@vlaanderen.be		02-553.24.40	24/10/19

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en tot begeleiding van de begroting 2020

Mijnheer de minister,

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) heeft kennis genomen van de voorontwerpen van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en tot begeleiding van de begroting 2020, en van de bijhorende memories van toelichting.

In lijn met zijn opdracht, beperkte de raad zich in zijn onderzoek van beide voorontwerpen van decreet tot eventuele bepalingen die betrekking hebben op wetenschappelijk onderzoek, innovatie en ondernemerschap.

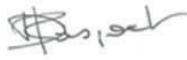
Het voorontwerp van programmadecreet BO2020 neemt daaromtrent geen bepalingen op. VARIO ziet dan ook geen aanleiding tot het formuleren van opmerkingen hierbij.

Het voorontwerp van decreet tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 heft in artikel 6 van afdeling 1 het artikel III.100 van de Codex Hoger Onderwijs van 11/10/2013 op. Dit laatste handelt over de financiering van het Odysseus-programma en stelt dat 80% van de besteedbare middelen door het FWO-Vlaanderen over de universiteiten verdeeld wordt op basis van het gemiddelde van de sleutel gehanteerd voor de verdeling van de middelen bestemd voor de BOF. De resterende 20% vormt de eigen beleidsruimte

waarover het Fonds in het kader van dit initiatief beschikt. Voor de nieuwe Odysseus-oproep die in 2020 zal georganiseerd worden, wenst men met 100% van de middelen op basis van excellentie te werken en dus af te stappen van de versleuteling.

In zijn Memorandum 2019-2024 stelt VARIO dat in elk financierings- en evaluatiemodel de principes van excellentie, samenwerking, interdisciplinariteit en internationalisering voorop moeten staan. De raad staat daarom volledig achter deze zienswijze en de voorgestelde aanpassing. VARIO stelt verder voor om een ex-post evaluatie uit te voeren, waarin de impact van het Odysseus-programma wordt nagegaan.

Met vriendelijke groeten,

Danielle Raspoet
Directeur

Lieven Danneels
Voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE MOBILITEITSRAAD

De heer Matthias Diependaele
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

contactpersoon
Frank Van Thillo
fvthillo@serv.be

ons kenmerk
MORA_BR_20191025_ADV_Programmadecreet2020

Brussel
25 oktober 2019

Advies voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Mijnheer de minister

Op 18 oktober 2019 vroeg u de Mobiliteitsraad om advies over bovenstaande voorontwerpen van decreet. De MORA heeft enkele fundamentele bedenkingen bij art. 32 omtrent de aanpassing van de tarieven kilometerheffing uit het decreet tot begeleiding van de begroting 2020.

De MORA adviseert om de wijziging van de tariefaanpassing van de kilometerheffing niet op deze wijze door te voeren.

De MORA stelt vast dat de tariefstijging van de kilometerheffing niet beleidsmatig onderbouwd is. De doelstelling die de Vlaamse regering met deze maatregel wil nastreven, ontbreekt. Hierdoor ontbreekt de meest essentiële onderbouwing. Ook mist de Raad een sociaal-economische analyse, een inschatting van de mobiliteitsimpact en de inschatting van de kosten en opbrengsten van de maatregel. De MORA verwacht een aanzienlijke sociaal-economische impact en vindt een programmadecreet met een spoedadviesvraag geen goede manier om deze maatregel in te voeren.

De maatregel draagt niet bij aan het sturen van de mobiliteit. Deze maatregel zal geen impact hebben op de files. Door enkel het vrachtvervoer onderhevig te laten zijn aan een kilometerheffing, kan geen sturing van verkeersstromen optreden. Dat kan alleen met een kilometerheffing voor alle voertuigen waarvan de Vlaamse regering heeft beslist om deze niet in te voeren, ondanks het nog niet afgeronde onderzoek in opdracht van de vorige bevoegde minister.

Vanuit ecologisch en economisch standpunt is het aangewezen dat het vrachtvervoer over de weg gebeurt op de meest efficiënte manier namelijk in de grootste vrachtwagens. Door enkel deze categorie te confronteren met de hoge prijsstijging, stuwt de maatregel naar het gebruik van meer voertuigen uit een lagere en dus minder efficiënte gewichtsklasse. Tot slot betekent een lineaire verhoging van 0,02 euro voor alle emissieklassen relatief gezien de laagste verhoging voor de meest vervuilende voertuigen en de hoogste voor de properste voertuigen.

Vanuit ecologisch standpunt zou een tariefverhoging voor de laagste euronormklassen een betere maatregel zijn en voldoet dit beter aan het principe 'de vervuiler betaalt'. Dit zou voor de MORA een belangrijke stap zijn in de richting van de vergroening van de vrachtwagenvloot.

Achter de verlaging van het tarief in de categorie van 3,5 ton tot 12 ton, zou het tegengaan van de 'camionettisering', de verschuiving van het vrachtverkeer naar bestelwagens, kunnen zitten. Door het prijsverschil tussen de lichte vrachtwagens en de bestelwagens kleiner te maken, zou kunnen verondersteld worden dat de verschuiving niet meer zal plaatsvinden. De MORA is van oordeel dat dit niet het geval zal zijn, aangezien de bestelwagens hun competitiviteit danken aan andere factoren. Het gaat dan onder meer over de afwezigheid van een snelheidsbegrenzer, tachograaf, rij- en rusttijden en van verplichte permanente vorming voor chauffeurs. De MORA acht deze voordelen als zwaarder doorwegend dan het prijsverschil door de kilometerheffing.

Bovendien haalt een verkleining van het tariefverschil tussen bestelwagens en lichte vrachtwagens ook het rechtvaardigheidsprincipe onderuit waarbij gestreefd wordt om alle vervoersmodi een eerlijkere prijs te laten betalen. Hierbij wordt een belangrijke pijler voor de maatschappelijke aanvaarding voor de invoering van de kilometerheffing voor het goederenvervoer over de weg onderuit gehaald. Het hypothekeert ook de mogelijkheid voor het invoeren van een algemeen beprijzingsinstrument.

Gezien de kilometerheffing voor vrachtwagens in eerste instantie een infrastructuurheffing is en dan volgens de logica dat lichtere voertuigen minder moeten betalen dan zwaardere voertuigen, worden op die manier de tarieven voor alle andere voertuigen te laag om nog te kunnen differentiëren en sturen.

De MORA vraagt zich ook af of deze tariefaanpassing wel door de Europese overheid zal goedgekeurd worden. De Vlaamse regering heeft bij de invoering de link gelegd tussen infrastructuurkosten en tariefhoogte. Nu laat ze deze link los.

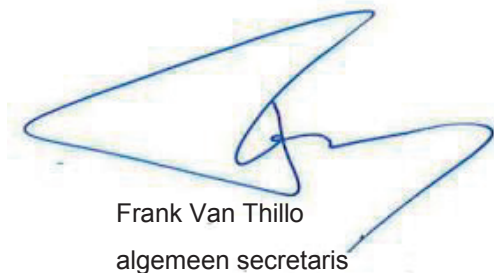
Omwille van bovenstaande argumenten kan de MORA enkel besluiten dat deze maatregel een loutere belastingverhoging is. Het staat de Vlaamse regering uiteraard vrij om beslissingen te nemen omtrent belastingaanpassingen. De MORA kan echter niet gunstig adviseren over een maatregel die een toekomstig, duurzaam mobiliteitsbeleid hypothekeert. Deze maatregel invoeren maakt het onmogelijk om te evolueren naar een slimmere, meer mobiliteitssturende en eerlijkere kilometerheffing.

Om al deze redenen adviseert de MORA om de voorgestelde maatregel niet op deze wijze door te voeren.

Hoogachtend

Daan Schalck
voorzitter

Frank Van Thillo
algemeen secretaris

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 66.660/1/3
van 25 oktober 2019

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en
het Vlaamse Gewest 'houdende bepalingen tot begeleiding van
de begroting 2020'

Op 18 oktober 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020’.

De hoofdstukken 1, 3, 4, 6 (afdeling 2), 9 (afdeling 6), 10 en 11 zijn door de eerste kamer onderzocht op 22 en 24 oktober 2019. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Brecht STEEN en Kristine BAMS, eerste auditeurs-afdelingshoofd, Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur, en Cedric JENART, adjunct-auditeur.

De hoofdstukken 1, 2, 5, 6 (afdelingen 1 en 3), 7, 8, 9 (afdelingen 1 tot 5) en 11 zijn door de derde kamer onderzocht op 22 oktober 2019. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Brecht STEEN en Kristine BAMS, eerste auditeurs-afdelingshoofd, Rein THIELEMANS en Frédéric VANNESTE, eerste auditeurs, Tim CORTHAUT, auditeur, en Cedric JENART, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 oktober 2019.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van die wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

“door het feit dat het programmadecreet wegens de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement in dezelfde periode ingediend moet worden”.

Gelet op de zeer algemene motivering in de brief met de adviesaanvraag,¹ kan de spoedeisendheid slechts worden aanvaard voor maatregelen die kennelijk noodzakelijk zijn in het kader van het behalen van de begrotingsdoelstellingen en geen uitstel dulden.

Dat is niet het geval voor artikel 16 van het voorontwerp, dat strekt tot bekrachtiging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 ‘tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer’. Dat besluit dient te worden bekrachtigd binnen de twaalf maanden na de inwerkingtreding ervan, zijnde vanaf 12 oktober 2019.² Hieruit vloeit voort dat de decreetgever, op het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, over nog meer dan elf maanden beschikt om het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te bekrachtigen. In die omstandigheden kan de spoedeisendheid niet worden aanvaard.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de

¹ Uit artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State volgt dat een verzoek om spoedbehandeling “in de aanvraag met bijzondere redenen [moet] worden omkleed”. Nu het gaat om een formele motiveringsverplichting vermag de afdeling Wetgeving bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van een adviesaanvraag in principe enkel rekening te houden met de motivering die in de aanvraag zelf is opgenomen.

² Zie artikel 29, § 1bis, van de wet ‘betreffende de politie over het wegverkeer’, gecoördineerd op 16 maart 1968.

steller van de handeling, van de rechtsgrond³, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VORMVEREISTEN

1. Blijkens de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag heeft de Vlaamse Regering op 18 oktober 2019 beslist de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid te gelasten over het voorliggende voorontwerp het advies in te winnen van een reeks instanties en adviesraden. Die adviezen blijken nog niet te zijn gegeven.

2. Een aantal bepalingen uit het voorontwerp betreffen regelingen, waarvan de stellers dienen na te gaan of een aanmelding bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) vereist is,⁴ dan wel of een vrijstellingsregeling van toepassing is en, zo dit het geval is, of aan de voorwaarden voor de toepassing daarvan is voldaan.

Bij de artikelsgewijze bespreking wordt zo nodig nader ingegaan op dit aspect.

3. De wijziging die bij artikel 20 van het voorontwerp wordt aangebracht in artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 heeft tot gevolg dat voortaan ook de persoonsgegevens met betrekking tot vrijwilligers en verenigingswerkers kunnen worden verwerkt (naast die van personeelsleden en bestuurders).

Artikel 36, lid 4, van AVG, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Aan dit vormvereiste blijkt nog niet te zijn voldaan.

4. In advies 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017,⁵ heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving uiteengezet dat noch de AVG,⁶ noch de bevoegdheidsverdelende regels eraan in de weg staan dat in eenzelfde lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten worden opgericht. In dat advies

³ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

⁴ Krachtens artikel 108, lid 3, van het VWEU moeten ook wijzigingen van bestaande staatssteunregelingen worden aangemeld bij de Europese Commissie.

⁵ *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 103-132

⁶ Zie immers artikel 51, lid 1, van de AVG.

wordt gesteld dat de gemeenschappen en gewesten autoriteiten kunnen oprichten die toezicht houden op de naleving van de ‘specifieke’ regels die de deelstaten ter uitvoering van de AVG hebben vastgesteld inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen.⁷ Het verlenen van de bevoegdheid aan die autoriteiten om adviezen te geven, teneinde te voldoen aan de verplichting die voortvloeit uit de voormelde verordeningsbepalingen, hoort daar ook onder.

Zoals echter eveneens in het voormelde advies is uiteengezet, is het de Gegevensbeschermingsautoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de AVG heeft vastgesteld.⁸ Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

5. Indien de adviesaanvrager van oordeel zou zijn dat het raadplegen van zowel de Gegevensbeschermingsautoriteit als de Vlaamse toezichtcommissie problematisch zou kunnen zijn, staat het aan hem om een initiatief te nemen om desgevallend een samenwerkingsakkoord te sluiten over de wijze waarop de adviesverplichting die voortvloeit uit de voormelde verordeningsbepalingen door de toezichthoudende autoriteiten van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten kan worden vervuld,⁹ op voorwaarde dat hiermee geen uitwisseling, afstand of teruggave van bevoegdheid in hoofde van de betrokken overheden gepaard gaat.

Een dergelijke samenwerking zou overigens ook in het verlengde liggen van de bepalingen van de AVG met betrekking tot de vereiste afstemming zowel tussen de toezichthoudende autoriteiten van verscheidene lidstaten¹⁰ als tussen de toezichthoudende autoriteiten van eenzelfde lidstaat.¹¹⁻¹²

6. De overige opmerkingen inzake de vormvereisten zijn opgenomen bij de artikelsgewijze bespreking.

7. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van deze vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter

⁷ *Ibid.*, 115 (opmerking 7.1)

⁸ *Ibid.*, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

⁹ Zie in dat verband ook de meer algemene suggestie in advies 61.267/2/AV, l.c., 115-116 (opmerking 8).

¹⁰ Zie de artikelen 60 tot 67 van de AVG.

¹¹ Zie artikel 51, leden 1 tot 3, van de AVG.

¹² Zie adv.RvS 66.033/1/AV van 3 juni 2019, over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2019 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de invoering van een registratieverplichting voor sportmakelaars’, opmerkingen 5.1 tot 5.4.

inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, nog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Hoofdstuk 1 – Algemeen

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 2 – Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 3 – Werk en sociale economie

Afdeling 1. Aanpassing van de doelgroepverminderingen

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 4 – Omgeving

Afdeling 1. – Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 2. – Wijziging van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen – Milieuheffingen OVAM

In het advies van de inspecteur van Financiën bij artikel 14 van het voorontwerp wordt opgemerkt dat “deze bepaling ten gunste lijkt te zijn van één producent en dat de budgettaire weerslag 850 KEUR zou bedragen (...). In feite gaat het hier dus om een soort investeringssteun aan een welbepaald bedrijf die niet geconditioneerd wordt door een effectieve vermindering van de residu’s (...)”.

De stellers van het voorontwerp dienen na te gaan of de regeling opgenomen in artikel 14 van het voorontwerp wel degelijk dient te worden gelijkgesteld met een vorm van staatssteun. In dat geval dient immers te worden nagegaan of een aanmelding bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het VWEU vereist is, dan wel of een vrijstellingsregeling van toepassing is en, zo dit het geval is, of aan de voorwaarden voor de toepassing daarvan is voldaan.

Hoofdstuk 5 – Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1 – Bekrachtiging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 ‘tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer’

Artikel 16

De adviesaanvraag is wat dit artikel betreft, niet ontvankelijk.

Hoofdstuk 6 – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1 – Aanpassing van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Artikel 17

Bij artikel 17 van het voorontwerp wordt in artikel 2, § 1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 een definitie ingevoegd van de koepelorganisatie, die overeenkomstig de ontworpen artikelen 55 en 56 van hetzelfde decreet (artikelen 18 en 19 van het voorontwerp) in aanmerking komt voor subsidiëring door de Vlaamse Regering. Volgens die definitie moet de koepelorganisatie de rechtsvorm hebben van “een vzw of stichting”. Er moet in het licht van het gelijkheidsbeginsel kunnen worden verantwoord waarom enkel deze twee specifieke rechtsvormen (naar Belgisch recht) mogelijk worden geacht. Indien dat niet mogelijk is, moet de bepaling algemener worden geformuleerd om ook andere rechtsvormen toe te laten. Indien de afwezigheid van een winstoogmerk kan worden verantwoord, wordt dat in elk geval beter op algemene wijze verwoord, zodat gelijkaardige buitenlandse rechtsvormen niet worden uitgesloten.

Afdeling 2 – Niet-indexering rang 3- en leeftijdstoelagen

1. De bij artikel 21 van het voorontwerp in artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 ‘tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid’ aangebrachte wijzigingen beogen vanaf 1 januari 2020 een nieuw indexeringsmechanisme in te voeren wat betreft de bedragen van de toelagen en, in voorkomend geval, de inkomensgrenzen, met dien verstande dat het nieuwe mechanisme niet wordt toegepast ten aanzien van sommige basisbedragen en toeslagen gedurende een periode van vijf jaar.

Het nieuwe indexeringsmechanisme houdt in dat de bedragen van de gezinsbijslagen, zowel in de nieuwe als in de overgangsregeling, vanaf 1 januari 2020 niet langer worden gekoppeld aan de afgevlakte gezondheidsindex, maar elk jaar op 1 september worden verhoogd met 2% (artikel 21, 1° en 2°, van het voorontwerp). Deze nieuwe regeling wordt evenwel slechts vanaf 1 september 2025 toegepast op enerzijds het basisbedrag voor de kinderen van rang 3 (het derdejongste en de oudere kinderen) en, anderzijds, de leeftijdstoelagen die gelden voor alle kinderen (artikel 21, 3°, van het voorontwerp), waarop de overgangsregeling van toepassing is.

De vraag rijst of deze nieuwe regeling in overeenstemming kan worden geacht met de *standstill*-verplichting die voortvloeit uit artikel 23 van de Grondwet en met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 van de Grondwet).

2.1. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt dat ieder het recht heeft om een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de onderscheiden wetgevers, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen. Die rechten omvatten onder meer het recht op gezinsbijslagen. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt niet wat die rechten, waarvan enkel het beginsel wordt uitgedrukt, impliceren, waarbij elke wetgever ermee is belast die rechten te waarborgen, overeenkomstig het tweede lid van dat artikel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten.

Volgens de parlementaire voorbereiding bij de herziening van artikel 23 van de Grondwet in 2014, kan het recht op gezinsbijslagen worden omschreven als het recht van eenieder en ten aanzien van alle kinderen¹³ “om ten laste van de bevoegde overheid een bijdrage te ontvangen in de kosten van onderhoud en opvoeding van de kinderen”.¹⁴

2.2. Artikel 23 van de Grondwet bevat inzake het recht op gezinsbijslagen een *standstill*-verplichting die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat geboden wordt door de van toepassing zijnde wetgeving, in aanzienlijke mate vermindert zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.¹⁵

Hieruit vloeit voort dat om over de eventuele schending, door een wetskrachtige norm, van het *standstill*-effect van artikel 23 van de Grondwet te oordelen, de situatie van de adressaten van die norm moet worden vergeleken met hun situatie onder de gelding van de vroegere wetgeving.¹⁶

De *standstill*-verplichting kan volgens het Grondwettelijk Hof niet zo worden begrepen dat ze elke wetgever, in het raam van zijn bevoegdheden, de verplichting oplegt om niet te raken aan de voorwaarden van het door artikel 23 van de Grondwet gewaarborgde recht. Zij verbiedt hun om maatregelen aan te nemen die een aanzienlijke achteruitgang zouden betekenen van het in artikel 23 van de Grondwet gewaarborgde recht, zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang, maar zij ontslegt hun niet de bevoegdheid om te oordelen hoe dat recht op de meest adequate wijze wordt gewaarborgd.¹⁷ Ze belet geen enkele

¹³ Zie verklaring van de bevoegde staatssecretaris, *Parl.St.* Senaat 2011-12, nr. 5-1532/3, 59.

¹⁴ Toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet om het recht op kinderbijslag te waarborgen, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2240/1, 2-3. Dit stemt overeen met de door de bijzondere wetgever gewilde bevoegdheidsoverdracht waarbij “de toekenning van gezinsbijslagen [ertoe strekt] bij te dragen in de kosten van onderhoud en opvoeding van de kinderen. Ze biedt een gedeeltelijke compensatie voor de toegenomen lasten die door het gezin worden gedragen wanneer het zich uitbreidt”.

¹⁵ GwH 13 oktober 2016, nr. 130/2016, B.15.1.

¹⁶ GwH 28 juli 2006, nr. 123/2006, B.14.3; GwH 1 september 2008, nr. 132/2008, B.9.

¹⁷ GwH 17 maart 2016, nr. 42/2016, B.13.2; GwH 27 november 2002, nr. 169/2002, B.6.6.

hervorming van de aangelegenheid die ertoe zou strekken dit recht op een minstens gelijkaardige manier te waarborgen.¹⁸ Ook uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 2014 blijkt dat de *standstill*-verplichting geen afbreuk doet aan de beleidsautonomie van de gemeenschappen¹⁹ en dat de rechtsnormen “globaal bekeken evenwaardig moeten zijn”.²⁰

Het feit dat het recht op kinderbijslag het voorwerp uitmaakt van een specifieke waarborg in artikel 23 van de Grondwet heeft wel als gevolg dat de bevoegde wetgever een eventuele significante vermindering van het recht op kinderbijslag ten aanzien van het recht zoals het gold bij de totstandkoming van de grondwetsbepaling, niet meer kan verantwoorden met de reden dat die vermindering gecompenseerd zou worden door andere maatregelen op het vlak van sociale zekerheid of inkomensbeleid, behalve als die maatregelen specifiek gericht zijn op de last die de kosten van onderhoud en opvoeding van de kinderen inhouden voor de gezinnen.²¹⁻²²

In de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof wordt het globaal te bekijken beschermingsniveau niettemin steeds vanuit de concrete rechtspositie van een bepaald individu beoordeeld en niet louter vanuit de algemene middelen die de overheid aan een bepaald beleid besteedt.²³ Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt met name dat niet enkel naar het globaal niveau van bescherming van de betrokken rechten moet worden gekeken, doch ook naar “het beschermingsniveau in die aangelegenheid voor de personen die tot [een bepaalde] (...) categorie (...) behoren”.²⁴

2.3. Het bij artikel 21, 1° en 2°, van het voorontwerp ontworpen indexeringsmechanisme heeft als gevolg dat de betrokken bedragen van de toeslagen en inkomensgrenzen op een andere wijze zullen worden aangepast aan de stijging van de levensduurte dan thans het geval is. Het principe van aanpassing van de voornoemde bedragen aan de evolutie van de stijging van de levensduurte blijft evenwel ook in de nieuwe regeling behouden. Gelet hierop, mag worden aangenomen dat de toepassing van het nieuwe indexeringsmechanisme in beginsel geen aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau

¹⁸ Toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet om het recht op kinderbijslag te waarborgen, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2240/1, 3.

¹⁹ *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 118.

²⁰ Verklaring van de bevoegde staatssecretaris, *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 119 en *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3201/4, 52.

²¹ Toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet om het recht op kinderbijslag te waarborgen, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2240/1, 2.

²² Zo wordt in de parlementaire bespreking beweerd dat een drastische vermindering van de gezinsbijslag gecompenseerd door een aanbod van gratis kinderopvang (*Parl. St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 124 en 125), de omzetting van het bedrag van de gezinsbijslag in diensten zoals kinderopvang (zie *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3201/4, 20) of in natura (bv. verstrekken van gratis pampers of kleren) (*Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 124), het verzwaren van het gewicht van de geboortepremie (*Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 125), het loonafhankelijk maken van de gezinsbijslag (verklaring van de bevoegde staatssecretaris, *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 120 en *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3201/4, 52) en een wijziging van de huidige differentiatie van het bedrag per kind volgens de rang (verklaring van de bevoegde staatssecretaris, *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 120), aanvaardbaar zijn.

²³ B. STEEN, “De gemeenschapsbevoegdheden inzake gezinsbeleid en gezinsbijslagen na de Zesde Staatshervorming”, in A. ALEN e.a. (eds.), *Het federale België na de Zesde Staatshervorming*, Brugge, Die Keure, 2014, 431.

²⁴ GwH 18 mei 2017, nr. 61/2017, B.10.1.

zal teweegbrengen. Het staat evenwel aan de decreetgever om hierop toe te zien en, indien nodig, om in de toekomst de passende maatregelen te nemen opdat met de thans ingevoerde nieuwe regeling de nog steeds beoogde aanpassing aan de stijging van de levensduurte wel degelijk wordt gerealiseerd.

2.4. De bij artikel 21, 3°, van het voorontwerp ontworpen maatregel van ont koppeling van bepaalde basisbijslagen en leeftijdstoelagen aan de stijging van de levensduurte gedurende vijf jaar kan niet anders worden beschouwd dan als een achteruitgang van het beschermingsniveau. De vraag is of die achteruitgang ook “aanzienlijk” is. Zonder ter beantwoording van die vraag te kunnen beschikken over alle relevante gegevens, komt het de Raad van State, afdeling Wetgeving, *prima facie* voor dat de achteruitgang in elk geval aanzienlijker wordt naarmate een gezin meer kinderen telt waarvoor de gezinsbijslag onder de ont koppelingsmaatregel valt. Het staat dan ook aan de decreetgever om te onderzoeken of en in welke mate voor bepaalde categorieën van gezinnen de achteruitgang wel degelijk als aanzienlijk valt te beschouwen. In voorkomend geval staat het dan aan de decreetgever om hetzij ten aanzien van die categorieën van gezinnen in milderende maatregelen te voorzien opdat het beschermingsniveau niet aanzienlijk achteruit zou gaan, hetzij voor die aanzienlijke achteruitgang redenen van algemeen belang aan te voeren welke als deugdelijk kunnen worden beschouwd ter verantwoording ervoor. De memorie van toelichting bevat in elk geval geen redenen in laatstgenoemde zin.

3.1. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.²⁵

3.2. De bij artikel 21, 3°, van het voorontwerp ontworpen regeling heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen personen die onder de nieuwe regeling vallen en personen die onder de overgangsregeling vallen en, binnen deze laatste categorie, tussen rechtgevende kinderen van rang 1 en 2 en rechtgevende kinderen van rang 3. De memorie van toelichting bevat geen verantwoording voor deze verschillen in behandeling. Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde dat de ont koppelingsmaatregel wordt doorgevoerd om het verschil tussen rechtgevende kinderen van rang 3 in de nieuwe regeling en in de overgangsregeling te verkleinen, en om op die manier een verschil in behandeling dat in de vroegere regeling werd ingevoerd tussen rechtgevende kinderen (verschillende basisbedragen naargelang de rang van het kind), en dat de wetgever toen passend achtte, af te bouwen.

De vraag rijst of een dergelijke verantwoording voldoende pertinent is. De stellers van het voorontwerp doen er goed aan om de gemaakte keuze uitdrukkelijk en omstandig te

²⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juni 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3.

verantwoorden in de memorie van toelichting. Die verantwoording zal van die aard moeten zijn dat zij duidelijk maakt welk doel van algemeen belang wordt nagestreefd en dat de gevolgen van de maatregel voor de betrokkenen niet onevenredig zijn.

Afdeling 3 – Overeenkomsten tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid

Artikel 22

Artikel 22 van het voorontwerp brengt wijzigingen aan in artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998’. Naast een aanpassing van de reeds zeer uitgesponnen benaming van het erin geregelde begrotingsfonds worden de bepalingen over de middelen en de uitgaven aangevuld met het oog op de verlenging van reeds bestaande projecten die mee worden gefinancierd door het RIZIV, in dit geval het transEL-project²⁶ en het BelRAI-project²⁷.

De Raad van State heeft er al in eerdere adviezen²⁸ op gewezen dat met de door de federale overheid ter beschikking gestelde middelen geen acties kunnen worden ondersteund die duidelijk behoren tot de gemeenschapsbevoegdheden inzake het gezondheidsbeleid, onder meer inzake de eerstelijnsgezondheidszorg. Tevens merkte hij op dat de avenanten gesloten tussen het Agentschap Zorg en Gezondheid en het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, waarop de terbeschikkingstelling van de voormelde middelen is gebaseerd, aan de parlementaire instemming moeten worden onderworpen, minstens wat betreft de federale overheid.

Deze opmerkingen blijven relevant voor de ontworpen bepaling.

Hoofdstuk 7 – Fonds personeelsleden met verlof voor opdracht

Artikel 23

1. In het ontworpen artikel 33, § 1, van het decreet van 6 juli 2001 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001’ (artikel 23, 1°, van het

²⁶ Het betreft een ICT-project met betrekking tot implementatietrajecten voor transmurale communicatie tussen zorgverleners en zorgorganisaties in de eerste en tweede lijn (<https://www.eenlijn.be/downloads/eenlijn/TransEL.pdf>).

²⁷ Het betreft een opleidingsproject rond het zorgzwaartehuisinstrument BelRAI (<https://www.belrai.org/nl>) dat toegankelijk is voor alle erkende gezondheidszorgberoepsbeoefenaars.

²⁸ Adv.RvS 58.291/1/3 van 19 oktober 2015 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 18 december 2015 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016’, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 544/1, 103-105; adv.RvS 61.377/1/3 van 28 april 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 30 juni 2017 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2017’, *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1151/1, 62-65; adv.RvS 64.437/1/3 van 22 oktober 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 21 december 2018 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019’, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1746/1, 121-125.

voorontwerp) moet meer specifiek worden verwezen naar artikel 15, §§ 2 en 3, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

2. In het ontworpen artikel 33, § 3, van het decreet van 6 juli 2001 (artikel 23, 2°, van het voorontwerp) wordt bepaald dat de middelen van ieder fonds aangewend moeten worden “voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden of van de personeelsleden binnen het Vlaams ministerie die ten laste genomen worden door andere overheden *of organisaties*”. De gemachtigde verklaarde het volgende over de draagwijdte van de term ‘organisaties’:

“Met organisaties worden alle werkgevers bedoeld waar personeelsleden van een Vlaamse ministerie kunnen tewerkgesteld worden onder toepassing van ‘Deel X – Titel 7: Tewerkstelling ten behoeve van een externe werkgever of bij een Vlaams ministerieel kabinet’ van het Vlaams personeelsstatuut.”

Aangezien een begrotingsfonds een afwijking vormt op het begrotingsprincipe van de bestemming van de ontvangsten voor alle uitgaven, moet de term ‘organisaties’ worden verduidelijkt in de door de gemachtigde geschetste zin. Aangezien het niet wenselijk is om in een decreet te verwijzen naar een besluit van de Vlaamse Regering, kan die verduidelijking het best worden opgenomen in de memorie van toelichting.

Hoofdstuk 8 – Kanselarij en Bestuur

Algemene opmerkingen

1.1. Afdeling 1 (“Financiering open ruimte”) van hoofdstuk 8 van het voorontwerp betreft een nieuwe werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest. Artikel 24, eerste lid, van het voorontwerp houdt in dat vanaf 2020 op de begroting een algemene werkingssubsidie wordt ingeschreven voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest, “als gedeeltelijke compensatie van de kosten en minderontvangsten door de vrijwaring van de open ruimte en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren”. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid, van het voorontwerp wordt die subsidie “onder de gemeenten verdeeld op basis van de gegevens over de gekadastreerde oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden, zoals gehanteerd voor de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar”.

In de memorie van toelichting wordt ter zake betoogd dat “[o]pen ruimte (...) voor gemeenten financieel en fiscaal zeer oninteressant [is], en nog meer als de gemeente te kampen heeft met penibele financiële vooruitzichten. (...) De bestaande financieringsinstrumenten stimuleren te weinig het vrijwaren van de open ruimte. De Vlaamse Regering wil met een nieuw en afzonderlijk financieringskanaal ten voordele van de lokale besturen (algemene werkingssubsidie) het belang van het vrijwaren van open ruimte extra in de verf zetten. Deze algemene werkingssubsidie heeft dan ook als doel de inspanningen van gemeenten ten gevolge van het beheren van de open ruimte te valoriseren en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.”

1.2. Afdeling 2 (“Gedeeltelijke overname responsabiliseringsbijdragen lokale besturen”) van hoofdstuk 8 van het voorontwerp betreft eveneens een nieuwe werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest. Overeenkomstig artikel 28 van het voorontwerp kent de Vlaamse Regering aan de Vlaamse gemeenten, OCMW’s, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen een algemene werkingssubsidie toe ten belope van de helft van de door hen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen voor de financiering van de pensioenen van hun personeel. Overeenkomstig artikel 29 van het voorontwerp wordt het subsidiebedrag voor elk bestuur in beginsel vastgesteld op basis van de periodieke ramingen van de responsabiliseringsbijdrage door de Federale Pensioendienst.

In de memorie van toelichting wordt daarover onder meer het volgende uiteengezet:

“In tegenstelling tot andere overheidsniveaus, staan de lokale besturen zelf in voor de financiering van de pensioenen van hun (gewezen) statutair personeel. Daartoe zijn de meeste lokale besturen aangesloten bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Dat fonds beheert de reserves en maakt de nodige middelen over aan de Federale Pensioendienst die instaat voor de uitbetaling van de pensioenen.

Om het hoofd te bieden aan de toenemende pensioenuitgaven werd het percentage van de basisbijdragen stelselmatig verhoogd. (...) Als de basisbijdragen die een bestuur betaalt op basis van de statutaire loonmassa niet toereikend zijn om de pensioenen te betalen van de gewezen statutaire personeelsleden van het bestuur, dan moet dat bestuur sinds 2012 een bijkomende bijdrage betalen: de responsabilisering[s]bijdrage. (...) De enorme stijging van de geraamde responsabiliseringsbijdragen dreigt de gemeentelijke financiën (of de gemeentelijke dienstverlening of investeringen) al vanaf 2020 (te) sterk onder druk te zetten indien het bedrag van de huidige financieringsmechanismen van de Vlaamse gemeenten (in essentie het Gemeentefonds en de aanvullende dotaties van het Gemeentefonds) ongewijzigd zouden blijven. (...) Daarom neemt de Vlaamse overheid, bovenop de bestaande algemene werkingssubsidies, vanaf 2020 de helft over van de responsabiliseringsbijdrage die de Vlaamse gemeenten, OCMW’s, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen moeten betalen.”

2. Overeenkomstig artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ zijn de gewesten onder meer bevoegd voor de algemene financiering van de gemeenten. In de parlementaire voorbereiding wordt uiteengezet dat deze bevoegdheid “de algemene financieringswijzen [omvat] door middel waarvan de gemeenten (...) gefinancierd worden, volgens criteria die niet rechtstreeks gebonden zijn aan een specifieke taak of opdracht.”²⁹ Deze financiering maakt het de gemeenten mogelijk om taken te vervullen die deel uitmaken van de lokale autonomie, in functie van objectieve criteria die door de decreetgever worden vastgesteld.³⁰

²⁹ *Parl.St.* Kamer B.Z. 1988, nr. 516/1, 18.

³⁰ Adv.RvS 57.317/3 van 27 april 2015 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 juli 2015 ‘tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds’, *Parl.St.*

Overeenkomstig artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gewesten eveneens bevoegd voor “de financiering van de opdrachten uit te voeren door de gemeenten (...) in de tot de bevoegdheid van de gewesten behorende aangelegenheden, behalve wanneer die opdrachten betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor de federale overheid of de gemeenschappen bevoegd zijn”. Deze bevoegdheid omvat blijkens de parlementaire voorbereiding “de algemene financieringswijze door middel waarvan de ongeschikte besturen of sommige van hen gefinancierd worden voor het volbrengen van een specifieke opdracht of taak”.³¹

3.1. Wat betreft de algemene werkingssubsidies met betrekking tot de open ruimte verklaarde de gemachtigde in het licht van de zo-even geschetste beginselen het volgende:

“(...) [D]e financieringslijn open ruimte is een algemene financiering. Er is geen verantwoording aan gekoppeld en ze staat los van de bevoegdheid ruimtelijke ordening. De open ruimte wordt enkel als criterium gebruikt om de verdeling van deze financiering te berekenen, net als in het Gemeentefondsdecreet de open ruimte ook één van de criteria is, zonder dat het gemeentefonds verband houdt met de bevoegdheid ruimtelijke ordening.

De aanvullende financiering is in zekere zin te beschouwen als een correctie op de verdeling van het gemeentefonds, waarin de centrumsteden een belangrijk aandeel krijgen.”

De Raad van State kan instemmen met deze zienswijze. De omstandigheid dat voor het bepalen van het bedrag van de algemene werkingssubsidie parameters worden aangewend die verband lijken te houden met bepaalde bevoegdheden, betekent nog niet dat het gaat om een financiering van bijzondere taken en opdrachten als bedoeld in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.³² Ook het gegeven dat de ontworpen regeling niet wordt opgenomen in het decreet van 5 juli 2002 ‘tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds’, is geen reden om aan te nemen dat ze niet kan worden gerekend tot de regeling van de algemene financiering van de gemeenten als bedoeld in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De ontworpen regeling kan worden beschouwd als een correctiemechanisme op een onderdeel van de bestaande verdeling van het Gemeentefonds, waarbij nu reeds rekening wordt gehouden met de open ruimten in de gemeenten.³³ De omstandigheid dat niet alle gemeenten (in dit geval de centrumsteden) in aanmerking komen voor deze financiering,³⁴ doet daaraan geen

VI.Parl. 2014-15, nr. 357/1, 98. Dit decreet werd wegens een schending van het gelijkheidsbeginsel vernietigd door het Grondwettelijk Hof (GwH 18 mei 2017, nr. 59/2017).

³¹ *Parl.St.* Kamer BZ 1988, nr. 516/1, 18.

³² Nog afgezien van de vaststelling dat het voeren van een beleid inzake open ruimte in zeer grote mate tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest inzake ruimtelijke ordening, mobiliteit, leefmilieu, landbouw en toerisme kan worden gerekend (en daarnaast ook tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake sport, openluchtlevens en vrijetijdsbesteding).

³³ Zie artikel 6, § 1, 4°, van het decreet van 5 juli 2002.

³⁴ Artikel 25, tweede lid, van het voorontwerp.

afbreuk,³⁵ evenmin als de omstandigheid dat de subsidie wordt gedifferentieerd tussen de overige gemeenten.³⁶

3.2. Die conclusie geldt evenwel niet voor de ontworpen regeling inzake de gedeeltelijke overname van de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen.

De responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van de lokale besturen, bedoeld in artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011³⁷ is door de gemeenten verschuldigd aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (RSZPPO). Het regelen van de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen van de ondergeschikte besturen is overeenkomstig artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheid, met inbegrip van de regeling van de financiering ervan.³⁸

Op de vraag of met de artikelen 28 tot 30 van het voorontwerp geen financiering wordt beoogd van een taak of opdracht waarvoor de federale overheid bevoegd is, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Het is een misvatting (...) dat het Vlaamse Gewest de responsabiliseringsbijdrage overneemt van de lokale besturen. Artikel 28 van het voorontwerp van programmadecreet bepaalt ondubbelzinnig dat het gaat om een algemene werkingssubsidie. Voor de berekening van het bedrag van die nieuwe vorm van algemene financiering wordt de responsabiliseringsbijdrage van de lokale besturen gebruikt, maar dat is enkel het verdeelcriterium: dat blijkt ook uit het derde tot het vierde lid van dat artikel 28, waar de berekening verder verfijnd wordt (en de band met de effectief te betalen responsabiliseringsbijdrage nog verminderd wordt, aangezien bv. niet alle wijzigingen aan de percentages worden meegenomen in de berekening).

Een overname van de responsabiliseringsbijdrage zou ook betekenen dat het Vlaamse Gewest die bijdragen zou betalen in de plaats van de lokale besturen die ze verschuldigd zijn. Dat is niet het geval: er wordt een algemene financiering toegekend aan die besturen. Het staat de besturen ook vrij om te bepalen waarvoor ze de middelen die in deze nieuwe stroom worden uitbetaald wensen te besteden. Er is geen enkele vorm van verantwoording opgelegd, laat staan een verantwoording die gekoppeld zou zijn aan de responsabiliseringsbijdrage.

Het klopt wel dat de titel van deze afdeling van het voorontwerp van decreet (en de zevende alinea van de memorie van toelichting) misleidend kan zijn, doordat daar wel sprake is van een ‘gedeeltelijke overname’. De ontworpen decretale bepaling lijkt ons echter duidelijk.

Wat betreft de politiezones en de hulpverleningszones: de BWHI bevat inderdaad een uitzondering op de gewestelijke bevoegdheid over de lokale besturen, wat betreft ‘de organisatie van en het beleid inzake de politie (...) en de brandweer’. De algemene

³⁵ Adv.RvS 57.317/3, *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 357/1, 99.

³⁶ Artikel 25, derde lid, van het voorontwerp.

³⁷ Wet van 24 oktober 2011 ‘tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen’.

³⁸ GwH 22 mei 2013, nr. 71/2013, B.10 en B.11.

financiering, opgenomen in het voorontwerp van decreet, staat echter los van de organisatie of het beleid van de politie of de hulpverleningszones. Het gaat enkel om een algemene werkingssubsidie die wordt toegekend, net zoals de politiezones ook al een regularisatiepremie krijgen voor de vroegere gesco-contingenten, die evenzeer een algemene financiering is.

Wat betreft de rechtsgrond, moet dus verwezen worden naar art. artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9° BWHI: de algemene financiering van de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten, de bovengemeentelijke besturen en de provincies;

Onderdeel 10° is niet van toepassing, gezien in ruil voor de financiering geen opdrachten worden opgelegd aan de gemeenten die ze moeten uitvoeren. De besteding van de middelen is vrij, dus het betreft algemene financiering.”

De Raad van State kan zich niet aansluiten bij deze zienswijze. De gewestelijke bevoegdheid inzake de algemene financiering van de lokale besturen houdt weliswaar de mogelijkheid in om maatregelen te nemen om de structurele financiële moeilijkheden tegen te gaan die deze besturen ondervinden, bijvoorbeeld door de pensioenlasten die op hen rusten.³⁹ Hier wordt die subsidie echter specifiek gebonden aan een bijdrageverplichting van de lokale besturen die voortvloeit uit federale regelgeving en wordt de hoogte ervan afgestemd op de geraamde hoogte van die bijdragen en, blijkens de verklaringen van de gemachtigde, gecorrigeerd aan de hand van de werkelijk betaalde bijdragen, ook indien de bijdrage slechts voor de helft wordt bijgepast. De ontworpen regeling moet dan ook worden gezien als een financiering van een specifieke opdracht die aansluit op een voorbehouden bevoegdheid van de federale overheid en waarvoor het Vlaamse Gewest onbevoegd is.

Die conclusie geldt ook in zoverre de ontworpen regeling betrekking heeft op de subsidiëring van de politie- en hulpverleningszones, de havenbedrijven, de OCMW's, de ziekenhuizen en de welzijnsverenigingen. Deze instanties vallen hoe dan ook niet onder het toepassingsgebied van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Wat betreft de politie- en hulpverleningszones valt ook niet in te zien welke andere bevoegdheidsgrond er zou kunnen zijn voor een dergelijke financieringsregeling. Wat betreft de OCMW's en de welzijnsverenigingen zou wel een financieringsregeling kunnen worden uitgewerkt binnen de bevoegdheden van de gemeenschappen ter zake.

Afdeling 1 – Financiering open ruimte

Artikelen 24 tot 27

In de artikelen 24 tot 27 van het voorontwerp wordt gewag gemaakt van centrumsteden, regionale steden en kuststeden, zonder dat deze begrippen nader worden omschreven. In de memorie van toelichting wordt wel vermeld welke steden of gemeenten onder een bepaalde categorie vallen. Op de vraag of ter zake geen definities moeten worden opgenomen in de tekst van het voorontwerp, verklaarde de gemachtigde het volgende:

³⁹ Adv.RvS 21.069/1 van 8 augustus 1991 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 23 oktober 1991 ‘tot wijziging van het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën’, *Parl.St.* VI.Parl. 1990-91, nr. 551/1, 13-15.

“Wat betreft de definitie van de steden: de suggestie om te verwijzen naar andere regelgeving klinkt logisch, maar is niet zo eenvoudig: ook in het Gemeentefondsdecreet worden gewoon de namen van de gemeenten opgelijst.

De term ‘kuststeden’ in het ontwerp is bij nazicht ongelukkig, gezien het technisch om de *kustgemeenten* gaat.”

De omstandigheid dat in het decreet van 5 juli 2002 geen dergelijke definities voorkomen is geen reden om niet alsnog, in het belang van de rechtszekerheid, dergelijke definities uit te werken. Ze kunnen bijvoorbeeld worden opgenomen in het voormelde decreet en er kan naar worden verwezen in de ontworpen regeling. Nog beter zou zijn indien de ontworpen bepalingen zouden worden geïntegreerd in het voormelde decreet.

Artikel 25

Artikel 25, tweede lid, van het voorontwerp sluit de centrumsteden uit van de algemene werkingssubsidie met het oog op de open ruimte. De vraag rijst evenwel of bezorgdheid die in artikel 24 van het voorontwerp tot uiting komt, namelijk de vrijwaring van de open ruimte en het stimuleren van het behoud en de inrichting van de open ruimte, niet evenzeer geldt voor centrumsteden. De uitsluiting van de centrumsteden moet in dat geval verantwoord kunnen worden in het licht van het gelijkheidsbeginsel.

De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De open ruimte wordt enkel als criterium gebruikt om de verdeling van deze financiering te berekenen, net als in het Gemeentefondsdecreet de open ruimte ook één van de criteria is, zonder dat het gemeentefonds verband houdt met de bevoegdheid ruimtelijke ordening. De aanvullende financiering is in zekere zin te beschouwen als een correctie op de verdeling van het gemeentefonds, waarin de centrumsteden een belangrijk aandeel krijgen. Dat is de reden waarom bepaalde gemeenten worden uitgesloten van deze nieuwe financieringslijn, of waarom het aandeel van andere gemeenten wordt afgetopt.”

Die verantwoording kan beter worden opgenomen (en nader uitgewerkt) in de memorie van toelichting.

Afdeling 2 – Gedeeltelijke overname responsabiliseringsbijdragen lokale besturen

Gezien de conclusie van de algemene opmerking 3.2, wordt deze afdeling niet verder onderzocht.

Hoofdstuk 9 – Financiën en begroting

Afdeling 1 – Beperking belastingkrediet rechtspersonen in de onroerende voorheffing tot aandeel materieel en outillage

Onder voorbehoud van wat in randnummer 2 bij de bespreking van de vormvereisten is opgemerkt, zijn bij deze afdeling geen opmerkingen te maken.

Afdeling 2 – Kilometerheffing – aanpassing aan de tarieven kilometerheffing

1. De memorie van toelichting vermeldt bij artikel 32 van het voorontwerp dat de ontworpen wijzigingen ter kennis zullen worden gebracht van de Europese Commissie en zullen worden medegedeeld aan de andere gewesten. De gemachtigde deelde in dat verband nog het volgende mee:

“Deze voorschriften zijn nog niet nagekomen en zullen plaatsvinden na bekrachtiging en afkondiging door de Vlaamse Regering. Voor de mededeling aan overige gewesten is dit ruim op tijd om te voldoen aan de voorwaarde vermeld in artikel 8 van het samenwerkingsakkoord inzake kilometerheffing. Wat de kennisgeving aan de Europese Commissie betreft, werden reeds informele contacten gelegd waarbij de voorziene wijzigingen aan de tarieven besproken werden. Hoewel artikel 70octies, [lid] 3 van de Eurovignetrichtlijn geen termijn bepaalt waarbinnen de kennisgeving dient te gebeuren, stelde de Europese Commissie tijdens de informele contacten dat ze zich zou uitspreken binnen een termijn van 6 maanden zodat de kennisgeving uiterlijk dit jaar zal gebeuren.”

2. Voor een opmerking bij de inwerkingtreding van artikel 32, zie de bespreking van artikel 77 van het voorontwerp.

Afdeling 3 – Registratiebelasting – verdere verlaging van de tarieven enige eigen woning

Artikelen 33 en 34

1. De artikelen 33 en 34 van het voorontwerp strekken ertoe om het verlaagde tarief van het verkooprecht voor overeenkomsten houdende zuivere aankoop, waarbij door een of meer natuurlijke personen samen en gelijktijdig de geheelheid volle eigendom van een woning wordt verkregen om er hun hoofdverblijfplaats te vestigen, te verlagen. Het verlaagde tarief daalt van 7% naar 6% voor de gevallen en onder de voorwaarden vermeld in artikel 2.9.4.2.11 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (artikel 33) en van 6% naar 5% voor de gevallen en onder de voorwaarden vermeld in artikel 2.9.4.2.12 van dezelfde Codex (artikel 34).

In de memorie van toelichting wordt in dit verband uiteengezet dat in de woonfiscaliteit het fiscale voordeel verschoven wordt van “het hebben van een woning” naar “het verwerven ervan”: de woonbonus dooft uit vanaf 1 januari 2020 (zie afdeling 5), terwijl de registratierechten op de aankoop van een enige, eigen woning worden verlaagd.

2. Artikel 77, eerste lid, 5°, van het voorontwerp regelt de inwerkingtreding van die artikelen en bepaalt dat “de artikelen 33 en 34 (...) van toepassing zijn op verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2020, of, in afwijking daarvan en enkel voor wat het tarief betreft, op authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2020, wanneer de verkoopovereenkomsten waarop deze akten betrekking hebben, verleden [lees: gesloten]⁴⁰ zijn voor 1 januari 2020”.

⁴⁰ Volgens *van Dale* betekent ‘verlijden’, het laten opmaken door een notaris. Waar in de ontworpen bepaling sprake is van (onderhandse) verkoopovereenkomsten wordt daarom beter, zoals het geval is in de memorie van toelichting, het werkwoord “gesloten” gebruikt.

Die overgangsregeling wordt in de memorie onder meer als volgt toegelicht:

“Om te vermijden dat die personen die een verkoopovereenkomst sluiten, maar om welke reden dan ook hun hypothecaire akte niet meer voor 1 januari 2020 verleden krijgen, zowel de woonbonus, als het verlaagd tarief zouden verliezen, wordt een milderingsmaatregel voorzien. Die maatregel bestaat er in dat die personen weliswaar de woonbonus niet meer zullen kunnen genieten, maar wél het verlaagde tarief. Dit ondanks het feit dat de rechtshandeling, zijnde de verkoopovereenkomst, voor 1 januari 2020 werd gesteld. De milderingsmaatregel is, door zijn specifieke omschrijving, dan ook uitdovend, want neemt automatisch een einde eens de verkoopovereenkomsten daterend van voor 1 januari 2020 zijn omgezet naar een authentieke akte (dan wel ontbonden).”

Het aankopen van een woning die de enige woning is van de belastingplichtige die hij zelf betreft, valt niet steeds onder het stelsel van het verkooprecht, maar is in een aantal gevallen onderworpen aan het btw-stelsel waarvoor de federale overheid bevoegd is.

Voor het wegvallen van de belastingvermindering voor de enige en eigen woning, de zogenaamde ‘woonbonus’, wordt luidens de ontworpen bepalingen enkel een compensatie geboden indien de aankoop onder het stelsel van het verkooprecht valt. Is de btw-regeling van toepassing, dan is er geen compensatie. Het Vlaamse Gewest is vrij om ter zake nieuwe beleidsopties te hanteren. Wie vanaf 1 januari 2020 een dergelijke woning koopt, wordt geacht te weten welke de nieuwe juridische regels zijn: bij het aankopen van een dergelijke nieuwbouwwoning van een beroepsverkoper is 21% btw verschuldigd, terwijl voor het aankopen van een dergelijke, bestaande woning 6% (of 5%) verkooprecht verschuldigd is. In beide gevallen kan geen gebruik meer worden gemaakt van de woonbonus.

Als de notariële akte in verband met de verkoop nog voor 1 januari 2020 verleden kan worden, kan de koper nog de woonbonus genieten. Slaagt men er niet in om tijdig de notariële akte te verlijden, dan krijgt de koper als compensatie toch het voordeel van de verlaging met 1% van het verkooprecht.⁴¹ Gaat het evenwel om de verkoop van een woning die onder het btw-stelsel valt, dan wordt er niet in een compensatie voorzien, al wordt het nadeel – de afschaffing van het voordeel van de woonbonus – ook in dat geval veroorzaakt door het optreden van het Vlaamse Gewest. Aldus worden de twee categorieën kopers verschillend behandeld door het Vlaamse Gewest, en moet die verschillende behandeling, om verenigbaar te zijn met het gelijkheidsbeginsel, verantwoord kunnen worden.⁴² Een verantwoording is des te meer noodzakelijk voor kopers die op het moment van de aankoop niet konden weten dat zij niet meer

⁴¹ Krachtens artikel 2.9.7.0.3 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit wordt het tarief in principe bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling geschiedt, dat wil zeggen de datum waarop de verkoopovereenkomst wordt gesloten.

⁴² Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. Zie bijvoorbeeld: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3; GwH 18 mei 2017, nr. 60/2017, B.11; GwH 15 juni 2017, nr. 79/2017, B.3.1; GwH 19 juli 2017, nr. 99/2017, B.11; GwH 28 september 2017, nr. 104/2017, B.8.

van de woonbonus zouden kunnen genieten,⁴³ en wiens rechtmatige verwachtingen worden miskend.⁴⁴ In de memorie van toelichting wordt trouwens, bij de bespreking van artikel 36 van het voorontwerp, uitdrukkelijk verwezen naar die gewekte verwachtingen: “Gelet op het vertrouwensbeginsel is het dan ook van belang dat de nieuwe regeling tijdig wordt bekendgemaakt.”

Het gegeven dat het Vlaamse Gewest bevoegd is voor het verkooprecht, maar niet voor de btw-regeling, kan het verschil in behandeling alvast niet verantwoorden. Het Vlaamse Gewest is immers geenszins verplicht om de compensatie te verlenen onder de vorm van een verlaging van het verkooprecht. Het is een loutere beleidskeuze om die vorm te kiezen, terwijl ook andere vormen van compensatie mogelijk zijn binnen de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.⁴⁵

Het verdient aanbeveling om de verantwoording in de memorie van toelichting op te nemen als de verschillende behandeling gehandhaafd wordt.

Afdeling 4 – Bijstelling van de belastingvermindering voor diensten-cheques en wijk-werken-cheques

Afdeling 5 – Wijziging van de belastingvermindering voor de eigen woning

Vormvereisten

De ontworpen wijzigingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92) die zijn opgenomen in de artikelen 35 tot 38 van het voorontwerp, vallen onder de toepassing van artikel 5/7 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’. Dat betekent dat het ontwerp, voor de neerlegging ervan in het parlement, moet worden meegedeeld aan de federale regering (voor advies over de technische uitvoerbaarheid), aan de andere gewestregeringen en aan het Rekenhof (voor advies omtrent het respect van het principe van de uitsluiting van elke deloyale fiscale concurrentie).

⁴³ Wie bijvoorbeeld medio september 2019 een aankoopovereenkomst tekende is volgens de geldende regeling, al naar het geval, 7% verkooprecht verschuldigd aan het Vlaamse Gewest of 21% btw aan de federale overheid. Bij het aankopen van de woning was de afschaffing van de woonbonus met ingang van 1 januari 2020 nog niet bekendgemaakt. Wordt de notariële akte in verband met de aankoop verleden voor 1 januari 2020, dan behoudt de koper het voordeel van de woonbonus. Wordt die akte na 31 december 2019 verleden, dan geniet de koper die onder de regeling van het verkooprecht valt, het tarief van 6%. Valt de aankoop onder de btw-regeling, dan wordt de koper geen enkele vorm van compensatie geboden.

⁴⁴ Zie bijvoorbeeld GwH 8 mei 2013, nr. 63/2013, B.4.1: “Indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat zij met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de ontstentenis daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een te hunnen voordele ingestelde overgangsregeling kan verantwoorden.”

⁴⁵ Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de premiereregeling bedoeld in artikel 7.12.1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 ‘houdende algemene bepalingen over het energiebeleid’.

Artikel 35

Artikel 35 van het voorontwerp strekt tot het verlagen van de belastingvermindering voor dienstencheques en wijk-werkcheques van 30% tot 20%.

Die verlaging treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2021 (zie artikel 77, eerste lid, 6°, van het voorontwerp). In de memorie van toelichting staat te lezen dat “voor dienstencheques en wijkwerken-cheques aangekocht vanaf 1 januari 2020 nog een belastingvermindering [zal] gelden van € 1,80 per dienstencheque, waardoor een dienstencheque van € 9 in werkelijkheid maar € 7,20 kost na verrekening van de belastingvermindering. Er wordt hierbij niet geraakt aan het bestaande plafond voor de in aanmerking komende uitgaven (1500 euro per belastingplichtige voor aanslagjaar 2020 (geïndexeerd bedrag wat overeenstemt met 166 cheques)).”

De gemachtigde verklaarde deze berekeningswijze nader als volgt:

“Uit de tekst van artikel 145^{/21} WIB92 volgt dat het moment van de werkelijke betaling van de cheques door de belastingplichtige relevant is. Hiermee wordt verwezen naar het moment van de betaling van de aankoop van de cheques en niet naar het moment van de inbetalinggeving van de cheques nadat de prestaties geleverd zijn.

Concreet impliceert dit inderdaad dat er nog een belastingvermindering van 30% geldt in de situatie waarbij de belastingplichtige in 2019 een betaling doet voor de aankoop van de cheques, maar deze cheques pas gebruikt / in betaling geeft aan de dienstverlener in 2020.

Zie hieromtrent ook de administratieve commentaar bij artikel 145^{/21} WIB92, nummer 145^{21/22}: ‘Om in aanmerking te komen voor de belastingvermindering moeten de uitgaven werkelijk betaald zijn tijdens het belastbare tijdperk, zelfs wanneer de diensten- en PWA-cheques in een later jaar worden gebruikt’ (Com. IB, commentaar van artikel 145/21 WIB92, VIII. Welke uitgaven?).

Bijgevolg moet hieromtrent niets toegevoegd worden aan de inwerkingtredingsbepaling in artikel 77 van voorliggend voorontwerp van decreet. We kunnen deze verduidelijking desgevallend wel bijkomend opnemen in de memorie van toelichting bij artikel 77 (naast de vermelding bij de artikelsgewijze toelichting van artikel 35).”

Het verdient inderdaad aanbeveling om deze verduidelijking op te nemen in de memorie van toelichting.

Artikelen 36 tot 38

1. De artikelen 36 en 37 van het voorontwerp strekken tot het beperken van het woonbonus-belastingvoordeel tot “de interesten en de betalingen voor de aflossing of de wedersamenstelling van een hypothecaire lening” (artikel 145^{38/2}, § 1, eerste lid, 1°, van het WIB 92) aangegaan uiterlijk op 31 december 2019 en tot “de termijnen en de waarde van ermee gelijkgestelde lasten met betrekking tot de aanschaffing van een recht van erfpacht of recht van opstal of van gelijkaardige onroerende rechten” (artikel 145⁴³, eerste lid, 2°, van het WIB 92) met betrekking tot contracten uiterlijk gesloten op 31 december 2019. Voor dergelijke leningen aangegaan of contracten gesloten vanaf 1 januari 2020 zal het voordeel dus niet meer gelden.

2.1. In de memorie van toelichting wordt deze maatregel verantwoord, enerzijds, door te stellen dat de woonbonus “de huizen duurder heeft gemaakt” en, anderzijds, door de samenhang te onderstrepen tussen deze maatregel en de in de artikelen 33 en 34 van het voorontwerp opgenomen vermindering van de rechten verschuldigd bij de aankoop van een woning van 7% naar 6% (of van 6% naar 5%). In hun onderlinge samenhang beogen deze maatregelen, aldus de memorie van toelichting, het fiscale voordeel van het “hebben” van een woning te verschuiven naar het “verwerven” ervan.

2.2. Deze maatregel dient te worden beoordeeld in het licht van artikel 23, derde lid, 3°, van de Grondwet dat een “recht op een behoorlijke huisvesting” inhoudt. Die bepaling houdt weliswaar geen rechtstreeks afdwingbaar individueel recht in, maar wel een *standstill*-verplichting die eraan in de weg staat dat de decreetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving in aanzienlijke mate vermindert “zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang”.⁴⁶

Om te oordelen of er van een aanzienlijke achteruitgang sprake is dienen de beschermingsniveaus van de bestaande regeling en de ontworpen regeling als zodanig met elkaar vergeleken te worden. Het volstaat niet dat de decreetgever die het beschermingsniveau afbouwt, bepaalt dat al degenen die onder de bestaande regeling een bepaald beschermingsniveau genoten, dat niveau kunnen blijven genieten.⁴⁷

Wat de “redenen van algemeen belang” betreft, dient in herinnering te worden gebracht wat het Grondwettelijk Hof ter zake stelde: “Op het vlak van het huisvestingsbeleid, dat een centrale rol speelt in de welvaart en het economisch beleid van de moderne samenleving dient het Hof (...) het oordeel van die wetgevers betreffende het algemeen belang te eerbiedigen, tenzij dat oordeel kennelijk onredelijk is.”⁴⁸

Bij de beoordeling van de rechtvaardiging van de maatregelen in het licht van het *standstill*-beginsel volstaat het echter niet dat ze beogen het algemeen belang te dienen, maar moeten ze ook “beantwoorden aan het evenredigheidsbeginsel, hetgeen betekent dat de maatregelen passend dienen te zijn, noodzakelijk voor het nagestreefde algemeen belang en evenredig *sensu stricto*.”⁴⁹

⁴⁶ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Wat het recht op een behoorlijke huisvesting betreft: zie recentelijk GwH 17 oktober 2019, nr. 136/2019, B.23.

⁴⁷ Zie GwH 18 mei 2017, nr. 61/2017, B.10.1; adv.RvS 62.258/1 van 8 december 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 27 april 2018 ‘tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid’, *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1450/1, blz. 430-431, opmerking 17.2.

⁴⁸ GwH 7 maart 2007, nr. 33/2007, B.5.3; GwH 18 april 2007, nr. 62/2007, B.5.3; GwH 19 december 2007, nr. 155/2007, B.6; GwH 12 februari 2015, nr. 16/2015, B.21.4.

⁴⁹ Adv.RvS 49.951/4 van 11 juli 2011 over amendementen op een wetsvoorstel dat geleid heeft tot de wet van 19 januari 2012 “tot wijziging van de wetgeving met betrekking tot de opvang van asielzoekers” (*Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-0813/010); adv.RvS 52.087/4 van 8 oktober 2012 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 31 januari 2013 ‘tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 juni 2010 houdende vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van een subsidie voor de werken tot behoud van klein erfgoed’.

2.3. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat het niet volstaat dat er voor de woningeigenaars die thans genieten van een belastingvoordeel voor de eigen woning, niets verandert, aangezien zij de woonbonus behouden.

De Raad van State beschikt echter niet over voldoende objectieve gegevens om te oordelen of de ontworpen regeling al dan niet een aanzienlijke achteruitgang van het bestaande beschermingsniveau inhoudt en, indien dit het geval is, of deze achteruitgang van die aard is dat de maatregel als “onevenredig” dient te worden beschouwd.⁵⁰

Het antwoord op deze vragen vergt een inzicht in de impact van de maatregel. Daarbij dient het geheel van de ontworpen regeling in ogenschouw te worden genomen. De vraag rijst met name of de afschaffing van de belastingvermindering gespreid over een looptijd van ettelijke jaren, wat de toegang tot de behoorlijke huisvesting betreft, gecompenseerd wordt door 1) de vermindering met 1% van de registratierechten, wat het verwerven van de woning zal bevorderen, 2) andere aangekondigde maatregelen, waarop de gemachtigde heeft gewezen, die ertoe strekken de woningkwaliteit te bevorderen (vermindering van het registratierecht naar 5% voor ingrijpende energetische renovaties, versoepeling van de voorwaarden voor een energielening, een eengemaakt energie- en woonloket, energiesnoeiers voor kwetsbare gezinnen, een verbod op nieuwe stookolieketels), 3) investeringen in sociale woningen, en 4) een mogelijke vermindering van de prijzen van de woningen. In de memorie van toelichting luidt het dat de woonbonus “de huizen duurder heeft gemaakt”. De stellers van het voorontwerp gaan er kennelijk vanuit dat de afschaffing van de woonbonus de huizen goedkoper zal maken. De Raad van State kan evenwel de gegrondheid van deze stellingname niet inschatten.

2.4. Gelet op het zo-even geschetste *standstill*-beginsel komt het de stellers van het voorontwerp toe de mogelijke impact van de ontworpen maatregel op het recht op behoorlijke huisvesting zo goed als mogelijk in te schatten op basis van objectieve gegevens, zo deze beschikbaar zijn, en desgevallend te verantwoorden dat de maatregel in het licht van het nagestreefde doelstelling van algemeen belang, als evenredig kan worden beschouwd.⁵¹ Het advies van de Vlaamse Woonraad, waarover de Raad van State helaas niet kon beschikken, zou hierbij nuttig kunnen zijn.

3. Artikel 38 van het voorontwerp strekt tot het invoegen in het WIB 92 van een specifieke antimisbruikbepaling, teneinde de contractuele looptijd die geldt op 31 december 2019, te “bevriezen”: met looptijdverlengingen die na 31 december 2019 door de belastingplichtige worden doorgevoerd, zal geen rekening meer worden gehouden.

Het ontworpen artikel 145^{46/1} van het WIB 92 is een onvolkomen verwoording van die intentie. Zowel taalkundig als vanuit het perspectief van de rechtszekerheid is de formulering

⁵⁰ Als er sprake is van een aanzienlijke achteruitgang, kan het bevorderen van het verwerven door burgers van een eigen woning als een doelstelling van algemeen belang worden beschouwd.

⁵¹ Zie ook D. DUMONT, “Le principe de standstill comme instrument de rationalisation du processus législatif en matière sociale. Un plaidoyer illustré (Première partie)”, *JT* 2019, 601-611, die – met verwijzing naar GwH 23 januari 2019, nr. 6/2019 – erop wijst dat het Grondwettelijk Hof van een wetgever vereist dat die met zorg de weerslag moet kunnen verantwoorden die een regeling heeft op een van de in artikel 23 van de Grondwet gewaarborgde rechten.

ervan voor kritiek vatbaar, en dient ze aan een nieuw onderzoek onderworpen te worden. In dit verband kan in elk geval, na een eerste onderzoek, reeds op het volgende worden gewezen:

Het is niet zo duidelijk waarop de woorden “verkregen kunnen worden” betrekking hebben. De gemachtigde verduidelijkt dat die woorden slaan op “de belastingverminderingen”:

“Artikel 38 voorziet in een anti-misbruikbepaling. Elke verlenging van de looptijd na 31 december 2019 die bewerkstelligd is door de belastingplichtige, die bovendien ertoe leidt dat het belastingvoordeel langer kan worden genoten, kan niet aan de fiscale administratie worden tegengeworpen. De looptijd waarbinnen van het belastingvoordeel kan worden verkregen, wordt vergeleken met de looptijd zoals die contractueel gold op 31 december 2019. De woordgroep ‘verkregen kunnen worden’ is bijgevolg een noodzakelijke toevoeging die verduidelijkt dat het gaat om een bevrozing per 31 december 2019 van de resterende tijdsduur waarbinnen een belastingplichtige van het belastingvoordeel kan genieten (gezien de onderliggende leningsovereenkomst).”

- Het is de vraag op wat het persoonlijk voornaamwoord “ze” in het zinsdeel “zoals ze bestaan op 31 december 2019” slaat: op “de belastingverminderingen” of op de vermelde artikelen?

- De omschrijving “wordt niet tegengeworpen aan de [federale] Algemene Administratie van de Fiscaliteit” lijkt louter geformuleerd als een verplichting voor de belastingplichtige, wat eigenaardig voorkomt. Het zou beter zijn een formulering te gebruiken in de trant van “Handelingen die (...), worden voor de toepassing van de artikelen ... van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, als niet bestaande beschouwd, voor zover (...)”.

4. Uit het ontworpen artikel 145^{46/1} van het WIB 92 en uit de toelichting erbij blijkt dat hypotheekruil niet tot het verlies van het voordeel van de woonbonus leidt. Vraag is of dat ook geldt voor het afsluiten van een herfinancieringslening. Daarover om uitleg verzocht, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Bij een loutere herfinanciering van een bestaande hypothecaire lening geldt in principe de datum van de oorspronkelijke lening. De herfinancieringslening (ook al gebeurt die bij een andere bank) wordt niet als een nieuwe lening beschouwd, maar wel als een verderzetting van de oorspronkelijke lening. Dit heeft tot gevolg dat als een Vlaamse belastingvermindering (bv. Vlaams bouwsparen, Vlaamse of geïntegreerde woonbonus,) van toepassing was op de oorspronkelijke lening, dezelfde belastingvermindering ook van toepassing blijft na de herfinanciering.

Als het ontleende bedrag van de herfinancieringslening hoger is dan het openstaande saldo van de oorspronkelijke (geherfinancierde) lening, wordt enkel het deel dat dient voor het aflossen van het openstaande saldo van de eerder gesloten lening geacht de oorspronkelijke lening verder te zetten. Een eventueel bijkomend ontleend bedrag wordt beschouwd als een nieuwe lening, die niet meer in aanmerking komt voor de geïntegreerde woonbonus als de lening werd aangegaan na 31 december 2019.

Ter herinnering, voor een nieuwe lening (bijkomend ontleend bedrag) geldt dat de datum van de authentieke (bij de notaris getekende) hypothecaire leningsakte bepaalt wanneer de lening werd aangegaan. Als de hypothecaire leningsakte dateert van na 31 december 2019, zullen de uitgaven in het kader van uw hypothecaire lening dus niet langer in aanmerking komen voor de geïntegreerde woonbonus. Als er geen authentieke

hypothecaire leningsakte verleden wordt (hetgeen bv. mogelijk is bij een wederopname), geldt de datum van aanvaarding van het kredietaanbod als datum van de lening.

Als bij de herfinanciering enkel het openstaand saldo wordt geherfinancierd zonder dat de looptijd wijzigt, dan verandert er in principe niets. Wordt de looptijd verlengd in het kader van de herfinanciering, dan zal de belastingplichtige door de werking van het nieuw artikel 145^{46/1} WIB92 slechts het belastingvoordeel genieten voor de uitgaven gedaan tijdens de looptijd zoals die gold op 31 december 2019. Uitgaven gedaan buiten deze looptijd komen niet meer in aanmerking voor een Vlaamse belastingvermindering. Een herfinancieringslening van het openstaand saldo leidt dus niet tot het verlies van het voordeel, enkel mogelijks tot een beperking in die zin dat geen bijkomend voordeel kan worden gecreëerd.”

Afdeling 6. – Bevriezing index subsidies

Artikel 39 van het voorontwerp strekt ertoe voor de jaren 2020 tot 2024 geen indexaanpassing te laten plaatsvinden voor de subsidie-elementen die geen loon uitmaken en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, en voorziet wat dat betreft in een aantal uitzonderingen. Met betrekking tot een vergelijkbare regeling voor de jaren 2017, 2018 en 2019, in artikel 47 van het decreet van 23 december 2016 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2017’, stelde de Raad van State, afdeling Wetgeving, in advies 60.219/1/3 het volgende:

“1. Artikel 47, § 1, eerste lid, van het ontwerp strekt ertoe in 2017, 2018 en 2019 geen indexaanpassing te laten plaatsvinden voor de subsidie-elementen die geen loon uitmaken (derhalve in beginsel subsidies voor werkingsmiddelen) en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer.

In artikel 47, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, van het ontwerp wordt in een uitzondering voorzien voor een aantal erin opgesomde subsidies. Al heeft de decreetgever een ruime appreciatiemarge bij het bepalen van de hoogte van de onderscheiden subsidies of andere tegemoetkomingen en komt het maken van de maatschappelijke keuzes ter zake uitsluitend hem toe, moet er toch voor worden gewaakt dat de in dit verband genomen beleidsopties geen gevolgen hebben die onverenigbaar zijn met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. In het licht hiervan en teneinde het Vlaams Parlement volledig voor te lichten, verdient het aanbeveling om in de memorie van toelichting de verantwoording voor de gemaakte uitzonderingen weer te geven.

Deze opmerking geldt *mutatis mutandis* ook voor artikel 47, § 2, eerste lid, van het ontwerp, waarbij de niet-verrekening van de indexaanpassing bedoeld in het eerste lid van paragraaf 1 ook – en enkel – van toepassing wordt gemaakt op de looncomponent van de werkingsmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs in het begrotingsjaar 2017.

2. De niet-indexering van de niet-loon-component van subsidies is geen nieuwe maatregel.⁵² De Raad van State wijst er wel op dat een aanhoudende niet-indexering op

⁵² Voetnoot 23 uit advies 60.219/1/3: Zie, wat betreft het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, artikel 78 van het decreet van 23 december 2010 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011’, vervangen bij decreet van 8 juli 2011 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2011’, vervangen bij decreet van 23 december 2011 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, gewijzigd bij decreet van 1 juni 2012 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012’ en gewijzigd bij decreet van 21 december 2012 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013’. Zie ook artikel 103 van het decreet van 19 december 2014 ‘houdende bepalingen tot begeleiding

langere termijn tot gevolg zou kunnen hebben dat in bepaalde omstandigheden, in vergelijking met de periode van voor die niet-indexering, een aanzienlijke vermindering voorligt van het beschermingsniveau dat geboden wordt met betrekking tot de in artikel 23 van de Grondwet opgesomde grondrechten. In dat geval moeten daarvoor redenen voorhanden zijn die verband houden met het algemeen belang⁵³”.

De voornoemde opmerkingen gelden *mutatis mutandis* ook voor de thans voorliggende regeling. De opmerking over de verenigbaarheid van de regeling met artikel 23 van de Grondwet klemmt thans des te meer ten aanzien van de instellingen die ook worden gevat door de budgettaire besparingsmaatregelen opgenomen in de artikelen 55 tot 58 van het voorontwerp.

Hoofdstuk 10 – Onderwijs en vorming

Afdeling 1 – Gelijkschakeling werkingsmiddelen kleuter- en lager onderwijs vanaf 2019-2020

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 2 – NVAO – opdracht van een personeelslid van de Vlaamse Overheid

Artikel 50

De personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid die worden gedetacheerd naar de accreditatieorganisatie worden overeenkomstig het ontworpen artikel II.33, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs “verloond door de entiteit van oorsprong, in de bij de accreditatieorganisatie gebruikelijke loonschaal”.

De zinsnede “in de bij de accreditatieorganisatie gebruikelijke loonschaal” geeft er geen duidelijk uitsluitsel over of de gedetacheerde personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid als gevolg van de detachering over hetzelfde loon zullen beschikken als het loon dat zij voor hun detachering in de dienst van herkomst genoten.

Aangezien het de bedoeling is om aan de ontworpen bepaling overeenkomstig artikel 77, eerste lid, 7°, van het voorontwerp, terugwerkende kracht te verlenen tot 1 september 2019, zou dergelijke retroactiviteit vragen kunnen doen rijzen op het vlak van de toelaatbaarheid ervan ingeval de gedetacheerde personeelsleden aan loon zouden inboeten naar aanleiding van hun detachering naar de accreditatieorganisatie. Men weet immers dat de niet-retroactiviteit van decreten een waarborg is ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.⁵⁴

van de begroting 2015’ en artikel 33 van het decreet van 18 december 2015 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016’ (advies 58.291/1/3).

⁵³ Voetnoot 24 uit advies 60.219/1/3: Zie o.m. GwH 20 juni 2007, nr. 87/2007; GwH 13 oktober 2016, nr. 130/2016.

⁵⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie o.m. GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr.

Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de decreetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.⁵⁵

Afdeling 3 – Bijkomende middelen wettelijke werkgeversbijdragen

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 4 – Generieke maatregel subsidie Vlerick en AMS

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 5 – Generieke maatregel toelage hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 6 – Machtiging aan AGION voor verbintenissen voor huursubsidies

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 7 – Generieke maatregel werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

Artikelen 55 tot 58

1. In verband met de samenhang tussen de artikelen 55 tot 58 van het voorontwerp, enerzijds, en artikel 39 van het voorontwerp, anderzijds, en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen voor de betrokken organisaties, dient te worden verwezen naar de opmerking die wat dat betreft in dit advies wordt gemaakt bij artikel 39 van het voorontwerp.

2. In het ontworpen artikel 140, § 6, van het decreet van 9 maart 2018 ‘betreffende het deeltijds kunstonderwijs’ (artikel 57 van het voorontwerp) wordt bepaald dat, vanaf het begrotingsjaar 2020, de werkingsmiddelen voor de door de Vlaamse Regering goedgekeurde

146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2.

⁵⁵ Zie o.m. GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

lokale samenwerkingsinitiatieven verminderd worden met 13.000 euro. Naar het zeggen van de gemachtigde zou evenwel niet enkel artikel 140 van het voornoemde decreet moeten worden aangepast, maar tevens artikel 141 van dat decreet, teneinde te vermijden dat “er een discrepantie [ontstaat] tussen de beschikbare en toegekende middelen”. De tekst van het voorontwerp zal daartoe met een bepaling tot wijziging van artikel 141 van het decreet van 9 maart 2018 moeten worden aangevuld.⁵⁶

3. In artikel 8, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 ‘betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen’ wordt bepaald dat de Beiaardschool “voor het schooljaar X, X+1 een werkingsbudget van 25.606 euro” ontvangt. Het ontworpen artikel 8, vierde lid, van het voornoemde besluit bepaalt dat het betrokken bedrag vanaf het begrotingsjaar 2020 verminderd wordt met 2.000 euro en dat de Vlaamse Regering wordt gemachtigd “dit artikel in de toekomst te wijzigen” (artikel 58 van het voorontwerp). Er moet van worden uitgegaan dat deze laatste machtigingsbepaling dient te worden gelezen in samenhang met artikel 26, eerste lid, van het decreet van 9 maart 2018 ‘betreffende het deeltijds kunstonderwijs’ en dat bijgevolg de bevoegdheid die in de ontworpen bepaling wordt verleend aan de Vlaamse Regering beperkt blijft tot de aangelegenheden die in artikel 26, eerste lid, van het genoemde decreet aan de Vlaamse Regering worden opgedragen en die onder meer betrekking kunnen hebben op het bepalen van de wijze waarop de Beiaardschool gesubsidieerd wordt, en dat het besluit van de Vlaamse Regering waarbij deze laatste gebruik maakt van de machtiging in de ontworpen bepaling om het bedrag van het betrokken werkingsbudget te wijzigen eveneens onderworpen is aan het vereiste inzake decretale bekrachtiging zoals artikel 26, tweede lid, van het decreet van 9 maart 2018 dit voorschrijft. Ter wille van de duidelijkheid verdient het aanbeveling om de aldus te begrijpen samenhang tussen de ontworpen bepaling en het bepaalde in artikel 26 van het voornoemde decreet in de memorie van toelichting te expliciteren.

Afdeling 8 – Generieke maatregel werkingsmiddelen van de inspectie voor levensbeschouwelijke vakken

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 9 – Generieke maatregel werkingsmiddelen voor de Centra Leerlingenbegeleiding

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 10 – Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

⁵⁶ Volgens de gemachtigde zou dergelijke wijzigingsbepaling erop neerkomen dat in artikel 141, § 2, tweede lid, van het decreet van 9 maart 2018, het bedrag van “1059 euro” wordt vervangen door het bedrag van “995 euro”.

Afdeling 11 – Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 12 – Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 13 – Generieke maatregel aanvullende werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 14 – Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor volwassenenonderwijs

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 15 – Toekenning jaarlijkse aanvullende leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 16 – Generieke maatregel op de compensatieregeling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 17 – Generieke maatregel nascholingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 18 – Generieke maatregel werkingmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 19 – Uitbreiding onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen naar andere mogelijke redenen voor de afwezigheid

Artikelen 70 tot 74

1.1. In diverse onderdelen van de artikelen 70 tot 74 van het voorontwerp worden ruime machtigingen verleend aan de Vlaamse Regering die het haar toelaten om het toepassingsgebied van zowel het tijdelijk onderwijs aan huis (hierna: TOAH) als het synchroon internetonderwijs (hierna: SIO) uit te breiden. De machtigingen hebben onder meer betrekking op het uitbreiden van de mogelijke oorzaken van afwezigheid die recht geven op TOAH (artikelen 70, 1°, en 73, 1°), op het uitbreiden van de categorieën leerlingen die in aanmerking komen voor SIO (artikelen 71, 3°, en 74, 3°) en op het bepalen van de voorwaarden waaronder die leerlingen recht hebben op SIO (artikel 71, 3°, en 74, 3°).

De gemachtigde werd om bijkomende toelichting verzocht in verband met de precieze draagwijdte van de voornoemde machtigingen aan de Vlaamse Regering. Zij deelde mee wat volgt:

“In de toelichting is sprake van ‘gerechtvaardigde redenen’. Daarmee doelen we op situaties waardoor de leerling (langdurig of veelvuldig) niet naar school ‘kan’, waarbij de regering die reden als een aanvaardbare reden ziet voor het niet naar school ‘kunnen’ gaan en waarbij dat het ‘niet naar school 'kunnen' gaan’ op een adequate manier geattesteerd kan worden.

We hebben met de uitbreiding van de doelgroep van de maatregelen t.a.v. zieke kinderen (en moederschapsrust) in de eerste plaats jongeren in de jeugdhulp voor ogen. Deze jongeren bevinden zich soms, omwille van een maatregel (binnen de vrijwillige hulpverlening of opgelegd), op gesloten plaatsen. Deze jongeren kunnen dus niet naar school, want ze kunnen niet buiten. Voor een dergelijke groep jongeren kunnen de maatregelen die we kennen t.a.v. zieke kinderen (TOAH, SIO, DMOB en Type 5) dienstig zijn om bij hen ‘de achterstand te beperken’ en de ‘terugkeer voor te bereiden’. Het ‘beperken van de achterstand’ en het ‘voorbereiden van de terugkeer’ zijn de twee uitgangspunten van de set maatregelen t.a.v. zieke kinderen.

Daarnaast heeft de toevoeging van ‘bijkomende mogelijke oorzaken’ een ventiefunctie en is ze net bedoeld voor die doelgroepen die we op vandaag niet zien. Zonder vooruit te lopen op mogelijke keuzes is het ‘denkbaar’ dat het topsportstatuut, waardoor de betrokken leerling langdurig of veelvuldig afwezig zal zijn, ondersteund kan worden door een vorm van Tijdelijk Onderwijs Aan Huis. Redenen als afstand en alternerend verblijf bij verschillende ouders zijn dan weer veel minder waarschijnlijk om gezien te worden als een ‘gerechtvaardigde reden’.

Bij de keuze welke maatregel, van de vier, ingezet kan worden kan er een onderscheid gemaakt worden bij de verschillende deeldoelgroepen van de hele brede jeugdhulp of andere doelgroepen. Elementen die daar een rol bij spelen zijn: hoeveel jongeren bevinden zich op één locatie, hoe langdurig is de afwezigheid, is het wenselijk dat de onderwijsbegeleiding door de thuishoofschool gegeven wordt, wat is het behandelingschema, het therapeutisch model ...”.

1.2. De voornoemde machtigingen aan de Vlaamse Regering moeten worden gelezen in het licht van artikel 24 van de Grondwet, waarin onder meer wordt bepaald dat ieder recht op onderwijs heeft, met eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden. De concretisering

van dit recht, door de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs, dient door de decreetgever zelf te worden geregeld. Zoals bekend drukt artikel 24, § 5, van de Grondwet, immers de wil van de grondwetgever uit om aan de decreetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs wat de inrichting, erkenning en subsidiëring betreft. Opdrachten aan de Vlaamse Regering zijn mogelijk, maar laten niet toe om de onnauwkeurigheid of de onvoldoende omstandige beleidskeuzes van de decreetgever op te vangen of te verfijnen.

Het recht op onderwijs vervat in artikel 24, § 3, van de Grondwet, komt toe aan ieder kind. Het binnen redelijke grenzen organiseren of financieren van onderwijs dat aangepast is aan de bijzondere situatie van kinderen die niet aanwezig kunnen zijn op school, is bijgevolg een grondwettelijke verplichting. De decreetgever dient de beleidskeuze te maken hoe aan dit recht invulling wordt gegeven en hoe het onderwijs voor deze al dan niet zieke kinderen wordt georganiseerd. De beleidsafwegingen daarbij dienen, met het oog op een redelijke invulling van het recht op onderwijs en gelet op artikel 24, § 5, van de Grondwet, door de decreetgever gemaakt te worden. Een onderscheid dat daarbij gemaakt wordt, dient daarenboven in het licht van het gelijkheidsbeginsel door de decreetgever te kunnen worden verantwoord. De voorwaarden die de Vlaamse Regering kan bepalen ten aanzien van het recht op tijdelijk onderwijs kunnen evenmin de in het licht van artikel 24, § 3, van de Grondwet, gemaakte essentiële beleidskeuze van de decreetgever vervangen of verfijnen.

1.3. Uit wat voorafgaat volgt dat de ontworpen machtigingen aan de Vlaamse Regering om te bepalen welke kinderen bijkomend in aanmerking komen voor TOAH en SIO op gespannen voet staan met artikel 24, § 5, van de Grondwet. Door dit toepassingsgebied nader te bepalen en de voorwaarden daartoe vast te leggen, zal het immers aan de Vlaamse Regering toekomen om te bepalen wie en onder welke voorwaarden wel recht heeft op deze bijzondere ondersteuningsmaatregelen en wie er geen recht op heeft of wie niet aan die voorwaarden voldoet.

Aldus wordt het aan de Vlaamse Regering overgelaten om een onvoldoende omstandige beleidskeuze – zijnde de keuze om het recht uit te breiden tot leerlingen die afwezig zijn om niet-medische redenen – van de decreetgever te verfijnen en de onnauwkeurigheid ervan op te vangen. Het komt evenwel aan de decreetgever toe om nader te omschrijven wie bijkomend voor de betrokken maatregelen in aanmerking komt of om nadere criteria te bepalen waarmee de Vlaamse Regering rekening moet houden bij het bepalen van bijkomende gevallen van afwezigheid waarin leerlingen recht hebben op TOAH of SIO. Wat dat betreft bevat de door de gemachtigde gegeven verduidelijking een goede basis om eruit een aantal criteria af te leiden waardoor de Vlaamse Regering zich zal moeten laten leiden ingeval zij beslist tot een uitbreiding van het toepassingsgebied van de regeling inzake TOAH of SIO. De betrokken criteria zouden evenwel door de decreetgever zelf en op een voldoende rechtszekere wijze moeten worden vastgelegd. De door de gemachtigde verstrekte uitleg kan dan, ter wille van de duidelijkheid, in al dan niet aangevulde vorm, in de memorie van toelichting worden geïntegreerd.

2.1. Artikel 72 van het voorontwerp strekt ertoe artikel 116, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs aan te vullen met een bepaling waarin aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid wordt verleend om “hierop afwijkingen [te] voorzien”. De draagwijdte van deze

machtigingsbepaling is onvoldoende duidelijk temeer daar het bepaalde in het voornoemde artikel 116, 1°, beperkt blijft tot een omschrijving van het begrip “secundair onderwijs” voor de toepassing van de artikelen 116 tot en met 120 en 122/1 van dezelfde Codex en waarbij een aantal onderdelen van het secundair onderwijs worden opgesomd die niet onder dat begrip vallen. Hieromtrent om nadere uitleg verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“De toevoeging van de zin ‘De Vlaamse Regering kan hierop afwijkingen voorzien’ was niet bedoeld om de regering de mogelijkheid te geven nog andere onderdelen van het secundair onderwijs uit te sluiten van de maatregelen t.a.v. zieke kinderen. De toevoeging was bedoeld om de regering in staat te stellen om een uitgesloten deel van het secundair onderwijs toch te begunstigen.

Het artikel 116 is dan als volgt opgebouwd:

1. In principe komt het gehele secundair onderwijs in aanmerking voor de maatregelen TOAH en SIO bij ziekte, ongeval en moederschapsrust.
2. In afwijking daarvan zijn drie onderdelen van het secundair onderwijs uitgesloten van die maatregelen.
3. De regering kan beslissen om zo’n uitgesloten onderdeel toch te begunstigen.

Art 116. Voor de toepassing van artikel 116 tot en met 120 en artikel 122/1° wordt verstaan onder :

1° secundair onderwijs: het secundair onderwijs met uitzondering van:

- a) in het voltijds secundair onderwijs, het derde leerjaar van het algemeen en het kunst-secundair onderwijs aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs, de Se-n-Se van het technisch en het kunstsecundair onderwijs, de vierde graad van het secundair onderwijs, het hoger beroepsonderwijs;
- b) het deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- c) de alternerende beroepsopleiding in het buitengewoon secundair onderwijs.

De Vlaamse Regering kan hierop afwijkingen voorzien.

Indien de formulering ‘De Vlaamse Regering kan hierop afwijkingen voorzien’ de indruk wekt dat er bijkomend delen uitgesloten kunnen worden, wordt er best voor een andere formulering gekozen.

Tekstvoorstel: De Vlaamse Regering kan beslissen de punten a, b of c toch te beschouwen als secundair onderwijs”.

2.2. De door de gemachtigde gegeven toelichting doet ervan blijken dat de ontworpen machtigingsbepaling onder artikel 72 van het voorontwerp een specifieke en beperkte draagwijdte heeft die uitsluitend is toegespitst op de drie uitzonderingen die nu in artikel 116, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs worden opgesomd en die van het begrip “secundair onderwijs” worden uitgesloten voor de toepassing van de artikelen 116 tot en met 120 en 122/1 van dezelfde Codex. Dergelijke machtigingsbepaling kan verenigbaar worden geacht met het legaliteitsbeginsel in onderwijszaken zoals dit uit artikel 24, § 5, van de Grondwet voortvloeit, maar zou niettemin op een meer expliciete en meer nauwkeurige wijze moeten worden geformuleerd in die zin dat eruit duidelijker zou moeten blijken dat de aldus aan de Vlaamse

Regering verleende machtiging de specifieke en beperkte draagwijdte heeft zoals die door de gemachtigde werd uiteengezet en verwoord door middel van een tekstvoorstel.⁵⁷

Hoofdstuk 11 – Inwerkingtreding

1. Artikel 77, eerste lid, 4°, van het voorontwerp luidt:

“Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2020, met uitzondering van:

(...)

4° het artikel 32 dat van toepassing is vanaf 1 juli 2020;

(...).”

Aan de gemachtigde is gevraagd of het effectief de bedoeling is dat artikel 32 van het aan te nemen decreet in werking treedt op 1 januari 2020, maar pas toepassing krijgt vanaf 1 juli 2020. De gemachtigde gaf de volgende reactie:

“Het is de bedoeling om de aanpassing in werking te laten treden vanaf 1 juli 2020. In die zin was het correcter geweest om de ontworpen inwerkingtreding als volgt te formuleren: ‘artikel 32 dat in werking treedt vanaf 1 juli 2020’. Om de redenen aangehaald in de memorie van toelichting en verder toegelicht hoger (tijdige kennisgeving Europese Commissie), dient de aanpassing nu reeds te gebeuren.”

Met de voorgestelde alternatieve formulering kan worden ingestemd.

2. In artikel 77, eerste lid, 5°, is tweemaal sprake van “verkoopovereenkomsten”. In artikel 2.9.4.2.11, § 1, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit wordt de meer specifieke aanduiding “overeenkomsten houdende zuivere aankoop” gebruikt, zodat het aanbeveling verdient om ook hier dezelfde aanduiding te hanteren.

Artikel 77, eerste lid, 5°, bevat een overgangsregeling maar geen regeling van inwerkingtreding. Dat “de artikelen 33 en 34 (...) van toepassing zijn op verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2020” volgt reeds uit de inwerkingtreding op 1 januari 2020 van die wijzigende artikelen gelezen in samenhang met artikel 2.9.7.0.3, § 1, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, waaruit blijkt dat het belastingtarief wordt bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling wordt gesteld. Het is dus niet nodig om dit nogmaals te bepalen. Wat overblijft van die bepaling kan beter als een overgangsregeling worden opgenomen in een apart artikel, dat als volgt geredigeerd zou kunnen worden:

⁵⁷ Een andere werkwijze zou erin kunnen bestaan om de Vlaamse Regering uitdrukkelijk te machtigen om artikel 116, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs formeel te wijzigen. Dergelijke werkwijze zou het voor de rechtsonderhorige mogelijk maken om door middel van de consultatie van één enkele decretale bepaling kennis te nemen van het toepassingsgebied van de betrokken regeling.

“De tariefverlagingen die het gevolg zijn van de artikelen 33 en 34 gelden ook voor overeenkomsten houdende zuivere aankoop gesloten voor 1 januari 2020 waarvan de authentieke akte verleden wordt na 1 januari 2020.”

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

ADVIES VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD

Van: [Jan Raymaekers](#)
Aan: [programmadecreet_FB](#)
Cc: [Voorzitter VJR](#)
Onderwerp: FW: Adviesaanvraag Vlaamse Jeugdraad programmadecreet BA19 en BO20
Datum: maandag 28 oktober 2019 16:12:13
Bijlagen: [image001.png](#)
[image003.jpg](#)
[jeugdraad.pdf](#)
[MVT_BO20.pdf](#)
[DECR_BO20.pdf](#)
[MVT_BA19.pdf](#)
[DECR_BA19.pdf](#)

Beste mevrouw Vander Stricht,

Bedankt voor deze adviesvraag voor de Vlaamse Jeugdraad. Na een grondige lezing beslisten we om vanuit de Vlaamse Jeugdraad hierover geen advies te geven gezien de eerder beperkte impact en de beperkte tijd om dit advies te formuleren.

Met vriendelijke groeten,

Jan Raymaekers

Jan Raymaekers
Stafmedewerker Federaal en Europees (Jeugd)beleid

Ondersteuning Vlaamse Jeugdraad

02 551 13 69

De Ambrassade vzw
Bureau voor jonge zaken
www.ambrassade.be

Van: programmadecreet_FB <programmadecreet@fb.vlaanderen.be>
Verzonden: vrijdag 18 oktober 2019 14:42
Aan: InfoVlaamseJeugdraad <info@vlaamsejeugdraad.be>
Cc: programmadecreet_FB <programmadecreet@fb.vlaanderen.be>
Onderwerp: Adviesaanvraag Vlaamse Jeugdraad programmadecreet BA19 en BO20

Geachte Voorzitter,

In haar zitting van 18 oktober 2019 keurde de Vlaamse Regering bovenvermelde voorontwerpen van programmadecreet principieel goed.

Mag ik u, namens de Vlaamse Regering, verzoeken de bijgevoegde voorontwerpen van decreet met de begeleidende memories van toelichting voor spoedadvies aan de Raad voor te leggen. De definitieve goedkeuring van de ontwerpen van decreet is gepland op 8 november 2019.

Deze stukken worden u ook via brief overgemaakt.

Met vriendelijke groeten,

Wendy Vander Stricht
Beleidsadviseur

Vlaamse overheid
DEPARTEMENT FINANCIEN & BEGROTING

<http://fin.vlaanderen.be>

////////////////////////////////////

ADVIES VAN DE MINARAAD MILIEU EN NATUUR

Minaraad
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 – bus 15
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

De heer Matthias Diependaele
Vlaams minister van Financiën en
Begroting, Wonen en Onroerend
Erfgoed
Martelaarsplein 7, 1ste verdieping
1000 BRUSSEL

Uw bericht van
18 oktober 2019
Datum
31 oktober 2019

uw kenmerk
//
ons kenmerk
01/K2/2019

Telefoon
02/558.01.36

Vragen naar
Jan Verheeke

Betreft: voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Mijnheer de minister,

De Minaraad heeft uw adviesvraag van 18 oktober 2019 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 in goede orde ontvangen.

Het Dagelijks Bestuur heeft besloten af te zien van inhoudelijke advisering. Het bestuur stelt vast dat de SARO een advies heeft opgemaakt waarbij de meeste raadspartners betrokken zijn geweest en waarbij het onderwerp met het meeste milieu-impact (het financieringskanaal ten voordele van de lokale besturen om de open ruimte te vrijwaren) ten gronde is behandeld.

Aanvullend hierbij wenst de Minaraad te herinneren aan de bezorgheden en uitgangspunten die werden uiteengezet in het gezamenlijk advies van Minaraad en SALV over het Voorontwerp van decreet tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds (zie <http://eb.vlaanderen.be/publications/documents/34021>).

Met de meeste hoogachting,

Pieter Verbeek,
Voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Advies

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Brussel, 31 oktober 2019

VlaamseRaadWVG_IK_20191031_Programmadecreet BA2019 en BO2020_ADV_DEF.docx

Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@vlaamseraadwvg.be • www.vlaamseraadwvg.be

**Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de
aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende
bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Adviesvrager: Matthias Diependaele - Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Ontvangst adviesvraag: 18 oktober 2019

Adviestermijn: 14 dagen

Decretale opdracht: Adviesfunctie

Het advies kwam tot stand in de Intersectorale Kamer van de Vlaamse Raad WVG
die het goedkeurde op 31 oktober 2019

Contactpersoon: Gunter Naets - gnaets@serv.be

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de
aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende
bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Inhoud

Inhoud	137
Advies	138
1 Situering	138
2 Inleiding	138
3 Algemene opmerking	138
4 Artikel 21: Niet-indexering van bepaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, m.n. rang 3- en leeftijdstoelagen	139
5 Artikel 39: Bevriezing index subsidies	140
6 Enkele bijkomende opmerkingen	141

Advies

1 Situering

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ontving op 18 oktober 2019 de vraag om spoedadvies te verlenen over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020.

Het voorzitterscollege van de Vlaamse Raad WVG wees bovenstaande adviesvraag toe aan de Intersectorale Kamer van de Vlaamse Raad WVG.

Dit advies werd na een schriftelijke procedure goedgekeurd in de Intersectorale Kamer van de Vlaamse Raad WVG op 31 oktober 2019. Het advies werd bij consensus aangenomen, met uitzondering van de niet-indexering van bepaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Deze passage werd goedgekeurd bij meerderheid (24 leden van de kamer stemden voor. Eén lid stemde tegen).

2 Inleiding

De Vlaamse Raad WVG besteedt in het voorliggende advies voornamelijk aandacht aan de artikelen in het voorontwerp van decreet met betrekking tot de begroting 2020 die een grote impact hebben op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het gaat concreet over de artikelen 17 tot 22 en artikel 39.

De Vlaamse raad WVG legt in dit advies vooral de klemtoon op de nefaste impact van het niet-indexeren van de toelagen in het gezinsbeleid, nl. rang- en leeftijdstoelagen (art. 21) en van de subsidies op de niet-looncomponent (art. 39).

Tot slot maakt de raad ook enkele opmerkingen bij enkele andere artikelen in het voorontwerp van decreet.

3 Algemene opmerking

Vooraleer in te gaan op de inhoud van enkele artikelen, maakt de raad een opmerking over de procedure. We betreuren de werkwijze die met het programmadecreet wordt gehanteerd. In een programmadecreet neemt men best geen maatregelen op met zeer grote beleids- of budgettaire impact. In het voorliggende programmadecreet staan er echter een aantal van dit soort maatregelen. Zo worden er grote ingrepen gedaan die veel meer overleg verdienen dan een spoedprocedure bij een programmadecreet. Dit is niet echt een voorbeeld van goed bestuur.

4 Artikel 21: Niet-indexering van bepaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, m.n. rang 3- en leeftijdstoelagen

Dit artikel regelt de indexbevriezing voor een periode van maar liefst vijf jaar van sommige bedragen in de oude regeling van de Vlaamse kinderbijslag én van de vaste indexatiedatum op 1 september vanaf 2020.

De ingreep om geen indexering te voorzien voor een deel van de gezinnen in het oude systeem, vanaf het derde kind, breekt in op de eerder gegeven garanties met betrekking tot de overgangsregeling die bij het groepakket werd vastgelegd. Niet alleen maakt dit die overgangsregeling nog complexer, het zorgt er ook voor dat de rechtszekerheid voor gezinnen ondermijnd wordt. We betreuen ook dat deze besparingsoperatie (en de lange duurtijd ervan) wordt doorgevoerd, alvorens de evaluatie van het groepakket, voorzien in de het Vlaams Regeerakkoord heeft plaats gevonden. Daarenboven is de besparing doorgevoerd zonder afstemming met de betrokken vertegenwoordigers.

Een niet-indexering is om principiële redenen moeilijk te verantwoorden. De aanpassing van de uitkeringen/toelagen/subsidies aan voorzieningen in functie van de gezondheidsindex is immers noodzakelijk om de levensstandaard te vrijwaren. Precies om die reden is de gezondheidsindex in het leven geroepen en worden de uitkeringen/toelagen daarop afgestemd.

We betreuen deze gezinsonvriendelijke maatregel, temeer omdat die gezinnen treft waar de kinderbijslagen in absolute termen mee tekort schieten om de minimumkosten van deze kinderen te dekken. Naarmate een gezin meer kinderen telt, moeten de ouders in absolute termen meer zelf bijdragen in de opvoedingskosten van hun kinderen.

De Vlaamse regering stapt vanaf 1 januari 2020 af van de indexatie aan de hand van de afgevlakte gezondheidsindex. Vanaf dan worden de bedragen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (dus ook de kinderbijslagen) én de inkomensgrenzen jaarlijks verhoogd met een index van 2%. Als de inflatie op dat ogenblik al hoger is dan 2%, verliezen de gezinnen opnieuw aan koopkracht. Het is bovendien niet duidelijk in het voorontwerp welk indexcijfer aan de basis zal liggen van het nieuwe indexatiemechanisme.

Ook wijst de raad er op dat dit ook een aantal aanpassingen zal vragen in de applicaties van de uitbetalingsactoren, wat verdoken kosten met zich meebrengt en zal andere dringende aanpassingen naar achter schuiven want de uitbetalingsactoren zien zich geconfronteerd met een sanering van 5 % in plaats van de aangekondigde 1 % in 2020.

Tot slot vraagt de raad aan de Vlaamse Regering hoe deze maatregelen te rijmen zijn met het principe van verworven rechten en met de noodzaak om de (kinder-)armoede in Vlaanderen te verminderen.

**Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de
aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende
bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

5 Artikel 39: Bevriezing index subsidies

De raad is ontstemd over de voorliggende beslissing van de Vlaamse regering om in het voorontwerp van programmadecreet in te schrijven dat de indexering op werkingsmiddelen voor een periode van vijf(!) jaar niet wordt toegepast. De bevriezing geldt niet voor de loonkosten en enkele uitzonderingen zijn voorzien.

De werkingssubsidies worden al jaren niet meer geïndexeerd. Ook in voorbije jaren koos de Vlaamse regering immers voor deze besparingstechniek. Het gebruik van de kaasschaaf (via niet-indexering) als besparingstechniek is een weinig efficiënte en weinig effectieve techniek. Er is nood aan meer doordachte structurele hervormingen. De impact van de voorliggende bevriezing van de index voor subsidies voor nog eens vijf jaren dreigt voor organisaties en voorzieningen onhoudbaar te worden. Verschillende vormen van zorg en ondersteuning zijn vandaag al ondergefinancierd. Sommige aanbieders zullen door deze maatregel nog verder moeten bezuinigen, de gebruiksbijdragen moeten verhogen (voor zover de reglementering dit toelaat) of extra inkomsten moeten zoeken.

Het is bijzonder vreemd dat de Vlaamse Regering geen gedegen analyse gemaakt heeft bij deze omvangrijke ingreep. De raad vraagt de Vlaamse regering uitdrukkelijk welke efficiëntie- of effectiviteitstoets aan de grondslag van deze besparingsmaatregel ligt en hoe de toegankelijkheid, kwaliteit en relevantie van de zorg en ondersteuning in Vlaanderen hierdoor verhoogd wordt. Zal deze maatregel leiden tot hogere eigen bijdragen van de gebruikers en welke impact voorziet de regering op de dienstverlening van de overheid en van de partnerorganisaties? Ook vraagt de raad dat Vlaamse Regering de Vlaming inlicht over de (gecumuleerde) budgettaire impact van deze niet-indexeringen sinds 2010 op de organisaties.

Daarenboven is de vraag hoe eenduidig het luik loon van de niet-loongebonden werkingsmiddelen zal kunnen afgescheiden kunnen worden binnen de subsidies.

Omdat de draagwijdte van deze maatregel is niet volledig duidelijk is, vraagt de raad een antwoord op volgende vragen:

- de basistegemoetkoming voor zorg in ouderenzorgvoorzieningen wordt niet expliciet vermeld onder de uitgesloten vergoedingen/subsidies van deze besparingsmaatregel. Wil dit zeggen dat voor de ouderenzorgvoorzieningen wel een bevriezing van de index geldt? Indien de ouderenzorgvoorzieningen toch gevat worden door de niet-indexering, op welke elementen wordt de niet-indexering dan toegepast? De bevriezing geldt enkel voor de niet-looncomponent. Quasi ieder financieringselement van de basistegemoetkoming voor zorg voor een woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf en centrum voor dagverzorging heeft wel een link met in te zetten personeel (dus loon) of premies, of een geldelijke vergoeding uit een sociaal akkoord. Op welke elementen wordt de niet-indexering dan toegepast?
- In de Memorie van toelichting (BO 2020) over tegemoetkomingen in de mobiliteitshulpmiddelen staat: “De tegemoetkomingen in de mobiliteitshulpmiddelen betreffen geen subsidies maar verzekeringstegemoetkomingen aan personen met een zorgbehoefte, evenwel via een derde betalerssysteem. Er is dus geen sprake van een looncomponent of een niet-looncomponent. Om duidelijkheid te creëren is in het programmadecreet dus een bepaling nodig die stelt dat de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen niet vallen onder de niet-indexering van de niet-looncomponent.” Is de basistegemoetkoming voor zorg in een ouderenzorgvoorziening dan ook niet een verzekeringstegemoetkoming?
- De financiering van de werkingsmiddelen PVT zit in onderdeel B1 en is ten laste van de zorggebruiker: wordt ook hier een 90/10-verhouding op doorgevoerd?

**Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de
aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende
bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

- In het tweede lid van artikel 39 worden een reeks uitzonderingen voorzien. In deze uitzonderingen zijn om onverklaarbare redenen de revalidatieziekenhuizen niet opgenomen. Het grootste deel van het Budget Revalidatieziekenhuizen wordt geïndexeerd, net zoals het BFM voor de federale ziekenhuizen. Ook de reva-conventies bevatten enkele niet-looncomponenten (algemene onkosten) die op dit moment onderhevig zijn aan een index. Wij vragen dat het Budget Revalidatieziekenhuizen en de revalidatie-conventies aan de uitzonderingen toegevoegd worden.

6 Enkele bijkomende opmerkingen

- De afschaffing van de doelgroepvermindering (artikelen 4-7) voor middengeschoolde jongeren treft alle social-profit organisaties. De doelgroepvermindering voor oudere werknemers treft dat deel van de social-profit dat hierop beroep kan doen zeer hard en in combinatie met de niet indexering van de werkingssubsidies voor het gedeelte van de niet loon component wordt een financieel gezond sociaal ondernemerschap zeer moeilijk. Deze niet-indexering staat o.i. ook haaks op de nood aan investering in digitalisering om “radicaal digitaal in de zorg” effectief te realiseren.
- Het huidige “voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020” artikel 28, tweede alinea, bepaalt dat de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage “geen rekening houdt met de korting die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel in mindering te brengen.”
De Vlaamse overheid financiert dus de helft van de bruto-responsabiliseringsbijdrage (cf. MVT). Bruto = excl. korting voor een 2e pensioenpijler. De besturen die echter geen korting voor een 2e pensioenpijler krijgen of kunnen krijgen, zullen de korting moeten betalen van de besturen met korting. De responsabiliseringsbijdrage van de besturen zonder 2e pensioenpijler, onder andere van enkele publieke Vlaamse ziekenhuizen, zal dus stijgen. De verhoging zal verrekend worden via de bruto- responsabiliseringsbijdrage, voor de eerste keer in 2020. Dit kan verholpen worden door in het programmadecreet te bepalen dat de Vlaamse tussenkomst zou rekening moeten houden met de hogere bruto- responsabiliseringsbijdrage van besturen die geen korting krijgen voor een 2e pensioenpijler in 2020. Dit kan door in het huidige voorontwerp in artikel 29 na 1e lid: “Voor het jaar 2020 wordt het subsidiebedrag voor elk bestuur vastgesteld op basis van de ramingen van de responsabiliseringsbijdrage van de Federale Pensioendienst van mei 2019.” Volgende tekst aan te vullen: “Indien blijkt dat de verschuldigde responsabiliseringsbijdrage voor 2020 hoger is dan die van de raming van mei 2019, dan wordt het subsidiebedrag verhoogd zodat de helft van de werkelijk verschuldigde responsabiliseringsbijdrage voor 2020 gegarandeerd gefinancierd wordt”.
Als de Vlaamse tussenkomst ongewijzigd blijft (zie tabel), betekent dit dat Vlaanderen in 2020 in het slechtste geval slechts 25% van de bruto-responsabiliseringsbijdrage van besturen zonder 2e pijler zal financieren in plaats van de vooropgestelde 50%.
Voor de daaropvolgende jaren wordt aan de regering gevraagd dat duidelijkheid verschaft wordt over de mogelijke impact van de korting ten gevolge van een aanvullende pensioenregeling voor het contractueel personeel en dat waarborg verleend wordt dat het stelsel niet nadelig zal werken voor de ziekenhuizen die geen aanvullende pensioenregeling voor het contractueel personeel (kunnen) voorzien.
- Met betrekking tot het onderwijs worden in de artikelen 70-76 enkele maatregelen genomen rond onder andere het subsidiekanaal onderwijs in K-diensten (type 5-scholen): wellicht zullen

**Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de
aanpassing van de begroting 2019 en het voorontwerp van decreet houdende
bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

zij ook de prijs van niet-indexering van de werkmiddelen en besparingen voelen de komende jaren wat niet evident is zeker voor opstartende scholen. Wij vragen dan ook op hier een uitzondering op te voorzien.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over de programmadedcreten bij begrotingsaanpassing 2019 en begrotingsopmaak 2020

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Uitgebracht door de Algemene Raad op 4 november 2019 met 33 stemmen vóór en 1 onthouding met een schriftelijke procedure

Voorbereiding: werkgroep Beleidsnota-Programmadecreet op 25 oktober 2019 onder voorzitterschap van Mia Douterlungne

Dossierbeheerder: Filip De Bruyne

1 Situering

1.1 Een advies over programmadecreten in relatie met de globale financiering van het onderwijs

De Vlor geeft advies bij de maatregelen die worden ingevoerd door de programmadecreten bij begrotingsaanpassing 2019 en begrotingsopmaak 2020. Deze maatregelen maken deel uit van een groter geheel aan budgettaire maatregelen voor de begrotingsjaren 2019 en 2020. Een uitspraak over dit groter geheel is hier niet aan de orde. De raad spreekt zich in de punten 2 en 3 van dit advies dan ook enkel uit over de maatregelen uit de twee programmadecreten die betrekking hebben op onderwijs.

De Vlor wil echter voorafgaand aan het specifieke advies herinneren aan het pleidooi uit het memorandum om te komen tot een ambitieuze financiering voor het onderwijs, zowel op het vlak van werking, omkadering als in infrastructuur¹. Het regeerakkoord schept terechte verwachtingen binnen het onderwijsveld op het vlak van onderwijsinfrastructuur en waardering van de leerkracht (omkadering). Er is ook een bijkomende financiële inspanning in het vooruitzicht gesteld voor de versterking van het basisonderwijs. De Vlor kijkt belangstellend uit naar de wijze waarop deze verwachtingen zullen worden ingelost.

Binnen de beperkte focus die de raad nu heeft, stelt hij vast dat de programmadecreten 2019 en 2020 anticiperen op de nieuwe beleidslijnen en hiertoe verschuivingen regelen binnen de begroting voor het beleidsdomein onderwijs en vorming. Er is momenteel onvoldoende perspectief op extra inspanningen voor onderwijs als geheel.

1.2 Het is nodig om op termijn een globaal financieringsplan uit te werken

Het memorandum van de Vlor moedigde de regering aan om een globaal financieringsplan uit te werken dat betrekking heeft op alle aspecten en alle sectoren van het onderwijs. En dit gebaseerd op een behoeftenstudie en een strategisch financieringsplan dat diverse kanalen voor publieke middelen exploreert (met inbegrip van Europese middelen).

De raad zou het waarderen om over het globale plan voor financiering van onderwijs in overleg te kunnen gaan met de minister. De raad is ook benieuwd naar de samenhang tussen de maatregelen die nu worden voorgesteld en de impact van de begrotingsaanpassing in het voorjaar 2020.

2 Advies bij het programmadecreet tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2019

Het programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2019 is beperkt qua opzet. Er worden financiële injecties gegeven aan het secundair onderwijs: 171.285 euro voor het lerarenplatform en 5 miljoen euro bijkomend voor technische uitrusting ten opzichte van begrotingsopmaak 2019. De Vlor waardeert dat hiermee enkele pijnpunten worden weggewerkt.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. *Memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering*, 29 november 2018.

Maar in samenhang met de maatregelen voor de begroting 2020 (zie punt hieronder) blijft dit een beperkte financiële injectie die de impact van bezuinigingen op de werkingsmiddelen van het secundair onderwijs geenszins compenseert.

3 Advies over het programmadecreet bij begrotingsopmaak 2020

Het programmadecreet voor 2020 stelt een generieke besparingsmaatregel voorop en legt aan meerdere onderwijsactoren en sectoren een besparing op van 6% van de werkingsmiddelen of subsidies. Daarnaast wordt ook 40% van de werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs niet geïndexeerd, en dat voor vijf opeenvolgende jaren.

Dit heeft een ernstige impact op de werking van onderwijsinstellingen en ondersteunende diensten die noodzakelijk zijn voor de uitrol van beleidsdoelen uit het regeerakkoord.

De raad waardeert dat het basisonderwijs niet onder deze maatregelen valt. Dit is coherent met één van de beleidsopties uit het regeerakkoord.

De Vlor stelt evenwel vast dat niet alle andere onderwijsactoren en sectoren gelijk behandeld worden. Sommige onderwijssectoren zijn het voorwerp van zowel generieke als punctuele besparingsmaatregelen. Andere moeten enkel de generieke besparingsmaatregelen opbrengen. Tot slot zijn er onderwijssectoren waar niet of heel beperkt bespaard wordt.

Voor de Vlor blijft het onduidelijk welke criteria de Vlaamse Regering gebruikt om te bepalen of besparingsmaatregelen al dan niet van toepassing zijn op een onderwijssector. Daarover is er geen motivering terug te vinden in de memorie van toelichting. De Raad vraagt om de achterliggende visie te verduidelijken in de beleidsnota.

In het algemeen kan de Vlor stellen dat de onderwijsinstellingen de voorbije tien jaar geconfronteerd werden met steeds verder krimpende werkingsbudgetten. Daardoor hebben ze nauwelijks budgettaire ruimte om lokaal te investeren in beleidsdoelstellingen die de overheid wil uitrollen (professionalisering leraren, vernieuwing onderwijsinfrastructuur en didactisch materiaal). In die zin is de beperking van de werkingsmiddelen een rem op de uitrol van andere beleidsopties uit het regeerakkoord.

De raad is ook bezorgd over het feit dat deze bezuinigingen op werkingsmiddelen diverse verworvenheden van recente onderwijsdecreten nu al weer afbouwen. De betrokken onderwijssectoren en instellingen hebben zo geen kans om de hervormingen uit de vorige legislatuur te realiseren.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Verreth
voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Programmadecreet BA20

Brussel, 4 november 2019

SERV_20191104_Programmadecreet_BA20_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2020
Adviesvrager: Matthias Diependaele - Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Ontvangst adviesvraag: 18 oktober 2019
Adviestermijn: 10 dagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad: 4 november 2019

Contactpersoon: Annick Lamote – alamote@serv

De heer Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

contactpersoon
Annick Lamote
alamote@serv.be

ons kenmerk
SERV_20191104_Programmadecreet_BO20_BR

Brussel
4 november 2019

Adviesvraag voorontwerp programmadecreet BA 2020

Mijnheer de minister

U heeft de SERV met hoogdringendheid om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2020.

Vooreerst wenst de SERV op te merken dat een programmadecreet of amendering van een programmadecreet niet geschikt is om grondige hervormingen door te voeren. Bovendien laat een advies bij hoogdringendheid de SERV niet toe om een gefundeerd inhoudelijk advies uit te werken. Het voorliggende programmadecreet voor de begrotingsopmaak 2020 bevat tal van maatregelen met grote beleids- of budgettaire impact die volgens de SERV meer overleg verdienen dan een spoedprocedure bij een programmadecreet: de doelgroepverminderingen, het groeipakket, de woonfiscaliteit, de dienstencheques, de kilometerheffing voor vrachtwagens ...

Desalniettemin formuleert de SERV in bijgevoegd advies zijn bemerkingen bij het programmadecreet BO 2020.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

SERV_20191104_Programmadecreet_BA20_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetsstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Inhoud

Inhoud	154
Advies	155
1 Algemene opmerkingen	155
2 Hoofdstuk 3 Werk en Sociale Economie	155
2.1 Aanpassing doelgroepverminderingen (art. 1 - 4)	155
3 Hoofdstuk 6 Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	156
3.1 Niet indexering rang 3 en leeftijdstoelagen (art. 21)	156
4 Hoofdstuk 8 Kanselarij en Bestuur	156
4.1 Financiering open ruimte (art. 24-27)	156
4.2 Herfinanciering gemeenten (art. 28 tot 30)	157
5 Hoofdstuk 9 Financiën en Begroting	157
5.1 Gewestelijk aandeel onroerende voorheffing materieel en outillage voor rechtspersonen (art. 31)	157
5.2 Kilometerheffing vrachtwagens (art. 32)	158
5.3 Aanpassingen woonfiscaliteit	158
5.4 Dienstencheques (art. 35)	160
5.5 Bevriezing indexering subsidies (art. 39)	161

Advies

1 Algemene opmerkingen

De SERV merkt op – en deed dit in het verleden reeds meermaals – dat een programmadecreet of amendering van een programmadecreet niet geschikt is om grondige hervormingen door te voeren. Bovendien laat een advies bij hoogdringendheid de SERV niet toe om een gefundeerd inhoudelijk advies uit te werken.

De SERV betreurt daarom de werkwijze die met het programmadecreet wordt gehanteerd. Reeds in 2017 (advies oktober 2017) wees de SERV erop dat men best geen maatregelen meer zeer grote beleids- of budgettaire impact neemt in een programmadecreet. Het voorliggende programmadecreet voor de begrotingsopmaak 2020 bevat tal van maatregelen met grote beleids- of budgettaire impact die volgens de SERV meer overleg verdienen dan een spoedprocedure bij een programmadecreet: de doelgroepverminderingen, het groeipakket, de woonfiscaliteit, de dienstencheques, de kilometerheffing voor vrachtwagens ...

2 Hoofdstuk 3 Werk en Sociale Economie

2.1 Aanpassing doelgroepverminderingen (art. 1 - 4)

De sociale partners kunnen niet akkoord gaan met de voorziene besparingen op de doelgroepvermindering in de begroting 2020 en in de meerjarenbegroting. Zoals aangegeven in de brief van 16 oktober 2019 gericht aan de Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, betreurt de SERV dat deze middelen niet langer worden ingezet om doelgroepen aan het werk te krijgen en te houden. De middelen worden immers niet geheroriënteerd naar de individuele korting op maat of een korting voor andere doelgroepen die we wensen te activeren naar werk (bv. inactieven), maar quasi volledig recurrent bespaard. Dit betekent de facto een aanzienlijke loonkostenverhoging voor werkgevers. Bovendien is deze beslissing genomen op een ogenblik dat het lopend evaluatieonderzoek nog niet is gefinaliseerd en er dus nog geen volledig zicht is op de effectiviteit van alle maatregelen. De SERV wil niet dat deze besparing afbreuk doet aan de door haar geformuleerde doelstelling en verwacht dat er blijvend financiële ruimte is voor competentieversterkende maatregelen en een geheroriënteerd doelgroepenbeleid.

De sociale partners vinden het positief dat er uitdovingsmaatregelen worden voorzien voor werkzoekenden die t.e.m. 31/12/2019 worden aangeworven en tussen 55 en 58 jaar zijn en voor werknemers die op 31/12/2019 in dienst zijn en tussen 55 en 58 jaar zijn. Dit zorgt er wel voor dat er een groep overblijft die op 31/12/2019 tussen 55 en 58 jaar zijn, die als ze de komende jaren van job veranderen of werkzoekend zijn en worden aangeworven, plots geen recht meer geven op de korting voor respectievelijk zittende werknemers of aanwerving. Dit penaliseert de mobiliteit bij die groep 55 tot 58-jarigen. De sociale partners vragen daarom dat alle werknemers of werkzoekenden die op 31/12/2019 tussen 55 en 58 jaar zijn, een onbeperkt recht geven op de korting voor zittende of aanwerving zodat die werknemers of werkzoekenden die vanaf 1 januari 2020 van job veranderen of een nieuwe job vinden ook nog een korting geven. Op die manier wordt de uitdovingsmaatregel uitgebreid voor de hele leeftijdscohort 55 tot 58 jaar op 31/12/2019.

3 Hoofdstuk 6 Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

3.1 Niet indexering rang 3 en leeftijdstoelagen (art. 21)

De SERV was bij de opmaak van het decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid tevreden met de automatische indexering van de toelagen en inkomensgrenzen. Met een automatische indexering op basis van de afgevlakte gezondheidsindex kunnen de toelagen minstens gedeeltelijk de evolutie van de leefkosten volgen en bewaren de toelagen automatisch hun effect op de koopkracht.

De voorliggende aanpassing schrapt de automatische indexering op basis van de afgevlakte gezondheidsindex en introduceert een jaarlijkse indexering met 2% op 1 september van de meeste elementen in het groeppakket. De leeftijdsbijslag en de toelagen voor de derde jongste kinderen en alle oudere kinderen zijn van deze indexering uitgesloten tot 31 augustus 2025.

In de voorbije adviezen over het groeppakket sprak de SERV zich gemengd uit over de overgangsbepalingen in het kader van het groeppakket. Positief is de rechtszekerheid die deze geeft aan de gezinnen met kinderen in hun huidige samenstelling en voor de huidige kinderbijslag van het gezin. De huidige ingreep om tijdelijk geen indexering te voorzien voor de gezinnen in het oude systeem, vanaf het derde kind en voor de leeftijdstoelagen, breekt in op de eerder gegeven rechtszekerheid.

Minder positief sprak de SERV zich uit over de complexiteit van de overgangsregeling. De voorliggende aanpassing verhoogt nogmaals de complexiteit van de overgangsregeling.

De SERV betreurt om die redenen het loslaten van de indexering van bepaalde toeslagen tot 2025 en vraagt een monitoring en evaluatie van de effecten van de aanpassingen aan de indexering van alle toelagen in het groeppakket op de koopkracht van de gezinnen en op de uitgaven i.k.v. het groeppakket.

4 Hoofdstuk 8 Kanselarij en Bestuur

4.1 Financiering open ruimte (art. 24-27)

De SERV onderschrijft het belang van de toekenning van meer middelen aan lokale besturen om de open ruimte te vrijwaren en te versterken. De bestaande financieringsmechanismen blijken immers ontoereikend om de achteruitgang van de open ruimte in Vlaanderen tegen te gaan.

Voor een deel van de Vlaamse plattelandsgemeenten vormt deze structurele ondersteuning een waardevolle aanvulling op de projectmatige subsidiëring via het Investeringsfonds. Het Openruimtefonds is meer geschikt om tegemoet te komen aan de terugkerende werkingskosten die met het beheer van de open ruimte gepaard gaan. Het nieuwe fonds kan ook de ontwikkeling van een lokale langetermijnvisie voor de open ruimte stimuleren. De subsidieregeling bezorgt de lokale besturen bovendien geen bijkomende administratieve lasten. Tegelijk blijft het Investeringsfonds zeker relevant voor de ondersteuning van specifieke projecten.

4.2 Herfinanciering gemeenten (art. 28 tot 30)

De Vlaamse regering beslist tot een aanzienlijke herfinanciering van de gemeenten (€ 417 miljoen op kruissnelheid in 2024). Ter verantwoording van deze bijkomende financiering verwijst het regeerakkoord naar de noodzaak dat gemeenten bijkomende opdrachten en bevoegdheden (onder andere Bindend Sociaal Objectief, dierenwelzijnsbeleid, gemeenschapdiensten) worden gegeven en dat ze blijvend moeten investeren. In het bijzonder de overname van de helft van de responsabiliseringsbijdrage wordt gekoppeld aan investeringen: “De Vlaamse overheid neemt haar verantwoordelijkheid op om de problematiek van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenfactuur voor de lokale besturen voor de helft op te lossen. Zo geven we de lokale besturen ademruimte om verder te investeren op een voldoende hoog niveau” (Regeerakkoord, pagina 270).

Het programmadecreet voorziet echter niet in een concreet engagement van de Vlaamse overheid om de bijkomende opdrachten en de investeringen per gemeente op te volgen. De SERV vraagt dat met bestaande instrumenten (zoals meerjarenplannen en opvolging van de gemeentelijke financiën via BBC) een monitoring wordt opgezet. De sociale partners beklemtonen dat het niet de bedoeling is om gemeenten tot bijkomende rapporteringslasten te verplichten. Via deze monitoring wordt de besteding van deze bijkomende middelen opgevolgd. Er wordt nagegaan of dit elke gemeente¹ toelaat om de bijkomende opdrachten en bevoegdheden op te nemen en bijkomende investeringen te realiseren. De SERV vraagt dat de jaarlijkse monitoring aan het VESOC-overleg wordt gerapporteerd.

5 Hoofdstuk 9 Financiën en Begroting

5.1 Gewestelijk aandeel onroerende voorheffing materieel en outillage voor rechtspersonen (art. 31)

De SERV begrijpt de beslissing van de Vlaamse regering niet om het gewestelijk belastingkrediet voor rechtspersonen in de onroerende voorheffing vanaf 2020 sterk in te perken: enkel materieel en outillage wordt nog vrijgesteld, maar niet meer de gronden en gebouweninfrastructuur van ondernemingen.

In het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord² van 2003/2004 bereikten de Vlaamse sociale partners overeenstemming om het gewestelijk aandeel van de onroerende voorheffing op materieel, outillage, grond en gebouwen van ondernemingen op nul te plaatsen: “het kadastraal inkomen van onroerende goederen ingezet voor ondernemingsactiviteiten wordt vrijgesteld van de gewestelijke onroerende voorheffing vanaf 2004” (Werkgelegenheidsakkoord 2003/2004, pagina 14). Dit akkoord betreft dus niet alleen het kadastraal inkomen verbonden aan materieel en outillage, maar ook het kadastraal inkomen verbonden aan gronden en gebouwen. Voorwaarde is dat ondernemingen die genieten van deze lastenverlaging zich engageren om de ondernemingsactiviteit in Vlaanderen gedurende minstens vijf jaar verder te zetten. Bij het stopzetten van de ondernemingsactiviteit of een collectieve afdanking (conform CAO 24) dient de lastenverlaging terugbetaald.

¹ De website van de administratie Binnenlands Bestuur geeft een overzicht van de impact van deze maatregel per Vlaamse gemeente. In totaal gaat het in 2020 voor geheel Vlaanderen om € 131 mln. De maatregel heeft in 2020 geen impact op 85, vooral kleinere gemeenten, aangezien zij geen responsabiliseringsbijdrage ten aanzien van het federale niveau verschuldigd zijn.

² Zie: https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SociaalAkkoord2003_2004.pdf

De SERV betreurt de beslissing van de Vlaamse regering om het gewestelijk belastingkrediet voor rechtspersonen in de onroerende voorheffing vanaf 2020 sterk te verminderen zonder grondige evaluatie van deze maatregel en de beoogde effecten.

5.2 Kilometerheffing vrachtwagens (art. 32)

De SERV³ heeft fundamentele bezwaren bij de tariefaanpassing van de kilometerheffing voor vrachtwagens en vraagt om de hervorming niet op deze wijze door te voeren. De tariefstijging van de kilometerheffing is niet beleidsmatig onderbouwd. Ook de doelstelling, die de Vlaamse regering beoogt, ontbreekt. De maatregel draagt niet bij aan het sturen van de mobiliteit en zal geen impact hebben op de files. Door enkel het vrachtvervoer onderhevig te maken aan een kilometerheffing, kan geen sturing van de mobiliteitsstromen optreden.

5.3 Aanpassingen woonfiscaliteit

Toelichting

Zoals aangekondigd in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 wordt de woonfiscaliteit vanaf 1 januari 2020 als volgt gewijzigd:

- nieuwe leningen komen niet langer in aanmerking voor de geïntegreerde woonbonus (artikel 36, 37 en 38 van het voorontwerp programmadecreet).
- de registratiebelasting voor de aankoop van de enige gezinswoning wordt verlaagd van 7% naar 6%. Het verminderde tarief voor ingrijpende energetische renovatie daalt van 6% naar 5% (artikel 33 en 34).

Voor de afschaffing van de woonbonus is de datum van de authentieke leningsakte (vóór 1/1/2020) bepalend. Voor de verlaging van de registratierechten is de datum van de koopakte (vanaf 1/1/2020) bepalend. Als overgangsregeling wordt voorgesteld om de verminderde registratiebelasting ook toe te passen op koopaktes die vóór 2020 zijn afgesloten, maar waarvan de authentieke leningsakte pas verleden kan worden na 1/1/2020. In dat geval zou het voordeel van de woonbonus wegvallen terwijl de korting op de registratierechten nog niet van toepassing zou zijn. Dit is een uitdovende regeling.

Beoordeling en aanbevelingen

De beperkte adviestertermijn bij een spoedprocedure laat niet toe een grondige, cijfermatige onderbouwde analyse te maken. De SERV formuleert wel een aantal fundamentele bemerkingen op hoofdlijnen en suggesties tot bijsturing over (1) de afschaffing van de woonbonus en (2) de voorgestelde compensatie via verlaging van de registratierechten.

De SERV stelt vast dat de budgettaire impact van beide maatregelen ontbreekt in de Memorie van Toelichting. Bij de verlaging van de registratierechten wordt enkel vermeld dat ze een 'negatieve impact' (bedoeld wordt: op het saldo) heeft, bij de afschaffing van de woonbonus wordt niets vermeld. De SERV gaat er in dit advies van uit dat de daling van de registratierechten een directe impact van € 140 mln op de ontvangsten in de begroting 2020 heeft, terwijl de uitdovende

³ Voor een meer uitgebreide toelichting verwijzen de sociale partners naar het advies van de MORA van 25 oktober 2019.

woonbonus pas vanaf de begroting 2021 in lagere fiscale uitgaven resulteert (€ 53 mln in 2021, € 144 mln in 2022, wat in de volgende jaren verder oploopt).

Gemiste kans voor meer doelgerichte aanpassing van de woonbonus

De SERV betreurt dat deze hervorming gebeurt zonder grondig debat over de finaliteit en modaliteiten van de maatregel, en zonder breder debat over de toekomstige rol van woonfiscaliteit in brede zin. Reeds bij de uitvoering van de 6de staatshervorming, die Vlaanderen bevoegd maakte voor de woonbonus, adviseerde de SERV om de verschillende instrumenten van de woonfiscaliteit beter op elkaar af te stemmen⁴. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is de doelmatigheid van het woonbeleid.

De SERV erkent de noodzaak om de woonbonus bij te sturen. Redenen zijn het prijsverhogend effect op de woningmarkt en de sterk oplopende kost bij ongewijzigd beleid⁵. Bovendien is er de context van een historisch lage rente. Op middellange termijn verwachten waarnemers dat de afschaffing van de woonbonus – bij gelijkblijvende rente – zal leiden tot een daling van de gemiddelde woningprijs met 9 tot 13%, hetgeen de koopkracht van potentiële kopers versterkt. Dit dalend effect wordt mogelijks getemperd door een verlaging van de registratierechten, maar het netto-effect van beide ingrepen is onduidelijk.

De afschaffing vanaf 2020 is wel zeer drastisch en plots. De aankondiging ervan heeft de voorbije weken al geleid tot een sterke toename van het aantal transacties⁶, met een prijsverhogend effect.

Volgens de SERV moest de woonbonus niet afgeschaft maar wel doelgerichter ingezet worden. Een meer doelgerichte woonbonus:

- speelt beter in op de kwalitatieve en kwantitatieve noodwendigheden van het wonen in de toekomst en houdt rekening met de verschillende segmenten van de woningmarkt. Er is niet alleen nood aan meer woningen, maar vooral aan een duurzame transformatie van het huidige woonpatrimonium in het licht van de klimaat- en energie-uitdagingen. Dit moet zich terugverdienen via een permanent lagere energiefactuur⁷. Het versterkt ook de waardevastheid van de huizenmarkt;
- speelt beter in op de noden van gezinnen inzake betaalbaarheid van een eigen woning;
- wordt ingepast in het instrumentarium van het woonbeleid en het ruimtelijk beleid.

De SERV vraagt specifieke aandacht voor nieuwbouwers en verbouwers. Zij genieten vandaag het voordeel van de woonbonus, maar worden niet gecompenseerd door een verlaging van de registratierechten. Voor hen moet een alternatieve compensatie uitgewerkt worden.

De SERV vreest dat de afschaffing van de woonbonus de bereidheid van gezinnen om bijkomende energetische investeringen (verder dan E-30) te realiseren, zal doen dalen.

⁴ SERV (2014) Advies Beleidsnota Financiën en Begroting. Brussel, SERV, 24 november 2014.

⁵ De fiscale uitgave van de woonbonus bedraagt vandaag ongeveer € 1,5 miljard. Volgens schattingen van de administratie zou de gederfde opbrengst bij ongewijzigd beleid groeien tot € 2,6 à 2,9 miljard binnen 15 jaar.

⁶ Dat blijkt uit cijfers van de notarissen die op jaarbasis een verhoging van het aantal vastgoeddossiers met 40 % vaststelden in de periode tussen 30 september en 9 oktober.

⁷ SERV (2019) Advies Elementen voor een gesublimeerd klimaat- en energiebeleid 2019-2024. Brussel, SERV, 24 juni 2019.

■ **Verlaging registratierechten bijsturen in functie van betaalbaarheid eigen woning**

De registratierechten bij de aankoop van de enige gezinswoning worden verlaagd, naar verluidt ter compensatie van de afschaffing van de woonbonus. De SERV kan de omzetting van een jaarlijkse fiscale tegemoetkoming naar een eenmalige korting onderschrijven, maar merkt op dat het slechts om een zeer beperkte compensatie gaat, zeker voor tweeverdieners bij wie het dubbele voordeel van de woonbonus wegvalt. De korting van registratierechten geldt bovendien enkel voor wie een bestaande woning koopt. Voor wie een enige woning bouwt of renoveert is er geen compensatie voorzien voor de afschaffing van de woonbonus.

De SERV stelt vast dat de uniforme verlaging van het tarief een korting impliceert die lineair stijgt met de aankoop prijs van de enige gezinswoning. Gezinnen die een duurdere woning kunnen kopen - omdat ze een hoger inkomen hebben of door familiale ondersteuning - hebben op die manier een groter belastingvoordeel dan gezinnen met een lager inkomen of zonder familiale steun.

De SERV adviseert om de uniforme verlaging van de registratierechten bij te sturen met oog op een meer doelgerichte inzet voor wie het echt nodig heeft. De SERV vraagt om verschillende scenario's te becijferen en te beoordelen op hun impact op de betaalbaarheid. Hij verwijst in dit verband naar zijn advies over de aanpassing van de registratierechten in 2018⁸, dat voorstellen bevatte tot aanpassing van de vrijstelling voor aanvullende rechtenvermindering. Deze voorstellen werden toen niet gevolgd, maar blijven een te overwegen piste.

■ **Korting voor energetische renovatie blijft ontoereikend**

De huidige kortingsregeling voor registratierechten bij ingrijpende energetische renovatie blijft ontoereikend. Deze korting voor energetische renovatie is – ondanks de verlaging van 6 % naar 5 % - de facto van dezelfde grootteorde, namelijk 1% in vergelijking met de registratierechten te betalen zonder energetische renovatie. De SERV stelde in zijn advies over de aanpassing van verkooprechten al de vraag of een verschil van 1% het doelpubliek kan overtuigen om te investeren in een dergelijke renovatie. Deze conclusie blijft onverkort gelden.

Enkel een substantiële korting⁹ op de registratierechten bij een energetische renovatie kan het verschil helpen maken.

De SERV vraagt om de korting voor energetische renovatie - die in voege is sinds 2018 - te evalueren op effectiviteit, bereik en handhaafbaarheid, en in functie van deze evaluatie de modaliteiten ervan bij te sturen.

5.4 Dienstencheques (art. 35)

De SERV betreurt dat deze hervorming gebeurt zonder grondig debat over de finaliteit en modaliteiten van de maatregel. Evenmin werd er voldoende gereflecteerd over de bedrijfseconomische toekomst van de sector.

⁸ SERV (2018) Advies Hervorming verkooprecht. Brussel, SERV, 29 januari 2018.

⁹ De toegekende korting is nu zeer beperkt, zeker voor woningen van minder dan 200 000 euro (of 220 000 euro in de kernsteden en de Vlaamse rand) waarvoor een sociale vrijstelling geldt op de eerste schijf van 80 000 euro.

5.5 Bevriezing indexering subsidies (art. 39)

De SERV stelt vast dat het hier gaat over een omvangrijke ingreep (€ 250 mln tegen het eind van de legislatuur). Bovendien wordt deze maatregel in 1 keer voor de hele legislatuur genomen, zonder gedegen analyse van de impact op de dienstverlening van de overheid én van de partnerorganisaties.

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

**Vlaamse
overheid**

SARC

Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Advies

**Algemene Raad i.s.m. Sectorraad
Kunsten en Erfgoed, Sectorraad
Sociaal-Cultureel Werk, Vlaamse
Sportraad en Sectorraad Media
4 november 2019**

Advies over de voorontwerpen van van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en de begroting 2020

In haar zitting van 18 oktober 2019 keurde de Vlaamse Regering bovenvermelde voorontwerpen van decreet principieel goed. Diezelfde dag ontving de SARC de vraag een advies in spoedprocedure uit te brengen.

De SARC brengt advies uit over hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het programmadecreet 2020.

- Afdeling 1. Wijziging van het circusdecreet
- Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel

Advies

Artikel 2 van het voorontwerp van decreet regelt de verwijzing naar de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën in het circusdecreet. Dit decreet vervangt het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Middels artikel 3 wordt deze wijziging ook doorgevoerd in het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel.

De SARC heeft geen opmerkingen bij deze begrotingstechnische wijzigingen.

Namens de Algemene Raad,
Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Bart Dierick, algemeen secretaris

Advies begrotingsaanpassing 2019 en begroting 2020
4 november 2019

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Herman Baeten, voorzitter
Jorijn Neyrinck, ondervoorzitter
Laura Van Wijnsberghe, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel
Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Vlaamse Sportraad,
Christophe Cools, voorzitter
Sophie Cools, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris

Namens de Sectorraad Media,
Simon Delaere, voorzitter
Valerie Verdoodt, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

Advies

Programmadecreet 2020

Brussel, 4 november 2019

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Adviesvrager: Matthias Diependaele – Vlaams minister van Financiën, Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Ontvangst adviesvraag: 23 oktober 2019

Adviestermijn: 10 dagen (spoedprocedure)

Goedkeuring raad: 4 november 2019

Adviesnummer: 2019-11

Bron cover: SALV

Dossierhouder: Wouter Vanacker – wvanacker@serv.be

Contactpersoon: Koen Carels – kcarels@serv.be

De heer Matthias Diependaele
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed Bedrijf
Martelaarsplein 7
B-1000 BRUSSEL

Advies Programmadecreet 2020

Mijnheer de minister

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij ontving op woensdag 23 oktober 2019 de vraag om met spoed advies te verlenen over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020. De SALV stelde het onderhavige advies vast op maandag 4 november 2019 middels de schriftelijke procedure.

Krachtlijnen

- De SALV onderschrijft de toekenning van meer middelen aan lokale besturen om de open ruimte te vrijwaren en te versterken onder de vorm van een algemene werkingssubsidie.
- Monitor de performantie van de maatregel in functie van duidelijke doelstellingen met betrekking tot de open ruimte.
- Andere, meer slagkrachtige beleidsinstrumenten blijven noodzakelijk om een doortastend openruimtebeleid te voeren.

Situering

Programmadecreet

De Vlaamse Regering stelt jaarlijks een programmadecreet op. Daarin staan maatregelen die de regering nodig vindt om de begroting van het volgende jaar te kunnen uitvoeren. Elk van de maatregelen van het programmadecreet slaat op een stukje van de begroting en kunnen gaan over uiteenlopende onderwerpen zoals onderwijs, leefmilieu, cultuur, fiscaliteit, welzijn, landbouw, enzovoort. De maatregelen moeten rechtstreeks verband houden met de begroting. Indien blijkt dat een bepaling van het ontwerp van programmadecreet geen rechtstreeks verband heeft met de begroting, wordt die uit het ontwerp van programmadecreet verwijderd¹. De Omzendbrief Wetgevingstechniek stipuleert bovendien dat normatieve autonome bepalingen die zonder beperking in de tijd gelden, niet in programmadecreten mogen worden

¹ Vlaams Parlement, Begrippenlijst: Programmadecreet. Cf. <https://www.vlaamsparlement.be/over-het-vlaams-parlement/begrippenlijst/programmadecreet>.

opgenomen². Ook in het vernieuwde kader van beleids- en regelgevingsprocessen³ van de Vlaamse Regering blijft het programmadecreet een jaarlijks terugkerend component:

	Beleidscyclus	Financiële cyclus	Beheerscyclus
Meerjarig	• Regeerakkoord/regeringsverklaring VR • Beleidsnota's ministers (28/10) • Meerjarenraming (28/10) • Beleids- en begrotingstoelichting (28/10)		Ondernemingsplan (31/3)
Jaarlijks	• Septemberverklaring VR (4^e ma) • Begroting (21/10 – 27/4) + Programmadecreet (28/10 – 30/4) • Beleids- en begrotingstoelichting (28/10 – 30/4)		
Uitvoering	• Toelichting over beleids- en begrotingsuitvoering (21/5)		Jaarrapport (31/3)
Effecten	• 'Prestatiebegroting'		

Figuur 1 Het programmadecreet in het vernieuwde kader van Vlaamse beleids- en regelgevingsprocessen conform Omzendbrief Beleids- en regelgevingsprocessen, 2019/11

Voornaamste Vlaamse fondsen voor lokale besturen

Het Gemeentefonds is één van de belangrijkste inkomstenbronnen voor de lokale besturen. De Vlaamse overheid verdeelt het fonds onder de gemeenten op basis van verscheidene maatstaven. Opzet van het fonds is het versterken van voldoende financieel draagvlak voor een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de burgers. Zo vermindert de inkomensongelijkheid tussen de lokale besturen die ontstaat door verschillen in de inkomens van de inwoners, de aanwezigheid van industrie en de kadastrale inkomens. Het criterium "Open ruimten" vormt een van de maatstaven bij de verdeling.

Het Investeringsfonds (Vlaams Fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen) beoogt de ondersteuning van investeringen in steden en plattelandsgemeenten. Het fonds bundelt drie bestaande financieringskanalen, nl. het Vlaamse grootstedenbeleid, het Plattelandsfonds en de stadsvernieuwingssubsidies. Met het reeds in 2014 gestarte Plattelandsfonds beoogde de Vlaamse overheid een extra ondersteuning van een aantal plattelandsgemeenten die door de economische crisis onder druk kwamen te staan. In 2017 kandelde het Plattelandsfonds in het Investeringsfonds in.

² Vlaamse Regering, Omzendbrief Wetgevingstechniek, 2009, art. 103.

³ Vlaamse Regering, Omzendbrief Beleids- en regelgevingsprocessen, 2019/11, hetwelk in voege trad bij de beëdiging van de nieuwe Vlaamse Regering op 2 oktober 2019.

Openruimtefonds

Art. 24 t.e.m. 27 van het voorliggend voorontwerp van decreet voorzien in de oprichting van een Openruimtefonds:

“Vanaf 2020 wordt op de begroting een algemene werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest ingeschreven, als gedeeltelijke compensatie van de kosten en minderontvangsten door de vrijwaring van de open ruimte en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.” (Art. 24)

Het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds bepaalt de omvang van de werkingssubsidie: in 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024 bedraagt de werkingssubsidie respectievelijk 20%, 40%, 60%, 80% en 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de centrumsteden en aangevuld met een jaarlijkse groeivoet van 3,5%. Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groeivoet van 3,5% toegepast.

De memorie van toelichting verduidelijkt de motivatie voor en het doel van het fonds, namelijk “het belang van het vrijwaren van open ruimte extra in de verf zetten” en “de inspanningen van gemeenten ten gevolge van het beheren van de open ruimte (...) valoriseren en (...) het behoud en de inrichting van de open ruimte (...) stimuleren”.

Bevriezing indexatie van Vlaamse subsidies voor werkingsmiddelen

Art. 39 van het voorontwerp van decreet voorziet in een algemene bevriezing van de indexatie van de Vlaamse subsidies voor werkingsmiddelen voor de komende legislatuur. Het artikel omvat tevens een reeks uitzonderingsbepalingen, onder meer voor maatwerkbedrijven en maatwerkdelingen.

Advies

Openruimtefonds

- [1] **De SALV onderschrijft het belang van de toekenning van meer middelen aan lokale besturen om de open ruimte te vrijwaren en te versterken.** De bestaande financieringsmechanismen blijken immers ontoereikend om de achteruitgang van de open ruimte in Vlaanderen tegen te gaan. Deze beleidsmaatregel ligt immers in lijn met eerdere aanbevelingen van de SALV om met bijkomende middelen de vrijwaring en het beheer van de open ruimte te ondersteunen⁴.
- [2] **Stem de definitie van de open ruimte af op de invulling van het begrip in de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.** De selectie (Art. 25) van de kadastrale categorieën (bos, tuin en park, woeste gronden, gekadastreerde wateren, akkerland, grasland, recreatieterreinen en boomgaarden) als basis voor de omvang van deze algemene werkingssubsidie behoeft nog nadere afstemming met de definitie van open ruimte in de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Tuinen, parken en recreatiegebieden worden in het BRV immers ingedeeld als ruimtebeslag⁵.
- [3] **Monitor de performantie van de maatregel in functie van duidelijke doelstellingen met betrekking tot de open ruimte.** Het voorontwerp van decreet schrijft de lokale besturen niet voor welke investeringen met de toegekende middelen kunnen worden gefinancierd. Bovendien houdt het voorliggend voorontwerp van decreet een vrij algemene omschrijving van de doelstellingen van het Openruimtefonds aan. Gelet op beide vaststellingen vraagt de SALV om ten gepasten tijde de performantie van het instrument te monitoren.
- [4] **Voor een deel van de Vlaamse plattelandsgemeenten vormt deze structurele ondersteuning een waardevolle aanvulling op de projectmatige subsidiëring via het Investeringsfonds.** Het Openruimtefonds is meer geschikt om tegemoet te komen aan de terugkerende werkingskosten die met het beheer van de open ruimte gepaard gaan. Het nieuwe fonds kan ook de ontwikkeling van een lokale langetermijnvisie voor de open ruimte stimuleren. De subsidieregeling bezorgt de lokale besturen bovendien geen bijkomende administratieve lasten. Tegelijk blijft het Investeringsfonds zeker relevant voor de ondersteuning van specifieke projecten.
- [5] **Meer slagkrachtige beleidsinstrumenten blijven noodzakelijk om de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen te realiseren.** De adviesraad meent dat

⁴ SALV en Minaraad, 29 juni 2012, Advies Voorontwerp van decreet tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds, 2012-11, zie <https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/2012.07.05-plattelandsfonds-definitief%20Minaraad%20SALV.pdf>; SALV en Minaraad, 28 oktober 2016, Advies Vlaams fonds (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen, 206-16: https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_ADV_20161028_fondsen_DEF.pdf. SALV en Minaraad, 17 maart 2017, Advies Besluit Vlaams fonds voor stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen, 2017-04: https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_ADV_20170302_bvrinvesteringen_DEF_homans.pdf

⁵ VR, 20 juli 2018, Strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, p. 4: https://www.ruimtevlaanderen.be/Portals/108/BRV_StrategischeVisie_VR20181307DOC.pdf

de omvang van de subsidie niet zal volstaan om meer ingrijpend openruimtebeleid te voeren, bijvoorbeeld om ongewenste verharding te ontmoedigen of om kernversterking en ontharding te bevorderen.

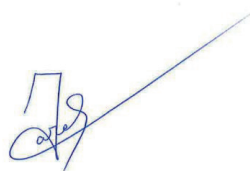
Bevriezing van de indexatie van Vlaamse subsidies voor werkmiddelen.

- [6] **De SALV waardeert dat het voorontwerp van decreet maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen ontziet bij de bevriezing van Vlaamse subsidies voor werkmiddelen.** Ook in de Vlaamse land- en tuinbouwsector combineren ondernemers professionele landbouwactiviteiten met bijzondere vormen van arbeidsinschakeling. De uitzonderingsbepaling geeft erkenning aan de onkosten en inspanningen die met die bedrijfsstrategie gepaard gaan.
- [7] **Zorg ervoor dat de bevriezing van de werkmiddelen in het onderwijs zich niet vertalen in een daling van de kwaliteit.** De Vlaamse land- en tuinbouwsector kon zich de afgelopen jaren verheugen op een stijging van het aantal leerlingen, studenten en cursisten die in de sector aan de slag willen gaan. Maar naast de kwantiteit aan arbeidskrachten is ook de onderwijskwaliteit belangrijk. Zo vereisen de digitalisering en robotisering de instroom van nieuwe kennis en competenties in de sector. Onderwijs en vorming vormen dus een essentiële motor voor de digitale revolutie⁶. De adviesraad vraagt dan ook om ervoor te zorgen dat deze generieke besparing de verdere uitbouw van een excellent landbouwonderwijs niet in de weg staat.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
voorzitter

Koen Carels
secretaris

Bijlage(n): -

Kopie: Hilde Crevits

⁶ Cf. SERV en VLOR, 25 maart 2019, Digitaliseringsagenda voor onderwijs en vorming, p. 2:
https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_VLOR_20190325_Oproepdigitaliseringsagenda.pdf

PROTOCOL NR. 97 HOUDENDE DE CONCLUSIES
VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN
IN DE VERGADERINGEN VAN HET
VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VOOR DE BASIS-EDUCATIE OP 24/10/2019

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR DE BASISEDUCATIE

Brussel, 08/11/2019

**PROTOCOL NR. 97 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR DE
BASISEDUCTIE OP 24/10/2019**

over

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Vervolg protocol nr. 97 – VOC BE

Brussel,

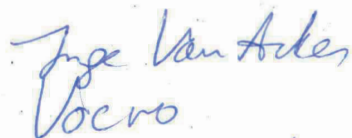
AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTER,

Ben WEYTS
Viceminister president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Voorzitter VOC BE

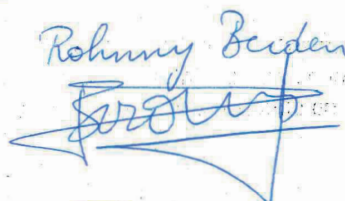
AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

Joke Van Acker
Vocero

Joke Van Acker

Rohanny Beiden
Buro

Joke Van Acker

LEDEN,

dhr. Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter VOC BE
2. dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, lid;
3. mevr Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw, lid,
4. dhr Bart SOMERS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, lid,
5. dhr Mathias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financien en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lid

de afvaardiging van de besturen, vertegenwoordigd door:

Mevr Inge VAN ACKER, directeur VOCVO

Mevr. Mevr. Joke DRIJKONINGEN, afgevaardigd bestuurder Federatie Centra voor Basiseducatie vzw

Dhr. Rohnny BERDEN, directeur CBE Limburg Midden-Noord

en de afvaardiging van de drie representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD)**, vertegenwoordigd door.

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris, ACOD-onderwijs

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris, ACOD-onderwijs

- de Christelijke Onderwijscentrale (COC), vertegenwoordigd door.

Mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris, COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs), vertegenwoordigd door.

Dhr. Marnix HEYNDRIKX, voorzitter, VSOA-Onderwijs

hebben geen akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020.**

De afvaardiging van de besturen van de Centra voor Basiseducatie verleent **een protocol voor niet akkoord** van het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020. Zij wensen hierbij de volgende opmerkingen te formuleren, meer bepaald met betrekking tot de artikels 39, 61 tot 64, 66 en 67 die betrekking hebben op de sector Basiseducatie.

We zijn blij dat de overheid de open end financiering voor de Centra voor Basiseducatie behoudt zoals vooropgesteld is met de ingang van het nieuwe financieringsdecreet. Ook het verderzetten van de jaarlijkse aanvullende leraarsuren en punten ten behoeve van de asielproblematiek is een positieve zaak. Door het behoud van deze twee maatregelen worden de CBE erkend in hun opdracht rond geletterdheid en toont de overheid dat ze het belang van werken aan geletterdheid zoals omschreven in het Vlaamse Regeerakkoord ernstig neemt. Dit valt echter niet te rijmen met een generieke besparing van 6% op de werkingsmiddelen en de geplande niet-indexering van de subsidies, zowel voor de Centra Basiseducatie als voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Volwassenenonderwijs.

De besparing van 6% op de werkingstoelage van de Centra voor Basiseducatie (art. 63 en 67) en op de aanvullende werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek (art. 66) heeft verstrekken gevolgen voor de centra. Het grootste deel van de werkingsmiddelen wordt ingezet voor infrastructuur en inrichting van leslokalen met aangepaste (digitale) middelen. Om antwoord te kunnen geven op de groei van de voorbije jaren hebben de centra moeten investeren op lange termijn. Een mindering van middelen die toch als stabiel mochten beschouwd worden, is dan zwaar. Om de te verwachte groei op een kwaliteitsvolle manier te kunnen ondersteunen, moet er ook meer geïnvesteerd kunnen worden. Zo is de inzet van digitale materialen (digiborden, beamers, computers) in deze tijd onontbeerlijk, maar dit betekent ook duurdere investeringen. We hebben deze investeringen nodig om onze opdracht met betrekking tot het werken aan digitale geletterdheid, zoals het Vlaamse Regeerakkoord stelt, ten volle te kunnen uitvoeren. Ook verplaatsingskosten naar de lesplaatsen in de regio wegen bij veel centra zwaar door in de werkingsmiddelen. Samenwerkingsverbanden opzetten met partners in de regio, een essentieel onderdeel om NT2 en geletterdheid op maat te kunnen aanbieden, betekent ook veel verplaatsingen en komen dus ook onder druk te staan. Besparen op werkingsmiddelen betekent een besparing op kwaliteit en een beknotting van de werking.

Bovenop de 6% generieke besparing wordt de index bevroren voor de niet-loon component van de subsidie voor de volledige legislatuur (art. 39). Er was reeds een indexbevrozing in 2017, 2018 en 2019. Nu komt er opnieuw een bevrozing voor 4 jaren. Dit betekent een continuering van de koopkrachtvermindering van de centra en dus een verdere aanslag op de werkingsmiddelen. Zoals hierboven gesteld, staat dit in schril contrast met de verdere uitbouw van een geletterdheidsaanbod, een aanbod waarvan de Vlaamse Regering meermaals het belang onderstreept.

Art. 64 bepaalt een besparing van 6% op de aanvullende werkingstoelage Centra voor Basiseducatie. Dit betreft de middelen die door de statutarisering van het personeel van de CBE zijn vrijgekomen. Met het protocol (74) dat in 2017 tussen de overheid en de sociale partners werd afgesloten, werd vastgelegd dat deze middelen, die in oorsprong personeelsmiddelen waren, integraal zouden terugvloeien naar de centra. Door de inkanteling van de middelen in de reguliere middelen (vastgelegd in OD XXIX) werd een deel van deze middelen als werkingsmiddelen gekleurd. Door ook op deze middelen 6% generieke besparing toe te passen, schendt de overheid de gemaakte afspraak over een volledige terugvloeiing ervan naar de centra.

Hoewel er met de generieke besparing van 6% in hoofdstuk 10 Onderwijs en Vorming geen besparingen op personeel beoogd wordt, zal deze 6% besparing voor Vocvo (art. 61) wel een besparing op personeelsmiddelen inhouden.

Art. 62 betreft een besparing op het onderwijs aan gedetineerden, meer bepaald een 6% vermindering op de subsidies voor de onderwijscoördinatie in de gevangenissen door Vocvo. Om in de gevangenissen een degelijk cursusaanbod uit te bouwen zijn onderwijscoördinatoren broodnodig. De onderwijscoördinatie dient in elke gevangenis op een kwaliteitsvolle manier te worden uitgevoerd, conform de opdracht van de Vlaamse overheid. De vermindering van de

subsidies betreft een rechtstreekse besparing op personeelsmiddelen. Het gaat om een vermindering voor een opdracht die nu reeds kampt met een tekort aan middelen. Het bedrag van de subsidie is al een hele tijd ongewijzigd gebleven en door de overheid wordt er geen rekening gehouden met een stijgende anciënniteit van onderwijscoördinatoren. Dit noopte Vocvo dit jaar reeds tot de beslissing om een voltijdse onderwijscoördinator minder in te zetten. Een extra besparing zal dan ook consequenties hebben op de werking in de gevangenissen. Hoewel er tijdens onderhandelingen duidelijk openheid was voor gesprek, kunnen we omwille van bovenstaande niet akkoord gaan met artikel 62. We zijn wel verheugd dat de minister van Onderwijs open staat voor een gesprek op korte termijn om tot een goede oplossing voor de onderwijscoördinatie te komen.

ACOD Onderwijs geeft **een protocol van niet akkoord** bij het VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2020

Vlaamse Regering, wees wijs en investeer in onderwijs met bijkomende middelen, niet door het verschuiven van middelen van het ene naar het andere niveau of door broodnodige vastleggingskredieten voor hervorming niet of beperkt uit te voeren

Als we willen excelleren in de basiseducatie en kwaliteitsvol onderwijs blijvend willen aanbieden zal dit alleen mogelijk worden met extra investeringen in de volledige onderwijssector

De generieke maatregelen die genomen worden op de subsidie van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs (VOCVO) is nefast voor de werking en brengt de decretale opdracht in gevaar, niet in het minst het lesgeven aan gedetineerden.

Bij het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 geeft COC een protocol van niet- akkoord omwille van volgende redenen:

Hoewel de Vlaamse Regering geen fetisj maakt van een begroting in evenwicht en stelt een investeringsregering te zijn, bespaart ze toch op onderwijs. Bovendien vallen besparingen moeilijk te rijmen met de ambities die ingeschreven staan in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 in het licht van de uitdagingen die op onderwijs afkomen.

Op de vraag hoe de Vlaamse Regering aan het besparingspercentage van 6 procent op de werkingsmiddelen komt voor de periode 2020-2024 en welke criteria bepaalden welke onderwijsniveaus al dan niet gevat worden door deze maatregel, kreeg COC als antwoord dat de grootste zorg gaat naar de kleinsten. Dat het basisonderwijs ontzien wordt van deze (en andere) besparingsmaatregelen, begrijpt COC volkomen. Het secundair onderwijs daarentegen wordt dan wel ontzien van de besparingen van 6 procent maar wordt wel getroffen door de niet-indexering op de werkingsmiddelen de komende jaren. En het motief 'aandacht voor de kleinsten' is ook van toepassing op het deeltijds kunstonderwijs waar beide besparingen wel worden doorgevoerd. Het aangehaalde motief wordt op zijn minst niet consequent gehanteerd. Hoe leg je bijvoorbeeld uit aan een kind van de basisschool dat het in de academie minder recht heeft op goed en voldoende didactisch materiaal om zich te ontplooien?

COC kan bijgevolg alleen maar akte nemen van de verdeelsleutel die de Vlaamse Regering heeft gehanteerd om de besparingen op het onderwijs te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus. De Vlaamse Regering is er tijdens de onderhandelingen niet in geslaagd andere argumenten te geven voor deze verdeelsleutel. COC stelt dus een ongelijke behandeling van sectoren vast. Hopelijk is dit ontwerp van decreet geen voorbode van hoe Vlaanderen ook in de toekomst wil gaan besparen op onderwijs. Die bezorgdheid is mede ingegeven door de meerjarenbegroting en de mogelijke gevolgen voor het personeel. Als de verdere plannen van de

regering doorgang vinden, staat de kwaliteit van het onderwijs op de helling in het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs, de centra voor basiseducatie en de centra voor leerlingenbegeleiding. In andere beleidsdomeinen kan men misschien de tering naar de nering zetten door taken af te stoten of sponsors te zoeken. Bovendien dreigen de in het regeerakkoord beloofde investeringen hoogstens een vestzak broekzakoperatie te worden tussen de onderwijssectoren. En bovenop de maatregelen in dit voorontwerp van de decreet staan sommige onderwijssectoren nog verdere besparingen te wachten, onder andere via het milderen van de groeipaden voor de omkaderingsmiddelen.

Investeringen in de scholenbouw zijn nodig. Maar minder werkingsmiddelen kunnen een negatief effect hebben op het pedagogisch-didactisch comfort van de leraren. En dat comfort bepaalt mee de kwaliteit van ons onderwijs. Op het moment van de onderhandelingen vond SETT (School Education Transformation Technology) plaats. Op dit evenement in Vlaanderen over de toekomst van het onderwijs komen thema's als onderwijstransformatie en -technologie aan bod. Die technologieën en transformaties lijken plots ver af. Met de verdere afbouw van de werkingsmiddelen dreigen die scholen en instellingen die getroffen worden door deze besparingen immers binnenkort terug voor het krijtbord te moeten kiezen. Wanneer de vaste uitbatingskosten - die wellicht ook nog zullen stijgen de volgende jaren - betaald zijn, blijven er zo immers minder middelen over voor didactisch materiaal. Minder personeel (door vermindering van de werkingsmiddelen) heeft bovendien ook een impact op de werkomstandigheden van de overblijvende personeelsleden. Structurele besparingen bieden geen oplossing voor structurele problemen.

COC heeft volgende specifieke opmerkingen:

- De besparing op de middelen die ingekanteld zijn ten gevolge van de statutarisering van de sector basiseducatie is pijnlijk. Dat waren projectmiddelen. Door de inkanteling van die middelen zakte het benoemingspercentage. COC verwacht van de overheid nu dan ook een initiatief om het benoemingspercentage in deze sector terug te laten stijgen.
- COC waardeert de aanvullende leraarsuren, vte en punten in het kader van de asielcrisis.
- Een besparing van 6 procent in bepaalde diensten zoals het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs, heeft rechtstreeks gevolgen op de (werking van de) personeelsformatie. Personeelsverlies is voor COC onaanvaardbaar. Bovendien dreigt ook de decretale opdracht niet uitgevoerd te kunnen worden.
- Het is niet duidelijk welke initiatieven de overheid in de toekomst zal nemen in het kader van onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen. Er wordt een blanco cheque gevraagd door de Vlaamse Regering machtiging te geven om bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden te bepalen. Blijkbaar worden er dus middelen voorzien (hoeveel is niet duidelijk) voor maatregelen die nog niet gekend zijn. In het regeerakkoord is echter voorzien dat de huidige set van maatregelen (eerst) geëvalueerd en geoptimaliseerd wordt.

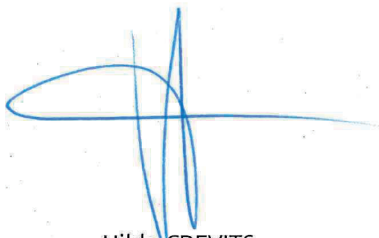
Tenslotte werd aan de onderhandelingstafel meegedeeld dat alle suggesties om middelen te vinden of besparingen te milderen, mogen worden bezorgd. COC gaat graag op die vraag in en zal daarover zeker mee nadenken. Er is wel een belangrijke voorwaarde. De gevonden middelen moeten prioritair worden ingezet om de besparingen te milderen in die sectoren die getroffen werden of zullen worden.

Met betrekking tot het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 geeft het VSOA Onderwijs **een protocol van niet akkoord** en maakt hierbij volgende opmerkingen.

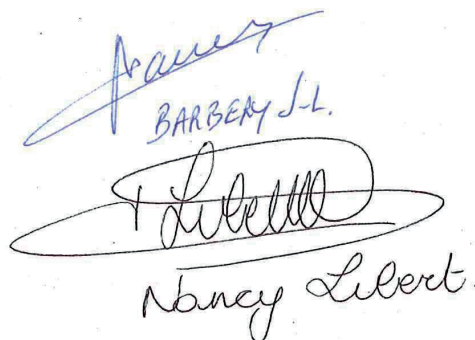
Het VSOA onderwijs kant zich principieel tegen elke vorm van besparingen in het onderwijs, een kwaliteitsvol onderwijs – en niet in het minst in de Centra voor de Basiseducatie - vereist namelijk ten allen tijde de nodige middelen.

Voor het VSOA Onderwijs is de vermindering van de werkingstoelage per lesuursist van 1,9938 euro naar 1,8741 euro en dit in het kader van de generieke besparingsmaatregel van 6 % dan ook onaanvaardbaar. Des te meer er daarbovenop ook nog eens wordt bespaard op de aanvullende werkingstoelagen en deze eveneens met 6 % worden verminderd.

Vervolg protocol nr. 97 – VOC BE

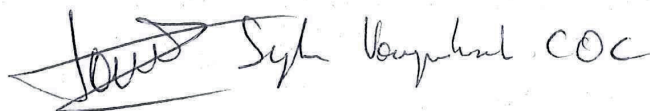
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:Voor de Algemene Centrale der Openbare
Diensten (ACOD):

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Economie,
Innovatie, Werk, Sociale economie en
landbouw

BARBERY S.L.
Nancy Libert

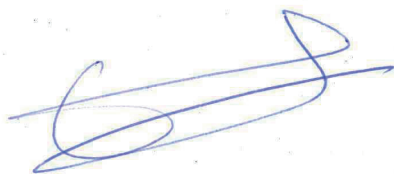
Voor de Christelijke Onderwijscentrale (COC):

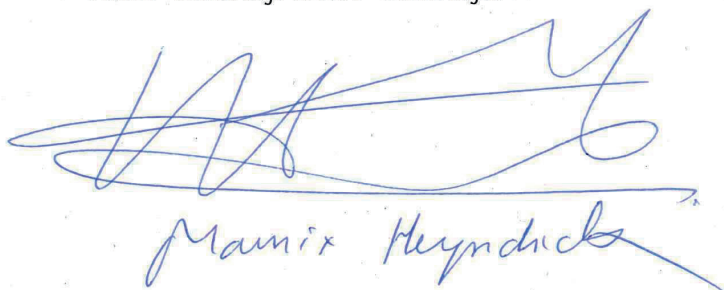
Syb Vergheul COC

dhr. Bart SOMERS
Viceminister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke
Kansen

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar
Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs):

Mathias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

Maxim Heyndrickx

PROTOCOL NR. 100 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS
ONDERHANDELINGSCOMITÉ VOOR HET HOGER ONDERWIJS EN HET
UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS OP 24/10/2019

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT

Brussel, 08/11/2019

PROTOCOL NR. 100 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT OP 24/10/2019

over

het **voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

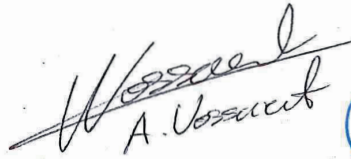
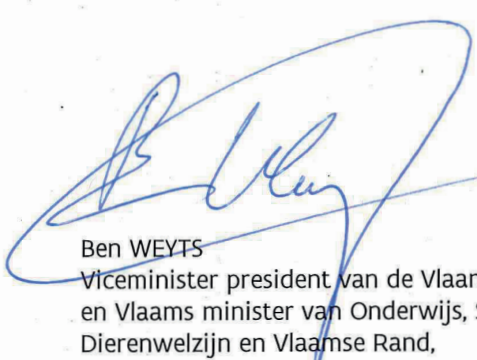
Vervolg protocol nr. 100 – VOC HO

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

A. Vervaeke
Simon Van Damme
Ben WEYTSViceminister president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
Voorzitter VOC HO

LEDEN,

Jan JAMBONMinister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit.

1. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter VOC BE
2. dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, lid;
3. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw, lid;
4. dhr. Bart SOMERS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, lid,
5. dhr. Mathias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lid

de afvaardiging van de besturen, te weten:

Dhr. Alain VOSSAERT, directeur personeel, Katholieke Hogeschool VIVES
Dhr. Simon VAN DAMME, algemeen directeur LUCA School of Arts

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door.

Dhr. Marc BORREMANS, adjunct-algemeen secretaris, ACOD-onderwijs
Dhr. Lorenzo EECLOO, afgevaardigde ACOD-overheidsdiensten

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (de Christelijke Onderwijscentrale COC en ACV-openbare diensten), vertegenwoordigd door.

Dhr. Jan SOONS, nationaal secretaris, COC
Dhr. Chris HERREMANS, secretaris ACV-openbare diensten, Vlaamse universiteit

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Wauter LEENKNECHT, secretaris-onderhandelaar, VSOA-onderwijs
Dhr. Marnix HEYNDRIKX, voorzitter, VSOA-onderwijs

hebben geen akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **voontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020.**

De universiteiten betreuen de effectieve besparingen op hun diverse groeipaden zoals voorzien in het Integratiedecreet. Dit aligneert niet met het streven naar excellentie dat terecht centraal staat in het regeerakkoord. Zoals in het rapport van het Rekenhof "Integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten"^[1] wordt toegelicht, werden ook tijdens de vorige

legislatuur om besparingsredenen de bedragen die aan de universiteiten worden toegekend om de geïntegreerde opleidingen te organiseren en het groeipad om deze opleidingen te versterken, verminderd. In concreto komt het erop neer dat de universiteiten sinds 2013 belast zijn met de uitbouw van de academische hogeschoolopleidingen. Zoals VARIO^[2] in 2012 terecht stelde betekent academisering de opbouw van onderzoekscapaciteit en zijn hier bijkomende middelen voor nodig. Uit het rapport van het Rekenhof blijkt echter dat de waarde per financieringspunt voor het variabel onderwijsdeel lager is in de universiteitenenveloppe (2016) dan in de hogeschoolenveloppe (2013) (48,28 euro versus 57,44 euro). Ook blijkt uit hetzelfde rapport dat de universiteiten meer middelen uitgeven aan deze opleidingen dan ze ontvangen van de overheid. Hiermee rekening houdend, zal het nu opnieuw uitstellen van deze groeipaden de druk op de universiteit in zijn geheel en bij het personeel van deze opleidingen in het bijzonder nog verhogen. Tevens merken de universiteiten nog het overslaan van twee kliks op, waardoor de druk op de nodige capaciteitsuitbouw nog verhoogt.

De besturen rekenen erop dat, van zodra er budgettaire ruimte bij de Vlaamse overheid is, de vooropgestelde middelen alsnog worden toegekend aan de universiteiten om de nodige investeringen alsnog te kunnen uitvoeren.

De universiteitsbesturen betreuren tot slot dat de werkingscomponent uit de enveloppe opnieuw niet wordt geïndexeerd.

^[1] Rekenhof (juli 2018) *Integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten*. Brussel: Rekenhof.

^[2] VARIO (2012) *advies 165 Integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten*. Brussel: VARIO.

De onderhandelaars van de hogescholen betreuren dat de opstap van extra budgettaire ruimte in 2020 die door de minister van Onderwijs was aangekondigd bij de voorstelling van het regeerakkoord, niet in het voorontwerp van decreet is voorzien. Daarom wordt **een protocol van niet-akkoord gegeven**.

ACOD Onderwijs geeft **een protocol van niet akkoord** bij het VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2020.

Vlaamse Regering, wees wijs en investeer in onderwijs met bijkomende middelen, niet door het verschuiven van middelen van het ene naar het andere niveau of door broodnodige vastleggingskredieten voor hervorming niet of beperkt uit te voeren.

Als we willen excelleren in onderwijs en kwaliteitsvol onderwijs blijvend willen aanbieden zal dit alleen mogelijk worden met extra investeringen in de volledige onderwijssector.

FCSOD verwijst voor dit protocol, opgemaakt voor het VOC HO, eveneens naar het protocol dat door COC werd ingediend voor de onderhandelingen in het niet hoger onderwijs.

FCSOD betreurt de besparingen die in het hoger onderwijs worden uitgevoerd. Hoewel we waarderen dat er delen uit de besparingen worden gehaald, kan niet voorbij gegaan worden aan de noden in het hoger onderwijs en waar de laatste jaren uitdrukkelijk op werd gewezen. We vragen dan ook consequent een verhoging van de middelen per student voor het hoger onderwijs.

We zien dat hier én opnieuw een besparing én opnieuw een erosie op de middelen hoger onderwijs plaatsvindt

FCSOD kan hier dus niet mee akkoord gaan en geeft dus een protocol van **niet akkoord**

Verder werd tijdens de onderhandeling opgemerkt dat hogescholen die relatief meer personeelsuitgaven in hun enveloppe hebben, extra getroffen door de 80/20 regeling. Dit toont eens te meer de grenzen aan van de enveloppefinanciering aan voor wat het luik personeelsuitgaven betreft

Met betrekking tot het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 geeft het VSOA Onderwijs **een protocol van niet akkoord** en maakt hierbij volgende opmerkingen:

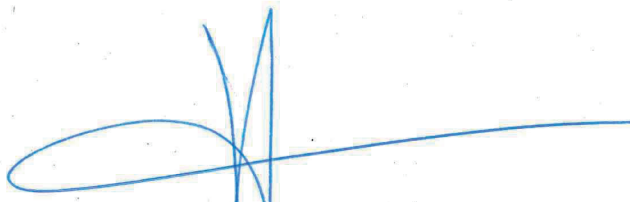
Het VSOA onderwijs kant zich principieel tegen elke vorm van besparingen in het onderwijs, een kwaliteitsvol onderwijs vereist namelijk ten allen tijde de nodige middelen.

Voor het VSOA Onderwijs is de vermindering van de subsidie zoals vermeld in art 52 en art 53 in het kader van de generieke besparingsmaatregel van 6 % dan ook onaanvaardbaar.

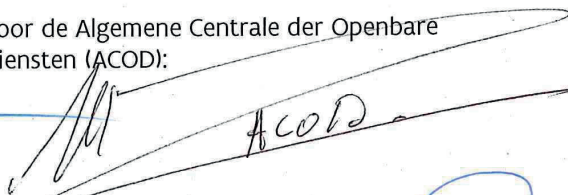
Vervolg protocol nr. 100 – VOC HO

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare
Diensten (ACOD):

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Economie,
Innovatie, Werk, Sociale economie en
landbouw

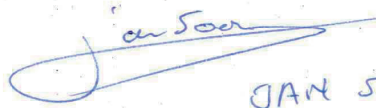

LORENZO EECLOO

Voor de Christelijke Onderwijscentrale (COC):

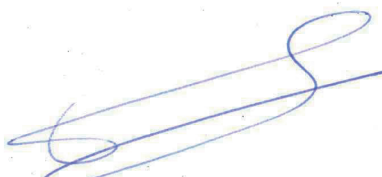

Bart SOMERS
Viceminister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke
Kansen

JAN SOONS

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar
Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs):

Mathias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

M. HEYNDRIJCKX

PROTOCOL NR. 144 HOUDENDE DE CONCLUSIES
VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN
IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:
SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS (VLAAMSE GEMEENSCHAP);
COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – AFDELING 2 –
ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP";
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 08/11/2019

PROTOCOL NR. 144 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 24/10/2019

over

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit.

- 1 dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, voorzitter sectX-C2
- 2 dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter OOC
- 3 mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw – lid,
- 4 dhr. Bart SOMERS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen – lid,
- 5 dhr. Mathias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

en de afvaardiging van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- **het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers** (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Mevr. Lieve VANSINTJAN, coördinatie OKO

- **het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door.

Dhr. Luc COPPIETERS, adviseur

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers geeft bij de artikelen die betrekking hebben op onderwijs van het voorontwerp van decreet zoals het voorligt **een zeer gedeeltelijk akkoord**

- OKO mist een consistente **visie** en een globaal **zicht** op de huidige en toekomstige maatregelen
 - Het is voor OKO onvoldoende duidelijk vanuit welke visie de keuzes die opgenomen zijn in dit voorontwerp van decreet werden genomen. Het kan niet zijn dat het regeerakkoord zeer ambitieuze kwaliteitseisen vooropstelt en tegelijkertijd de boodschap geeft dat er op middelen van de scholen en de schoolbegeleiders bespaard zal worden.
 - OKO heeft geen globaal zicht op de keuze voor besparingen, het tijdsplan en de uitrol ervan voor de scholen van het leerplichtonderwijs en de pedagogische begeleidingsdiensten (terreinen die OKO in het bijzonder aanbelangen). Besparingen

in dit programmadecreet voorgesteld worden nog verzaagd door de specifieke besparingen die in het vooruitzicht werden gesteld voor de zelfde onderwijssectoren.

- De besparingen op **werkingsmiddelen** zijn ingrijpend voor het secundair onderwijs.
 - OKO vindt het evenwel positief dat de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs wordt ingeschreven en dat het **basisonderwijs** gespaard blijft van de besparingsmaatregelen op de werkingsmiddelen.
 - Voor de **secundaire scholen** van OKO zullen de aanhoudende besparingen op werkingsmiddelen, door de generieke maatregel en de bevrozing van de indexeringscoëfficiënt, hard aankomen.
 - Niet alle kosten die gemaakt moeten worden zijn samendrukbaar, aldus dreigt er geraakt te zullen worden aan de kwaliteit.
 - Scholen hebben stijgende leerlingenaantallen en staan voor uitdagingen voor het huren, inrichten of bouwen van bijkomende lesplaatsen. In het vrij onderwijs moet hiervoor nog altijd 40% door de school zelf geïnvesteerd worden. Ook deze engagementen staan onder druk.
- OKO kan daarenboven niet akkoord gaan met de geplande besparingen voor de **pedagogische begeleidingsdiensten**
 - De verwachtingen naar de pedagogische begeleidingsdiensten toe zijn, door de recente visitatie, door de kwaliteitseisen en door de vele vragen om ondersteuning van de scholen erg hoog. Daarom moeten er voldoende middelen ter beschikking blijven om de begeleidingsopdracht vanuit de eigen visie kwaliteitsvol waar te kunnen maken.
 - Voor de vier kleine pedagogische begeleidingsdiensten van OKO is een aparte organisatieregeling ingeschreven in het kwaliteitsdecreet. Het rapport van de commissie Monard gaf recent nog mee dat het essentieel is dat een minimumcapaciteit voor de begeleidingsdiensten, verbonden aan de kleine koepels van OKO wordt gegarandeerd door het toekennen van telkens een extra begeleider. Samenwerking vanuit eigenheid is daarbij voor de kleine koepels een meerwaarde maar is niet te begrijpen als een besparingsmaatregel. In deze context komt de voorgestelde besparing hard aan voor de kleine pedagogische begeleidingsdiensten.

Protocol van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen in verband met het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een **protocol van gedeeltelijk akkoord**.

Eenzijds wil Provinciaal Onderwijs Vlaanderen haar appreciatie uitspreken voor de inspanningen van de overheid om een aantal sectoren binnen onderwijs vrij te stellen van een aantal structurele besparingen.

Anderzijds kan Provinciaal Onderwijs Vlaanderen dit programmadecreet niet onvoorwaardelijk ondersteunen door de impact die de voorgestelde besparingen zullen hebben op het secundair en volwassenenonderwijs, het speerpunt van het onderwijs in onze 5 provincies.

Zeker in het licht van de uitrol van de matrix en de nieuwe inhoudelijke invulling van de studierichtingen in het secundair onderwijs via de nieuwe (specifieke) eindtermen - al dan niet in combinatie met beroepscompetenties - zal dit o.a. extra investeringen via de werkingsmiddelen vragen om te blijven excelleren. Daarnaast wil Provinciaal Onderwijs Vlaanderen blijven inzetten op een kwaliteitsvol levenslang en levensbreed leren dat flexibel inspeelt op de noden van het werkveld, de digitalisering en NT2.

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen vraagt daarom een doorgedreven en constante monitoring van de invloed van de besparingsartikelen op de kwaliteit van ons onderwijs om zo nodig bij te sturen waar dit noodzakelijk zou blijken te zijn.

De vernieuwing van het secundair onderwijs zal een extra inspanning vergen van zowel de besturen, de scholen als van de pedagogische begeleidingsdienst. Men moet blijvend monitoren om te zien of deze drie belangrijke actoren hun taak nog naar behoren kunnen uitvoeren - met aandacht voor de draagkracht van mensen - zodat de leerling/cursist ook in de volgende jaren krijgt waar hij of zij recht op heeft, kwalitatief hoogstaand onderwijs zowel op algemene kennis als op beroepskennis.

De bovenvermelde afvaardiging van de overheid,

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door.

Dhr. Chris SMITS, secretaris -generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Marc KEPPENS, directeur Dienst Personeel

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door.

Dhr. Marc SMETS, afdelingshoofd
Dhr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door.

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking
Mevr. Hildegard SCHMIDT, verantwoordelijke belangenbehartiging

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris, ACOD-onderwijs
Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris, ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Ann HUYBRECHTS, vrijgesteld secretaris - beleidsondersteuner, COV
 Dhr. Filip VANDENBERGHE, nationaal secretaris, COC
 Mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris, COC
 Dhr. Koen VAN KERKHOVEN, secretaris-generaal, COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door.

Dhr. Marnix HEYNDRIKX, voorzitter, VSOA-Onderwijs

hebben geen akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020**

Protocol van niet akkoord bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2020

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van niet akkoord bij het bovengenoemd decreet

Katholiek Onderwijs Vlaanderen stelt vast dat dit programmadecreet de begrotingsmaatregelen slechts partieel opneemt. Deze methodiek maakt het moeilijker om een inschatting van de totaliteit te maken. In ieder geval drukt Katholiek Onderwijs Vlaanderen de hoop uit om betrokken te worden bij de bepaling van de modaliteiten van de maatregelen die nog aangekondigd zijn.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen heeft geen zicht op de door de Vlaamse Regering gebruikte criteria en kan er niet mee akkoord gaan dat sommige sectoren, zoals pedagogische begeleiding, secundair onderwijs, volwassenenonderwijs en DKO getroffen worden door en de generieke besparingen en door punctuele maatregelen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan niet akkoord gaan met de niet-indexering van het niet-loongedeelte (40 %) van de werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs en het DKO. Deze niet-indexering voor het secundair onderwijs is een continuering van de aanhoudende besparingen van de voorbije begrotingsjaren en pleegt eens te meer een zware aanslag op de koopkracht van de secundaire scholen. Deze aanhoudende besparingen leggen een zware hypotheek op een kwaliteitsvolle organisatie van onderwijs en zullen ertoe leiden dat de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs niet langer over de financiële middelen beschikken om de eigen bijdrage voor investeringen in infrastructuur te betalen.

Naast de generieke besparingen van 6% bevat het programmadecreet een aantal maatregelen (zie art. 65, 66 en 67) die een besparing betekenen op het nieuw financieringsdecreet dat nooit in zijn oorspronkelijk goedgekeurde versie zal worden uitgevoerd. Deze besparingen in het volwassenenonderwijs staan in schril contrast met het belang van levenslang leren dat toeneemt met de dag. De arbeidsmarkt is krap, bepaalde profielen en skills zijn moeilijk te vinden en tegelijkertijd evolueren de jobs door diverse trends waaronder technologie en digitalisering. Ook het regeerakkoord onderstreept het belang van levenslang leren. In de praktijk ziet Katholiek Onderwijs Vlaanderen weinig van de ambitie om de huidige participatie van 8,5 % om te buigen naar 20 %.

Vrij CLB Netwerk kan niet akkoord gaan met de besparing van 909.000 euro op de werkingsmiddelen van de CLB's. Deze besparing komt bovenop jarenlange besparingen en niet-indexeringen, hierdoor worden de werkingsmiddelen van de centra quasi teruggebracht naar het jaar 2000. In 2000 was er een werkingsbudget van 4558 euro per omkaderingsgewicht. Met de toepassing van de hier voorgestelde besparingen komt het werkingsbudget per omkaderingsgewicht uit op 4742,3 euro. De audit over de werking van de CLB's van november 2015 stelde dat wat betreft de werkingsmiddelen veel elementen in de richting wijzen dat de bodem bereikt is, of dat men zelfs door de bodem zit. We merken op dat heel wat van de kosten van de CLB's rechtstreeks gelinkt zijn aan de leerlingen. Denken we maar aan de vaccinatie, testmaterialen, enz. Kostendrijvers waar niet kan op bespaard worden indien we de kwaliteit en de veiligheid van onze jongeren niet in het gedrang willen brengen. Wij vragen dan ook met aandring om in samenspraak oplossingen te zoeken voor de precaire financiële situatie van de CLB's.

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat **niet akkoord** met het voorontwerp

Het GO! kan het bezwaarlijk eens zijn met een nieuwe zware besparingsronde, rekening houdend ook met de, overigens terechte, scherpe focus op een performant en kwaliteitsvol onderwijs in het Vlaamse regeerakkoord.

Het GO! betreurt dat de besparingen lineair gebeuren, zonder een debat vooraf over de (kern)taken.

Het GO! wil ook nogmaals onder de aandacht brengen dat het (als enige) de grondwettelijke opdracht heeft de vrije onderwijskeuze van de ouders te garanderen en dat het voor zijn financiering uitsluitend afhankelijk is van de Vlaamse overheid.

Zo volstaan de Vlaamse overheidsmiddelen, bij wijze van voorbeeld, nú al bijlange na niet om er een ordentelijk deeltijds kunstonderwijs mee te organiseren. In de voorbereidende stukken voor het nieuwe decreet DKO rekende de overheid dan ook expliciet op een substantiele bijkomende inbreng door de gemeenten. In de uiteindelijke toelichting bij het decreet werd die passage dan wel weggelaten, aan de structurele onderfinanciering van het deeltijds kunstonderwijs heeft die weglating niets gewijzigd. Het GO! dringt erop aan dat de overheid bij de evaluatie van het decreet ook kijkt naar de gevolgen voor de financiering van het deeltijds kunstonderwijs in het GO! van die, ondertussen stilzwijgende, aanname.

Het is vooralsnog niet duidelijk op welke wijze de besparing (580.000 euro) die moet worden gerealiseerd op de werkingsbudgetten van de pedagogische begeleidingsdiensten, over de verschillende deelbudgetten zal worden verdeeld. Het GO! ondersteunt de vraag van de sociale partners om de besparing op de middelen voor de ondersteuning van de Nederlandstalige scholen in Brussel (artikel 27/2 kwaliteitsdecreet) te spreiden over het hele oorspronkelijke bedrag in de artikelen 27/1 en 27/2. Het bedrag in artikel 27/2 is namelijk een rompbudget: de ondersteuningsopdracht in Brussel werd in een vorige legislatuur verdeeld over de begeleidingsdiensten enerzijds (art. 27/2) en het Onderwijscentrum van de Vlaamse Gemeenschapscommissie anderzijds (art. 27/1). Vorig jaar werden de middelen uit artikel 27/1 (de helft van het budget) vanuit het onderwijsbudget doorgeschoven naar de dotatie van de VGC.

Extra-werkingsmiddelen voor het aanbieden van de verschillende levensbeschouwingen in het basisonderwijs zijn er enkel voor lagere-schoolleerlingen. Het GO! neemt akte van de toezegging

door de overheid een en ander te herbekijken, mocht bij de verlaging van de leerplichtleeftijd blijken dat het officieel onderwijs een levensbeschouwelijk aanbod moet garanderen voor kleuters vanaf 5 jaar.

OVSG geeft een protocol van niet akkoord bij het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

In dit protocol beperkt OVSG zich tot de maatregelen zoals opgenomen in dit programmadecreet. We willen evenwel onze ongerustheid uiten over de bijkomende besparingen in Onderwijs, zoals opgenomen in de meerjarenraming. Dit betekent voor verschillende onderwijssectoren (zoals SO, volwassenenonderwijs, CLB, PBD, ...) een meervoudige besparing tot in 2024.

1. Investerings in het basisonderwijs

OVSG waardeert de budgettaire inspanningen voor zowel het gewoon als het buitengewoon basisonderwijs in de gelijktrekking van de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs met deze van het lager onderwijs.

Aanvullend hierbij waarderen we dat het (buitengewoon) basisonderwijs niet onder het toepassingsgebied valt van de niet-indexering van de werkingsmiddelen.

2. Cumulatief effect van de niet-indexering van de werkingsmiddelen

Rekening houdend met de meerjarenraming, ingediend door de Vlaamse regering in het Vlaams parlement, beperkt de niet-indexering van de werkingsmiddelen in het (buitengewoon) secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs zich niet tot één schooljaar maar wordt deze doorheen de gehele legislatuur toegepast. Deze 'cumulatieve besparing' leidt tot een koopkrachtverlies dat zich doorzet tot in 2024. Gecombineerd met een leerlingenaangroei in zowel het secundair onderwijs als het deeltijds kunstonderwijs betekent dit dat beide onderwijsniveaus niet ten volle de te verwachten inkomsten zullen genereren.

In het bijzonder voor het deeltijds kunstonderwijs vragen we aandacht voor de niet-indexering gedurende de volledige legislatuur. De huidige werkingsmiddelen behoren tot de laagste binnen het beleidsdomein Onderwijs en zijn al jarenlang ontoereikend.

3. Generieke besparing 6%

Op het eerste zicht lijkt met dit programmadecreet voor Onderwijs een generieke besparing voor te liggen van 6% op de subsidies vanuit Onderwijs.

We betreuren de lineariteit van deze generieke maatregel en vragen dat bij deze vooropgestelde besparingen rekening zou worden gehouden met de prioriteiten van deze regering om maximaal de klasvloer te besparen en in te zetten op excellent onderwijs.

OVSG vraagt uitdrukkelijk om een overzicht te ontvangen van alle organisaties/actoren die geheel of gedeeltelijk, regulier of projectmatig gesubsidieerd worden door Onderwijs. Dit geeft ons de mogelijkheid om alternatieve voorstellen te formuleren zodat er op de reguliere werking van de onderwijsactoren minimaal bespaard wordt.

4. Cumulatieve besparingen in het Programmadecreet 2020 én in relatie tot de meerjarenraming

Om de besparingen voor het beleidsdomein Onderwijs in het juiste perspectief te plaatsen, moeten we uitdrukkelijk wijzen op de cumulatieve impact binnen het programmadecreet alsook het besparingsperspectief dat uitgewerkt is in de meerjarenraming

Met betrekking tot de besparingen richt het programmadecreet zich voornamelijk op de werkmiddelen (alhoewel met werkmiddelen ook personeel aangesteld wordt). Meer specifiek wordt het deeltijds kunstonderwijs cumulatief gevat door de besparingen in het programmadecreet: met name een eerste keer door de niet-indexering van de werkmiddelen én een tweede keer door een vermindering van de werkmiddelen met 6%. Dit is onaanvaardbaar en kan, gezien de beperktheid van de huidige werkmiddelen, niet gerechtvaardigd worden. OVSG vraagt om de 6% besparing op de werkmiddelen van het DKO en de Beiaardschool (ter waarde van €276 000) ongedaan te maken en dit bedrag in mindering te brengen van belendende initiatieven/projecten/actoren die geen kerntaak vormen voor de reguliere werking van het deeltijds kunstonderwijs.

In relatie tot de meerjarenraming worden nog bijkomende inspanningen gevraagd door de onderwijssector. Naast de werkmiddelen zal er ook nog geraakt worden aan de omkadering. Beide raken het hart van het onderwijs: personeel en werking. Ook hier zal het deeltijds kunstonderwijs zijn groei beperkt zien tot slechts 1%. Wij betreuren dat het deeltijds kunstonderwijs tot driemaal toe moet besparen!

5. Excellent onderwijs als hefboom, maar besparen op de begeleiders van kwaliteit in scholen.

Het regeerakkoord stelt excellent onderwijs voorop als hefboom om elk talent te ontwikkelen en om er als samenleving collectief op vooruit te gaan.

We stellen evenwel vast dat ook de pedagogische begeleidingsdiensten 6% moeten besparen én gevat worden door de meerjarenraming. Naast een besparing van €650 000 op de werkmiddelen wordt een besparing op de omkadering van de PBD's tegen 2024 van 11 miljoen euro aangekondigd. Dit betreft 1/3 van de globale omkadering van de PBD's.

Het is onaanvaardbaar dat de decretale instantie bij uitstek, met name de pedagogische begeleidingsdiensten, met als kerntaak de scholen ondersteunen bij hun kwaliteitsontwikkeling in die grootorde moeten bijdragen om het globale besparingsbedrag voor het beleidsdomein Onderwijs te realiseren. OVSG vraagt naar de uitdrukkelijke bereidheid van de minister om gezamenlijk alternatieve voorstellen te formuleren om een dergelijke impact voor de PBD's te vermijden.

Met betrekking tot de huidige besparing van €580.000, zoals vermeld in artikel 69 uit het programmadecreet 2020 vraagt OVSG om dit bedrag ook te spreiden over het overgehevelde budget van €609.000 naar het Agentschap Binnenlands Bestuur (zoals oorspronkelijk vermeld in art. 27/1 uit het kwaliteitsdecreet). Het betreft de inkanteling van de middelen van Voorrangbeleid Brussel naar zowel de PBD's (art. 27/2) als naar het Onderwijscentrum Brussel-VGC (art. 27/1). De uitgebreide informatie vindt u bij de punctuele opmerkingen.

6. Punctuele opmerkingen

Art. 58

OVSG heeft bedenkingen bij art. 58 dat gaat over de Beiaardschool. De vermindering komt neer op 7,8% in plaats van 6%. Door de grootte van de school heeft dit verstrekken gevolgen.

Art 69

OVSG meent dat bij men de spreiding van de afoming rekening moet houden met de historiek van de verschuiving van de middelen. Het volgende wordt nu in het begrotingsdecreet bepaald: "Art.22/1 De bedragen verkregen door toepassing van de artikelen 18, 19, 21/1, 22, 27/2 en 28 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 verminderd met 580 000 euro." Aan art. 27/2 moet terug 27/1 worden toegevoegd.

Dat komt uit het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. Dat decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs voorziet een krediet van 609.000 euro voor de werkingskosten van de entiteit Onderwijscentrum Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor de uitvoering van volgende opdrachten ten aanzien van de scholen en de centra van het basisonderwijs en secundair onderwijs die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap en gelegen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad :

- 1° het taalvaardigheidsonderwijs van het Nederlands en het talenbeleid verbreden en verdiepen,
- 2° de toepassing van het Brede Schoolconcept ondersteunen.

Bij de begrotingsopmaak van 2017 werden de budgetten die het departement Onderwijs en Vorming hiervoor voorzag (609 000 euro) toegevoegd aan de globale dotatie aan de VGC. Die dotatie wordt opgevolgd binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur. Met de argumentatie dat artikel 27/1 daarom niet langer relevant is, werd het geschrapt. Met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werd evenwel afgesproken dat zij de specifieke opdracht die verbonden is aan deze middelen zouden opnemen in de overeenkomst met de VGC die de globale dotatie begeleidt

OVSG meent dat die vermindering van 580.000 euro ook moet gespreid worden over het initiele art 27/1.

ACOD Onderwijs geeft **een protocol van niet akkoord** bij het VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2020

Vlaamse Regering, wees wijs en investeer in onderwijs met bijkomende middelen, niet door het verschuiven van middelen van het ene naar het andere niveau of door broodnodige vastleggingskredieten voor hervorming niet of beperkt uit te voeren

Als we willen excelleren in onderwijs en kwaliteitsvol onderwijs blijvend willen aanbieden zal dit alleen mogelijk worden met extra investeringen in de volledige onderwijssector.

Bij het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 geeft COC een protocol van niet- akkoord omwille van volgende redenen:

Hoewel de Vlaamse Regering geen fetisj maakt van een begroting in evenwicht en stelt een investeringsregering te zijn, bespaart ze toch op onderwijs. Bovendien vallen besparingen moeilijk te rijmen met de ambities die ingeschreven staan in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 in het licht van de uitdagingen die op onderwijs afkomen

Op de vraag hoe de Vlaams Regering aan het besparingspercentage van 6 procent op de werkingsmiddelen komt voor de periode 2020-2024 en welke criteria bepaalden welke onderwijsniveaus al dan niet gevat worden door deze maatregel, kreeg COC kreeg als antwoord dat de grootste zorg gaat naar de kleinsten. Dat het basisonderwijs ontzien wordt van deze (en andere) besparingsmaatregelen, begrijpt COC volkomen. Het secundair onderwijs daarentegen wordt dan wel ontzien van de besparingen van 6 procent maar wordt wel getroffen door de niet-indexering op de werkingsmiddelen de komende jaren. En het motief 'aandacht voor de kleinsten' is ook van toepassing op het deeltijds kunstonderwijs waar beide besparingen wel worden doorgevoerd. Het aangehaalde motief wordt op zijn minst niet consequent gehanteerd. Hoe leg je bijvoorbeeld uit aan een kind van de basisschool dat het in de academie minder recht heeft op goed en voldoende didactisch materiaal om zich te ontplooiën?

COC kan bijgevolg alleen maar akte nemen van de verdeelsleutel die de Vlaamse Regering heeft gehanteerd om de besparingen op het onderwijs te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus. De Vlaamse Regering is er tijdens de onderhandelingen niet in geslaagd andere argumenten te geven voor deze verdeelsleutel. COC stelt dus een ongelijke behandeling van sectoren vast. Hopelijk is dit ontwerp van decreet geen voorbode van hoe Vlaanderen ook in de toekomst wil gaan besparen op onderwijs. Die bezorgdheid is mede ingegeven door de meerjarenbegroting en de mogelijke gevolgen voor het personeel. Als de verdere plannen van de regering doorgang vinden, staat de kwaliteit van het onderwijs op de helling in het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs, de centra voor basiseducatie en de centra voor leerlingenbegeleiding. In andere beleidsdomeinen kan men misschien de tering naar de nering zetten door taken af te stoten of sponsors te zoeken. Bovendien dreigen de in het regeerakkoord beloofde investeringen hoogstens een vestzak broekzakoperatie te worden tussen de onderwijssectoren. En bovenop de maatregelen in dit voorontwerp van de decreet staan sommige onderwijssectoren nog verdere besparingen te wachten, onder andere via het milderen van de groeipaden voor de omkaderingsmiddelen.

Investeringen in de scholenbouw zijn nodig. Maar minder werkingsmiddelen kunnen een negatief effect hebben op het pedagogisch-didactisch comfort van de leraren. En dat comfort bepaalt mee de kwaliteit van ons onderwijs. Op het moment van de onderhandelingen vond SETT (School Education Transformation Technology) plaats. Op dit evenement in Vlaanderen over de toekomst van het onderwijs komen thema's als onderwijstransformatie en -technologie aan bod. Die technologieën en transformaties lijken plots ver af. Met de verdere afbouw van de werkingsmiddelen dreigen die scholen en instellingen die getroffen worden door deze besparingen immers binnenkort terug voor het krijtbord te moeten kiezen. Wanneer de vaste uitbatingskosten - die wellicht ook nog zullen stijgen de volgende jaren - betaald zijn, blijven er zo immers minder middelen over voor didactisch materiaal. Minder personeel (door vermindering van de werkingsmiddelen) heeft bovendien ook een impact op de werkomstandigheden van de overblijvende personeelsleden. Structurele besparingen bieden geen oplossing voor structurele problemen.

COC heeft volgende specifieke opmerkingen:

- De besparing op de middelen die ingekanteld zijn ten gevolge van de statutarisering van de sector basiseducatie is pijnlijk. Dat waren projectmiddelen. Door de inkanteling van die middelen zakte het benoemingspercentage. COC verwacht van de overheid nu dan ook een initiatief om het benoemingspercentage in deze sector terug te laten stijgen.
- COC waardeert de aanvullende leraarsuren, vte en punten in het kader van de asielcrisis.
- Een besparing van 6 procent in bepaalde diensten zoals het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs, heeft rechtstreeks gevolgen op de (werking van de)

personeelsformatie. Personeelsverlies is voor COC onaanvaardbaar. Bovendien dreigt ook de decretale opdracht niet uitgevoerd te kunnen worden

- Het is niet duidelijk welke initiatieven de overheid in de toekomst zal nemen in het kader van onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen. Er wordt een blanco cheque gevraagd door de Vlaamse Regering machtiging te geven om bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden te bepalen. Blijkbaar worden er dus middelen voorzien (hoeveel is niet duidelijk) voor maatregelen die nog niet gekend zijn. In het regeerakkoord is echter voorzien dat de huidige set van maatregelen (eerst) geëvalueerd en geoptimaliseerd wordt.

Tenslotte werd aan de onderhandelingstafel meegedeeld dat alle suggesties om middelen te vinden of besparingen te milderen, mogen worden bezorgd. COC gaat graag op die vraag in en zal daarover zeker mee nadenken. Er is wel een belangrijke voorwaarde. De gevonden middelen moeten prioritair worden ingezet om de besparingen te milderen in die sectoren die getroffen werden of zullen worden.

Protocol bij Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020

Het COV apprecieert ten eerste dat de Vlaamse Regering de keuze heeft gemaakt om in eerste instantie te investeren aan de basis van het onderwijs, met name het basisonderwijs. Het is ook nodig om de historische achterstand weg te werken. Daarom zijn we tevreden dat ondanks de besparingen het basisonderwijs niet gevat wordt onder de niet-indexering van de werkingstoelagen en dat de werkingmiddelen voor het kleuteronderwijs gelijkgeschakeld worden met die van het lager onderwijs. Deze keuzes zijn een belangrijk signaal en erkenning van de problematiek voor het basisonderwijs. Desalniettemin, zoals in de hoorzitting op 14 februari 2019 in de Commissie Onderwijs, door alle sociale partners samen aan de Vlaamse regering werd verduidelijkt, blijken de noden in het basisonderwijs hoger. Het COV zal blijven ijveren voor een verdere uitrol van het toekomstplan voor het basisonderwijs en perspectief met de nodige investeringen.

Desalniettemin zijn we principieel niet akkoord met het feit dat er binnen het beleidsdomein onderwijs bespaard wordt. Met het niet akkoord willen we de overheid een sterk signaal geven dat investeringen op alle niveaus in het onderwijs noodzakelijk zijn op korte, middellange en lange termijn. Investeren in onderwijs is investeren in de toekomst van de maatschappij.

Dat investeringen worden gerealiseerd via de techniek van besparingen of verschuivingen van middelen leidt er bovendien toe dat er gewacht moet worden op broodnodige injecties. Ook maken we ons zorgen over het feit dat de Vlaamse regering in deze begroting geen middelen voorziet voor een aantal terechte ambities van het regeerakkoord zoals professionalisering van het personeel, de omvorming van het M-decreet naar het begeleidingsdecreet, de versterking van de kwaliteit van onderwijs en het aantrekkelijk maken van het beroep.

Bijkomend maken we ons zorgen over de onduidelijkheid over de investeringen in het Tijdelijk Onderwijs aan Huis. Het is vreemd dat er een budget wordt vrijgemaakt zonder dat er specifiek geweten is waar deze middelen voor aangewend zullen worden.

Met betrekking tot het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 geeft het VSOA Onderwijs **een protocol van niet akkoord** en maakt hierbij de volgende opmerkingen.

Het VSOA onderwijs kant zich principieel tegen elke vorm van besparingen in het onderwijs! Deze Vlaamse regering heeft het voornemen om samen met de onderwijspartners te streven naar kwaliteitsvol en excellent onderwijs in Vlaanderen. Ze is daarbij van mening dat de grote uitdagingen waar het onderwijs voor staat enkel maar samen met die onderwijspartners kunnen aangegaan worden

Het VSOA Onderwijs wil er in de eerste plaats dan ook op wijzen, wanneer deze Vlaamse regering een kwaliteitsvol onderwijs wil gerealiseerd zien, dit dan ook voor alle onderwijsniveaus de nodige middelen zal vereisen om dit te kunnen doen.

Het feit dat een deel van de werkingsmiddelen – in concreto veertig procent ervan – die de secundaire scholen, inclusief het Deeltijds Kunstonderwijs, krijgen de volgende 5 jaar niet zullen worden aangepast aan de index is hiermee in tegenspraak. Met deze besparingsmaatregel wordt nog maar eens de koopkracht aangetast. In de praktijk – de boom aan leerlingen in het vooruitzicht – komt dit neer op een koopkrachtvermindering van 16 %... Daar bovenop zal er in het secundair onderwijs tegen 2024 ook nog eens 100 miljoen euro moeten ingeleverd worden... Dit alles samen maakt dat de reële besparingen nog verder oplopen dan aanvankelijk aangekondigd

Deze Vlaamse regering geeft met deze besparingen overduidelijk te kennen dat zij een continuering van het vorige beleid zal verder zetten

De uitdagingen aangaan is één zaak. Of ze zullen resulteren in de gewenste resultaten en maatregelen een andere. Want dit hangt onmiskenbaar samen met de budgettaire keuzes die de Vlaamse regering voor het beleidsdomein onderwijs heeft gemaakt en nog zal maken. Er kan echter nu al met zekerheid worden gesteld, dat wanneer deze Vlaamse regering zichzelf verheft tot een investeringsregering, dat dit dan op zijn minst in grote tegenspraak is met wat zij van plan is in de sector onderwijs...

Vervolg protocol nr. 144 - SectX+C2+OOC

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Ben WEYTS
Viceminister president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

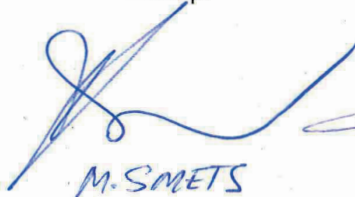

Marc Keppens

Chris Smits

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Katrijn De Weert

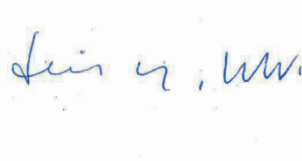
Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

M. SMETS

Ge LIEFKENS

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Bruno Smeets

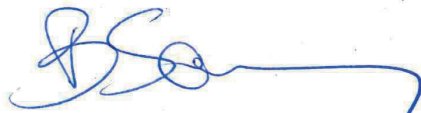

Hildegard Schmidt

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

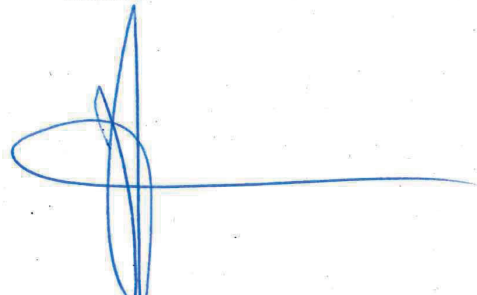

L. Geydens

Vervolg protocol nr. 144 - SectX+C2+OOC

LEDEN,

Bart SOMERS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke
Kansen

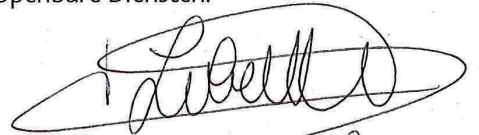
Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Economie,
Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw

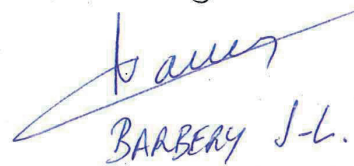
Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

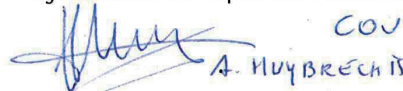

Nancy Dubert

BARBERY J-L.

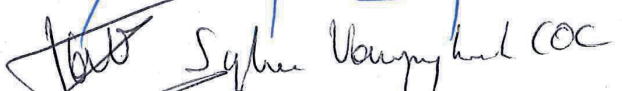
Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

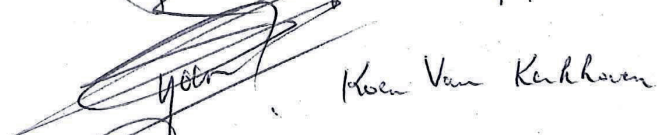
A. HUYBRECHTS

Filip Vandenberghe COC

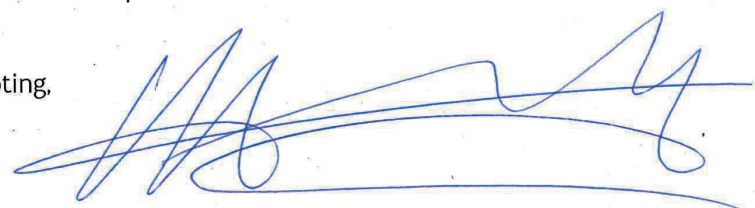

Sybren Vangynghel COC

Koen Van Kerckhoven

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Marnix HEYNDRICKX

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1. Wijziging van het Circusdecreet van 1 maart 2019

Art. 2. In artikel 25, §1, van het Circusdecreet van 1 maart 2019 wordt de zinsnede "het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof" vervangen door de zinsnede "artikel 75 en 76 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019".

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel

Art. 3. In artikel 2/4 van het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt de zinsnede "het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof" vervangen door de zinsnede "artikel 75 en 76 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019".

Hoofdstuk 3. Werk en Sociale Economie

Afdeling 1. Aanpassing van de doelgroepverminderingen

Art. 4. In artikel 339, eerste lid, 2°, van de programmawet van 24 december 2002 (I), vervangen bij het decreet van 4 maart 2016, wordt het getal "55" vervangen door het getal "58".

Art. 5. De oudere werknemer die de dag voor de inwerking van dit decreet minstens de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, blijft tot de laatste dag van het kwartaal voor het kwartaal waarin hij de leeftijd van 58 jaar heeft bereikt, in aanmerking komen voor de vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen zoals geregeld bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het hoofdstuk 7 van titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet.

In afwijking van het vorige lid behouden de werkgevers de doelgroepvermindering volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 6/1 tot en met 6/3 van hetzelfde koninklijk besluit zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, voor wat de oudere niet-werkende werkzoekende betreft die de leeftijd van 58 jaar nog niet heeft bereikt en die uiterlijk de dag voor de inwerkingtreding van dit decreet in dienst is getreden.

Art. 6. In artikel 346, §2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 23 december 2005, vervangen bij decreet van 4 maart 2016 en gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid, 2°, worden de woorden “of middengeschoold” opgeheven;
- 2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In het tweede lid, 2°, wordt verstaan onder laaggeschoold: de jonge werknemer die geen diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift heeft.”.

Art. 7. Voor de middengeschoolde jonge werknemers die uiterlijk op 31 december 2019 in dienst zijn getreden, behouden werkgevers een doelgroepvermindering volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 18 en 20 van hetzelfde koninklijk besluit, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Afdeling 1. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Art. 8. In artikel 4.2.1.2.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Aan een heffing op de winning van grondwater, hierna genoemd de heffing grondwater, is elke natuurlijke of rechtspersoon onderworpen die in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar op het grondgebied van het Vlaamse Gewest één of meer van de volgende grondwaterwinningen heeft geëxploiteerd:

- 1° grondwaterwinningen bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening;
- 2° grondwaterwinningen van ten minste 30.000 m³ per jaar bepaald overeenkomstig artikel 4.2.3.1, §2;
- 3° grondwaterwinningen van 500 tot minder dan 30.000 m³ per jaar bepaald overeenkomstig artikel 4.2.3.1, §2.”.

Art. 9. In artikel 4.2.2.1.11 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het bedrag van de heffing, vermeld in artikel 4.2.2.1.1, wordt voor de sectoren 45 en 51, vermeld in bijlage 5, vermenigvuldigd met de coëfficiënt 0,850.”.

Art. 10. In artikel 4.3.3.5, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 26 april 2019, wordt de zinsnede “bovengemeentelijke bijdrage als vermeld in artikel 4.3.1.1.1, en een” opgeheven.

Hoofdstuk 5. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Aanpassing van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 11. In artikel 2, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 koepelorganisatie: een vennootschap naar Belgisch of buitenlands recht, een vzw, een stichting of een vereniging naar buitenlands recht met rechtspersoonlijkheid die rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel mag uitkeren of bezorgen behalve voor het in de statuten bepaalde belangeloze doel waarin erkende woonzorgvoorzieningen of verenigingen vertegenwoordigd zijn, en die de belangen van die woonzorgvoorzieningen of verenigingen behartigt;”.

Art. 12. In artikel 55, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en verenigingen” vervangen door de zinsnede “, verenigingen en koepelorganisaties”.

Art. 13. In artikel 56, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “of vereniging” telkens vervangen door de zinsnede “, vereniging of koepelorganisatie”.

Art. 14. In artikel 59 van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “personeelsleden” en het woord “en” telkens de zinsnede “, vrijwilligers, verenigingswerkers” ingevoegd.

Afdeling 2. Niet-indexering rang 3- en leeftijdstoelagen

Art. 15. In artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan de eerste paragraaf wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De koppeling aan de afgevlakte gezondheidsindex uit het eerste lid wordt beëindigd vanaf 1 januari 2020.”;

2° aan de eerste paragraaf wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bedragen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, en in voorkomend geval, de inkomensgrenzen, vermeld in de delen 1 en 3 van boek 2 en deel 2 van boek 5, die ingevolge de koppeling uit het eerste lid en de toepassing van het tweede lid, werden bekomen op 31 december 2019, worden vanaf 1 januari 2020 jaarlijks op 1 september verhoogd met een index van 2%.”;

3° aan de eerste paragraaf wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het voorgaande lid start de jaarlijkse verhoging met een index van 2%, zoals opgenomen in het vorige lid, voor het bedrag voor het derde jongste kind en oudere kinderen, vermeld in artikel 210, §2, tweede lid, en het bedrag van de leeftijdsbijslagen, vermeld in artikel 212, §1 en §2, en artikel 213, zoals die voor deze bedragen ingevolge de koppeling uit het eerste lid werden bekomen op 31 december 2019, vanaf 1 september 2025.”;

4° in de vierde paragraaf wordt het zinsdeel “aan de afgevlakte gezondheidsindex.” vervangen door het zinsdeel “aan de indexmechanismen uit het eerste lid, rekening houdend met de toepassing van het derde lid van de eerste paragraaf, en het vierde lid van de eerste paragraaf.”.

Afdeling 3. Overeenkomsten tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid

Art. 16. In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, vervangen bij het decreet van 19 december 2003 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, 21 december 2012, 19 december 2014, 18 december 2015, 8 juli 2016, 30 juni 2017 en 21 december 2018 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “voor de uitvoering van het avenant van 1 oktober 2018 bij de overeenkomst (1 juli 2017 – 31 december 2019) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid en voor de uitvoering van de overeenkomst (1 januari 2018 – 31 december 2020) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid;” vervangen door “voor de uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 – 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid en voor de uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 – 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid;”;

2° er wordt een paragraaf 2/9 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/9. Het Fonds wordt gespijsd met middelen die in uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 – 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid worden uitbetaald.”;

3° er wordt een paragraaf 2/10 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/10. Het Fonds wordt gespijsd met middelen die in de uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 – 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid worden uitbetaald.”;

4° er wordt een paragraaf 3/9 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/9. Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst (1 juli 2017 – 31 december 2020) van 27 januari 2017 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid.”;

5° er wordt een paragraaf 3/10 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/10. Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de uitvoering van het avenant van 19 september 2019 bij de overeenkomst van (1 januari 2018 – 31 december 2021) van 1 oktober 2018 tussen het Comité van de verzekering voor Geneeskundige Verzorging, ingesteld bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, en het Agentschap Zorg en Gezondheid.”.

Hoofdstuk 6. Fonds personeelsleden met verlof voor opdracht

Art. 17. In artikel 33 van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 21 november 2008, 18 december 2009 en 30 juni 2017, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “artikel 45 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit” vervangen door de woorden “artikel 15, §2 en §3, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De middelen van ieder fonds dienen aangewend te worden voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden of van de personeelsleden binnen het Vlaams ministerie die ten laste genomen worden door andere overheden of organisaties.”.

Hoofdstuk 7. Kanselarij en Bestuur

Afdeling 1. Financiering open ruimte

Art. 18. Vanaf 2020 wordt op de begroting een algemene werkingssubsidie voor de gemeenten van het Vlaamse Gewest ingeschreven, als gedeeltelijke compensatie van de kosten en minderontvangsten door de vrijwaring van de open ruimte en om het behoud en de inrichting van de open ruimte te stimuleren.

In 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024 bedraagt de werkingssubsidie respectievelijk 20%, 40%, 60%, 80% en 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de steden, vermeld in artikel 6, §1, 1°, a), b), c) en d), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, en aangevuld met een jaarlijkse groeivoet van 3,5%. Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groeivoet van 3,5% toegepast.

Art. 19. De algemene werkingssubsidie wordt onder de gemeenten verdeeld op basis van de gegevens over de gekadaastreerde oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden, zoals gehanteerd voor de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar.

De steden, vermeld in artikel 18, tweede lid, zijn uitgesloten van de subsidie.

Het aandeel van de steden en gemeenten, vermeld in artikel 6, §1, 1°, e) en f), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, in de subsidie bedraagt maximaal 6% van hun aandeel in de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%. Voor de andere gemeenten

bedraagt hun aandeel in de subsidie maximaal 13% van hun aandeel in de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar, verhoogd met 3,5%.

Art. 20. De Vlaamse Regering stelt jaarlijks het aandeel van elke gemeente vast. De aandelen worden afgerond op de euro.

Art. 21. De Vlaamse Regering betaalt de vastgestelde aandelen aan de gemeenten uit op het einde van de eerste maand van het vierde kwartaal.

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Art. 22. Vanaf 2020 kent de Vlaamse Regering aan de Vlaamse gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen een dotatie toe ten belope van de helft van de door hen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen, vermeld in artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen.

De dotatie houdt geen rekening met de korting die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel in mindering te brengen.

Voor de percentages van de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt wordt uitgegaan van de percentages waarop de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen van de Federale Pensioendienst van mei 2019 gebaseerd zijn.

Wijzigingen aan de percentages voor de wettelijke basisbijdrage of aan de responsabiliseringscoëfficiënt worden enkel in rekening gebracht als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage van dat bestuur tot gevolg hebben.

Art. 23. Voor het jaar 2020 wordt de dotatie voor elk bestuur vastgesteld op basis van de ramingen van de responsabiliseringsbijdrage van de Federale Pensioendienst van mei 2019.

Vanaf 2021 stelt de Vlaamse Regering de dotatie, vermeld in artikel 22, voor elk bestuur vast op basis van de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen van de Federale Pensioendienst die op 31 oktober van elk jaar beschikbaar zijn. Dit bedrag wordt gecorrigeerd met het verschil tussen de toegekende dotatie voor het voorgaande jaar en effectieve dotatie waar het bestuur recht op had na het definitief worden van de cijfers.

Art. 24. De vastgestelde bedragen worden aan de besturen volledig betaald op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar.

Hoofdstuk 8. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Beperking belastingkrediet rechtspersonen in de onroerende voorheffing tot aandeel materieel en outillage

Art. 25. In artikel 2.1.5.0.7, eerste lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, vervangen bij het decreet van 18 november 2016 en gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2018, worden punt 1° en punt 2° opgeheven.

Afdeling 2. Kilometerheffing – aanpassing aan de tarieven kilometerheffing

Art. 26. In artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° wordt de zinsnede “11,3 eurocent” vervangen door de zinsnede “13 eurocent”;

2° in punt 4° wordt de tabel vervangen door wat volgt:

“

maximaal toegestane totaalgewicht	G
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 3,5 ton en lager dan 12 ton	- 9,8
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan of gelijk aan 12 ton en niet hoger dan of gelijk aan 32 ton	- 1,7
maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 32 ton	0,7

”.

Afdeling 3. Registratiebelasting – verdere verlaging van de tarieven enige eigen woning

Art. 27. In artikel 2.9.4.2.11, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt de zinsnede “7%” vervangen door de zinsnede “6%”.

Art. 28. In artikel 2.9.4.2.12, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt de zinsnede “6%” vervangen door de zinsnede “5%”.

Afdeling 4. Bijstelling van de belastingvermindering voor dienstencheques en wijkwerkencheques

Art. 29. In artikel 145²¹, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, worden de woorden “30 pct” vervangen door de woorden “20 pct”.

Afdeling 5. Wijziging van de belastingvermindering voor de eigen woning

Art. 30. Aan artikel 145^{38/2}, §1, eerste lid, 1°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wordt de zinsnede “en uiterlijk op 31 december 2019” toegevoegd.

Art. 31. Aan artikel 145⁴³, eerste lid, 2°, van hetzelfde wetboek wordt het volgende zinsdeel toegevoegd: “, en met betrekking tot een contract, uiterlijk gesloten op 31 december 2019”.

Art. 32. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 145^{46/1} ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 145^{46/1}. Handelingen die de belastingplichtige stelt vanaf 1 januari 2020 worden voor de toepassing van de artikelen 145³⁷ tot en met 145⁴⁶ als niet bestaande beschouwd wat betreft de verlenging van de duurtijd waarin die belastingverminderingen voor de eigen woning verkregen kunnen worden als die handelingen tot doel of gevolg hebben dat die belastingenverminderingen voor de eigen woning voor een langere looptijd kunnen worden toegekend dan het geval was op 31 december 2019.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt verstaan onder belastingverminderingen voor de eigen woning: de belastingverminderingen, vermeld in artikel 145³⁷ tot en met 145⁴⁶.”.

Afdeling 6. Bevriezing index subsidies

Art. 33. §1. Voor alle subsidies binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, wordt, voor het gedeelte van de niet-looncomponent van de subsidie, de indexaanpassing niet verrekend in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024. Het eerste lid is niet van toepassing op:

- 1° de betaalde vergoedingen, vermeld in artikel 16 van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;
- 2° artikel 65, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 houdende de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters;
- 3° artikel 55 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning;
- 4° de tarieven voor zakgeld, vermeld in bijlage 4 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand;
- 5° de zakgelden die worden toegekend voor minderjarigen met een handicap op basis van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 tot bepaling van het bedrag, de voorwaarden voor de toekenning en de wijze van vereffening van een vrij besteedbaar bedrag voor minderjarigen aan wie residentiële jeugdhulpverlening wordt geboden in voorzieningen die erkend zijn en gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 6° de huursubsidie, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders;
- 7° de huurpremie, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2012 tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders;
- 8° de subsidies verleend in het kader van artikel 9 en artikel 19 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
- 9° de premie verleend op basis van artikel 94, §1, van de programmawet van 30 december 1988, hoofdstuk II. Opzetting van een stelsel van gesubsidieerde contractuelen bij sommige openbare besturen;
- 10° de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in deel 2, titel 4, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;
- 11° de studiefinanciering, vermeld in artikel 46 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

De toepassing van het eerste lid mag niet leiden tot een nominale vermindering van de subsidies, vermeld in het eerste lid.

Afdeling 7. Bevriezing index gefinancierd en gesubsidieerd onderwijs

Art. 34. Voor elke financiering en subsidiëring ten laste van de begroting onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, wordt, voor het gedeelte van de niet-loon-component, de indexaanpassing niet verrekend in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024.

Toepassing van het eerste lid houdt de niet-verrekening in van de indexaanpassing op:

- 1° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A2 van de werkingmiddelen van het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs, zoals vermeld in artikel 243, §3, en in artikel 324, §3, van de Codex Secundair Onderwijs, in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024;
- 2° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A van de werkingmiddelen van het deeltijds kunstonderwijs, zoals vermeld in artikel 83 en artikel 84 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs en in artikel 8 van het besluit van 4 mei 2018 van de Vlaamse Regering betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, in het begrotingsjaar 2020 tot en met 2024.

In afwijking van het eerste lid, is de niet-verrekening van de indexaanpassing niet van toepassing op de werkingmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs.

Hoofdstuk 9. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Gelijkschakeling werkingmiddelen kleuter- en lager onderwijs vanaf 2019-2020

Art.35. Artikel 76bis van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 3 mei 2019, wordt opgeheven.

Art.36. Aan artikel 79, §3, derde lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het bedrag voor begrotingsjaar 2020 verkregen na toepassing van paragraaf 3, 1° en 2°, wordt verhoogd met 70.282.000 euro.”.

Art. 37. In artikel 80 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt de zinsnede “4,5%” telkens vervangen door de zinsnede “3,97%”.

Art. 38. In artikel 81 van hetzelfde decreet, vervangen bij de decreten van 19 december 1997 en 4 juli 2008, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° voor de leerlingen van het kleuteronderwijs en van het lager onderwijs wordt het puntengewicht bepaald op 8 punten;”.

Art. 39. Aan artikel 85bis, §3, derde lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het bedrag voor begrotingsjaar 2020 verkregen na toepassing van §3, 1° en 2°, wordt verhoogd met 994.000 euro.”.

Art. 40. In artikel 85ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, wordt de zinsnede "4,5%" telkens vervangen door de zinsnede "3,97%".

Art. 41. In artikel 85quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 04 juli 2008 en vervangen bij het decreet van 05 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "9 punten;" wordt vervangen door de zinsnede "13 punten;"

2° de zinsnede "11 punten;" wordt vervangen door de zinsnede "15 punten;"

3° de zin "Met dien verstande dat in het buitengewoon kleuteronderwijs het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari wordt gewogen met het volgende percentage: 94,5%." wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel 87bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, worden paragraaf 1 en 2 opgeheven.

Art. 43. Het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 betreffende de werkmiddelen van het kleuteronderwijs, ter uitvoering van artikel 76bis van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wordt opgeheven.

Afdeling 2. NVAO – opdracht van een personeelslid van de Vlaamse overheid

Art. 44. Artikel II.31, 1°, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wordt aangevuld met:

"o) de diensten van de Vlaamse overheid".

Art. 45. Aan artikel II.33 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Onverminderd het eerste lid worden personeelsleden, bedoeld in artikel II.31, 1°, o), verlondd door de entiteit van oorsprong, in de bij de accreditatieorganisatie gebruikelijke loonschaal."

Afdeling 3. Bijkomende middelen wettelijke werkgeversbijdragen

Art. 46. Aan artikel III.58 van hetzelfde decreet van 11 oktober 2013, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016, 23 december 2016, 22 december 2017 en 21 december 2018, wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§8. Naast de bedragen, vermeld in paragraaf 1, 2, 5, 6 en 7 ontvangen vanaf het begrotingsjaar 2020 de volgende universiteiten de hierna vermelde bijkomende uitkering, uitgedrukt in euro, als bijdrage in het dekken van de kosten, vermeld in paragraaf 1 en 2:

a) Katholieke Universiteit Leuven	714.551,84
b) Vrije Universiteit Brussel	236.277,78
c) Universiteit Antwerpen	40.159,42
d) Universiteit Hasselt	9.010,96

Vanaf het begrotingsjaar 2021 volgen deze bedragen de evolutie van de gezondheidsindex."

Afdeling 4. Generieke maatregel subsidie Vlerick en AMS

Art. 47. Aan artikel III.118 van hetzelfde decreet, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Het bedrag voor de Vlerick Business School, berekend overeenkomstig dit artikel, wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 121.000 euro verminderd.

Het bedrag voor de Antwerp Management School, berekend overeenkomstig dit artikel, wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 63.000 euro verminderd.”.

Afdeling 5. Generieke maatregel toelage hogere instituten en andere instellingen voor schone kunsten

Art. 48. Aan artikel III.119 van hetzelfde decreet, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. De bedragen voor de hogere instituten voor schone kunsten en voor de instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren, berekend overeenkomstig dit artikel, worden vanaf het begrotingsjaar 2020 met 265.000 euro verminderd.”.

Afdeling 6. Machtiging aan AGION voor verbintenissen voor huursubsidies

Art. 49. In artikel 20 van het decreet van 30 juni 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2017, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2017, 6 juli 2018 en 21 december 2018, wordt het bedrag “15.200.000 euro” vervangen door het bedrag “20.200.000 euro”.

Afdeling 7. Generieke maatregel werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

Art. 50. Aan artikel 83 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het totale werkingsbudget verminderd met 170.000 euro. Dit bedrag wordt over de academies gespreid a rato van het aantal toegekende lestijden zoals hierboven vermeld.”.

Art. 51. Aan artikel 84 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag vermeld in paragraaf 1 vermindert met 104.000 euro.”.

Art. 52. Aan artikel 140 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Vanaf het begrotingsjaar 2020 worden de werkingsmiddelen vermeld in de paragrafen 2 en 3 verminderd met 13.000 euro.”.

Art. 53. In artikel 141, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het bedrag “1059 euro” vervangen door het bedrag “995 euro”.

Art. 54. Aan artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, vermindert met 2000 euro. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd dit artikel in de toekomst te wijzigen.”.

Afdeling 8. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de inspectie voor levensbeschouwelijke vakken

Art. 55. In artikel 27 van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken wordt het bedrag “3.571,10 euro” vervangen door het bedrag “3.351,50 euro”.

Afdeling 9. Generieke maatregel werkingsmiddelen voor de Centra voor Leerlingenbegeleiding

Art. 56. In artikel 29 van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt ondergebracht in een paragraaf 1;

2° een paragraaf 2 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De werkingsbudgetten die worden vastgesteld in toepassing van paragraaf 1 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 met 909.000 euro vermindert.”.

Afdeling 10. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs – begeleidingsopdracht

Art. 57. Aan artikel 47 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juni 2012, 21 december 2012, 19 december 2014 en 17 juni 2016, wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§9. Vanaf begrotingsjaar 2020 wordt de subsidie aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs met 6% vermindert.”.

Afdeling 11. Generieke maatregel subsidie Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs – onderwijs aan gedetineerden

Art. 58. Aan artikel 72octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Vanaf begrotingsjaar 2020 wordt de subsidie met 6% vermindert.”.

Afdeling 12. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Art. 59. In artikel 89 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 16 maart 2018 en 21 december 2018, wordt de zin “De Vlaamse Regering bepaalt de werkingstoelage per lesuurscurist.” vervangen door de zin “Vanaf het begrotingsjaar 2020 bedraagt de werkingstoelage per lesuurscurist 1,8741 euro.”.

Afdeling 13. Generieke maatregel aanvullende werkingstoelagen centra voor basiseducatie

Art. 60. Aan artikel 89bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, verminderd met 6%.”.

Afdeling 14. Generieke maatregel werkingstoelagen centra voor volwassenenonderwijs

Art. 61. Aan artikel 108, §4, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het totale volume aan werkingsmiddelen verminderd met 6%.”.

Afdeling 15. Toekenning jaarlijkse aanvullende leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Art. 62. Aan artikel 196sexies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015, en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2016, 30 juni 2017, 22 december 2017, 6 juli 2018 en 21 december 2018, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Ten laste van het begrotingsjaar 2020 worden 32.955,75 aanvullende leraarsuren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkingsmiddelen aan de centra voor volwassenenonderwijs en 132,96 aanvullende vte, 2.192,09 aanvullende punten en een bedrag van 1.627.652,82 euro aan werkingsmiddelen aan de centra voor basiseducatie toegekend.”.

Afdeling 16. Generieke maatregel op de compensatieregeling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs

Art. 63. In artikel 196septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt paragraaf 4 vervangen door wat volgt:

“§4. Het aantal door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde vte en punten waarop een centrum voor basiseducatie recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 2 niet minder bedragen dan 100% van het aantal gesubsidieerde vte en punten voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze vte en punten in toepassing van paragraaf 1 en 2 minder bedragen dan 100% van het aantal gesubsidieerde vte en punten voor het schooljaar 2019-2020, worden voor elk centrum deze verliezen gecompenseerd a rato van:

- 1° 100% voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66% voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33% voor het schooljaar 2022-2023.

De werkingstoelage waarop een centrum voor basiseducatie recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 3 niet minder bedragen dan 94% van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze werkingstoelage in toepassing van paragraaf 3 minder bedraagt

dan 94% van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020, wordt dit verlies gecompenseerd a rato van:

- 1° 100% voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66% voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33% voor het schooljaar 2022-2023.

Het aantal door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde en gesubsidieerde leraarsuren en punten waarop een centrum voor volwassenenonderwijs recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 1 en 2 niet minder bedragen dan 100% van het aantal gesubsidieerde leraarsuren en punten voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze leraarsuren en punten in toepassing van paragraaf 1 en 2 minder bedragen dan 100% van het aantal gesubsidieerde leraarsuren en punten voor het schooljaar 2019-2020, worden voor elk centrum deze verliezen gecompenseerd a rato van:

- 1° 100% voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66% voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33% voor het schooljaar 2022-2023.

De werkingstoelage waarop een centrum voor volwassenenonderwijs recht heeft voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 kan in toepassing van paragraaf 3 niet minder bedragen dan 94% van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020. Indien deze werkingstoelage in toepassing van paragraaf 3 minder bedraagt dan 94% van de werkingstoelage voor het schooljaar 2019-2020, wordt dit verlies gecompenseerd a rato van:

- 1° 100% voor het schooljaar 2020-2021;
- 2° 66% voor het schooljaar 2021-2022;
- 3° 33% voor het schooljaar 2022-2023.”.

Afdeling 17. Generieke maatregel nascholingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Art. 64. In artikel 20 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009, 1 juni 2012 en 19 december 2014, wordt het bedrag “1.221.000 euro” vervangen door het bedrag “1.148.000 euro”.

Afdeling 18. Generieke maatregel werkingsmiddelen van de pedagogische begeleidingsdiensten

Art. 65. In hetzelfde decreet wordt een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1. De bedragen verkregen door toepassing van de artikelen 18, 19, 21/1, 22, 27/2 en 28 worden vanaf het begrotingsjaar 2020 verminderd met 580.000 euro.”.

Afdeling 19. Uitbreiding onderwijs aan afwezige kinderen wegens medische redenen naar andere mogelijke redenen voor de afwezigheid

Art. 66. In artikel 34 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1 worden de volgende zinnen toegevoegd: “De regering kan bijkomend mogelijke redenen van de afwezigheid bepalen. Deze redenen dienen gerechtvaardigd en gegrond te zijn en worden gemotiveerd en geattesteerd door een bevoegde derde.”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “omwille van een chronische ziekte” opgeheven;

- 3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “vanwege een chronische ziekte” opgeheven.

Art. 67. In artikel 36/1 van het hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden “door ziekte of ongeval” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt punt 2° vervangen door wat volgt:
- “2° de leerling is afwezig wegens ziekte of ongeval en de school beschikt over de bewijsstukken;”;
- 3° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:
- “§2/1. De Vlaamse Regering kan bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden bepalen. De redenen voor de afwezigheid op school dienen gerechtvaardigd en gegrond te zijn en worden gemotiveerd en geattesteerd door een bevoegde derde.”.

Art. 68. Aan artikel 116, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en 5 april 2019, wordt de zin “De Vlaamse Regering kan beslissen de punten a, b of c toch te beschouwen als secundair onderwijs.” toegevoegd.

Art. 69. In artikel 117 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1 worden de volgende zinnen toegevoegd: “De Vlaamse Regering kan bijkomend mogelijke redenen van de afwezigheid bepalen. Deze redenen dienen gerechtvaardigd en gegrond te zijn en worden gemotiveerd en geattesteerd door een bevoegde derde.”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “omwille van een chronische ziekte” opgeheven;
- 3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “vanwege een chronische ziekte” opgeheven.

Art. 70. In artikel 117/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden “door ziekte of ongeval” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:
- “1° de leerling is afwezig wegens ziekte of ongeval en de school beschikt over de bewijsstukken;”;
- 3° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:
- “§2/1. De regering kan bijkomende in aanmerking komende leerlingen en de respectieve voorwaarden bepalen. De redenen voor de afwezigheid op school dienen gerechtvaardigd en gegrond te zijn en worden gemotiveerd en geattesteerd door een bevoegde derde.”.

Art. 71. In artikel IV.2 van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° dienst:

- a) dienst neuropsychiatrie voor kinderen, zoals bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd;
- b) door de Vlaamse Regering bepaalde categorie van diensten of voorzieningen waarvan de werking veroorzaakt dat de jongeren die er verblijven niet naar een school kunnen gaan;”;

2° er wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° plaats: plaats die of bed dat aanleiding geeft tot een verblijf overdag in de dienst, vermeld in punt 1°.”.

Art. 72. In artikel IV.5 van dezelfde codificatie worden de woorden “bedden voor dag- en nachthospitalisatie en plaatsen voor daghospitalisatie” vervangen door het woord “plaatsen”.

Hoofdstuk 10. Inwerkingtreding

Art. 73. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2020, met uitzondering van:

- 1° artikel 9, dat uitwerking heeft vanaf 1 januari 2019;
- 2° artikel 16, dat uitwerking heeft vanaf 31 december 2019;
- 3° artikel 25, dat in werking treedt vanaf aanslagjaar 2020;
- 4° artikel 26, dat in werking treedt vanaf 1 juli 2020;
- 5° artikel 27 en 28, die van toepassing zijn op overeenkomsten houdende zuivere aankoop gesloten vanaf 1 januari 2020, of, in afwijking daarvan, op authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2020, wanneer de overeenkomsten houdende zuivere aankoop waarop deze akten betrekking hebben, gesloten zijn voor 1 januari 2020;
- 6° artikel 29, dat in werking treedt vanaf aanslagjaar 2021;
- 7° artikel 35 tot en met 43, 44 en 45, die uitwerking hebben vanaf 1 september 2019.

Artikel 30 en 31 zijn van toepassing op belastbare tijdperken die aanvangen na 31 december 2019.

Brussel, 8 november 2019.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,
Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE